

Keyifli Okumalar Dileriz

Binlerce kategoride milyonlarca PDF e-kitap, ders kitapları, dergiler ve romanlara platformumuz üzerinden ücretsiz ulaşabilirsiniz.

RESMİ WEB SİTEMİZ

<https://rantey.org>

Yedek ve Duyuru Kanallarımız

Sitemize erişim engeli gelmesi veya adres değişikliği durumunda aşağıdaki kanallardan güncel giriş adresine erişebilirsiniz:

- Telegram: <https://t.me/birkitapbir>
- WhatsApp Kanalımız : <https://whatsapp.com/channel/0029VbDHv8uE50Us4lvMoc0Y>

DK

Dünya edebiyatı / Roman

Basma Abdel Aziz

Özgürlüğün “Kapı”sı yoktur!

Uzak, çok uzak bir Doğu coğrafyasında Paryalar’ın başlattığı Utanç Verici Olaylar’dan sonra tüm yetkiler Kapı’da toplanmıştı. Her şeyin izne tabi olduğu bu ülkede, gündelik hayat artık Kapı’nın önünde oluşan Kuyruk’ta geçiyordu. Kapı’nın ne zaman açılacağına ve Kuyruk’un nerede başlayıp nerede bittiğine dair söylentiler, hayatı cinlerin perilerin cirit attığı bir Doğu masalına çeviriyor, yalnızca Paryalar, Kuyruk’un devasa gövdesiyle kapladığı ufkun ötesini görebiliyorlardı.

Yehya, hiç yaşanmadığı iddia edilen çatışmalardan miras kalan kurşunun vücudundan çıkarılması için Kapı’dan izin almaya çalışırken, ona yardım edecek tek kişi kurşunun orada olduğunu bilen Dr. Tarek’tir. Tarek ya *Hakikat* gazetesinden yayılan yalanlara ya da vicdanına inanacaktır.

Kapı’nın her şeyi gören gözü, her şeyi duyan kulağı, *Hakikat* gazetesi, yalnızca Kapı’nın bildirilerini yayımlayan gazeteler ve TV kanalları, Fetva ve Aklileştirme Komitesi, Yüce Şeyh... Mısırlı yazar Basma Abdel Aziz’den Arap Baharı sonrası Orwell’in ve Kafka’nın kehanetlerinin doğrulandığı, gelecek kâbuslarının şimdi’ye taşındığı distopik bir roman.

Çeviren: Nil Tuna

tavsiye edilen
satış fiyatı

₺ 23

Sertifika no: 11940

ISBN 978-605-09-4437-2

9 786050 944372

DK
DOĞAN
KİTAP

Kuyruk

KUYRUK

Orijinal adı: Al-Tabuur

İlk basım Dar Altanweer, Kahire

© 2013, Basma Abdel Aziz

Yazan: Basma Abdel Aziz

İngilizceden çeviren: Nil Tuna

Yayına hazırlayan: Aslı Güneş

Türkçe yayın hakları: © Doğan Egmont Yayıncılık ve Yapımcılık Tic. A.Ş.

Bu kitabın Türkçe yayın hakları Anatolia Telif Hakları Ajansı aracılığıyla satın alınmıştır.

1. baskı / Haziran 2017 / ISBN 978-605-09-4437-2

Sertifika no: 11940

Kapak tasarımı: Geray Gençer

Baskı: Ana Basın Yayın Gıda İnş. San. Tic. A.Ş.

B.O.S.B Mermerciler Sanayi Sitesi 10. cad. No. 15 Beylikdüzü - İSTANBUL

Tel. (212) 422 79 29

Sertifika No: 20699

Doğan Egmont Yayıncılık ve Yapımcılık Tic. A.Ş.

19 Mayıs Cad. Golden Plaza No. 3 Kat 10, 34360 Şişli - İSTANBUL

Tel. (212) 373 77 00 / Faks (212) 355 83 16

www.dogankitap.com.tr / editor@dogankitap.com.tr / satis@dogankitap.com.tr

Kuyruk

Basma Abdel Aziz

Çeviren: Nil Tuna

Bir

Doküman No. 1

Hasta Bilgileri

İsim : Yehya Gad el-Rab Saeed

Yaş : 38

Medeni Durum : Bekâr

İkametgâh : 9. Mıntika - 1. Bina

Meslek : Satış Temsilcisi

Tarek'in o sabah gelir gelmez yaptığı ilk iş başhemşireden dosyaları istemek oldu. Kadın, kapağında *Kapı Tarafından Askıya Alınmış Beklemedeki Onaylar* yazan, kenarları kapalı, plastik, şeffaf bir klasörle geri geldi. Tarek dikkatini, açık kırmızı bir mürekkeple bir köşeden diğerine uzanacak şekilde basılmış bu önemli cümleye verdi. Beyaz, dikdörtgen bir kimlik kartının tam ortasına *Yehya Gad el-Rab Saeed* ismi yazılmıştı; kartın en alt kısmında da yedi haneli bir numara vardı. Numaranın ilk yarısı büyük ihtimalle hastanın kimlik numarasıydı, diğer yarısıysa bir çeşit dosya kodu; bu kodu sadece yazan personel anlayabilirdi. Numaranın altında ilgili hekimin, yani kendi ismi yazıyordu: Dr. Tarek Fahmy. İsmi etiketten silinmesini yüzlerce kez istemişti ama yapacak bir şey yoktu. Kader bu durumu tersine çevirinceye kadar orada kalacak, başına bela olacaktı.

Elindeki dosyayla odasına doğru yürüdü, Sabah adındaki hemşire de bir fincan kahveyle arkasından geldi. Her gün yaptığı gibi fincanı, ahşaptan yontulmuş antik masanın kenarına koyduktan sonra ellerini geniş karnının önünde birleştirerek öylece durdu. Esnemeye başladı.

“Yapabileceğim başka bir şey var mı, Dr. Tarek?”

“Bugün buralarda ol Sabah, ihtiyacım olabilir sana.” Ses tonu her zamanki gibi ılımlı ve cana yakındı, ama kadın adamın fevkalade can sıkıcı olduğunu düşünüyordu.

“Elbette, Doktor Bey.” Odadan dışarı çıktı, arkasından kapıyı kapattı.

Tarek hastanenin acil bölümünde çalışan ciddi, orta yaşlı bir doktordu. Sabah, onu neredeyse zamanının tümünü hastalarla geçiren ve evine çok nadiren giden genç bir stajyer olduğu zamandan bu yana tanırırdı. Çok arkadaşı yoktu; mesai sonrasında meslektaşlarıyla dışarı çıkmazdı ve diğer doktorların tersine, vardiyasını bir kez olsun kaçırmazdı. Onu çözmek bir hayli zordu; içine kapanıktı, öğle aralarında odasından çıkmaz, koridorda hemşirelerle asla çene çalmazdı; ne kendiyile ne de ailesiyle ilgili tek kelime ederdi. Ama herkes işini ne kadar iyi yaptığını, daha da önemlisi iyi bir kalbi olduğunu bilirdi.

Tarek kahvesinden bir yudum aldı, gözlerini klasöre sabitleyerek odada volta atmaya başladı. En sonunda deri sandalyesine yerleşti, klasörü açıp tekrar göz atmak üzere içindeki dosyayı çıkardı.

Ona göre, bir hastanın dosyasını eksiksiz işlemek pek rastlanmayan bir durumdu. Bu dokümanlar genelde tüm hastalardan alınan, aceleyle ve rastgele karalanan temel bilgileri içerirdi yalnızca. Doktorlar ve hemşireler form doldurmaktan sıkıldığında kişinin ismini ve yaşını yazmakla yetinirler, başka da bir şey eklemeslerdi. Fakat burada, biri hastanın bütün bilgilerini layıkıyla doldurmuştu. Hiçbir alan boş bırakılmamıştı. Her soruya, hatta doktorun pek ilgilenmediği sorulara bile cevap verilmişti. Hatta sıradan bir insanın medikal bir dosyada gördüğünde şaşıracağı sorulara bile.

Yehya Gad el-Rab Saeed, Otuz sekiz yaşında, Bekâr, İkametgâh adresi: 9. mıntıka – 1. bina, Satış Temsilcisi. Tarek her bir satırı iyice ezberleyene kadar tüm detayları defalarca okudu; üstelik bu bilgiler öyle çok da ilgisini çekmiyordu.

İlk dokümanı yana itip bir sonrakini çıkardı. O sırada kapağı ardı ardına vurulduğunu duydu; kâğıtları derhal kla-

söre koyarak çekmeceye sakladı. Sabah, elinde yeni bir dosya ile tekrar içeri girdiğinde koltuğunda doğrulmuştu.

“Sizi soran bir hasta var Doktor. Meşgul olduğunuzu söyleyeyim mi?”

Başka işle uğraşacak hali yoktu. Yehya Gad el-Rab Saeed'in dosyasını incelemeye başlar başlamaz, etrafındaki insanlara katlanmak zorunda kalmayacağı bir yere ısınlanmıştı adeta. Ama Sabah'a açıklama yapmak zorunda kalmak da istemiyordu, bu yüzden hastayı muayene odasına almasını ve orada beklemesini söyledi. Klasörü odasında mı bırakacaktı, yoksa dosyalama odasına mı götürmesi gerekiyordu, bir karar vermeye çalışırken anahtarlarının masanın üzerinde durduğunu hatırladı. Beyaz ceketini giydi, anahtarı gömlek cebine koymadan önce kilitte iki kez döndürdü, kapıyı arkasından yavaşça kapatarak odadan çıktı.

Muayene yalnızca birkaç dakika sürdü. Hastaya hızla cevaplayabileceği birkaç soru sorup aceleyle muayene etti; bir kâğıda tanıyı ve tedaviyi karaladı ama akli masasında bıraktığı klasördeydi. Dosyanın bir kopyasını çıkarıp eve götürmeyi düşündü, böylece dikkati dağılmadan okuyup kafa yorabilecekti. Ama yapacağı şeyin sonuçlarından korkarak bu fikri elledi. Bunun artık sıradan bir durum olmadığını anlamaya başlıyordu; hastane yönetiminin yetki sınırlarının da dışına taşıyordu bu.

Tarek hiç çizgiyi aşmamış, daha önce Kapı'ya bir kere bile gitmemiş bir adamdı. Sorgulama yoksa problem de yoktu. Yaşamını tıpkı istediği gibi, hem öngörülebilir hem de monoton bir şekilde geçirmişti. Okulunu bitirmiş, yüksek lisansını yapmıştı; kendi kliniğini açmasına artık öyle uzun bir zaman da kalmamıştı. Hatta pek de uzun sayılmayacak bir süre önce, bir meslektaşına çıkma teklifi etmişti. Bu sağlam, geleneksel planın önündeki tek engel Yehya Gad el-Rab Saeed adındaki adamdı.

Her zaman hiç vakit kaybetmeden, vardiyası bittiği anda hastaneden çıkan Tarek, o gün kalmak zorunda mıydı sanki? Yaralıları kontrol etmekte, ambulans gelip de onları askeri hastaneye götürmeden önce yaralarını iyileştirip dikiş atmak için elinden geleni yapmakta neden ısrar etmişti ki? Herkesi göz ardı ederek neden özellikle Yehya'ya yaklaşmış, neden röntgen çekmeye kalkışmıştı? Kafası tamamen karışmıştı; verdiği cevaplar ve detaylar boyuna dikkatinden kaçırıyordu. O günü parçalar halinde hatırlıyordu; bu parçaların geçen haftalarda meydana gelen olayların ardından detaylıca gözden geçirmişti, ama hatırlamadığı parçalar çok daha fazlaydı. Neler olup bittiğini açığa çıkarabilecek parçalar düpedüz ortadan kaybolmuş gibiydi adeta. Dosyaya göz gezdirmek ona yardımcı olmamış, tam tersine kafasının daha da karışmasına neden olmuştu.

Odasına dönerken kimselerin olmadığı muayene odalarından geçti; radyonun yanında çay kahve içen birkaç yeni doktor gördü. Bir an dinlemek için durdu: Gençlik Durağı Radyo İstasyonu'nun spikeri yayında konuğuyla konuşuyordu. Spiker, konuğuna o sırada okulda olan çocuklarıyla ilgili sorular sordu ve onların örnek alınmaya değer ulusal değerlerini takdir ettiğini söyledi. Utanç Verici Olaylar patlak verdiğinde dışarı çıkmayıp evde oturmaları ne kadar da onurlu bir davranıştı! Yalanlara kapılmalarını ve ortalığa yalan yanlış dedikodular yaymalarını engelleyen takdire değer ilkeleri vardı.

Konuk kadın kendisine yapılan bu övgüyle mest oldu; çocukları için hiçbir çabadan kaçınmadığını ekledi heyecanlı bir şekilde. Onlara daima yol göstermişti; böylece kendileri için neyin iyi olduğunu bilerek büyümüşlerdi ve hakikate giden yoldan sapacaklarından bir gün bile korkmamıştı. Tüm bunlara şaşırın Tarek kafasını iki yana salladı. Başhemşirenin yanına gitmek üzere hızlandı. Kadına odasında önem-

li evrak işlerini bitireceğini, işinin bölünmemesini istediğini söyledi. Kadın da Tarek'in hastalarını diğer doktorlara aktaracağını bildirdi ve kahvaltısını bitiren Sabah'ı çağırıp dosyaları diğer odalara eşit şekilde dağıtmasını istedi.

Tarek deri sandalyesine döndü, spikerin sözleri hâlâ kulaklarında çınliyordu. Ülke son yıllarda çalkantılı dönemlerden geçmişti ama o, tüm bu olan bitene karşı takındığı mesafeli tavrı korumaya çalışmıştı. Herkes gibi o da, ancak patlak verdiğinde ya da başladıktan çok kısa bir süre sonra Utanç Verici Olaylar'dan haberdar olmuştu. Ama o meydana bulunmamıştı, bu konuda fazla bir bilgisi yoktu, üstelik daha fazlasını öğrenmek gibi bir niyeti de olmamıştı hiç. Meslektaşlarından, tanıdıklarından, komşulardan, topluluğundaki araçlarındaki yolculardan gelen yorumları duymuş, Olaylar hakkında belli belirsiz bir fikir edinmişti. Detaylara inildiğinde ona anlaşılmaz gibi gelen bu bilgi, tartışmalara, sohbetlere katılmak için yetiyor da artıyordu bile. Sorulduğunda, bazı insanların –Kapı'nın ortaya çıkmasının hemen ardından onun katı buyruklarına uymaya zorlandıkları için bir hayli kızgın olan insanların– gereksiz bir patırtıya sebep olduklarına dair bir fikir atıyordu ortaya. Tarek'in anladığı kadarıyla bu insanlar yeni kuralları reddetmişlerdi; bir değişiklik, daha az otoriter olan bir sistem yaratmak istiyorlardı. Daha hoşgörölü, belki daha sabırlı bir rejim arzusu içindeydiler ama Tarek'in kişisel görüşü böyle bir sistemin daha istikrarsız olacağı yönündeydi.

Olaylar, küçük bir grubun, meydana açılan bir sokakta protesto gösterisi düzenlemesiyle başlamıştı. Sayıca kalabalık değillerdi, ama Kapı'nın adaletsizliğini ve tiranlığını gözü pek bir biçimde kınadılar. Taleplerinde hiç de alçakgönüllü değillerdi, hatta hayal âlemindeydiler. Bir başka doktor, beraber tuttukları bir gece nöbetinde Tarek'e her şeyi anlatmıştı: Protestocular Kapı'nın ve onun temsil ettiği her şeyin

tasfiyesi için çağrıda bulunmuşlardı. Kısa süre sonra bu gösterilere başka insanlar da katılmıştı. Türkülerini tutkuyla söylüyorlardı; sayıları gittikçe artmış, protestolar da hareketlenmeye başlamıştı ama Kapı'nın, yeni kurulan özel birlikleri tarafından püskürtölmeleri uzun sürmemişti. Birlikler protestocuları sınırı aşmakla suçluyorlar, böyle bir küstahlığa müsamaha göstermeyeceklerini söylüyorlardı. Daha sonra protestoculara saldırdılar, "akıllarını başlarına getirmek" için onları acımasızca dövdüler. Yaralı protestocular geri çekilerek, dört bir yana dağılıp koşarak sokaklara kaçtıklarında, "kaosa neden olmakla" ve -çok şükür ki- Kapı'nın egemenliğine girmiş kutsal güvenlik güçlerine zarar verme girişiminde bulunmakla suçlandılar.

Protestocular kısa zaman içinde tekrar gruplar halinde bir araya geldiler ve özel birliklerle dört gün sürecek bir sokak savaşını başlattılar. Ölü sayısı gittikçe artıyordu. Bu tarz bir isyanı bastırmak için Ezici Birlikler oluşturuldu; bu birlikler diğer devlet güçlerine oranla çok daha iyi silahlandırılmışlardı. Son gün meydan güvenlik güçleri tarafından fazla zorluk çekilmeksizin temizlendi, bir araya gelen herkes birkaç saat içinde yok edildi. Sonuç olarak Kapı ve muhafızları üstün gelmiş ve her zamankinden çok daha güçlü bir biçimde yeniden doğmuşlardı.

Tarek, Kapı'nın nihai ve ezici zaferini hiç sorgulamamıştı. Ama kendini büsbütün coşkulu da hissetmiyordu, özellikle de acil serviste tanık olduğu yaralıları göz önünde bulundurduğunda. Kapı'nın zaferi nasıl kazandığını ilk elden görmüştü, böyle bir muhalefetin tekrar vuku bulmayacağını biliyordu.

Kapı yıllar önce, Birinci Fırtına olarak bilinen bir halk ayaklanmasının ardından gelmişti iktidara. Tarek'in arası tarihle hiçbir zaman iyi olmamıştı ama bir zamanlar bütün ülkeyi önüne katıp sürükleyen bu değişim rüzgârları hakkın-

da bir şeyler okuduğunu hatırlıyordu. Halk ayaklanmış, güvenlik güçlerini sokaklarda bozguna uğratmış, eski savunma muhafızlarını alt etmiş ve Başkan'ı neredeyse teslim olmaya zorlamıştı. Ancak maalesef –ya da iyi ki demek mi gerekir?– işler başladığı gibi devam etmemişti. Hareket, rejimi alaşağı edemeden bölünmüştü. Bazı insanlar bu gücü çıkarlarını ve mevkilerini sağlama almak için kullanırken, diğerleri geride bir yıkım bırakarak rejime karşı savaşılmaya devam etti. Bazıları bir karşı atağın gerçekleşeceği beklentisiyle silahlanırken diğerleri, Başkan'ın iktidarda kalma olasılığını göz önünde bulundurarak daha temkinli davrandılar ve Başkan'la uzlaşmaya varmak üzere sessizce ortadan kayboldular.

Sonrasında problem çözüldü ve Birinci Fırtına'nın bir parçası olan farklı gruplar birbirlerini ihanetle suçladılar. Kendilerini aralarındaki çatışmalara öyle kaptırmışlardı ki, çevresindekileri toparlamayı başaran, nüfuzunu yeniden kazanan Başkan'ı tamamen unutmuşlardı. İnsanların dikkati bu didişmeyle dağılmışken, eski muhafızlar yeniden bir araya geldiler ve hasar giderilmeye başlandı. Bundan kısa süre sonra da Kapı ortaya çıktı.

Tarek sandalyesinden kalktı. Hastaneye geldiğinden beri doğru düzgün bir iş yapmamış olmasına rağmen kendini yorgun hissediyordu. Önünde duran kâğıdı tekrar inceledi, çünkü bu hastanın sorununu tam olarak hatırlayamıyordu. Günlerdir geçmek bilmeyen bir öksürük bahanesiyle erken çıkabilmek için izin istedi.

Kuyruk

Yehya kızgın sıcağın altında, geniş sokaktan Kapı'ya kadar uzayan bir kuyrukta bekliyordu. Bir saat boyunca sadece iki adım ilerleyebilmişti, üstelik bunun sebebi kuyruğun ilerlemiş olması değildi. Deneyimsiz bir kişi –büyük ihtimalle Kapı'da daha önce hiç bulunmamış biri– sıkıntıya yenik düşmüş, cesareti kırılmış ve orayı terk etmişti.

Güneş, her gün öğle vaktinde olduğu gibi sol tarafını kavuruyor, onu ikiye bölüyordu. Sıcaktan vücudu ağırlaşıp da kuyruktaki sırasını bırakmadı. Önünde sağa sola bakan uzun boylu bir kadın bekliyordu. Kara, ince bir *abaya* giymiş, siyah bir peçe takmıştı; peçesi kırıksık tenine karışıyor, çıplak boynundan sarkarak yere uzanıyordu. Arkasında duran genç adam Kapı'nın saat kaçta açıldığını sorduğunda Yehya omuz silkti. Bunun ne zaman gerçekleşeceği hakkında en ufak bir fikri yoktu. Yine de her sabah ayaklarını, karnını ve leğen kemiğini, kısacası tüm ağırlığını sürükleyerek, Kapı'ya varmasa bile kuyrukta beklemek üzere evden çıkıyordu.

Kadının teni kıyafetlerine uygun bir koyuluktaydı; zayıf ve yaşlıca olmasına rağmen güçlüydü. Sağlıklı bedeni ve süt kadar beyaz gözlerine bakıp kadının Kuzey'in en uzak bölgelerinden geldiğini düşündü Yehya. Kadın arkasına tam dönmeden, keskin gözlerle ölçüp biçtikten sonra sohbet için uygun kişiyi bulduğunu düşünerek hemencecik bir muhabbet başlattı.

Kapı'ya dün varmıştı. Bir şikâyetle bulunmak için gelmişti ve hazır oradayken noter tasdikli bir belge de almak istiyordu. Belgenin neyle ilgili olduğunun sorulması için bir dakika kadar sustu ama Yehya hiçbir şey sormadı. Yehya'nın lakaytlığına rağmen söze tekrar başladı kadın; hayatında ilk kez, hükümet tarafından yapılan, seneler boyunca bir ke-re bile almadan dönmediği *baladi*¹ ekmeğinden alamadığını söyledi. Dinleyenin merakının artmış olmasını umarak ona yeniden baktı, ama Yehya dalgındı ve kadının söylediklerini dinlememişti. Canı sıkılan kadın sırtını döndü, etrafına bakınmaya devam etti, sonra kendisini dinleyecek olan kullakları gözüne kestirerek anlatmaktan vazgeçtiği hikâyesine kaldığı yerden devam etti.

Önündeki etine dolgun kadın turkuvaz renkteki peçesi-ni iki eliyle düzelterek yaşlı kadının yanına yaklaştı; resmi şikâyet konusu ilgisini çekmişti. Şişman olmasına rağmen genç bir yüzü vardı; otuz yaşında ya vardı ya yoktu, kaşları ince, burnu sivriydi, bakımlı bir cildi vardı. Yaşlı kadının hâ-linden anlamıştı; şaşkın bir biçimde ekmek temin etmenin bi-le gerçekten bu kadar zor mu olduğunu sordu. Bunun üzerine kadın ağır, Güney aksanıyla hikâyesini anlatmaya koyuldu.

"O alçak orospu çocuğunun, o adamın on yıllık müşterisiy-dim; ekmeğimi her gün ondan alıyordum. Peki, şimdi ne ol-du, ha? Her sabah yaptığım gibi iki parça baladi ekmeği al-mak için evden çıktım ve bana 'Kimi seçtin?' diye sordu. Pi-ramit sembollü adayın yanındaki kutuyu işaretledim, de-dim. Acayip sinirlendi, dişlerini gösterdi ve bana 'Senin gi-bileri bilirim, senin gibi insanlar kırbaçlanmayı hak ediyor. Hanım, hanım! Sana o mor renkli listeyi o adaylardan biri-ni seçesin diye vermedim mi?' dedi. Ben de çenemi kapattım, bir liralık banknotu uzattım ama yere attı, iki parça ekmeği

1. Mısır'da üretilen, pitaya benzer bir ekmek. (ç.n.)

kaptığı gibi ‘Ekmeğimiz yok! Bir daha da gelme!’ diye bağırdı. Adamın küstahlığına bak sen! Ben de Avrupalının fırınına gittim, ama açık değildi. Bir sonraki gün sabah erkenden çıktım, pazaryerindeki fırınlara gittim, ama şu işe bak ki başıma geleni herkes duymuş. Aynı laflarla bana ekmek vermeyeceklerini söylediler. Komşum, olay buysa eğer, Kapı’ya şikâyetle bulunmam gerektiğini söyledi. Belge almak için de başvurmam gerekiyormuş; ismini unuttum şimdi ama üzerinde devlet damgası olanından, çünkü şikâyetim soruşturulmaya başlandığında belgem olup olmadığını muhakkak soracaklar.” Elini o büyük abayasının içine sokup ufak bir kart çıkardı. Üzerinde *Örnek Yurttaşlık Belgesi* yazıyordu.

Genç kadın, yaşlı olanının omzuna teselli edercesine dokundu. İşler artık eskisi gibi değil, diye düşündü, kısa zamanda düzelecek gibi de durmuyor. Politika insanların, insanlar da başkalarının başının etini yiyordu. O da oy pusulasında piramit sembollü adayı seçmişti, ama yaşlı kadının aksine, kime oy verdiğini tek bir kişiye bile itiraf etmemişti. Kendine karşı dürüst olsa da, yine de çok korkuyordu. Son zamanlarda “Kimi seçtin?” sorusu tıpkı bir veba gibi yayılmıştı, ama o dikkatliydi, her zaman tetikteydi, en iyisi sessiz kalmaktı ve o bunu biliyordu. İşler, sorudan kaçınmak için sıklıkla eski bir numaraya bel bağladığı noktaya dayanmıştı. Mesele, soruyu her seferinde onu soran kişiye doğru çevirmek ve ne olursa olsun verilen cevabın izinden gitmekti. Göz kırparak ve utangaç bir gülümsemeyle şu güven telkin eden cevabı veriyordu: “Ben de ona oy verdim.”

Yalnız bir kere, birkaç gün önce bir hata yapmıştı. Öğretmenlik yaptığı Arapça sınıfındaki bir öğrenciden, yazdığı kompozisyonu teslim almıştı; bu, tüm öğrencilerin yaptığı sıradan bir ev ödeviydi. Kız, yaşadığı bölgedeki koşullar hakkında uzun ve başarılı bir yazı yazmış, yazıda ülkenin durumunu ve bölgedeki gelişmeleri kapsamlı bir biçimde ele

almıştı. Kızın seçtiği kelimeler, etrafta kimse olmadığında, bizzat Ines'in de dile getirdiklerini yansıtıyordu. Öyle etkilendi ki öğrenciden kuşku duymaya başladı; bu denemeyi kızın ablalarından birinin ya da belki de bir aile üyesinin yazdığından şüphelendi. Öğrenciler genelde ev ödevlerini sınavlarından daha iyi yaparlardı, ama biri yazının en azından taslağını çıkarmış olabilirdi. Kız, ailesinden yardım almadığına, yazıya yansıyan her bir düşünce ve cümlemin yalnızca kendisine ait olduğuna yemin etti. Ines buna inanmak istiyordu, bu yüzden ona mükemmele yakın bir not verdi. Ayrıca sınıf tarafından takdir de edilmeliydi, bu yüzden kızdan, iyi kaleme alınmış bir yazıya örnek oluşturmaya açısından yazısını sınıfta okumasını istedi.

Bir sonraki gün kız okula gelmedi. Tatlı dilli bir müfettiş, Ines'in Hususi Dosyası'nı görmek, bu işe nasıl girdiğine dair bilgi almak üzere müdürün odasına girdi. Müdür, Ines'in bazı belgelerinin eksik olduğuna ve Kapı'ya gidip *Örnek Yurttaşlık Belgesi* alması gerektiğine dair bilgi verdi. Eğer yapmazsa, yeniden sınanacağı ve değerlendirileceği İdari Büro'ya sevk edilmek zorunda kalacaktı; bürodakiler de kadının, hayatına bir öğretmen olarak devam etmesinin gerçekten de herkesin çıkarına olup olmadığına karar vereceklerdi. Müfettiş okuldan çıkmadan önce müdüre bir kaset bıraktı. Ines daha sonra bunun, sınıfta ödevini okuyan kızın kaydı olduğunu öğrendi.

Bir fıkirden diğerine atlayan diğer çocukların tersine Ines, her zaman öğretmen olmak istemişti. Küçük bir çocukken, bebeklerini yatağının üzerinde uzunca bir sıraya dizer, eline bir cetvel alır ve ders anlatırdı. Bir bebekten diğerine geçerek onlara sorular sorar, cevaplarını tahayyül etmeye çalışırdı. Biraz daha büyüdüğünde, en sevdiği oyununa, komşu çocukları apartmanın merdivenlerine dizerek devam etti. Eline ağaçtan kopardığı bir dal alarak öğrencilerine ödül yeri-

ne geçecek renkli taşlar verir ya da bilgisizliklerini kınamak için omuzlarına sopayla vururdu. Ancak şimdi, hayatının en korkunç hatasını yapan bir öğrenci gibi disipline gitmeyi bekliyordu. Belki de bu hata, yapmayı bildiği tek şeyi sürdürmesini engelleyecekti. Kuyrukta bekleyen diğer insanlara baktı; sıra Yehya'ya geldiğinde onun o kasvetli suratını incelemek için durdu. Dalgın gözlerle boşluğa bakıyordu Yehya.

Yehya, yaşlı kadının anlattıklarını dinlememişti. İlgisizdi, kendi düşüncelerine dalmıştı. Kadının anlattığı hikâyenin ya da bu konuda etrafında konuşulanların tek bir kelimesini bile duymamıştı, ama kadın ne konuşmaktan geri durmuş ne de dikkatini kazanmak için sergilediği inatçı çabadan vazgeçmişti. Bu, kişisel bir meydan okumaydı sanki. Ines olan biteni izliyordu. “Herkesin yeteri kadar sorunu var” diye fısıldadı.

Yehya'nın yüzünde bir bitkinlik, kaşlarının arasında da derin kırışıklar vardı. Arkadaşının yanında yere çömelen Nagy sıkılmıştı, gitmek istiyordu. Yehya belli belirsiz eğilip hafifçe inledi. Nagy ayağa kalktı, Yehya'nın kolunu tutarak bir süre kendi yerinde oturmasını teklif etti. Seçimlerden beri renkleri iyice kaçmış olmasına rağmen adayın yüzünü, kalp şeklindeki kırmızı büyük logoyu ve herkesin aşına olduğu mor renkteki parti sembolünü gözler önüne sermeye devam eden sarı afişin gölgesi altında duruyordu. Yehya, Nagy'nin önerisini geri çevirdi, bunun sebebi gururu değildi, duyduğu acı o kadar büyüktü ki bu kadar kısa bir mesafeden yere eğilmek için dahi dizlerini bükemiyordu. Hiçbir zaman yanından ayırmadığı ağır kesicilerden bir tane yutmak için ceplerini karıştırdı ama paketin boş olduğunu gördü. Arkadaşına ilacının bitmiş olduğunu söyledi acıyla. Önlerinde duran yakışıklı bir adam konuşulanlara kulak misafiri olmuştu; ona reçetesiz satılan, baş ağrısına iyi gelen bir ilaç uzattı. Arkadaşının durduğu yerde bir süre uzan-

mak isterse Yehya'nın kuyruktaki sırasını koruyabileceğini bile söyledi, ama Nagy arkadaşı adına ona teşekkür etti ve Kapı'nın bugün açılacağını duyduğunu belirtti. Bu sefer kesin gibi görünüyor, dedi; belki de bir daha gelmeyecek bir fırsatı kaçıramazlardı.

Genç adam bir adım daha yaklaştı, fısıldayarak Kapı'dan ne talep edeceklerini sordu. Yehya Nagy'yi yavaşça, kimse-nin fark edemeyeceği kadar hafif ve hızlı bir biçimde dürtükleyip şöyle cevap verdi: "Ah, hiçbir şey, sadece tıbbi bir tedavi için izin lazım. Şu saçma karın ağrısına tutuldum. Gece-leri uyuyamıyorum, bu yüzden özel bir ilaca ihtiyacım var. Doktora gittiğimde bana bir reçete verdiler, civardaki birkaç eczaneye sordum ama hiçbirinde bulamadım. Bu ilacı kullananlar ilacın devlet kliniklerinde bulunabildiğini söylüyorlar ama biliyorsunuz işte... Reçetenizi doldurmak için Kapı'dan izin almak zorundalar."

Genç adam ciddiyetle onayladı, sanki bir şey söyleyecekmiş gibi oldu ama fikrini değiştirip beklediği yere geri döndü. Yaşlı kadın araya girerek ilacın insanı yalnızca hasta edeceğini, ama sıcak bir fincan nane çayının sağlığı geri getirerek kişiyi bu acıdan kurtaracağını söyledi. Onaylamayan bir edayla yazıklandı, Yehya'ya doğru eğilip eline birkaç sap kuru nane yerleştirdi. "Yarın şu köşedeki kafeden sıcak su alacağım ve sana bununla çay yapacağım" dedi. Nagy Yehya'ya doğru yaklaşıp kulağına fısıldayarak bu kadının inancının yarısına sahip olduğu takdirde, kendini çok daha iyi hissedeceğini söyledi. Yehya sırtarak karşı saldırıya geçti, "İnancının yarısı sende olsaydı eğer, senin şu boş konuşmalarını sürekli dinlemek zorunda kalmazdık" dedi.

Um Mabrouk

Um Mabrouk çıkma vakti geldiğinde son odayı temizlemeyi yeni bitirmişti. Banyoya gitti, kapıyı arkasından kapadı, ıslak kıyafetlerini kurularıyla değiştirerek yüzünü yıkadı, üzerine temiz bir abaya geçirdi ve alçak topuklu ayakkabılarını giydi. Eşyalarını çantasına koyduğundan emin oldu, zarfı üçüncü kez bulmaya çalıştı ve bürosunda çalışmaya devam eden işverenine veda ettikten sonra hızla yürümeye başladı ve minibüse hareket saatinden önce yetişti. Kapı'ya vardığında caddeye taşan insan selini gördü; köşede ineceği sırada minibüsün hiç kapanmayan kapısının altından sarkan o metal parçanın üzerinde tökezledi. Abayasının ucunu yukarı doğru çekti ve çorabında, yukarı doğru hızla sökülerek gelen bir kaçık gördü. Geriye kalan tek ojesi de bitmek üzereydi ama gülümsemesini bozmadan yürümeye devam etti. İnsanlara sıranın önüne kaynamaya çalışmadığını, yalnızca bir tanıdığını aradığını göstere göstere kuyruğun yanından yürüdü; Yehya'ya rastlamadan önce düzinelerce insanın yanından geçti. Daha yüzünü görmeden arkadan tanıdı onu, elini sıkamak üzere yaklaştı.

“Merhaba Yehya. Sana bürodan bir mektup getirdim.”

Yehya kadının aniden ortaya çıkmasından endişelenmiş gibi gözükse de sanki gelmesini bekliyormuşçasına samimi bir şekilde karşıladı onu.

“*Ahlan, ahlan*²... Nasılsın Um Mabrouk? Gelebildiğine çok sevindim.”

Um Mabrouk mektubu uzatırken gülümsedi:

“İçinde ne var bilmiyorum, umarım iyi haberdur. Senin için yapabileceğim başka bir şey var mı?”

“Teşekkür ederim, zahmet etmeseydin keşke.”

Um Mabrouk aceleyle uzaklaştı. Yehya ardından bakarken, onu kıvrandıracak bir ağrı dalgası sardı bedenini, kalbi hızla atmaya başladı. Mektubu tutarken başı döndü, elleri titredi. Arkadaşı Nagy elindeki mektubu açmak için öne atıldı. Zarfın içindeki tek şey çizgisiz, beyaz bir kâğıdın üzerine el yazısıyla yazılmış birkaç cümleydi.

Sevgili Yehya,

Umarım iyisindir. Dün büroya seni aradığını söyleyen bir doktor geldi. Askeri bir üniforma giymişti; Zefir Hastanesi'nde çalıştığını söyledi ama başka bir şey sormadı. En kısa zamanda görüşmek üzere.

Amani

Mektubu okuduktan sonra Yehya derin ve sıkıntılı düşüncelere daldı. Hastaneyle ya da orada bulunan herhangi biriyle alakalı hiçbir şey istemiyordu. Amani'yi bir haftadır görmemişti; kendilerine bir zaman belirleyip meydana gelen olaylar hakkında konuşmak için sözleşmişlerdi ama burada, bu kuyruğa takılmıştı bir kere. Tıpkı diğerleri gibi zamanının çoğunu, hatta bazen gecelerini de burada geçiriyordu. Nagy uyumak için çadır getirmeyi teklif etmiş ama o geri çevirmişti. Diğer insanlar gibi sabahın erken saatlerine kadar sohbet etmeyi ve sonrasında oturduğu yerde bir iki saat uyuklamayı yeğlerdi. Etrafindakiler öyle azimle bekliyor-

du ki, çoğunu son zamanlarda uyurken, hatta otururken bile görmemişti. Herkes kuyruğun kısa zaman içinde hareket edeceğini umuyor ve hazır olmak istiyordu. Kapı hakkında söylenilenlere inanmasa da, o da diğerleriyle aynı şeyi yapıyordu. Söylentiler, Kapı'nın şafak vakti ya da gecenin ilerleyen saatlerinde açılacağı yönündeydi.

Um Mabrouk metroyla eve dönerken oturduğu koltuğa gömülerek uzun ve yorucu bir günün ardından dinlenmenin tadını çıkardı. Genç ve sağlıklı olduğu o eski günlerdeki kadar sıkı çalışamayacağını o da biliyordu. Um Mabrouk başta Amani'nin annesi için çalışmıştı. Amani onu şu anda çalıştığı şirketin sahibiyle tanıştırdıktan sonra, haftada üç kez mutfak ve temizlik işi yapması, büroya da şöyle bir el atması için işe almıştı. Amani'nin annesi vefat ettiğinde ve çok geçmeden babasını da kaybettiğinde, Um Mabrouk Amani'nin bürosunda tam zamanlı çalışmaya başladı: Kısa bir öğlen arasıyla birlikte sabahtan akşama kadar ve haftada beş gün. Apartmanın ve çocukların masrafları sular seller gibi arttığı ve güç bela geçinebildiği için izin günlerinde iki küçük eve daha gitmeye başladı. Um Mabrouk'un yüzü kederle kaplıydı. Şayet hayat üzerine bu kadar sertçe gelmemiş olsaydı, bir evden diğerine koşuşturmaz, bu kadar çok çalışmazdı.

Düşünce akışı, karşısında oturan kadın koltuğundan kalktığı sırada metroya binen cüsseli, kirli görünümlü bir adam tarafından durduruldu. Adam, üzerindeki lime lime olmuş paçavralarla boş bir koltuğa çökerken Um Mabrouk'un dizine sürünerek aceleyle içeri girdi. Başını pencereye dayadı ve birdenbire kısık bir sesle şarkı söylemeye ve uzun, kirli saçlarını emmeye başladı. Um Mabrouk, adam ne kadar kötü kokarsa koksun tren ineceği durağa varana kadar yerinden kalkmayacağına dair kendi kendine söz verdi. Hiçbir yerde rahat yoktu, üstelik başındaki dertlerin sebebi bu

adam değildi zaten. Adamı dikkatle izleyerek bacaklarını yavaşça uzaklaştırırsa da kısmen zekâ problemi olduğu ortada olan adam, göğüslerini ellemek üzere meraklı bakışlarla ona doğru yaklaşmaya başlayınca, Um Mabrouk adama bağırıp küfrederek ayağa kalktı ve çantasıyla kafasına vurdu. Çanta darbenin etkisiyle açıldı, tamir etmek üzere bürodan aldığı kırık, eski çevirmeli telefon yere düştü. Adam kopan patırtıyla panikledi, korkuyla kapının önüne doğru sıçrayıp tren bir sonraki istasyonda tam durmadan dışarı atladı.

Etrafındaki kadınlardan korku dolu çılgınlık yükseldi. Birkaç yolcunun ayıplayarak mırıldandığını duydu. Uzun boylu bir adam bakışlarını yere sabitleyerek kadının yerinin evi olduğunu fısıldadı. Bir başkası Kuran'dan alıntı yaptı, Um Mabrouk adamın ne dediğini tam olarak anlayamasa da ses tonundan doğrudan kendisini hedef aldığı anlaşıyordu. Bir oğlan çocuğu kadının yanına gelerek incinip incinmediğini sordu; on iki yaşından biraz büyüktü, eski olmasına rağmen oldukça iyi muhafaza edilmiş bir okul üniforması vardı. Çocuğun tıraşlanmış kafasını hafifçe okşarken “Çok şükür iyiyim canım” dedi. Saymaya başladığı bir dizi hakarete devam ederek telefonu almak üzere yere eğildi, ahizeyi kapattıktan sonra yerine oturdu. Adam onu bir hayli korkutmuştu ama kadın kendini suçluyordu. Sonuçta, diğer yolcular adamı görür görmez ondan uzaklaşırken, Um Mabrouk yerini değiştirmeye gerek görmemişti.

Sonsuza kadar lanetlenmiş olduğunu düşündü; her ne kadar işleri yoluna sokmak için uğraşıp dursa da sorunları bitmek bilmiyordu. Sekiz yaşındaki oğlu böbrek hastasıydı, tedavi için sürekli hastane kapılarını aşındırıyorlardı. Geçen ay çocuğu birkaç kez hastaneye götürmüş, dermansız bedene litrelerce ilaç pompalanmasına tanık olmuştu. Büyük iki kızı faturalara yardım edemiyordu, çünkü ikisi de romatizmal kalp hastalığı yüzünden güçsüz düşmüştü. Doktor,

bulguları gösteren röntgen ve birtakım test sonuçlarını açıkladığında derslerden oldukça geri kalmışlardı bile.

Sahip olduğu tek şey, kanalizasyonların taşıdığı Üçüncü Bölge'deki bir sokağın derinliklerine inşa edilmiş iki odalı, rutubetli, harabe bir apartman dairesi ve müdavimi olduğu kahveyi bir an bile terk etmeyen, işini bırakıp sokaklarda uyuşturucu veya hap bulmak üzere aylak aylak dolaşan bir kocaydı. Kocas, kadının zaten az olan maaşını almak için ona bazen yalvarıyordu, bazen de paraya zorla el koyuyordu. Kadın da kocasını, kendisinden tırtıkladığı para bittiğinde görüyordu yalnızca. Arada sırada geceleri kahveden çıkıyor, yalvarmak için geliyor, daha fazla para istiyordu; kadın terslediğinde de onu azarlıyor, hatta bazen dövüyordu. En kötüsü de, iki ay önce büronun tavanını temizlerken düşmüş ve elini kırmıştı, daha sonra da minibüsten inerken sol ayağını kırmıştı. Sanki tüm bunlar yetmezmiş gibi, ağrısı o zamandan beri peşini bırakmamıştı.

Bitmek bilmeyen dertlerini fark eden komşuları, bunların neden hep onun başına geldiğini öğrenmesini tembih ettiler, bir bela mı vardı başında, büyü mü yapmıştı birileri?... O da bunun peşine düştü. Bu durum yasaklanmadan önce –artık yasaktı, en azından Kapı'dan izin almak gerekiyordu– Yüce Şeyh'i ziyaret etti. Adam bu kötülüklerin namazını ihmal ettiği için başına geldiğini söyledi. Yoksulluğun çaresi diz çöküp namaz kılmak, homurdanmayı ve şikâyet etmeyi kesmektir. Adama göre kafasını bir sürü sözle doldurmuştu ve bu ıstırapın çözümü bir anda ortaya çıkacakmış gibi görünüyordu. Bu basit vicdan azabının yol açtığı gözyaşları Um Mabrouk'un yanaklarından süzüldü; dini vazifelerini sürdürceğine ve namaz vaktini bir daha asla kaçırmaya çağına yemin etti. Amani'nin annesinin evine götürmek üzere beyaz bir başörtüsü bile satın aldı, böylece oraya gittiğinde namazını kılmaya devam edebilirdi. Fakat bu kararına

iki hafta bile sadık kalamadı ve kötü talihi peşini bırakmadı. Bazı günler yapmayı unuttu, diğer günler abdest almayı işini bitirene kadar erteledi. Günün sonunda kılınacak bir sürü kaza namazı olduğunu fark ettiğinde artık çok yorulmuştu; bir sonraki gün şafakla birlikte her şeye baştan başlayacağına dair yeminler etti. Sabahları da hiç erken kalkamadığı için namazlarını gün içinde tamamlamaya niyet ederek hemen evden çıkıyor, bu durum böyle sürüp gidiyordu. Yapması gereken işlere sadık kalmak konusunda epey sorun yaşıyordu, hatta bazen kötü bir ruhun kendisine hükmettiğini bile düşünüyordu.

Yolun geri kalanında istasyondan eve yürüdü, tutsa elinde kalacak ahşap eşığe basmadan ayakkabılarını çıkarıp sağ koltuğunun altına yerleştirdi. Yüzeyi boğum ve deliklerle kaplanmış eğri basamakları, en az onlar kadar pürüzlü ayaklarıyla tırmandı. Uyduruk kapıyı iterek açtı, oğlu Mabrouk'a seslendi. Telefonu çantasından çıkararak oğluna verdi, dudaklarını gülümsemek için öyle çok açmıştı ki gözleri iki küçük nokta gibi buruştu. Hoparlörü kulağına doğru kaldıran Mabrouk haykırdı; küçük bir bebekken, sabit telefon hattına sahip oldukları zamanlardan hatırladığı o sinyali duymamıştı. Kablolara dolanan annesi sinyalin birkaç gün içinde geleceğine dair güvence verdi. Bir yıl kadar önce Kapı'dan gelen o yazıyı hatırladı: Suiistimal etme ihtimalinden ötürü telefon hattı almaya hakkı olmadığına dair gelen yazıyı. Ama bir hata yapılmış olmalıydı, böyle söyledi Mabrouk'a; Kapı'nın en kısa zamanda bu sorunu çözeceğinden emindi.

İki

Doküman No. 2

Hasarın zamanı, yeri ve ayrıntıları

Yehya Gad el-Rab Saeed adlı hasta, resepsiyona 18 Haziran Salı günü saat 14:45'te gelmiştir. Refakatçileri, kişinin olayların gerçekleştiği Dokuzuncu Bölge'den geçtiği sırada, yaklaşık olarak 13:30'da yaralandığını söyledi. Çatışma, kimliği belirsiz kişiler arasında patlak verdiği sırada, adı geçenlerin birkaç müşteri ve işverenle meydanın diğer kısmında buluşmak üzere şirketin ana merkezinden çıktığı belirtildi. Huzursuzluk, tırmanarak civardaki sokaklara sıçramış. İçlerinden bazıları söz konusu hastanın bölgeyi terk etmek için bir girişimde bulunduğu tanık olmuş. Ama yaralanmış ve saldırganın kim olduğu da tam olarak görülememiş. Kişiyi omuzlarından tutarak hastaneye taşımışlar, bir hayli kan kaybetmiş olmasına rağmen vardıklarında bilinci yerine gelmiş. Refakatçileri belgelerinin yolda kaybolduğunu, taşıdığı bir çanta dolusu ürünün de çalındığını belirttiler. Bu yüzden, doğruyu söyleyip söylemediklerine dair bir kanıt bulunmamaktadır.

Hastaya eşlik edenlerin listesi bu dosyaya eklenmiştir.

Resepsiyon Görevlisi

İmza

Tarek ikinci dokümana yazılan cümleler üzerinde ayrıntısıyla düşündü. Yehya hastaneye geldiğinde kanı yere ve örtülere bulaşmıştı. Yaralandığında yanında bir doktor veya hemşire olsaydı, refakatçilerinin onu daha dikkatli taşımasını sağlardı. Böylece acile Tarek'in vardiyası bittikten bir saat sonra varacak kadar vakitleri olurdu ve bu dosyayı başka bir doktor; Ahmed, Bahaa ya da belki de Sabah doldururdu. Ya da meydana varması için Zefir Hastanesi'nden gidecek ambulanslardan birini bekleselerdi de olurdu; böylece acilde onlara rastlamak zorunda kalmazdı. Ancak Yehya doğrudan onun, oraya ilk varanın yanına gitmiş, vücudunun savaş alanına döndüğünü görmüştü. Tarek her zaman önlüğünün cebine koyduğu kalemini çıkarıp kâğıdın üzerine bir şeyler karaladı, uzun zaman önce vazgeçtiği sanatçı kişiliğini anımsayarak çizmeye başladığı satırlara ve eğrilere dikkat kesildi; bu, etrafında olup biten her şeyden uzaklaşmasını sağladı. Birkaç dakika sonra çizmeyi bıraktı. Olaylar hakkında uzun uzadıya kafa patlatmayı da kesti ve kalemi masaya bırakıp deri sandalyesinden kalktı.

İkinci dokümanın yarısına geldiğinde, kelimelerden arınmış o zaman diliminde Yehya'yı andıran, neredeyse çıplak bir figür ve bu figürün karnının sol kısmının biraz aşağısındaki boşluğa, iyice gölgelediği küçük ve üçboyutlu bir halka çizmişti. Kapıyı açtı, Sabah'tan bir fincan filtre kahve istedi,

sonra tekrar geri dönerek masasına baktı. Bir silgi aldı, çizdiği şeyi özenle sildi. Kâğıdı eline alıp pencerenin yanına giderek Yehya'nın taslağına ve o üçboyutlu halkanın gölgesine baktı; figür orada değildi.

Amani'ye doğru

Um Mabrouk'un elinde mektupla görünmesinden bir hafta kadar sonra kuyruktaki merakı ve telaşı tetikleyen iki olay oldu. Öncelikle, geldiğinden beri dinlenmek için bir dakika bile oturmayan Güneyli ihtiyar kadın birdenbire yere yığıldı. Oğlu derhal yanına geldi. Esmer, genç bir adam olan oğlu, insanlar kadının bayıldığıını nereden duyduğunu sormaya vakit bulamadan annesini alıp götürmüştü bile. Kimi, kadının yorgun düştüğünü, ruhunun Yaradan'a ulaşmak için yükseldiğini söylerken, kimisi de hayatta olduğunu, kalbinin ve ciğerlerinin kontrol edilebileceği askeri hastanede yoğun bakıma alındığını söyledi. Hiçbir açıklama yapmadan birdenbire kuyrukta beliren abayalı bir adam, bunun Allah'ın bir işareti olduğunu, çünkü kadının kendi gibi başka yurttaşlara da kötülük ettiğini ileri sürdü. Kapı'ya gelerek yaptığı şeyi kabullenmesine rağmen tövbe etmemişti veya yaptığı hataları saklamamıştı; tam tersine utanmadan etrafta dolaşmış, bu hatalarıyla da böbürlenmişti. Daha da kötüsü, özür dileyeceği ya da Allah'tan onu bağışlamasını isteyeceği yerde, sanki hata onda değilmiş gibi bir de şikâyet formu dolduracaktı. Adam ellerini gökyüzüne doğru açıp "Piramiit logolu adayı seçenlerdir yalnızca kötü yola sapanlar!" diye bağırdığında etrafındaki herkes sessizliğe büründü.

İkinci olay ise, gelir gelmez gazeteci olduğunu ilan eden Ehab isimli bir adamın ortaya çıkmasıydı. Kendinden önce

gelen muhabirlerin sıklıkla yaptığı gibi mesleğini saklamaya çalışmadı. Kuyruğa girmekten kaçınmıyor, bekleyen insanların yanında durarak, sorular sorarak ve her şeyi küçük not defterine kaydederek çalışmayı yeğliyordu. Çalışmaya, heves dolu bir asi, bir aktivist olarak başlamıştı ve gün içinde katettiği o uzun mesafeler onu hâlâ yıldıraramamışa benziyordu.

Bu sırada, Kapı'nın önünde bekleyen insanlar kendileriyle kuyruğun en arkası arasında üç koca kilometre olduğunu tahmin ediyorlardı; aslında Kapı'ya o kadar da uzak olmadıkları konusunda ısrar eden kuyruk sonundakiler ise ümitsizliğe kapılmışlardı. İki taraf, mesafeye yönelik değişken tahminleri yüzünden kavgaya tutuşmak üzereydi ki, kuyruğun ortasında bekleyen ünlü bir yerölçüm uzmanı olaya karıştı ve sorunu çözmek için gönüllü oldu. Biraz sessizlik istedi ve bölgeye dair coğrafi bilgisini, iki taraftan da (kuyruğun başındaki ve sonundaki temsilcilerden) kendisine sağlanan bilgileri ve bölgenin çeşitli noktalarıyla genel olarak arazinin detaylı tasvirini göz önünde bulundurarak birtakım hızlı hesaplamalar yaptı. Kuyruğa katılan yeni temsilcilerin işgal ettiği bölgeyi hesaba kattığından emin oldu. En sonunda, elindeki kâğıt ve kalemle mesafenin yaklaşık olarak iki kilometre olduğunu duyurdu. Daha bir dakika önce birbirlerini boğazlayacak kadar öfkelenmiş olan insanlar tatmin olmuş, bağırmayı kesmişlerdi. Böylece herkes sonuçlardan memnun bir vaziyette yerine dönebildi.

Yehya o bitmek bilmez ve bomboş geçen günlere kıyasla, o günün hayli olaylı geçtiğini düşündü. Kuyrukta bekleyen insanların gece oluncaya dek çekişmek ve tartışmak için ayırabilecekleri bolca vakitleri vardı ve Yehya da –Kapı'nın açılması gibi– bir başka büyük olayın gerçekleşmesini pek mümkün görmüyordu. Dahası Kapı, peşinen herhangi bir duyuru yapılmadan açılmayacaktı. Gazeteci Ehab ve onun bitmek tükenmek bilmeyen soruları, hiç yoktan zıvanadan çıkıp saçma konulara girişmekteki ve hiç kimse için önem taşımayan

sorulara cevap vermekteki ısrarı Yehya'yı oldukça sıkımtı. Düşüncelerini Amani'ye odakladı ve onu bir an önce ziyaret etmesi gerektiğini fark etti. Kapı'nın bugün açılacağı yoktu. Bir hızlanma oluyor gibi gözükse de burada işler yavaş yürüyordu; kuyruğu bir süre terk etmekte bir sakınca yoktu.

Güneyli kadın götürülür götürülmez, Ines –biraz tuhaf olduğunu düşündüğü o ahmak genç öğretmen– Yehya'nın önünde bitmişti. Herkesin Ines'e söyleyecek bir şeyleri vardı ve o da insanların önemsiz endişelerini, bitmek tükenmek bilmeyen hikâyelerini hiç usanmadan dinliyordu ama hiç kimse onun önemli ya da işe yarayacak bir söz söylediğini duymamıştı. Yehya kadınla sohbet etmeye hiç hevesli değildi. Kuyrukta birkaç gün önce ortaya çıkmış ve resmen değiştirilemez bir karar olarak benimsenmiş eğilime rağmen birkaç saatliğine ayrılacağını söylemek istemedi. Etrafındaki insanlara kendisiyle ilgili bir şeyler anlattığı ve nereden geldiğini söylediği takdirde –uzun bir süreliğine kaybolsa bile– kuyruktaki yerini koruyabilirdi, ama Yehya geleneğe karşı çıkmaya ve risk almaya karar verdi. Tek bir kelime etmeden sakın bir şekilde sıvıştı. Nagy arkasından yetişti, nereye gittiklerini bilmeden içgüdüsel bir biçimde arkadaşına ayak uydurdu.

Hava sıcak ve nemliydi, güneş yukarı doğru tırmanırken arkasındaki gökyüzünü eritiyor gibiydi. Önlerindeki sokak gözle görülmeyen bir savaştan yeni çıkmış gibi görünüyordu: her yere dağılmış kâğıtlar, yerlere saçılmış kırık camlar, çöp tenekelerinden taşmış çöpler, duman ve zaman zaman da alevler fışkırtan yanmış lastik yığınları vardı. Nagy, Tarek'ten uzun zamandır haber almadığını fark etti. Doktorun odasında ona o dokümanları gösterdiği sıkıntılı gecedен sonra Tarek'i ne görmüş ne de aramıştı. Anayoldan çıkarak Yehya'nın içgüdüsel olarak saptığı tarafa, Amani'nin oturduğu binaya doğru yöneldiler. Birkaç تنها kafenin, yol boyunca sıralanmış küçük dükkânların yanından geçtiler. Saat he-

nüz öğleden sonra dört bile olmamasına rağmen çoğu dükkân kapalıydı ve ağır, metal parmaklıklarla kilitlenmişti.

Nagy çoğu dükkânın tamamen kapandığını duyduğunu söyledi. Birçok esnaf kuyrukta o kadar çok vakit geçiriyordu ki, hiçbir şey alıp satamıyor, işçilerini denetleyemiyordu, bu yüzden işi bırakma kararı almışlardı. Utanç Verici Olaylar patlak verdiğinde kuyruğa girmesi gerekmeyen insanların bile aynı şekilde karar aldığını duymuştu; ufukta görünen kayıplardan korkarak işyerlerini bir bir kapatmışlardı. Olayın içyüzünü bilen bir akrabası, insanların bazen dükkânların boş olduğuna inanmayarak zorla içeri girdiklerini söylemişti. Aradıklarını bulamadıklarında da, taşıyabilecekleri her şeyi, bilgisayarları ve sandalyeleri, peynir ve şarküteri bıçaklarını almışlar. Hatta şehrin birçok yerinde kapılara asılan metal kilitler bile yok olmuştu.

Yehya ve Nagy neredeyse bomboş haldeki sokaklarda dolaştılar. Kalabalığın en yoğun olduğu saati artık kimse kestiremiyordu; ne belirli çalışma saatleri ne de plan program vardı. Öğrenciler herhangi bir saatte okuldan çıkıyorlardı, güne dair söylentiler işçiler eve doğru yola koyulduklarında ortaya çıkıyordu; birçok insan işini gücünü büsbütün bırakmış, aksayan evrak işlerini halledebilecekleri umuduyla Kapı'nın önünde kamp kurmuştu. Yeni hüküm ve yasalar kimseyi kayırmıyordu.

Yehya sessizce başını iki yana salladı. Kapı her şeyi somutlaştırdığından ve sinsice her şeyin içine sızdığından, insanlar, sorunun nerede bittiğini ve kendi sorunlarının nerede başladığını kestiremiyorlardı. Kapı, Utanç Verici Olaylar vuku bulmadan çok önce, Birinci Fırtına püskürtüldüğü anda birdenbire ortaya çıkmıştı. Dönemin Başkanı adaletsiz biriydi ve halk ona karşı direnmışti. Peş peşe gerçekleşen eylemler Başkan'ın itibarını yerle bir etmiş, onun ve dostlarının malını mülkünü tehlikeye atmıştı. Eylemler,

Başkan'ın ve beyin takımının uygun bulduğu ve umutsuzca korumak istedikleri sistemi tehdit etmişti. Bir gece gerginlik tırmanırken, Başkan televizyonda “vaziyeti dizginlemenin gerekliliği”ne dair kısa bir konuşma yapmıştı ama Kapı'nın ortaya çıkacağına dair herhangi bir imada bulunmamıştı. Ama bir sonraki gün, insanlar uyandığında Kapı oradaydı.

Başlangıçta hiç kimse ismini, –Kuzey Binası Ana Kapısı– basitçe varlığının bahanesi olarak ortaya koyan bu muazzam ve büyüleyici yapının ne olduğunu bilmiyordu.

Ancak Kapı'nın hayatlarında ne kadar önemli bir rol oynayacağını fark etmeleri uzun sürmedi. Başkan halkın gözü önünden çekilmiş, çeşitli konuları harekete geçirmek için gerekli kural ve kanunları dayatarak prosedürü düzenlemeye başlayan Kapı'nın ta kendisi olmuştu. Sonra bir gün Kapı, herkesin düşünebileceğinin çok ötesine uzanan kararını detaylarıyla açıklayan resmi bir belge hazırladı. Başkan'ın damgası ve imzasının bulunduğu son belge bu olmuştu. Zamanla birkaç yeni önlem daha almaya başlayan Kapı çok geçmeden yasa ve hüküm koyan tek yetke haline geldi. Kısa bir süre sonra her şeyi kontrol eder oldu; tüm prosedürü, evrak işlerini, yetki ve izinleri –hatta yeme içmeyi bile– kendi denetimine aldı. Her şeyin fiyatı ateş pahası olmuştu; yalnızca yolda yürüyenler değil, bir iş için dışarı yollanmış insanlar da vitrinlere baktıkları için ücrete tabi tutuluyorlardı. Kapı, gerekli dokümanları bastırmak için gereken ücreti vatandaşların maaşından kesiyordu. İdeolojisini eksiksiz uygulama kabiliyetine sahip en etkili sistem bu şekilde sağlamlaştırılmış oluyordu.

Çok geçmeden türlü güvenlik güçleri de belirdi: Caydırıcı Birlikler, Kapı'yı korumak için vardı; binanın yakınında meydana gelecek olası bir tehlike anında ortaya çıkıyordu yalnızca. Kamuflej Birliği Zefir Hastanesi'ni ve çok gizli doküman, dosya ve bilgileri bünyesinde saklayan diğer tesisleri korumakla görevlendirilmişti. Son olarak Ezici Birlikler,

huzursuzluk ve kaos dönemlerinde eylemcilerle girişilen gelişigüzel çatışma ve çarpışmaların üstesinden geliyordu. Bu muhafızların diğer birliklere göre kontrol altına en zor alınan ve bir çatışma anında en öfkeli şekilde savaşılan kişilerden oluştuğu iyi bilinirdi.

Yehya, Kapı'nın ortaya çıkmasıyla insanların üzerine salınan felaketler zincirine yabancı değildi. Çalıştığı şirket neredeyse iflasın eşiğindeydi, çünkü ödemesi gereken maaşlar vergiler vardı. Sonra şirkete Beslenme Birliği için gerekli teçhizatı tedarik etmesi gerektiğini bildiren bir yazı gelmişti. Verilen görev akıl almaz derecede masraflıydı ve bunu kayda değer bir finansal kayba uğramadan yerine getirmek imkânsızdı, ayrıca şirket gıda hizmetinde bile çalışmıyordu. Fakat itirazları "reddedilmiştir" damgasıyla geri geldi. Görevi yerine getirebilmek için bir sürü işçi çıkarmak zorunda kalınmıştı. Yehya ilk dalgadan paçayı kurtarsa da bir sonraki dalganın kısa sürede geleceğini ve işine son verileceğini düşünüyordu. Personel arasında hoşnutsuzluk homurtuları dolanıyordu ama kimsenin konuşmaya cesareti yoktu. Ve kısa zamanda Kapı'nın ve muhafızların hâkimiyetinin tüm ülkede pekiştirildiği bariz bir biçimde ortaya çıktı. Kapı'nın nüfuzu işletmelerin ve örgütlerin içine, sokaklara, hatta insanların evlerine kadar sızmaya başladı.

Sonra bir gün Yehya, olanlara daha fazla katlanamayan insanlar olduğunu duydu. Kısa süre önce bir araya gelmiş küçük bir grubun bir protesto düzenleyeceğine dair bir bilgi edildi. Kapı saltanatını ilan etmişken ayaklanmanın mümkün olacağından kuşku duysa da işyerinden izin aldı, uzaktan izlemeye karar vererek, kararlaştırılan saatte oraya doğru yola çıktı. Meydan yönüne doğru birkaç adım atmıştı ki birdenbire tüm duyularını kaybetti. Acı falan hissetmemesine rağmen yere düştüğünü anladı, çok geçmeden de bilincini kaybetti. Hastaneye varana kadar uyanmadı. Sonra-

sında, Utanç Verici Olaylar adıyla bilinen şeye cevap olarak Kapı'nın kapandığını öğrendi. O zamandan beri de açılmadı, ayrıca vatandaşın en ufak bir ihtiyacıyla ilgilenmediği gibi durmadan yasa ve kararnameler koydu. Yehya, Kapı'nın açılması gerektiğini düşünüyordu. Kapalı kalmasının altında yatan sebep ne olabilirdi ki? Kapı, iktidarının sürdüğünü ve mutlak gücünün arttığını ilan ettiğinde Utanç Verici Olaylar da sona ermişti. Süresiz kapatmaya gidilmesinin hiç anlamı yoktu, tabii bu da basitçe başvurdukları başka bir ceza yöntemi değilse.

Amani'nin oturduğu binaya geldiklerinde Nagy bir baha-ne bularak ayrıldı; böylece Yehya, Amani'yle yalnız kalabilecekti. Amani kapıyı açmadan önce birkaç kez zili çaldı. Kadın onu bir hayli özlemiş olmasına rağmen, kısa bir an için gözlerinin içine baktıktan sonra bakışlarını içgüdüsel olarak aşağıya kaydırıldı, adamın kıyafetlerini inceledi. Amani'nin bir sargı bezi aradığını anlaması uzun sürmedi. Sargıya dair bir şey bulamayınca yüzü düştü ve bütün bedenini bir endişe duygusu kapladı. Mucizelere hiçbir zaman inanmamış bir insan olmasına rağmen tam o anda bir mucize olmasını isterdi. Umudu Yehya'nın ameliyat edilmesi, bu ameliyatın başarılı geçmesi, Yehya'nın iyileşmesi ve içinde bulundukları bu korkunç kâbusun sona ermesi idi.

Olan olmuştu ama Amani hiç değişmemişti. Yehya, onun duygularıyla hareket ettiğini, olayları mantıklı bir biçimde değerlendiremediğini biliyordu. Rüyalarının büyümlü bir biçimde gerçekleşmesini beklediğini ve yoluna çıkabilecek engelleri hesaba katmadığını biliyordu, üstelik bu engellerin üstesinden gelmenin ne denli zor olduğunun da farkındaydı. Gerçekleri elinden geldiğince Amani'nin iyimserliğine uydurarak bu iyimserlikle baş etmeye çalışmıştı ama bu sefer farklıydı. Kendisi de olayın içindeydi. Kadını kendine yaklaştırarak bedenini gözleriyle yoklamasına yol açan beklen-

tiye bir son verdi. Başından ve dudaklarından öptü ama istediği gibi sarılamıyordu, çünkü sol tarafına amansız bir ağrı saplanmıştı. Önünde güzel günler olduğunu düşünerek oturdu. Kadın da bir süre onunla birlikte oturma odasında kaldı, sonra mutfığa gitti, iki çay bardağı ve adamın otuz dokuzuncu doğum gününü kutlamak üzere pişirdiği pastayla geri döndü. Yehya, esprili bir havaya bürünerek o günün bağırsaklarına saplanmış bir mermiyle kutlayacağı ilk doğum gününü olduğunu düşündü.

Amani evde mum bulamamıştı, zaten ikisi de bunun alışıl-gelmiş bir kutlama olduğunu düşünmüyordu. Birlikte olmak yeterdi. Çayları koydu, merminin öylece kaybolmasını dileyerek pastayı büyük porsiyonlara böldü. Adamı alnından öptükten sonra tabağı ona doğru uzattı, ama Yehya onunla birlikte yiyemedi; bıçak gibi saplanan ağrısı tüm karnına ve kalçasına yayılmıştı. Kanepeye uzanıp gözlerini kapattı, kadın ona bir bardak su getirdi; vücuduna dokunmamaya özen göstererek yanı başına çektiği sandalyeye oturdu. Perişan olmuştu. Adamın böyle zayıf ve savunmasız bir şekilde yatması onu mahvediyordu. Kendini çok aptal ve güçsüz hissetti. Bir bardak suyun hiçbir işe yaramayacağını biliyordu. Yehya uykuya, Amani de anılarını düşünmeye daldı ve Yehya'nın içeri girmek için her gün sabırsızca beklediği Kuzey Binası'nın önüne geldiğinde durdu. Kuzey Binası'nı sıkça ama yalnızca belirli bir mesafeden görmüştü: Tuhaf bir sekizgen yapıya sahip bu kıvılcık bina her tarafını çeviren duvarlardan biraz daha yüksekti. Binanın ana girişi Kapı'nın kendisiydi ve sekiz kenarından birine inşa edilmişti. Görünürde dökme demirden yapılmış yavan duvarlardan başka bir pencere veya balkon yoktu. Daha önce içeri girip de içindeki oda ve büroları anlatan insanlar olmasaydı, binaya bakan herhangi biri burayı büyük, sağlam ve içine girilemeyen bir yer olarak tasvir ederdi.

Yehya çok uyumadı. Amani sessizleştğinde ve kendisini

dikkatle izlemeye başladığında endişelenmişti. Adamın nefes alıp verişlerini sayıyor, kendi nefesini onunkiyle senkronize ediyordu, böylece bir değişiklik olursa anlayabilecekti. Adam gücünü biraz da olsa toplayarak kanepede doğruldu, yüzüne sanki hayat gelmiş gibiydi. Konuşacak başka konu bulamamaları Yehya'yı üzüyordu; şafak vaktinden başlayarak o uğursuz öğlen saatlerine kadar tek sohbet konuları bu sersemletici olaydı. Uyandı, uyudu, yürüdü, yedi, içti ve bedeninin derinlerinde dışarı çıkmayı reddeden bir merminin varlığını hep hatırladı.

Yehya'nın yerinden doğrulduğunu gören Amani'nin yüzüne endişe dolu bir ifade oturdu. Hâlâ vakit varken Tarek'i ziyaret etmeyi önerdi; bir doktor olarak görev duygusundan medet umabileceğinden ve adamı kazanabileceğinden emin-di, özellikle de son ziyaretlerinden beri işlerin hayli değiştiği göz önünde bulundurulduğunda. Yehya gerekli işlemlere başlamıştı: Kuyrukta bir yeri vardı ve izin alana kadar da kalacaktı. Artık eli kulağında sayılırdı, bu yüzden belki Tarek evrak işleri henüz tamamlanmadan Yehya'ya merhamet eder de yardımda bulunmayı kabul ederdi. Gecikme gibi bir lüksleri yoktu, ayrıca kimseye yararı dokunmayan, isteğe bağlı kurallara uymak için yeterli zaman da kalmamıştı. Yehya başıyla Amani'yi onayladı, pastadan ufak bir lokma aldı, ağrıyan tarafını tutarak yavaşça ayağa kalktı.

Telefon çaldığında neredeyse kapıdan çıkıyorlardı. Amani tereddüt ederek geri dönüp telefona cevap verdi. Nagy'nin sesiydi; Amani'nin sesini duymak ne kadar güzeldi, onu görmeyeli uzun zaman olmuştu. Belki de Yehya yaralandığından beri görüşmemişlerdi. İşlerini yeni bitirmişti ve kuyruğa geri dönüyordu, Yehya'ya eşlik etmeyi önerdi ama Amani hastanede buluşmayı teklif etti. Hastane üçü için de kötü anılar demek olsa da hiç değilse bu şekilde uzun zamandan sonra görüşebilirlerdi. Yehya telefonu Amani'nin elinden

alarak Nagy'ye onu korumasını ve hastaneye onlardan önce varması durumunda laflarına dikkat etmesini, kuyrukta bekleyen diğer insanlar ve neden orada oldukları hakkında Tarek'e bir şey söylememesini tembihledi. Merdivenden aşağı inerlerken Amani Yehya'ya Um Mabrouk aracılığıyla gönderdiği mektubu hatırlattı. Yehya, Amani'ye çalıştığı yere gelen ve kim olduğu belirsiz bu doktor hakkında ne yapacağını söylememişti; bu konunun tamamen aklından çıkmış olmasına şaşırı. Amani'nin belirsizliklerle dolu mektubunu aldığı anda kafası karışmış, endişelenmişti ve o günden beri neler olduğunu sormak istiyordu. Mektupta yalnızca tek bir bilgi vardı: Adamın çalıştığı yer, yani Zefir Hastanesi. Bundan başka hiçbir şey yoktu; ne ismi, ne rütbesi ne de unvanı. Doktor, Amani'den herhangi bir şey yapmasını, hatta geldiğini Yehya'ya bildirmesini de istememişti; yalnızca sorular sormuş, sonra da çekip gitmişti. Yehya'nın kuyruğu bırakmasının sebebi bu esrarengiz mesaj olmasına rağmen aklından tamamen çıkmış ve bıraktığı boşluk, duyduğu acıyla dolmuştu. Ancak bu mesele şimdilik rafa kaldırılıyordu; çünkü vakit ilerliyordu ve Tarek'e yetişmek için acele etmeliydiler.

Nagy hastaneye çıktığını bildiği en kısa yolu seçti. Sokaklar bugünlerde resmen karnaval havasındaydı; Olaylar sona erdiğinden beri sokaklara akın eden satıcılar çeşitli yiyecek ve içecekler, kıyafetler ve gündelik eşyalar satıyordu. Bu canlı ve hareketli atmosfer hoşuna gitmişti Yehya'nın. En önemlisiyse kendini, kitap ve kâğıtlardan oluşan bir altın madenine düşmüş gibi hissetmesiydi. Loş bir köşede bir yığın gazete ve dergiyle kaplı ahşap bir kafes olduğunu gördü, yanında da bacak bacak üstüne atmış, yarı uyur vaziyette oturan bir adam vardı. Sanki her an uyanacakmış gibi başı omzuna düşüyor, sonra kalkıyordu. Nagy manşetleri inceledi, belirli bir şey arıyor gibiydi. Adamı uyandırmamaya gayret ederek bir *Hakikat* ve bir dergi –teoride üç ayda bir çı-

kıyordu, ama artık editörler ne zaman çalışabilirse o zaman basılıyordu— aldı, parayı tezgâha bıraktı. Gittikçe artan açlığı karnının derinliklerine kadar nüfuz etmişti. Tatlı patateslerin kızartıldığı bir arabanın önünde durdu, ama patateslerin havada süzülen kokusu onu yakın zamanda gerçekleşen sıkıntılı olayların anısına götürdü. Bir an hareket etmeden durduktan sonra gazete ve dergiden başka bir şey almaksızın yoluna devam etti.

Üç

Doküman No. 3

Yapılan muayeneler, gözle görülen semptomlar ve ilk tanı

Hastanın bilinci yerinde ve etrafında olup bitenlerin farkında; kan basıncı ve nabızı normal. Gözle görülen semptomlar: boğulma belirtileri, sinir sisteminde bozulmalar, (sonra eklenecek hasarın) sebep olduğu yaraların içinde ve dışında kanama, sırtta, leğen kemiğinde ve kol bölgelerinde yeni oluşan sıyrık ve morluk belirtileri, (yukarıda bahsedilen sonra eklenecek hasarın) çok miktarda kan kaybıyla birlikte leğen kemiğine sirayet etmesi, bileklerde bozukluklar. Yürütülen prosedür: (uzun cümleler, sonra eklenecek).

Gerekli tetkikler: Tam kan tetkiki; böbrek ve karaciğer fonksiyonu analizi; abdomenlere, leğen kemiğine ve göğse ultrason; sağ kola röntgen.

Tarek belgeyi defalarca okudu. Her seferinde diğer sayfaya bakmak için kâğıdı ters çevirdi ve yine her seferinde arkasının boş olduğunu gördü. Röntgen sonuçlarını gördükten sonra yazdığı ve bizzat kendisinin imzaladığı detaylı bir açıklama arıyordu, ama orada değildi işte. Kayıp sayfalar vardı; nasıl kaybolduklarını bilmiyordu, dosyaya dokunan ve bu işe bulaşan başka ellerin olduğu apaçık ortadaydı. İşe yarar bütün bilgiler çıkarılmış, yerine gelişigüzel bir rapor konmuştu. Yeni mezun bir doktor bile bu kadar işe yaramaz bir rapor yazamazdı ve bunun, kimin başının altından çıktığına dair en ufak bir fikri yoktu.

Kanamayı durdurduğunu ve ilkyardımda bulunduğunu, sonrasında mermiyi girdiği yerde, Yehya'nın idrar kesesinin yakınında bırakarak yarayı kapatmak zorunda kaldığını dün gibi hatırlıyordu. Böyle bir davranışta bulunmak asla aklına gelmezdi; yaptığı işe dört elle sarılan ve verdiği kararların sonuçlarının farkında olan bilinçli bir hekimdi. Fakat genç bir meslektaş mermiyi çıkarmak için özel bir izin alması gerektiğini söylemişti. Hararetili geçen bir tartışmanın ardından, dosyaların bulunduğu odaya bir başka doktor gelmiş, rafın üzerine dikkatle yerleştirilmiş bir yığın kâğıt alarak, içlerinden sarı, soluk renkli bir kâğıt çıkarıp Tarek'in önüne koymuştu. Toyluğundan bıkmış usanmıştı, bir karar vermeden önce bu belgeyi okuması gerekiyordu. Tiz bir siren

sesi tartışmalarının orta yerine düştüğünde Tarek okuduğu belgeyi anlamaya çalışıyordu.

Bir ambulans gelmişti. Yaralılar titizlikle gruplara ayrılmıştı. Bu hastalardan biri de Yehya Gad el-Rab Saeed idi. Yaralılar inceleniyor, hükümetin işlettiği Zefir Hastanesi'ne sevk ediliyorlardı. Radyo ve televizyonlarda yapılan haberlere göre hastane yaralıların girişini yapmak için gerekli hazırlıkları olabildiğince tamamlamıştı.

Odasına çekilen Tarek dosya ve klasörü masasının üzerinde bırakıp aldığı üçüncü dokümanla birlikte odanın diğer ucundaki sandalyeye oturdu. Onu asıl endişelendiren şey bu sayfaydı, çünkü dosyayı her eline alıp okumaya başladığında ve ilk paragrafın sonuna geldiğinde sonradan gerçekleşen bütün olayları hatırlıyordu. Olaylardan sonraki sabah, askeri üniformalı bir doktor hastaneye gelip onunla, Dr. Tarek Fahmy ile tanışmak istediğini söylemişti. Adam oturmayı da, kendisine sunulan çay veya su gibi ikram önerilerini de reddetti. Tarek birkaç dakika sonra çağrıldı ve karşısında, duvardaki yağlıboya resimlere göz gezdirerek bekleme salonunu adımlayan, ellili yaşlarda, kasvetli bakışlara sahip bir doktor bulacağı düşüncesiyle tereddütle ilerledi. Adamın, soğuk bir tavırla sıktığı elini uzattı.

Kapıyı kapatır kapatmaz doktor, insanların soru sorma konusunda bütün cesaretlerini kıran resmi bir kimlik gösterdi ve Yehya'nın röntgen sonuçları hakkında bilgi edinmek istedi. Sonra, çantasından bu bilginin kendisine verilmesini buyuran bir izin kâğıdı çıkardı. Tarek meyve suyu veya sıcak bir şeyler içmek isteyip istemediğini sordu, ama adam bu teklifi de kayıtsız bir şekilde geri çevirdi. Adam sabırsız bir biçimde bekliyor ve Tarek'ten röntgenin var olan bütün kopyalarını vermesini istiyordu. Tarek, geriye dönüp baktığında adamın aslında ricada bulunmadığını fark etti. İsteği reddedildiği takdirde odayı terk edecek değildi. Ağzından çi-

kan kelimeler doğrudan verilmiş emirlerdi; bir nezaket parlıtısıyla ustaca örtbas edilse de bu emirler doktordan daha yüce bir otoriteye aitti.

Tarek başhemşireyi çağırıp Yehya Gad el-Rab Saeed'in dosyasını getirmesini istedi. Hemşire kapıyı tıklattığı an doktor kapının kulpunu kavradı, sertçe açtı ve dosyayı hışımla kadının elinden aldı. Tarek olduğu yerde kımıldamadan durdu, kadına doğru uzattığı elleri havada birkaç saniye kadar asılı kaldı. Doktor kadına odadan çıkmasını ve onları rahatsız etmemesini söyledikten sonra kapıyı kapattı. Yavaş hareketlerle Tarek'in deri sandalyesine oturdu, dikkatini röntgen sonucuna verdi. Kapının önünde durmaya devam eden Tarek'i tümüyle unutmuş görünüyordu. Adam klasörün içindeki her şeyi çıkarıp memnun bir ifadeyle başını onaylarcasına salladı. Röntgen sonuçlarını tek bir kelimeyle –"Muhteşem!"– özetledikten sonra özenle ortadan kaldırdı ve odayı terk etti.

Katlanılması mümkün olmayacak derecede küçük düşürülmesine rağmen, adam odayı terk edene kadar sessiz kalmaya devam etti Tarek. Şans verilmiş olsaydı bile, doktora itiraz etmeye veya soru sormaya cesaret edemezdi. Bu ziyaretin Kuzey Binası Kapısı'yla bir ilgisi olduğunu çok iyi biliyordu. Tarek böyle bir adamla tartışmanın, özellikle böyle zor ve şüpheli zamanlarda karşılıksız bırakılmayacağını bilecek kadar akıllıydı. Birkaç saat sonra, zemin kata yeni alınan röntgen makinesinin arızalandığını duydu. Sabah Hemşire de makinenin, Kapı'nın gönderdiği siyah camlı bir araba tarafından incelenip tamir edilmek üzere alındığından bahsetmişti.

Yehya iki-üç gün sonra hastaneye döndü, büsbütün yorgundu. Tarek'in kendi elleriyle diktiği yara kanıyordu ve Yehya'nın bayılmak üzere olduğu görülüyordu. Yehya gerek-mese de kendini tanıtip hastane kabul işlemlerinin başlatılması için Tarek'in yapabileceği bir şey olup olmadığını sordu. Merminin çıkarılması için tedavi olmak istiyorum, dedi; ay-

rıca buraya gelmek için Zefir Hastanesi'nden çıkmıştı, çünkü oradaki doktorlar ihtiyacı olan ameliyatı yapamıyorlardı. Hastaneye kendisinden sonra birçok yaralı gelmişti ve doktorlar, diğer hastalarla mukayese edildiğinde durumunun görece stabil olduğunu söyleyerek ameliyatı ertelemişlerdi.

Tarek, yaralanan birçok hastanın içinden özellikle Yehya'nın durumuyla ilgilenen bir doktorun kendisini ziyaret ettiğini hastaya söylemek için doğru zaman olmadığını fark etti ve bu durum onu rahatsız etti. Bu olayı sonsuza kadar saklayamayacağını biliyordu; geri döndüğünde Yehya'nın röntgen sonuçlarına bakmak isteyeceğini, öyle ya da böyle bu dosyanın Zefir Hastanesi'ne zorla götürüldüğünü ve dosyayı muhtemelen bir daha göremeyeceğini de. Bundan bir sonraki sahne zihninde yanıp söndü: Yürümesine yardım ederek Yehya'yı soktuğu o boş oda, insanların dinlemesini önlemek için kapattığından emin olduğu o kapı, sarı dokümanı aldığı o sürgü, Yehya'nın hastaneye yaralı bir şekilde geldiği ilk gün Tarek'i ameliyattan vazgeçiren o dosya. Hep birlikte okumadan önce kâğıtlara hızlıca göz attığında neler hissettiğini ve önünde duran sayfayı yüksek sesle okurken Yehya'nın yüzündeki ifadeyi anımsadı:

Tıbbi Tesislerde İşlerin Yürütülmesiyle İlgili Kapı Tarafından Bildirilen Koşul ve Hükümler.

4. Madde (A): "Mermilerin Çıkarılması İzni"

Mermi ya da herhangi bir çeşit ateşli silahtan çıkan kurşunların, ister kliniklerde ister özel ya da devlet hastanelerinde ölü ya da yaralı kişilerin bedeninden çıkarılması, Kuzey Binası Kapısı'ndan yasal bir izin alınmadığı takdirde suç teşkil eden bir davranıştır; yukarıda belirtilen iznin dışında tutulan taraflar Kapı'ya doğrudan bağlı bir kuruluş olan Zefir Hastanesi ve bu hastanenin ek binalarıyla sınırlı tutulmuştur.

4. Madde (A)'yı İhlal Edenlere Uygulanacak Yaptırım:

4. Madde (A)'yı kasten ya da bilmeyerek ihlal edenlere uygulanacak ceza şu şekildedir: Önce meslekten men edilecektir, sonrasında yargının belirleyeceği bir süre boyunca hapis hane-ye sevk edilecektir. Cezası sonlandıktan sonra, bir rehabilitasyon merkezinde, süresi özellikle Kuzey Binası Kapısı tarafından belirlenecek şekilde zaman geçirmedeği takdirde eski pozisyonuna veya mesleğine geri dönemeyecektir. Ayrıca, durumun gerektirdiği koşullara bağlı olarak ayda en az bir kez ya da daha sık olacak şekilde dönemsel performans değerlendirilmesinden geçmesi gerekecektir.

Kâğıdın kenarında elle yazılmış birkaç satır daha vardı; sanki bu dosyayı okuyan biri yasanın daha iyi anlaşılması ve uygulanması için birkaç madde daha eklemiş gibiydi. "4. Madde ve koşullarının açıklanması, güncel ve hassas koşullara karşılık alınan bir tedbirdir; mermi ve kurşunlar güvenlik güçlerinin malı olabilir ve bu yüzden kişilerin bedenlerinden özel bir izin alınmaksızın çıkarılamaz."

Deri koltuğunda oturan Tarek gülümsedi. Bu kanunla ilk kez karşılaştığında ve başına gelebileceklerden son anda kurtulduğunu fark ettiğinde yaşadığı gerilimi hatırladı. Araştırılıp sorguya çekilmesi an meselesiyken farkında olmadan kurtulmuştu bu durumdan. Yehya'nın ortadan kaybolması yüzünden utanç duymuştu; ama belli ki doğru kararı vermişti. Yehya'ya iyileşmesi için en iyi dileklerini sunduğunda ve Zefir Hastanesi'ndeki sırasını beklemesini tavsiye ettiğinde nasıl da rahatladığını sır gibi saklamıştı. Sonra, ayağa kalkmış, Yehya'ya güçlü bir etkiye sahip antibiyotik ve birkaç kutu ağrı kesici vermişti. Yehya'yı kapıya kadar geçirmiş, Zefir Hastanesi'ndeki yoğunluk azalmadığı takdirde Kapı'dan izin alır almaz ameliyatı kendisinin gerçekleştireceğine dair söz vermişti. Yehya istediği zaman, haftanın herhangi bir gününde gelip kendisini görebilirdi, randevu almasına gerek yoktu.

Tarek daha sonra Yehya'nın gerçekten de Kapı'ya gittiğini öğrenecekti. Bu, masada duran beş numaralı dokümana kaydedilmişti; Yehya temmuzun ilk günlerinde bir arkadaşıyla birlikte kuyruğa girmişti ve tarih tam olarak belirtilmese de saati sayfanın en üst kısmına yazılmıştı: 09:25.

Sinyal kesiliyor

Orta yaşı bir adam cesaretini topladı ve tıpkı Yehya ile Nagy'nin yaptığı gibi tek kelime etmeden kuyruktan çıkma kararı aldı. Yaygara koparmadan oracıktan tüydü, fakat yanlışlıkla gazetesini ve çantasını unuttu. Artık bir hayli uzaklaşmıştı ve tam minibüse binmek üzereydi ki, kuyruкта arkasında bekleyen bir yabancı eşyalarını fark edip adama seslendi ama sesini duyurmakta başarılı olamadı. Yabancı, çantayı yerden aldı ve adama yetişmek üzere bağırarak arkasından koştu; ne var ki minibüs, kendisine seslenen adamdan habersiz, eşyalarını unuttuğunun farkında olmayan yolcusuyla birlikte hızla oradan uzaklaştı. Yabancı, ne yapacağını bilmez bir halde kuyruğa geri döndüğünde olayın nasıl gelişeceğini izlemek için bir araya toplanmış bir grup insan gördü. Herkesin gözü önünde çantayı açtı, ama sahibinin kimliğini açık edecek bir şey bulamadı. İnsanlar, etrafında bir daire oluşturmuşlardı. İzleyicilerden biri, çantanın artık onu bulan kişiye ait olduğunu söyledi, fakat yabancı, adamın önerisini kabul etmeyecek kadar çekingen, çantayı almamak konusunda da ısrarcıydı.

Abayalı adam araya girip sahibine geri vermek için gönülden çaba gösterdiği takdirde, çantayı almasının bir sorun yaratmadığı konusunda adama güvence verdi. Başına talih kuşu kondu, dedi, bunun nesi kötü? Kendine Kapı'ya yakın bir yer arayan siyah etekli ve kısa saçlı bir kadın kuyruğa gir-

miş olmasaydı eğer, bu iş orada sonlanacaktı. Kadın kalabalığa dahil oldu ve bir-iki günlüğüne çantaya sahip çıkabileceğini söyledi, ayrıca –büyük ihtimalle çantasını aramak için geri dönecek olan– sahibi o zamana kadar görünmezse, çantayı yakındaki kulübede oturan memura ya da görevli muhafıza teslim etmek yapılacak en mantıklı şeydi. Böylece hiç kimse yanlış bir şey yapmamış, kendisine ait olmayan bir şeyi almamış olacaktı. Kadının bu insanların arasında olması abayalı adamı öfkeliendirmişti. Dindarlık taslayarak kafasını kadından öteye çevirmişti ve kadın da adamın, doğrularla yanlış arasındaki farkı bilmeyen işgüzarlara, aptallara ve cahillere doğru yolu göstermenin önemiyle ilgili bir dua mı rıldandığını duymuştu. Birkaç kişi adamdan yana tavır takındı, kadının müdahale etmesine fena halde canları sıkılmıştı. Yüzü tıraşlı bir adam bakışlarını kaçırarak, bir grup erkeğin ortasında küstah bir şekilde duran bu kadının ortaya attığı fikre kulak asmanın doğru olup olmadığını sordu. Cevap falan beklemedi ve elini –kalabalığın ortasında olduğu için huzursuzluğu bir hayli artan– çantalı adamın omzuna koydu ve ondan, içindekileri aralarında paylaşabilmele-ri için çantayı boşaltmasını istedi. Böylece günah işlemekten kurtulmuş olacaktı.

Ines, birkaç adım ötesinde patlak veren bir krize yakın olduğunu fark etti. Kadının saldırıya uğradığını görmek için parçalamış olsa da tartışmadan olabildiğince uzak durmaya gayret etti. Fakat yerinden kımıldamadan çantayı korumaya çalışan kadına hakaret üzerine hakaret yağıyordu. Ines daha fazla dayanamadı, insanların oluşturduğu daireye yaklaşarak “Kadın haklı!” diye bağırdı. Sesi güçsüz ve gevşek çıkmıştı, yine de herkesin dönüp bakmasına yetecek kadar yüksekti. Abayalı adam bir süre cevap vermeden Ines’e baktı. Sözcükleri kısa ve öz olmasına rağmen, diğer kadınla açıkça birlik olduğunu gösteriyordu. Bir muhalefetin şekillendiği barizdi.

Ines yüzünün sanki bir utanç dalgası vurmuş gibi kıpkırmızı olduğunu hissetti. Kopardığı nida tartışmayı durdurmuş, meraklı bakışlar kendisine doğru çevrilmişti, sanki konuşmasına devam etmesini bekliyorlardı. En sonunda Ehab, sıklıkla ortalıkta dolanan şu gazeteci, araya girdi. Çantayı çalıştığı gazeteye götürmeyi, içinde ne olduğuna dair envanter oluşturmayı ve açıklamayla birlikte küçük bir ilan yayımlamayı önerdi. Belki sahibi çantayı fark eder ve Kapı'nın yakınında duran Kulübe'ye sormaktansa gazete bürosuna giderdi. Ehab'ın önerisine karşı gelen birkaç kişi olsa da geri kalanlar bunu kabul etti, böylece Ines kuyruktaki sırasına tek parça halinde dönebildi, kısa saçlı kadın da beklemek için en uygun yeri aramaya devam etti.

Güneşin kızıl yuvarlağı Kapı'nın ardında kaybolurken kuyruk da sessizleşmişti. Dinlenme vakti, Hammoud'un her zaman içeceklerle çıkageldiği o saat gelmişti. Birkaç kişi akşam namazını kılarken, diğerleri de bağdaş kurmuş bir şekilde yere oturarak çay ve *yensoon*'un, sıcak anasonlu içeceğin gelmesini beklediler. Fakat kahve dükkânındaki çocuklar gelmediler. Zaman uzayarak geçiyordu. Çocukların varmış olması gereken saatten bir saat kadar sonra insanlar kıpırdanmaya ve homurdanmaya başladı. En sonunda biri minibüs şoförünü çağırarak çocukların nerede olduklarını bilip bilmediğini sordu. Şoför kahve dükkânının yakınında bir inşaat olduğunu ve çocukların da işçilere servis yapmakla meşgul olduklarını söyledi. Ehab, Hammoud'u telefonundan aramaya çalıştı ama başarılı olamadı. Kuyrukta olan biteni ve son gelişmeleri tartışmak ve sohbetlerini kaydetmek için can atıyordu. Daha sonra gazeteden bir meslektaşını aramayı denerdi, fakat telefonu çekmiyordu. Pilini çıkarıp tekrar taktı ve yeniden denerdi; şansı yaver gitmemişti. Etrafta yürümeye başladı ve bu sorunu yaşayan tek kişinin kendisi olmadığını anlaması uzun sürmedi.

Önce yavaş yavaş ve az sayıda insanla başladı, sonra düzinelerce, hatta yüzlerce insanı etkiledi ve en sonunda telefon servisinin geniş çaplı bir kesintiye uğradığı anlaşıldı. Kargaşanın orta yerindeki abayalı adam, tespitiyle oynayarak çaktırmadan Ines'e yaklaştı. Ines, adamın birkaç adım ötesinde durduğunu anlayınca irkildi, kocaman açtığı gözlemini doğrudan ona dikmişti. Adama ne zaman baksa gülmek için kendini zor tuttuğu o somurtkan ifadesine hiç uymayan tiz sesiyle Ines'i, resmi ve dini bir şekilde selamladı. Ines de tereddüt ederek selama karşılık verdi, sanki doğrusu buymuş gibi bilinçli bir şekilde bakışlarını yere indirdi. Adam, kesintiye rağmen çalışan cep telefonunu kullanabileceğini söyledi, böylece ailesi şayet endişelenmişse ve onun nerede olduğunu bilmek istiyorsa, bu sayede haber alabilecekti. Adama şaşkınlıkla teşekkür etti Ines, ancak araması gereken biri yoktu. Ailesi Körfez'e gitmişti ve iki ay kadar daha geri dönmeyecekti, evli olan ablasıysa bu saatte henüz anaokulunda çalışıyor olmalıydı. Adama tüm bunları neden anlattığını ve böyle kişisel bilgileri onunla neden paylaştığını bilmiyordu, ne var ki adam memnun bir ifadeyle sakalını okşayarak kadına istediği takdirde telefonunu kullanabileceğini söyledi. Kuyruktaki yerine geri dönmeden önce kadının ellerine kısacık bir bakış attı; teninin tazeliğinden ve parmağında yüzük olmamasından bir hayli etkilenmişti.

18 Haziran gecesi

Tarek'in çalıştığı hastane çok uzak olmasa da Amani, çok yorgun olan Yehya'nın yürümemesi için ısrar etti. Bir taksi çağırdılar, ikisinin de aklında biraz sonra girişecekleri sohbetin ne gibi sonuçlar getireceği vardı.

Yehya, Tarek'le konuşurken yanlış bir şey söylememek için olup biteni zihninde sürekli tartıp duruyordu. 18 Haziran akşamı Zefir Hastanesi'ne geldiğinde, onunla aynı durumda olan düzinelerce, hatta belki de yüzlerce insan vardı. Bazılarının vücudunda üç ya da dört tane mermi vardı, bazıları ise çok ciddi olmayan yaralar almıştı. Ameliyat ertelendiğinde Yehya iki koca gün boyunca hemşirelere söylendi, ama üçüncü gün geldiğinde tavrını derhal değiştirdi, çünkü beklediği odaya bir başka hastanın medikal raporu gelmişti. Adam komadaydı, kafasına giren mermiyle oracıkta yatıyordu. Yehya aslında bu adamın nasıl vurulduğunu görmüştü. Gelgelelim rapor adamın bir sara nöbeti geçirdiğini ve nasıl olduysa yüksek bir mesafeden katı, metal bir cismin üzerine düştüğünü, bu yüzden başının yara alarak onu komaya soktuğunu öne sürüyordu. Dahası, rapor röntgen sonuçlarında herhangi bir mermi bulgusuna rastlanmadığını belirtiyordu. Yine aynı gün odada birlikte beklediği hastanın babasından telefonunu ödünç almış, Amani'yi aramış ve kendisini planladıkları zamandan daha önce gelip görmesini istemişti. Laf arasında, hastanede tuhaf şeylerin gerçekleştiğini ve kendi-

ni rahatsız hissetmeye başladığını da ima etmişti. Merminin çıkartılması için ameliyata girip girmeyeceğinden emin değildi, kaldı ki söz konusu mermi açıklanamaz bir şekilde ortadan kaybolabilirdi de.

Yaralandıktan sonra dördüncü gün, Amani'yi tekrar aradı, anlaşılması güç güvenlik prosedürü yüzünden hastaneye alınmadığını öğrendi. Bilgilendirildiğine göre bu, "hastanın rahatını sağlamak" için alınmış bir önlemdi. Ayrıca Kapı, Yehya'nın vurulduğu yer ve zamanda silahla ateş edilmediğine yönelik bir bildiri yayımlamıştı. Önde gelen birkaç gazeteci tam sayfa bir metin yayımlayarak ne ölenlerin ne de yaralananların vücutlarında tek bir mermiye dahi rastlanmadığı konusunda hemfikir olmuşlardı. Görgü tanıklarının söylediğine göre Utanç Verici Olaylar'a sebebiyet veren insanlar bir anda "tüm ahlak değerlerini kaybeden" ve cinnet geçiren asilerdi: Önce birbirlerine hakaret etmiş, sonra taş fırlatmış, en sonunda da Kapı'ya ait eski, terk edilmiş binanın demir parmaklıklarını sökmüşlerdi. Sertçe çekerek yerinden çıkardıkları parmaklıklarla boğuşurken de ufak çapta yaralanmışlardı.

Amani telefondayken ona, Zefir Hastanesi'ndeki yaralıların tedavisini yürüten, ismi saklı bir doktorun *Hakikat* gazetesine yaptığı açıklamayı okudu. Doktor, yüksek ölüm oranını asilerin çok hassas olmalarına bağlıyordu. Birbirlerine söyledikleri ağza alınmayacak sözleri duyduktan sonra istemsiz bir şekilde oracıkta yığılmışlardı ve kalpleri ambulans henüz gelmeden durmuştu. Diğerleriye kendilerini bu tüyler ürpertici sahnenin ortasında tesadüfen bulmuşlardı ve bu durum onlarda bir travma yaratmış, bunun etkisiyle de tıpkı domino taşları gibi birbiri ardı sıra yere yığılmışlardı. Bazı gazeteciler daha da ileri giderek ölen insanların aslında öldürülmediğine, neler olduğunu gördükten sonra intihar ettiklerine dair doğrulanmamış raporlar yayımlamışlar-

dı. Hatta içlerinden birinin demirden bir kazıkla Japonlara özgü harakiri yöntemiyle kendi canına kıymadan önce birkaç asiye yaraladığı da iddia edilmişti. Bunları duyduğunda Yehya kararını vermişti. Fark edilmeden yatağından kalkmış, tek başına Tarek'in çalıştığı hastaneye geri dönmüştü. Vardığında, lobide doktoru görür gibiydi, ancak o kadar yorgundu ki, doktorun ismini tamamen unutmuştu. Parmağıyla doktoru göstermiş, kim olduğunu sormuş ve nöbet kayıtlarına bakmaya gerek duymayan bir hemşire sorusuna cevap vermişti; adamın adı Dr. Tarek Fahmy idi.

Yehya takside, o gün Tarek'in kendisine gösterdiği kâğıtları hatırladı ve derin bir iç çekti. Önce gerçek olduklarına inanamamış, o koca yığını tekrar incelemişti. Ancak, Kapı tarafından her bir sayfaya basılmış o damgayı gördüğünde adamın yapabileceği hiçbir şeyin olmadığını anlamıştı. Hastaneden ayrılıp ilk geceyi bir yol kenarında uzanarak geçirmişti. Hissettiği duygu çaresizlikti; bir arkadaşından ya da tanıdığından yardım isteyemezdi. Telefonu yanında değildi, üstelik yürüyemiyordu ve yanından geçen hiçbir araba onu gitmek istediği yere bırakmazdı, çünkü yarası öyle şüpheli görünüyordu ki adama yardım etmek başlarını belaya sokabilirdi. Bir sonraki gün, cana yakın bir yabancıya telefonunu kullanmasına izin vermesi için yalvardı, böylece onu eve getirebilecek olan Nagy'ye ulaşabildi. Nagy günlerce yanında kaldı. Leğen kemiğine hapsolmuş merminin yol açtığı kanama durana ve yara kapanana kadar kim bilir kaç gün geçmişti... Daha sonra Nagy ve Yehya hayatlarında ilk kez Kapı'ya doğru yol almışlardı.

Araba sessiz bir sokakta durdu. Yehya bu anıları zihninden kovdu. Şoföre parasını verip taksiden indi. Tarek'in nöbete başladığı akşamüstü saat altı sularında Amani'yle birlikte hastane kapısından içeri girdi. Nagy, tıpkı tahmin ettikleri gibi hastaneye onlardan önce varmıştı ve kendine gö-

zetlemek için uygun bir yer bulmuştu, böylece lobiye girip çıkan herkesi rahatlıkla görebiliyordu.

Sabah, onları gördüğünde yüzünü bir endişe kapladı. İçeri girdiklerinde danışma bankosunda durmuş, bir meslektaşıyla sohbet ediyordu. Gelen adamın kim olduğunu bildiğini belli ederek sözünü yarıda kesti. Yehya daha önce iki kez hastaneye geldiği için Sabah'ı oldukça iyi hatırlıyordu: yuvanlık yüzünü bir merak kaplamıştı. Gelen ziyaretçileri karşılarken kullandığı alışlagelmiş sözcükleri kullanarak normal davranmaya çalıştı; sanki güneşirı karşılaştığı hastalardan biriymiş gibi standart bazı sorular sordu. Ne var ki yüzündeki ifade huzursuzluğunu ele veriyordu; keyifsiz ve karmaşık cümleler kuruyor, sesi titriyordu. Tarek'in odasına doğru atılıp "Orada mı, bir bakayım" dedi, "Tabii Dr. Tarek çıkmış olabilir, geceleri çalışmaz."

Sabah

Sabah Yehya'yı ilk kez Utanç Verici Olaylar'ın gerçekleştiği akşam, hastanenin acil bölümüne taşınırken görmüştü. Onu içeri almış, vücuduna kan ve sıvı vermek için elinin üst kısmına serum taktıktan sonra diğer hastalara yardım etmek üzere odadan çıkmıştı. Bu sırada Tarek hastanın yaralarıyla uğraşıyor, genel sağlık durumunu inceliyordu. Aynı gece, sabah tam 3:30'da, tüm hastalar transfer edildikten sonra Sabah'a, oldukça nüfuzlu bir adamdan, Zefir Hastanesi'nin kıdemli doktorundan bir telefon gelmişti. Hiç soru sormadan dosyalama odasına gitmesini, Yehya Gad el-Rab Saeed'in tıbbi dosyasını almasını, içinde neler yazdığını ona okumasını ve sonrasında yazılanları, kendi gözlemleriyle değiştirmesini istemişti. Doktor ve hemşireler yorgunluktan ve o gün karşılaştıkları korkunç şeylerden bir hayli bunalmışlardı. Herkes olayların bir sonraki gün devam edeceğini düşündüğü için bulduğu ilk fırsatta biraz uzanıp dinlenmeye bakıyordu; gece nöbetine kalmamış olanlarsa uyumak için doğrudan eve gidiyordu.

Sabah'ın fazla bir seçeneği yoktu; konuşma birkaç saniye içinde bitmişti. Genç ve silik, kıdemsiz bir hemşireydi yalnızca; diğer taraftaki adamlarsa hem yaş hem de konum itibarıyla bir hayli önemliydiler. Belki de onu bu işten ve daha sonra bulacağı başka herhangi bir işten kovabilecek, hatta hastaneyi toptan kapatabilecek kadar önemliydiler.

Olaylar bir şekilde durulduktan sonra, gece kuşları sessizleşmeye başlayıp alınan tedbirler azaldığında, Sabah gizlice sıvışarak kendisine verilen emirleri eksiksiz ve kusursuz bir şekilde uygulayabildi. Yehya'yı ikinci kez görmesi talihsiz bir tesadüf olmuştu. Bilincini kısmen yitirmiş ve yolunu şaşırmış bir biçimde lobiye koşmuş, isim vermeden Tarek'i sormuştu. Kadının yanında uzun süre durmamış, hemen çıkıp gitmişti. Onu aklından tamamen çıkarmıştı Sabah, ancak işte yine buradaydı, tıpkı bir hayalet gibi önünde duruyordu.

Nagy gazeteyi kenara koyarak arkadaşlarına katıldı. Yehya çektiği acıyı mümkün olduğunca hareketsiz kalarak yok etmek istercesine duvara yaslanmış dururken, Amani de doktorların odasına giden koridorun karşısında oturuyordu. Kuyrukta hiç ara vermeden saatlerce dikilmeye alışmıştı, bu yüzden bacakları yorulmadan ve hiç zahmet çekmeden bütün bir gün ayakta dikilebilirdi.

Tarek göründü; tıpkı Sabah gibi onun da heyecandan eli ayağı birbirine dolandı. Aceleyle onlara doğru yürüyüp önlerinde durdu, gerginliği yüzünden anlaşılıyordu. Amani elini uzatana kadar tokalaşmak için hiçbir girişimde bulunmadı.

“Ben Amani, Yehya'nın meslektaşım” dedi elini uzatarak. “Yaralandığında onu buraya ben getirmişt看.”

Tarek pek de samimi olmayan bir ifadeyle güldü ve onları odasına aldı. Nagy onları dışarıda bekleyeceğini bildirdi. Tarek Sabah'tan çay getirmesini, çıktıktan sonra da kapıyı kapatmasını istedi.

“Merhaba Yehya. Nasılsın?”

“İyiyim doktor bey, yara iyileşiyor ama hâlâ ağrım var. Sanki mermi içeride hareket ediyor.”

“Ameliyat henüz yapılmadı mı? Kapı'dan izin alarak buraya geldiğin takdirde ameliyat için en uygun vakti kararlaştırabiliriz.”

“Şey, aslında prosedürün bir kısmını hallettim bile. Gerek-

li tüm belgelerle birlikte Kulübe'ye başvurdum. Şimdi sadece izni almak için bekliyorum.”

Sohbetin bu kadar resmi ve duygusuz ilerlemesi Amani'nin sinirini bozsa da hoş ve şirin bir gülümsemeyle, mümkün olduğunca dostane bir ses tonuyla araya girdi:

“Dr. Tarek iznin çıkmasını beklerken ameliyat için gerekli hazırlıklara başlayabilir miyiz? Her şey usulüne göre işliyor, artık bu işi yapıyormuş gibi görünmemiz gerek.”

Tarek “Size karşı tamamen dürüst olacağım” dedi. “Elimden gelen her şeyi yaptım, Yehya da biliyor bunu, fakat gerekli izin belgesi olmadan ameliyatla ilgili hiçbir adım atamayız.”

Amani'nin gülümsemesi dondu, sanki Tarek'e yaklaşarak onu ikna edebilirmiş gibi sandalyesinde öne doğru eğildi.

“Ama Zefir Hastanesi'ndeki doktorların dediklerine ve sizin de burada Yehya'ya söylediğinize göre durumu çok riskli. Beklediği her saat merminin bağırsaklarına daha da zarar vermesi demek. Ve siz de yarayı durduramayacağınızı ya da bu konuda herhangi bir şey yapamayacağınızı söylüyorsunuz, öyle mi?”

“Korkarım konu beni aşıyor. Ameliyatı yapabiliyor olsaydım, daha ilk gün ertelemezdim. Yeni yasa ve hükümler mutlaka izin alınmasını şart koşuyor; Kapı'dan aldığımız resmi talimatlara karşı gelmemiz mümkün değil. Bunu ikiniz de çok iyi biliyorsunuz.”

Amani'nin gülümsemesi uçup gitti. Bir doktor olduğunu, önceliğinin hastalara yardım etmek olduğunu hatırlatarak sesini yükseltti. Tarek de hastalara yardım etmenin yasaya bağlı olduğunu söyleyerek karşı çıktı; artık herkes tarafını seçmişti. Yehya, olay topyekûn bir bağırsak çağırış yarışına dönüşmeden araya girdi ve Tarek'e bir şey söylemeden önce sakinleşmesi için Amani'ye işaret etti.

“Önemli değil, Dr. Tarek. Birkaç gün içinde izin belgesiyle

gelirim. Çektiğiniz röntgenin sonuçlarını bana verebilir misiniz? Kapı açıldığında büyük ihtimalle durumuma bir kanıt oluşturmaya için ihtiyacım olacak.”

Birkaç dakika önce Tarek tartışmaya yer vermeyecek mantıklı açıklamalarla savunabilmişti kendini, ama şimdi sesi sanki boğazında takılmış gibiydi. İşte olan buydu: Onu geceler boyu uykusundan eden, buna rağmen ne cevap vereceğini tam olarak kestiremediği o soruyu sormuşlardı. Masasına yaslanmış orada duruyordu, hiçbir çıkar yol bulamadan olduğu yere saplanmıştı. Ani bir düşünce tüm zihnini kapladı: Hastanede o gün röntgen çekilmediğini söyleyebilirdi, ama Yehya'ya röntgende her şeyi gördüğünü söylediğini hatırladı. Evet, not aldığı her şey sırta kadem basmıştı, ayrıca röntgen teknisyeninde de herhangi bir kanıt yoktu, çünkü tüm görüntülere el konulmuştu. Hiçbir uzmanın o gece hastaneyi teslim alan kaos ve kalabalıkla ilgili, tamamen bağımsız bir rapor yazmaya vaktinin olmadığı da doğrudu. Gelgelelim Tarek röntgenin çekildiğini, sonucun Yehya'nın dosyasına konduğunu, Yehya'nın da bunu görmeye hakkı olduğunu biliyordu.

Yüzsüzce yalan söyleyemezdi. Olanları inkâr edemez ve bunun arkasında duramazdı. Zayıf ve korkak biri olabilirdi ama yalancı değildi. Tüm hayatı boyunca sorun çözmede başarısız olmuştu, üstelik meslektaşlarının çabucak bir yalan bularak ve uyduruk bahaneler arasında mekik dokuyarak sorunların üstesinden gelmeyi becerebildiklerine hep şahit olmuştu. Onun da aynı şeyi yapabilmesi, kötü bir vaziyetten kurtulabilmesi veya sorumluluğu başka birine atabilmesi için yardım etmeyi bile teklif etmişlerdi, ama o bir kez olsun rıza göstermemişti.

Onlara doğruyu söylemeye karar verdi, ne olacaksa olundu, ama tam o anda kapısının iki kez tıklatılması onu bu karmaşık düşüncelerden uyandırdı. Çay getiren Sabah oda-

dan çıkmadan, Tarek ondan, başhemşireden Yehya'nın röntgen sonuçlarını alıp kendisine getirmesini istedi. Bu masum bir istek değildi; başhemşire uzun bir tatile çıkmıştı; yokluğu tüm bu durumu sonraya ertelemek için akla yatkın bir fırsat sağlıyordu. Herhangi bir baskı altında değilken olayları bir kez daha irdelemek ve yeni bir çözüm yolu bulmak için biraz zaman kazanabilecekti. Amani onu tedirgin ediyordu ve büyük ihtimalle hastaneye bir kez daha geleceklerdi. Tarek, röntgen sonuçlarının Yehya için ne kadar önemli olduğunu biliyordu ve kimseye zarar gelmeyecek bir çözüm yolu bulmadan olayı tamamen kapatmak istemiyordu. Arsız bir yalana mecbur kalmadan, tamamıyla neyi söylemeli veya neyi saklamalıydı?

Her şey nispeten kolay halloldu. Sabah geri döndü; Tarek'e kısa bir bakış atarak başhemşirenin orada olmadığını, dışarıda işi olduğu için hastaneden çıktığını söyledi. Amani'nin bu basmakalıp bahane yüzünden gerginliği iyice arttı; dudaklarını büktü. Bu sırada Yehya, hayal kırıklığıyla iç içe geçmiş kontrollü ve sakin ifadesini kaybetmemişti. Tarek (inandırıcı bir performans gerçekleştirmeye gayret ederek) de tıpkı diğerleri gibi şaşkındı. Mahcup bir tavırla iç çekti, yüzüne hayal kırıklığını gösterdiğini uman bir ifade kondu. Onları ikna edip etmediğini bilmiyordu, fakat kısa bir süre sonra Yehya adına samimi bir üzüntü duydu.

Üzerlerine çöken bir ümitsizlik havası ya da Amani'yle arasındaki tartışmayı yeniden alevlendirecek bir gerilim olabiliirdi. Hangisi olduğu önemli değildi; harika bir çıkış yolu bulana kadar içinde bulundukları ikilemin üzerinde düşünmeye mecburdu. Hastalar ileri bir tedavi için diğer hastanelere transfer edildiğinde röntgen ve tıbbi test sonuçlarının bir kopyasının da onlarla birlikte gönderildiğini hatırladı. Sonuçlar, hükümete ait hastanelerden veya askeri hastanelerden birine gönderildiyse şayet, almak bir hayli zor olacak-

tı ama denemeye değerdı. Parmaklarını çıtlattı ve başhemşireye gerek olmadığını söyledi, hemen harekete geçilmesi daha iyiydi. En kötü ihtimalle, Zefir Hastanesi'ndeki Kişisel Tıbbi Dosyalar Bölümü'nde röntgenin bir kopyasını bulmaya çalışabilirlerdi, üstelik bu bölümün zemin katta olduğunu duymuştu.

Yehya yenilgi hissini üzerinden attı, yüzü ilgiyle ışıldadı. Bir dakika kadar Tarek'e baktı. "Zemin katta mı?" diye sordu. Bir defasında oradan bahsedildiğini duymuştu. Arkasına yaslanıp gözlerini kapadı. Kapı'ya Nagy ile yaptığı ilk ziyaretin anısı zihninde canlandı, o zamanlar işlerin nasıl çözüldüğünü bilmediklerinden, kalkıştıkları işi sonuca götürmemişlerdi. İzin almak üzere başvuru yapmak için önce Kulübe'ye gitmesi gerektiği söylenmişti. Bu Kulübe, Kuzey Binası'nın kenarına inşa edilmiş ufak bir yapıydı. Daha sonra evraklarını vermesi ve izni neden istediğini bildirmesi gerekecekti. Oradaki memur evraklarının uygun olup olmadığını kontrol edecek, başvuru yapacak ve onaylandığına dair damgalı bir belge verecekti. Yalnızca kayıt yaptırmak ve Kapı'yı amaçları hakkında bilgilendirmek için Kulübe'ye gidenler kuyrukta beklemeye hak kazanıyordu. Kulübe'nin, *Örnek Yurttaşlık Belgesi* başvuruları gibi bazı evrakları işleme sokabilme yetkisi olmasına rağmen, izin başvuruları yalnızca Kapı'dan alınabiliyordu, tabii Kapı açılsa.

Yehya, Nagy'den ayrılarak hastaneye doğru yollanmış, kendisine verilen talimatları, son derece uzun ve تنها görünen binaya varana kadar yerine getirmişti. Kuzey Binası'nın üssü kutu kadar küçük bir barakayı andırıyordu; küçük ama yüksek demir parmaklıklı pencerenin arkasında oturan görevli sanki bulunduğu yere zor sığıyormuş gibiydi. Önünde, göze çarpan bir şekilde *Kulübe* yazan küçük bir tabela ve en sağ kısmında yerel bir hattatın kendine özgü imzası vardı: *Abbas*.

Yehya'nın, pencereye ulaşabilmek için ayakta dur-

ması gerekmişti, gelgelelim bu bir hayli zordu, çünkü yara hâlâ taze olduğundan yan tarafının parçalanırcasına acıdığını hissediyordu. Belgelerini demir parmaklıklardan içeri uzatmış, görevliye bu belgelerin Kapı açılana kadar orada kalmasının gerekli olup olmadığını sormuştu. Yehya da ha cümlesini bitiririnden görevlinin yüzü ekşimişti bile. Belgeleri saldıırırcasına almış ve ilgiyle incelemeye koyulmuştu, sonra cevap dahi vermeksizin dikkatle Yehya'nın suratına bakmıştı. Yehya sorusunu bir kez daha yinelemişti. Ne olduğu belli olmayan uzun bir formu doldurmak için orada duran yaşlıca bir adam ona acımış gibiydi, ikisine birden ihtiyatlı bakışlar atarak Yehya'nın kulağına Kulübe'nin aslında zemin kata giden uzun bir tünel yoluyla Kapı'ya açıldığını söylemişti. Kapı'nın açılmasına gerek yoktu, belgeleri çok geçmeden binanın içine ulaşacak, dosyasına eklenecek ve sıkı bir kontrolden geçecekti.

Yehya, bu olumsuz anıdan koparak, Tarek'in odasından çıkmak için ayağa kalktı. Amani ona yardım etmeye davranmış, bu sırada Tarek orada durmuş, meraklı bakışlarla onları izliyordu, sanki durumuyla ilgili tıbbi değerlendirme yapıyor gibiydi. Çaylarına dokunmamış olsalar da zamanını ayırdığı için Tarek'e teşekkür ettiler. Amani, başhemşire döner dönmeyiz kendilerine haber verilmesini rica etti, herhangi bir değişiklik olursa kendisi de bizzat arayacak, doktoru her şeyden haberdar edecekti.

Nagy'yi gözlerini kapatmış ve sandalyeye uzanmış vaziyette buldular. Amani hafifçe omzunu sarstı. Nagy gözlerini derhal açtı, sonra tekrar kapattı ve miskin bir şekilde ayağa kalktı. Birkaç dakika sonra kuş uçmaz kervan geçmez bir minibüs durağına varmışlardı bile. Sessizliği Nagy bozdu; gece Yehya'nın yerine bekleyebileceğini, böylesine yorucu geçen bir günün ardından onun dinlenmesi gerektiğini söyledi. Yehya bu öneriyi, olasılıkları gözden geçirmek üzere sakin

bir gece geçirmek ümidiyle hemen kabul etti. Ne var ki Amani onları zar zor duyuyordu: düşüncesini tek bir şeye sabitlemişti. Birdenbire Zefir Hastanesi'ne gidip röntgen için bir istekte bulunacağını söyledi. Yehya anında itiraz etti, oraya tek başına gitmesi fikrine karşıydı; düşüncesi bile endişelenmesine yetmişti. Orada yaşadığı deneyim hiç de cesaret verici değildi, üstelik Amani oradayken başına gelen şeyi biliyordu da. Ama Nagy bu fikri destekledi. Yehya'dan bir durup düşünmesini, duygularını bir yana koymasını ve mantığının sesini dinlemesini istedi. Amani, hepsi için bariz olan bir sebepten dolayı şüpheleri üstüne çekecek en son kişiydi: Yehya açıkça yaralıydı ve yarayı saklamanın olanağı yoktu.

Yehya bir sonraki sabah doğruca kuyruğa gitti, fakat yerini başkasının kaptığını gördü. Yeni gelen, işlerini derhal bitirip memleketine dönmek için acele ediyordu ve durumdan anlaşılacağı üzere Ines de arkasında beklemesine izin vermişti. Derin bir saygı ve inançla, gözlerini gökyüzüne dike rek Ines'ten izin istemişti: Burada beklemek kaderinde yoktuysa eğer, Allah neden kuyruğun sonundan Ines'e kadar olan yolu yürütmüştü ona? Ines birkaç gündür arkasında bekleyen Yehya'nın varlığından rahatsız olmamıştı ama çok da memnun değildi. Ona pek ilgi duymamıştı. Yehya, arkadaşı hariç kimseyle konuşmadan kendi halinde bekleyip duruyordu, ne dostane sohbetlere ne de kavgaya karışmıştı. Onunla yalnızca bir kez konuşmuştu, üstelik gideceğini veya ne zaman geri geleceğini söyleme zahmetine bile girmemişti. Ines yine de yeni gelene izin vermek için bir anlığına tereddüt etmiş, vicdanıyla boğuşmuştu. Kuyrukta bir yeri bu kadar kolay bir şekilde başka birine vermek doğru değildi, fakat bir kez daha düşündüğünde yeni gelene boş yeri göstermiş ve ilgisizce omuz silkmıştı. Shalaby ayağını kuvvetle yere bastırıp, Ines'in de rızasıyla Yehya'nın yerine geçmiş, becerikliliğine sevinerek beklemeye başlamıştı. Arkasına denk

gelen, insanla dolup taşmış ufka kıvanç dolu bir bakış atmıştı. Kuyruk her geçen gün daha da uzuyor, kapladığı alan git-tikçe genişliyordu. Yalnızca birkaç kişinin ayrıldığını ve geri dönmediğini fark etmişti, her gün kuyruğun bir önceki günden daha ileriye taşmasına neden olan bir sürü insan geli-yordu. Shalaby kuyruğun komşu valiliğe kadar uzandığına dair söylentiler bile duymuştu ama bunların doğru olmadığı daha sonra ortaya çıkmıştı,

Yehya Ines'i suçlamıyordu; sonuçta bu Shalaby'nin fikriydi, o da bu yeri ona isteksizce vermişti. Shalaby ile konuşmanın da gereksiz olduğunu düşündü, sonuçta kuyrukta-ki yerini betondan bir sütun gibi dikilerek koruyor, bir kabadayı edasıyla çevresine bakınıyordu. Şans başından beri asla Yehya'dan yana olmamıştı zaten. Başını öne eğerek arkasını döndü. Daha önce hiç binmediği, Yukarı Yaka'ya giden bir minibüse bindi. Nagy ona Yukarı Yaka'nın yakın zamanda koyulan birkaç hattan biri olduğunu söylemişti, çünkü bir gün, üzerinde konuşulmadığı halde bütün şoförler, yolu kuyrukta bekleyen insanlara bırakmak için arabalarını kaldırımından sürmeye başlamıştı. Yehya üç saat sonra kuyruğun sonuna gelerek kendine yeni bir yer buldu. Bir kez daha Kapı'ya doğru uzunca bir bakış attı. Uzaktan bakıldığında sağlam bir duvar gibi gözüküyordu. Kendi kendine bir gün açılıp açılmayacağını düşünerek ümitsizliğe kapıldı.

Hastalıklar Kapısı

Amani telefona cevap verdi; şebeke düzelmişti. Titrek ve kısık sesi boğazında düğümlenmişti, Nagy ilk önce kadının hasta olduğunu sandı ama sonradan, büyük kızını kaybeden Um Mabrouk'a başsağlığı dilemek üzere Üçüncü Bölge'ye doğru yola çıktığını öğrendi. Kusurlu kalp kapakçığının yenilenmesini yıllarca bekleyen kızcağzın kalbi bir anda duruvermişti. Nagy, konuşmak için iyi bir zaman olmadığını fark ederek Amani'ye cenazeden sonra kendisini aramasını söyleyip hemen telefonu kapattı.

Amani, Um Mabrouk'un dairesine yaklaşırken Yehya'nın da ölebileceği aklına geldi ve hıçkırıklara boğuldu. Cenaze törenini, Yehya'nın yasını tutmak üzere kuyruktan ayrılan insanları ve sonrasında Utanç Verici Olaylar'a kurban gidenlerin, vücutlarından çıkarılmayan o mermilerle birlikte büyük mezarlığa gömüldüklerini hayal etti.

Avluya vardığında şişmiş gözleri kıpkırmızıydı, yüzüye bitkin ve solgun. Um Mabrouk çıplak ayaklarıyla giriş kapısının önünde oturuyordu, başına siyah bir başörtüsü bağlamıştı. Komşuları etrafına oturmuş ağlıyor, kadını teselli ediyor, kahve veya çay hazırlıyor, kızla ilgili anılarını anlatıyorlardı. Um Mabrouk, Amani'nin geldiğini görünce ayağa kalktı, destek almak için yanındaki kadınlara yaslandı ve hızla ona doğru yürümeye başladı. Uzun bir süre birbirlerine sarıldılar, bu sırada Um Mabrouk hıçkırarak ağlıyor ve etra-

findakilere ne kadar acı çektiğini anlamaları için yalvarıyordu, fakat biraz sonra, yoldayken kafasında canlandığı sahnelerin korkunçluğuna ve tamamen yalnız kalacağı duygusuna yenik düştüğü için kendisinden daha da şiddetli ağlayan Amani'yi teselli etmeye koyuldu. Um Mabrouk, zahmet edip buralara kadar gelen Amani'ye teşekkür etti; başına gelenlerden dolayı epey yorgun olduğu halde başsağlığı için bunca yolu gelen Amani'ye minnettardı.

“Merak etme Amani, kendini bu kadar üzme. Kızım seni gerçekten çok seviyordu, ama işte, Allah ne yazmışsa o olur. Sonuçta bir gün herkes ölümü tadacak.”

Amani, başsağlığına gelenler bir bir dağılana ve komşular evlerine gidene kadar orada kaldı. Oturduğu yere çökmüş, gitmek için davranamamıştı bir türlü. En sonunda Um Mabrouk, son dakikada ortaya çıkan kocasıyla birlikte, uyumak için merdivenlerden yukarı çıkmaya koyuldu ve eğer isterse Amani'nin de geceyi orada geçirebileceğini söyledi. Bunun üzerine Amani tekrar başsağlığı dileyerek nihayet veda edebildi.

Um Mabrouk'un büyük kızının ölümünü, küçük kızını kurtarmak için bir koz olarak kullanması gerekiyordu; ölüm belgesini ve kızının henüz bir çocuk olduğu zamandan bu yana sakladığı lime lime olmuş raporları topladı, tanıdığı herkesin kapısını çalarak tedavi için paraya ihtiyacı olduğunu söyledi. Başına gelen talihsizliği ve kendisini bekleyen ikinci trajediyi anlatana kadar oracıktan ayrılmayacaktı. Bütün komşularından, Amani'nin kapıcısından bile yardım diledi. Gelgelelim tüm bu çabasına karşın ameliyat için yeterli miktarı toplayamadı. Birkaç kere hastane müdürünün kapısını çaldı, adamı orada bulamayınca resmi aracının yanında beklemeye koyuldu. Onu gördüğü anda önünde yerlere kadar eğilerek elini öptü, yarı ücrete anlaşmaları için yalvardı, fakat adam kadını küçümseyerek başından savdı ve bu tarz durumlara bakan Hastalıklar Kapısı'na gitmesini söyledi.

Hastalıklar Kapısı uzun zaman önce inşa edilmişti. Um Mabrouk hasta olmaya yatkın küçük bir çocukken gitmişti oraya en son. Doktor, annesine Um Mabrouk'un kronik bademcik iltihabını hafife almaması gerektiğini söylemişti, bu yüzden bademciklerini aldirmek üzere bir devlet hastanesine gitmişlerdi. Oradaki doktor annesine, hastaneleri denetlemek üzere kurulmuş yeni bakanlığa; Hastalıklar Kapısı'na gitmelerini söylemişti. Kadına, ücretsiz tedavi için kayıt yaptırabileceğine dair umut vermişti. Hastalıklar Kapısı'na vardıklarında her yer temiz ve tertipliydi; henüz çok sayıda insan ayak basmamıştı, dolayısıyla derhal kayıt yaptırabilmişti. Ne var ki sırası hiçbir zaman gelmedi. Nihayetinde, özel bir doktora gitmek zorunda kaldı; doktor, ücreti onun için biraz aşağı çekmişti ve annesi de parayı borçlanarak ödemişti. Bademciklerini aldırdı ve olay kapandı, o zamandan beri de Hastalıklar Kapısı'na gitmedi.

Hastalıklar Kapısı, Kuzey Binası Kapısı'ndan seneler önce kurulmuştu ve yetkileri birbirleriyle çakışmıyordu. Hastalıklar Kapısı, sağlık sorunları olan vatandaşlar ile bu insanlardan sorumlu doktorlar ve yetkililer arasında bir bağlantı görevi görüyordu; dilekçe hazırlıyor ve geribildirim topluyordu, buna rağmen hatalı davranan hiç kimseye kovuşturma açılmamıştı. Hastalıklar Kapısı'nın, işlem yapabilmek için gerekli evrak işlerine başlaması bir-iki yılı, hatta daha uzun süreyi buluyordu; köhne odalarda yıllarca sonuçlanmayı bekleyen parçalanmaya yüz tutmuş belgeler mevcuttu. Bazı belgelerin, yeni nesil şikâyetçiler tarafından peşleri bırakılmazken, diğer belgeler de gözetimde tutulmuş; hiç kimse, hakkında herhangi bir soru sormamasına rağmen hiçbir zaman bir köşeye atılmamıştı.

Um Mabrouk hiç vakit kaybetmedi: Hastalıklar Kapısı'nın hâlâ inşa edildiği yerde durduğunu doğruladı ve hastane müdürünün talimatları doğrultusunda yola koyuldu. Zemin

kattaki büroda duran bir görevli, belgelerine hızla göz gezdirerek dudaklarını büktü. Hem başvuru formunda hem de büyük kızının ölüm belgesinde bir değişiklik yapılmadığı sürece küçük kızı için tedavi izni alamayacağını söyledi. Um Mabrouk, elindekiyle güçbela hayatta kalabildiğini göstermek üzere cüzdanını açarak adama yalvardı; şu dünyada sahip olduğu tek şey para cüzdanındaki değersiz birkaç liradan ibaretti. Sonrasında, adamı tatmin edeceğini umarak yanında getirdiği elli liralık banknotu onun görebileceği bir şekilde tutarak, Allah'ın, ailesini ve çocuklarını kazadan beladan koruması için dualar etti. Gelgelelim, dudaklarını bir kez daha buruşturan adam, ölüm belgesinde yazan ölüm sebebinin *uygun olmadığını* söyledi. Kız vakti dolduğu için ölmüş, dedi adam; doktorlardan kaderi değiştirmesini bekleyemezdi. Tıp, mucizelere imza atabiliyordu elbet, fakat doktorlar kızının hayatını bir dakikalığına da olsa uzatamayacaktı. "Allah'a inanır mısın, *ya Hagga?*"³ diye sordu. Kadın hiçbir şey söylemedi, bunun üzerine adam da kendi dertleri yüzünden başka insanları suçlamanın bir anlamı olmadığını tekrarlayıp durdu. Neticede Um Mabrouk, adamdan kendisine tavsiye vermesini istedi. Bunun üzerine adamın ifadesi yumuşadı. Um Mabrouk'a masanın önünde duran kırık ahşap sandalyeye oturarak rahatına bakmasını söyledi; kendisi de ona doğru yaklaştı. O çok sevdiği merhum kızının ölmeden önce aldığı tedaviye övgüler yağdırarak yeni bir form doldurması ve tedavi izni alması gerektiğini fısıldadı. O halde Kuzey Binası Kapısı'na gitmeli ve ölüm sebebinin daha *uygun* bir nedenle değiştirmeliydi. Sonuç olarak, büyük kızının ölümüyle ilgili yaptığı şikâyeti ve yaşayan kızının durumunun kötüleştiğine dair eklediği belgeyi geri çekmesi gerekiyordu. Ayrıca bu masrafi ödeyecek yeterli miktar parası ol-

3. Arapçada kutsal yerleri dini amaçlarla ziyaret eden kimse, hacı. Hagga kadınlar, hag ise erkekler için kullanılır. Bu terimlere klasik Arapçada hajveya hajja şeklinde rastlanılır. (ç.n.)

madığı için de ameliyat olacak kızını bekleme listesinden çıkarmak zorundaydı.

Ona, daha önceden doldurulmuş bir başvuru formu uzattı, Um Mabrouk da sayfanın alt kısmını imzalayarak formu dosyaya koymasına izin vermedi. Parmak izi verme konusunda endişelenmemesi gerektiğini söyleyerek –kadın hiçbir şeye itiraz etmiyordu– kadına Kapı için lazım olacak birkaç evrak daha uzattı. Yeni bir ölüm belgesi çıkarmanın bu noktadan sonra epey zahmetsiz olacağına dair güvence verdi ve çapraz kontrole gerek kalmadığından, Kapı'dan ihtiyaç duyduğu o yeni belgeyi o gün alabileceğini söyledi. Kafası karışmış ve acelesi varmış gibi davranan Um Mabrouk, elli liralık banknotu masanın üzerinde duran belgenin arasına sıkıştırarak gitmek üzere arkasını döndü ve kapıdan çıkarken adamın ağzından tek bir kelime çıktığını duymadı.

Yehya kuyruktaki yeni konumundan bitmek tükenmek bilmeyen haberler işitiyordu, kuyruğa ilk girdiği zamanki gibi en sonda değildi artık, çünkü arkasına düzinelerce insan gelmişti. Ehab, Kapı'nın gözetiminde olmak şartıyla, Özgürlük ve Dürüstlük Merkezi tarafından yürütülmüş kamuoyu yoklamasına dair bir son dakika haberiyle çıkageldi. Sabah namazı vaktinde insanların kapısını çalarak yakın zamanda gerçekleşen olaylara ve ülkenin nasıl yönetildiğine dair fikirlerini soracak bir dizi delege görevlendirilmişti. Sonuçlar nihayet açıklanmıştı ve bir önceki yoklamanın sonuçlarıyla aşağı yukarı aynıydı. Vatandaşlar oybirliğiyle yönetimi, yasaları ve mahkeme kararlarını uygun buluyor, kısa süre önce çıkarılan makul kararnameleri en samimi duygularla ve görev aşkıyla destekliyorlardı. Bu işi yürütenler bir kamuoyu yoklaması daha yapmamaya karar vermişlerdi. Meseleleri kolaylaştırmak için, yıllık olarak belirlenmiş bir tarihte bir önceki yoklamanın sonuçlarını duyuracaklardı.

Tüm yurttaşlar için büyük bir promosyon yapılacağını du-

yuran Menekşe Telekom Şirketi'nden bir de broşür gelmişti; ücretsiz binlerce telefon hattı ve bir sene boyunca kullanılacak sınırsız kontör. Broşür, şirketin her iki haftada bir kura çekeceğini ve seçtiği on talihliye koşulsuz şartsız, son model özellikler ve hizmetlerle donatılmış yeni telefonlar armağan edileceğini belirtiyordu. Bu haber kuyrukta bekleyen herkesi bir noktada sevindirmiş oldu; şebeke kısa bir süre önce çöktüğü için bu durumu, bu tuhaf hadiseye yaraşır bir özür olarak değerlendirdiler. Yukarı Yaka Hattı ve Sabit Hat minibüslerinin birkaç gün boyunca yolcu taşımayacaklarına ve bu istasyonların yakıt muhafaza etmek için kapalı kalacaklarına dair doğrulanmayan söylentiler de herkesin dilindeydi.

İşin içyüzünü bilen birkaç kişi, bu durumun, meydanın ve etrafındaki sokakların temizlenmesi, ayrıca Utanç Verici Olaylar'ın bıraktığı leke ve izlerin silinmesi için çok daha fazla miktar yakıtı ihtiyaç duyulduğu anlamına geldiğini tahmin ediyordu. Bazılarıysa bir miktar yakıtın, kümeler halinde ülkeye yayılmış haşerelerin kökünü kurutmak amacıyla kapsamlı bir ulusal plan dahilinde kanalizasyona boşaltılacağını söylüyordu. Tüm bunlar kuyrukta bekleyenler arasında sağlığa zararlı koşullar ve kalabalık yüzünden öncelikli olarak türeyen haberlerdi. Birçok insan bu son haberi alaya alsa da minibüslerin sayısında inkâr edilemez bir azalma yaşanıyordu, bu da bazılarının bu söylentiye inanmasını kolaylaştırıyordu. Üstelik minibüs hizmetinin daha önce büsbütün askıya alındığı olmamıştı.

Kapı'nın ne zaman açılacağına dair epey bilgi vardı; bu da kaosun ve tartışmaların en büyük kaynağıydı. Kuyruğun sonundaki insanlar, Kapı'nın çoktandır açıldığına dair hikâyeler anlatırken, ortada bekleyenlerse önlerinde en fazla bir hafta olduğunu söylüyorlardı. Çıkış noktasını kimse'nin bilmediği, dinmek bilmeyen diğer söylentilere göre, önde bekleyen insanlar Kapı'nın ardından bazı sesler –edilen bü-

tün muhabbetleri, kâğıt hışırtılarını, bardakları şingırdatan kaşık seslerini- duyuyorlardı. Ne var ki bu söylentiler önkilerin kulağına geldiğinde, gördüklerinin yalnızca gelip geçenlerin gölgeleri olduğunu, kapının açılmadığını ve gerçekten de hiç kimsenin görünmediğini belirtmişlerdi.

Um Mabrouk içinde eski bir çarşaf, yere sereceği ufak plastik bir mat, henüz kabuğu soyulmamış yumurtayla bir bazlama ve Kulûbe'deki görevlinin kendisine verdiği ama ne işe yarayacağını söylemediği bir yığın kâğıt bulunan büyük bez bir çantayla kuyruğa girdi. Tam yerleşmeye başlamıştı ki, aslında ne kadar süreceğini bilmemesine rağmen uzun bir süre burada kalacağını düşündü birdenbire. Bu sırada Nagy, Yehya'yla kuyruktaki yeni yerinde buluşmak için acele ediyordu. Aynı iş ilanının birkaç hafta boyunca arka arkaya *Hakikat* gazetesinde ufak bir kutuda yayımlandığını gören Nagy, biraz önce Çeviri Ofisi'ne bir başvuruda bulunmuştu. İlanda iş için belirli bir nitelik aranmıyordu; lisan becerisi dikkate alınmaksızın beşeri bilimlerden mezun olan herkes bu ilana başvurabiliyordu.

Ancak bir asker, Nagy'nin Kapı'ya gitmek için bindiği bir Yukarı Yaka minibüsünü durdurdu ve şoförü bir sonraki sokaktan geri dönmeye zorladı. Burası yasak bölge olduğu için Nagy minibüsten indi ve yolun geri kalan kısmını yürümek zorunda kaldı. Oraya vardığında Ehab, kuyruğa giden yolun, hatta kaldırımların bile arabalara iki yönlü kapalı olduğunu, kısa süre önce Kapı tarafından sık sık yapılan kafa karıştırıcı mesajlardan birinde, bu konuyla ilgili son kararın verildiğini söyledi. Ehab, söyleyeceğini başkaları duymasın diye sesini iyice kısarak, bu kararın çok yakında yayalar için de uygulanacağını belirtti; artık sadece Kapı'ya yürümeye izin verilecekti, geçmeye değil. Üstelik Kapı, insanları içeriye kabul etmeye başlar başlamaz çıkış yalnızca öteki kapıdan sağlanacaktı ve söz konusu bu kapı, ne insanların bekle-

diği yerden, ne de kuyruğun herhangi bir yerinden görülebiliyordu. Hal böyle olunca, evrak işlerini halledebilmiş hiçbir vatandaş talimatlara karşı gelemeyecek, belgeleriyle geri dönecek ve tam ters istikamete doğru yürüyecekti.

Bu gelişmeleri izleyen haftalar boyunca Um Mabrouk her türlü hizmeti sunarak kuyrukta yavaş yavaş ilerlemeye devam etti. İnsanların eşyalarını temizliyor, çocuklarıyla oyunlar oynuyor, market alışverişlerini yapıyor, hatta bazen kıyafetlerini bile yıkadığı oluyordu. Nihayet Ines'e yakın, zevki ne göre bir yere yerleşti ve herkesle çabucak kaynaştı. Her zamanki işlerine devam etti, ama arada sırada kulağına gelen söylentilere ve etrafa yayılmış ufak tefek haberlere giderek daha çok ilgi duymaya başlaması uzun sürmedi. Bir gün, insanların tartıştığı haşere istilasının yalnızca "nefsin temizliği" ile ilgili olduğunu, ortamın ne kadar temiz olduğuyula ilgisi olmadığını açıkladı. Ines, ne demek istediğini sorduğunda, haşerelerin kem gözler yüzünden ortaya çıktığını açıkladı: Kuyrukta beklemeyen insanların, Kapı'nın önünde toplanan herkese açıkça bir garezi vardı. İnsanlar kuyruğa gelmeye devam ediyor, sayıları gittikçe de artıyordu, öyle kalabalık olmuşlardı ki çok yakında güneşi engelleyeceklerdi. Ancak, ne kadar kalabalık olurlarsa olsunlar, kuyrukta bekleyen insanlar hayatlarını yaşıyor ve sorunlarını başkalarından yardım almadan çözüyorlardı. Bunun dışında kalan insanlar, işte bu yüzden onlardan ve harekete geçirecekleri planlarından korkuyor, haset ediyorlardı. Kuyruktaki insanların birleşmiş bir kolektif güç veya "tek bir el" olmasını istemiyorlardı. Um Mabrouk, yaşadığı sokakta bu tarz şeylerin çok sık olduğundan da bahsetmeden geçemedi; nerede olursa olsun, insanların kıskançlığı ve kem gözleri kendilerinden uzak tutmaları gerekiyordu. Ines hiçbir şey söylemedi, ne var ki kibri geldiği günden beri bir gıdım dahi azalmayan Shalaby kendinden emin bir şekilde onunla hemfikir olduğunu belirtti.

Shalaby

Shalaby'nin akıllıca yorumlarıyla adım adım muhabbete dahil olması uzun sürmedi. Ne Um Mabrouk'un ne de Ines'in karşı çıktığını görünce de işin ucunu bırakmadı, aynı konuyu tekrar tartışmaya başladı. Kuyruğun kıdemlileri arasında oluşan bu sıkı gruba katılmak için sanki bir fırsat kolluyor gibiydi. Bu insanların içine sızmak epey güçtü, bu yüzden sonradan gelenler kendilerine yeni dost çevreleri yarattı. Shalaby epey çaba göstermesine rağmen şu ana kadar bu gruplardan birine katılabilmiş değildi.

Um Mabrouk ve Ines'le birlikte yeni bir başlangıç, varlığını gösterecek ve kim bilir kaç zamandır tek bir kelime etmediği için neredeyse damağına yapışan dilini çözecek bir yol bulmuştu. Annesinin nazarlardan korunmak için tütsü yak-tığını söyleyerek başladı konuşmasına, üstelik henüz beş yaşında bir çocukken babasının onu ve kuzeni Mahfouz'u otur-tup onlara hayatla ilgili bilmeleri gerekenleri öğrettiği za-manlardan hatırında kalan o büyü-lü sözleri de tekrar-ladı. Soruları daha kimse sormadan hevesle cevapladı: Hayır, Kapı'da kendisi için beklemiyordu; köyünden bir daha asla ayrılmayacağına söz vermesine rağmen kalkıp buralara ka-dar gelmesinin sebebi Mahfouz'du, nur içinde yatsındı. Gö-revini birkaç ay önce bitirmiş, babasının evine yerleşerek bir yuva kurmak ve yokluğunda katlanarak artmış toprak me-selelerini çözmek üzere köyüne geri dönmüştü.

O ve Mahfouz neredeyse aynı yaşıydılar; birlikte büyümüş, birlikte kızamık çıkartmış, tarlalarda çalışmak üzere ilkokuldan birlikte ayrılmışlardı. Bu, yaşadıkları köyün ci-varındaki işlenebilir tüm toprakların kuruyup toprak sahi-binin, birkaç dönüm toprak kiralayarak kıt kanaat geçinen aileleriyle papaz olmaya başladığı güne kadar böyle sürüp gitmişti. Bunun üzerine o ve Mahfouz Fino Pastanesi'nde vardiyalı olarak çalışmaya başlamışlar, sonrasında tesisatçı olmaya karar vererek banyo boruları döşemişler, yaşla-rını başlarını iyice aldıklarıdaysa askere çağırılmışlardı. Shalaby'nin, İkinci Bölge Komutanı'nın karısını ve çocukla-rını korumak üzere görevlendirilerek Memur Birliği'nde bir kolcu olmasına karar verilmişti; böylece daha zorlu görevlerden kurtulmuştu. Ancak Mahfouz, Ezici Birlik için seçil-miştir. Mahfouz, ülkeyi Allahsız kâfirlerden, ahlaksız asiler-den ve yıkıma meyilli, kara paraya aç diğer pisliklerden ko-rumak üzere yemin etmişti.

Mahfouz, bir emir verildiğinde işini hiçbir zaman ağırdan almazdı. İriyarı vücudu yüzünden komutanı onu öncü bir-liğine yerleştirdi. Ne zaman bir çarpışma veya savaş olsa, zapt edilemez bir kale gibi orada durur ve hiç kimse bu du-varı, başka deyişle Mahfouz'un sert gövdesini bir kez olsun delip geçemezdi. Tüm bu hikâyeleri silah arkadaşları anlat-mıştı, tabii bir de görev bilincine sahip ve epey nazik biri ol-duğundan da bahsetmişlerdi. Hiçbir zaman kimseyle dalaş-mamıştı, kimseden şikâyetçi olmamıştı, komutanını gece gündüz göklere çıkarırdı ve emirlere verdiği tek cevap *Emre-dersiniz* olurdu. Ordu araçlarını temizler, yemekhanede ye-mekler pişirir, elektrik arızalarını tamir ederdi. Köyde geçir-diği yıllar sağ olsun, elektriğin neden söndüğünü, nasıl tam-mir edileceğini bilirdi. Emir verildiğinde ilerler, sinyali du-yar duymaz saldırır, söylentilere kulak asmazdı. Güvenlik güçlerinin epey güvenilir ve örnek bir üyesiydi.

Shalaby kuzeniyle böbürlenmeye, hünelerlerini övmeye ve kahramanlığı hakkında hikâyeler anlatmaya devam ederken Ines'in gittikçe büyüyen huzursuzluğunun ve Um Mabrouk'un ifadesinin gıpta ve takdirden temkinli bir kuşkuyla dönüş-tüğünün farkında değildi. Nihayetinde Shalaby'nin gözlerine bir hüznün çöktü, zira başını yere indirip şöyle dedi: Ama Mahfouz öldü. Copu pis bir asinin kafasında paramparça oldu, ama inatçı alçak ayağa kalkmak üzere çabalamayı sürdürdüğü için Mahfouz onu vurdu. Kanı fişkırarak meydana lekeledi ve ruhu oracıkta bedeninden ayrıldı. Adamın arkadaşı yıllarca Mahfouz'un peşinden koştu, silah arkadaşlarının hiçbirisi ona yardım edemedi, çünkü savaş, içinden çıkılmaz bir hal almıştı. Köprüde etrafını sardılar, sayıca epey fazlaydılar; Mahfouz tek başınaydı, onu yakalayacaklarından korkarak suya atladı ve boğuldu.

Mahfouz'un ismi Kapı'nın yayımladığı Erdemli Kolcular listesinde yoktu; koymayı mutlaka unutmış olmalıydı, çünkü üstleri ve komutanı onu hiç şüphesiz bir kahraman olarak tanımlıyordu. Shalaby göğsünü gere gere Mahfouz'un şerefle takdir edilmesi için geldiğini, bunun yanı sıra kederli ailesinin uğradığı zararı gereğine uygun bir biçimde telafi etmek üzere, toprak sahibinin kendilerini kovmakla tehdit ettiği araziye onlara verecek bir sözleşme yapılması ve bu aileye özel emekli aylığı bağlanması talebinde bulunacağını duyurdu. Shalaby bir dakika kadar sessiz kaldıktan sonra kuzeninin bir savaş kahramanı, –hayır, bir şehit– olarak isimlendirilmeyi hak ettiğini söyledi, bu aynı zamanda öldürdüğü adamın da hak ettiği bir unvandı.

Anlattığı tüm bu hikâyelere rağmen Shalaby, ölüye duyduğu saygı, ölçülü davranma isteği ve gururla çizdiği bu tertemiz tablo yüzünden Mahfouz'un yaptığı bir iki hatayı kendine sakladı. Dünya altüst olduğunda bir hastaneyi korumakla görevlendirilmişti. Mahfouz, geceyi ciğerleri dolay-

sıyla acı çeken bir hastayla geçirmek üzere anlaşılmıştı. Fakat kadının korku dolu çığlıkları duyulunca odaya koşan görevli doktor ve hemşireler kadının kıyafetlerini çıkarmak üzere olan Mahfouz'u yatağın ucunda bulmuştu. Derhal yakasına yapışıp onu dışarı atmışlardı. Bunu asıl kadının istediğini, boş bir odanın penceresinden kendisini çağırdığını söyleyerek tüm bu olanlara karşı koymuştu. Mahfouz'u sakinleştirmeyi başaramayınca onu bağlamışlar, birliğine haber vermişlerdi. Komutan geldiğinde onu, iple bağlanmış bir şekilde, ilaç deposunda bulmuştu. Shalaby, Ines'e ve Um Mabrouk'a daha sonra neler yaşandığını da anlatmadı: Komutan Mahfouz'a giysilerini çıkarıp anadan üryan bir şekilde ayakta durmasını emretmişti, üstelik kurallara uymadığı için onu bir hortumla, ayakkabı ve kırbaça dövmüştü.

Hastaneye doğru harekete geçmeden önce kendisine verilen emirlere uyması; tıpkı silah arkadaşlarının yaptığı gibi komutanın yere çizdiği işaretin üzerinde beklemesi ve hastalıklarla dolup taşan bölgeye güvenilir bir mesafede durması gerekiyordu. Hiçbir koşulda asla yerinden ayrılmaması gerektiğini söylemişlerdi ona, fakat söz konusu kadına olan arzusu her şeyden üstün gelmişti. Her şeyden öte gençti, böyle şeyler olurdu. Mahfouz'un o gün başını öne sarkıttığı ve sakalının, omzuna düşen saçına sürtündüğü görüldü. Komutanının ayaklarına kapanarak defalarca şöyle dedi: "Bana ne yapacaksınız, *ya basha*?⁴ Size yemin ederim ki itaat edeceğim." Mahfouz, mahkemeye çıkmadığı ve Kapı tarafından çağırılmadığı için *mahzuzdu*,⁵ şanslıydı. Kadın, itibarını korumak istediği için resmi bir şikâyetle bulunmadı. Shalaby gülümsedi ve bu olaydan yalnızca bir hafta sonra Mahfouz'un korkunç bir kazadan sağ çıkabildiğini hatırla-

4. Arapçada, paşa anlamına gelir. Burada askeri anlamda kullanılsa da kitabın bazı bölümlerinde, bir kişinin üstüne hitap ederken de bu kelimeyi kullandığına tanık oluyoruz. (ç.n.)

5. Arapçada, minnettar olmak. (ç.n.)

ladı; nakil aracı ateş almıştı ve on bir silah arkadaşı hayatını kaybetmişti. Mahfouz kazadan tek bir çizik dahi almadan kurtulmuştu. Fakat Olaylar'ın son gününe girildiğinde şansı ona ihanet etmişti ve artık nehrin dibinde adeta bir taş gibi yatıyordu.

Um Mabrouk genç adamın ölümüne hayıflandı; omzuna dokunarak Shalaby'yi teselli ederken gözleri doldu. Bu tarz vahim durumların, bir parça sempati kazanabilmek adına kızıyla ilgili hikâyeyi anlatması için biçilmiş kaftan olduğunu düşünse de birdenbire öfkelenen Ines'in eline, Mahfouz'u şehit olarak nitelendirmenin yanlış olduğunu söyleme fırsatı geçti. Sessiz kalma, dikkat etme ve kendini dizginleme erdemlerini bir kenara atarak, düşünmeden açmıştı ağzını. Sanki herkesi sınıf kapısının dışında bırakıp dikkat kesilmesini buyurduğu Arapça dersine girmiş gibiydi.

Saldıran Mahfouz'du, suçlanması gereken de o olmalıydı, dedi Ines. Önce birini öldürmüş, sonra da adaletli bir bedel ödemişti. Üstelik ona öldürme emrini verenler de cezalandırılmalıydı. İnsanların hayatta kalmayı başararak başa çıktıkları günlük sorunları, yeteri kadar acı ve dertleri, bekleme endişeleri yok muydu? Üstelik ne için? Um Mabrouk, Ines'i temkinli bir şekilde susturmaya çalıştı –bu sıralar asla güvende değilsin, kardeşe bile güvenemezsin– ama başarılı olamayınca ortamdaki yavaşça uzaklaştı ve eşyalarını kurcalamaya başladı. Ines bir süre daha konuşmaya devam etti, sustuğunda söylediklerine kendi bile şaşırıyordu. Hayatında ilk defa, insanların karşısında, öğrencilerine verdiği dersler dışında, tamamen başka bir konu hakkında içinden geldiği gibi konuşmuştu. Söylediği şeyden içten içe memnundu, söylediklerini kendi kendine ve kelime kelime, anlamlarını iyice ölçüp biçerek tekrar etmeye başladı. Evet, ağzından çıkan her bir kelime için kendine güveniyordu. Tüm bu insanların arasında her şeyi yalnızca kendisinin bildiğini zanneden

bu cahil soytarı, Shalaby, onda bir şeyleri harekete geçirmişti. Kuzeninden, güvenlik güçlerinde görevlendirilmek üzere toprağından zorla koparılmış talihsiz biri gibi değil de, düşmanla savaşılan cesur bir şövalyeymiş gibi bahsediyordu; üstelik dahil olduğu birliğin neler yaptığını hiç kimse bilmiyordu bile. Tüm bunlara rağmen Um Mabrouk haklıydı. Eğer biri onu duysaydı ya da Shalaby'nin çevresi geniş olsaydı, tüm bu söyledikleri derhal bir müfettişe veya mahkemeye iletilirdi. Tekrar değerlendirilmekten ziyade işinden olabiliirdi, işte bu noktada, uğruna yollara düştüğü *Örnek Yurttaşlık Belgesi* bile yeterli olmazdı.

Shalaby tıpkı bir aslan gibi yüzünü döndü, bu kadar şaşırmasaydı Ines'in suratına bir tokat bile indirebilirdi. İşittiklerini güç bela sindirebildi. Mahfouz'un hikâyesine daha önce kimse saldırmamıştı; şehirdeki herkes onu gururla anıyor, Allah'ın ve Kaptan'ın yolunda bir kahraman olarak görüyordu. İnsanlar Mahfouz'un annesini "O Kahramanın Annesi", hatta "O Şehidin Annesi" diye çağırmaya başlamıştı. Kadın da yeni ismine çabucak uyum sağlamıştı. Shalaby, ne zaman fırsat bulsa Mahfouz'u anlatırdı. Birçok insan ona şükran duyarken, bazıları ailesine yardım etmeyi teklif ediyor, diğerleriye kuzeni için duyduğu acıyı paylaşıyordu. Bazıları Mahfouz'un cesaretini, yiğitliğini ve kendini feda etmek üzere duyduğu sadakati övüyor, hatta onu yaralayan adamlara lanetler okunuyordu. Ne var ki önünde duran bu kadının hiçbir şey bildiği yoktu. Kalles bir suçlu ile şerefli bir adam arasındaki farkı bilemeyecek kadar cahil miydi? Mahfouz'un birkaç yanlış olsa bile, ülkeyi ve bu ülkenin vatandaşlarını, asilerin yaptığı gibi tehlikeye atacak tek bir girişimde bulunmamıştı. Bunun için canını feda etmişti, üstelik gözü karaydı, hatta belki de diğer bütün kolculardan daha karaydı. Adam gibi adamdı. Bunun yanı sıra öldürdüğü adam, -büyük ihtimalle istemedi de olsa- insanları korkutmak ve hayatlarını olduğun-

dan daha da zorlaştırmak için sokağa çıkarak ortalığı karıştıran bir baş belası, bir sabotajcıdan ibaretti. Bu adam ülkedeki işleri durma noktasına getirmişti; o ve diğerleri sokakları ele geçirirken şerefli birçok vatandaşın tek derdi de ekmeğini kazanmaya çalışmaktı. Shalaby'nin bütün kuzenleri, tanıdığı herkes köye geri dönmüştü ve hepsi de işsizdi.

Mahfouz'un yerinde olsaydı, Mahfouz'un yaptığını, hatta daha fazlasını yapardı. Onun yerine ulusu koruyan Ines olsaydı, emirlere nasıl itaat edeceğini bilirdi. Bir emir verildiğinde, tartışılmaması, soru sorulmaması gerektiğini, bu emrin yerine getirilmesi için çok az zaman olduğunu, zaman olsa dahi komutanın, bu değerli vaktini aptal sorularla harcamasına izin vermeyeceğini öğrenmiş olurdu. Bu kadının söylediklerini adamlarından birinin dile getirdiğini duysaydı, ona güzel bir ders verir ve onu bir yere kapatırdı. Eğer bu kadında en ufak bir şeref kırıntısı olsaydı, komutana itaat etmenin, Allah'a itaat etmek anlamına geldiğini; itaatsizliğin, bir ölümlünün katlanamayacağı en büyük günah olduğunu ve bunun ölümüne yol açacağını bilirdi. Gelgelelim bu kadın çok büyük ihtimalle manevi açıdan yozlaşmıştı; ne bir ahlak ilkesi, ne de dini imanı vardı, üstelik başına taktığı başörtüsü bile saygı duyulacak cinsten değildi. Bir tutam saçın, kafasındaki o acınası kumaş parçasının altından sarktığını görebiliyordu. Evet, hiç şüphesiz komutanın uyarıda bulunduğu insanlardan biriydi bu kadın, onunla konuşmak bile tehlikeliydi, kafasını karıştırıyor, beynini yıkamaya çalışıyordu. Eğer onlardan biri değilse, neden onları koruyor, neden kuzenine hakaret ediyor, neden kuzeni öldüğü için mutluluk duyuyordu? Mahfouz'un şehit olduğu konusunda hemfikir değildi, ailesinin taltif edilmeyi hak etmediğini ve Mahfouz'un zerre değeri olmadığını düşünüyordu. Utanç Verici Olaylar'a katılmış olması mümkündü; olaylara kadın sabotajcılarının da dahil olduğuna dair duyumlar almıştı.

Telefon hizmeti

Nagy, Ehab'ın bir gazeteci olarak yaptığı çalışmalardan ve her meslekten insanla kurduğu ilişkiden, hayatın gizemleri hakkında epey şey bildiğini keşfetti. Bu sırada Ehab da, Nagy'nin üniversite dönemi ve sonraki yıllarda çalıştığı işlerden, epey olgun bir tartışma ve çatışma adamı olduğunu anladı. Oldukça kötü şöhretli anılarını ve hayatlarının gizli kalmış bölümlerini birbirlerine anlattıklarında, bölgede yapılan güncel değişiklikler hakkında fikir alışverişinde bulunduklarında ve Kapı'nın bir sonraki adımında ne yapması gerektiğine dair tartıştıklarında, aralarındaki sohbet başını almış gitmişti. Kapı şüphesiz açılacaktı, bunda hemfikirler, ama açıldığında çok daha baskıcı olacaktı ve bu durumdan yakın bir zamanda kurtulamayacaklardı. Ehab tedbirli bir iyimserken, Nagy uzun zamandır boğucu bir boşunalık duygusu taşıyordu. Sohbetin seyrinde, Yehya'nın çektiği sıkıntıyı gündeme getirerek birkaç ufak detay sunsa da, ne arkadaşının ismini ne de neden kuyrukta beklediğini açığa çıkaracak herhangi bir bilgi vermedi.

Gelgelelim Ehab, olaylar arasında bağlantı kurarak olayın içyüzünün ne olduğunu anlamış gibi davranmaya başladı. Bu tarz davranışları şüphe uyandırmasına ve Yehya'nın ondan daima uzak durmaya çalışmasına rağmen, onu takip ediyor, ara sıra durumunun nasıl olduğuna bakmak için geri geliyordu. En sonunda Ehab, onlara bir şekilde yardım ede-

bileceğini düşündürerek Nagy'yi hikâyesinin geri kalanını anlatması için cesaretlendirdi. Durumu büsbütün anladığı dakikadan itibaren Ehab, Nagy'yi yalnız bırakmayı reddetti; azimle, Amani'nin Zefir Hastanesi'ne ne zaman gideceğini öğrenmeye odaklandı. Yapacağı şeyin ne kadar zor olacağını biliyordu ve gazete için risk almaya değecek bir hikâyesinin kokusunu almıştı. O yerden herhangi bir belge elde etmenin, aç bir aslanın ağzından bir parça et koparmaya benzediğini söyledi, üstelik başarısızlığa uğrama ihtimali, başarılı olma ihtimalinden iki kat daha fazlaydı. Gazeteci kişiliğinin destek ve koruma sağlayabileceğini söyledi; bunun yanı sıra gerektiği zamanlarda son derece planlı hareket edebiliyordu.

Epey hünerli olduğu felsefi savlara başvuran Nagy ve onu ikna etmek için gazetecilik becerilerini kullanan Ehab arasında eşit bir şekilde tartışılan bu konu henüz kapanmamıştı. Nagy, ne arkadaşının kimliğini açığa çıkarmak ne de halihazırdaki sorunlara bir yenisini eklemek istiyordu. Ayrıca Amani'nin Ehab'a nasıl bir tepki vereceğini de kestiremiyordu. Nagy, Ehab'ın veya başka bir gazetecinin hastaneye onunla birlikte gitmesinin bir yararı olmayacağı konusunda ısrarcıydı. Amani'nin ne kadar yaman olduğunu biliyordu (röntgen hakkında aslandan et koparmak şöyle dursun, herhangi birinin ağzından laf alamaması işten bile değildi) ve bunu tek başına yapabileceğinden de emindi. Fakat bütün ısrarlarına rağmen Ehab, Nagy ona planı anlatmayı kabul edene kadar kafasını ütülemeye devam edecekti.

Um Mabrouk matını yere yaydı; geceleri orada uyuyordu. Oğlu Mabrouk neredeyse her gün ziyarete geliyordu ve kuyruk, potansiyel bir oyun ve eğlence yeri olduğu için ağzı kulaklarına varıyordu. Önceleri okul sonrası uğruyordu, ama çok geçmeden hafta sonlarını da orada geçirmeye başlamıştı. Küf kokulu apartmanlarından uzaktayken, sağlığı kısmen de olsa ilerleme kaydediyordu; kilo almıştı, böbrek ağrıları

da artık o kadar şiddetli değildi. Bir gün Um Mabrouk'a, son günlerde evden nadiren dışarı çıkan büyük kız kardeşinden bir mesaj getirdi; son alınan sağlık raporunu göndermesini istiyordu. Mabrouk, Kulübe'de çalışmak üzere bir iş başvurusunda bulunduğunu ve gerekli belgelere ekleyeceği bu rapora acilen ihtiyaç duyduğunu söyledi. Um Mabrouk, temizlemek için gittiği evlerden ikisini bırakınca masrafları ikiye katlanmıştı; artık zamanını Kapı'da ve Amani'nin çalıştığı büroda harcıyordu.

Çantasından birbirine karışmış bir yığın kâğıt çıkarıp teker teker göz gezdirmeye başladı, fakat kardeşinin istediği raporu bir türlü bulamıyordu. Ehab patırtıya koştı ve yardım etmeyi önerdi. Um Mabrouk'un yanına çömeldi ve kâğıtları tarihlerine göre bir düzene soktu: bir kenara raporları ve hasta belgelerini, diğer yana muayeneleri koymuştu. İşini neredeyse bitirmişti; son kalan birkaç parça kâğıdı yerden almıştı ki, ilk sayfaya atılan başlığı okuduğunda birdenbire put kesildi. Gözleri büyüdü, kâğıdı tuttuğu elleri titredi. Diğer kâğıtlara benzemeyen o sarı sayfaya aktarılmış kısacık bir konuşmaydı tanık olduğu. İlk bakışta tanıdık gelse de, nerede gördüğünü ya da nereden duyduğunu çıkaramamıştı. Sonra, hafızası birdenbire kelimelerde hayat buldu. Birkaç gün önce, gazetede çalışan bir meslektaşıyla bizzat yaptığı bir telefon konuşmasıydı bu. "Saeed, burada işler iyice tuhaflaşıyor. İnsanlar gittikçe çoğalıyor, Kapı ise kapalı. Garip hikâye ve söylentiler duyuyorum. Önümüzdeki cumartesi buluşalım, o zamana kadar her şeyi kaleme almış olurum."

Sayfanın sol alt köşesinde, kalın kırmızı bir mürekkeple yazılmış üç kelimeyi okudu: *Önemli, Takip Edilmeli*. Sayfayı çevirdi ve kendine ait bazı özel bilgileri gördü, sayfanın tam ortasına yazılmıştı, detaylı ve belirgindi. Diğer sayfalarda da bu tarz görüşme ve konuşmalar vardı ama bunlar diğer insanlara, her sayfanın arkasına yazılmış isimlere aitti.

Um Mabrouk, Ehab'ın suratına yerleşen ani değişikliği fark etti; okuma bilmediği için raporun bu denli kötü olup olmadığını sordu. İki numaralı kızının, ilki gibi yakın zamanda ölüp ölmeyeceğini bilmek istiyordu. Ama Ehab, kadına cevap vermedi. Yüzüne ve boynuna bulaşan o kırmızı gölge gibi sessiz kaldı, hemen sonra boğazına düğümlenen sesi duyuldu ve kadına bu kâğıtları nereden bulduğunu sordu. Kadının söylediği hiçbir şeyi anlamadı: hesaba katılacak çok sayıda hastane vardı; ayrıca analiz laboratuvarları, röntgenler, kliniklerdeki doktorlar ve sağlık sigortası söz konusuydu; başka belgelerin de olduğunu söyledi ama yetkililer kuyruğa girmeden önce Kulübe'ye gittiğinde o belgeleri ondan almışlardı. Daha sonra, kızının durumuyla ilgili neden bu kadar endişelendiğine dair doğruyu söylemesi için adama yeminler ettirdi.

Ehab, kadına ihtiyaç duyduğu raporu verdi ve tepkisinin kızıyla hiçbir ilgisi olmadığına dair yemin etti; bu kâğıtları Kulübe'den yanlışlıkla almıştı, adam da sahibine geri götürecekti. Um Mabrouk kâğıtlara yapıştı ve yalan söylememesi için Ehab'a yalvardı. Öyle acı çekmişti ki artık sadece gerçeği bilmek istiyordu, oğlu da neredeyse ağlamak üzereydi. Raporu okuyup ne olduğunu basitçe açıklayana kadar gitmesine müsaade etmeyecekti, neler döndüğünü ancak bu şekilde anlayabilirdi. Kadına doğruyu söyleyeceğine söz verdi, kızını ameliyat ettirip hayatını kurtarabilmesi için evrak işlemlerini tamamlaması gerektiğini belirtti. Ehab'ın elleri hâlâ titriyordu, sarı kâğıdı aldı, özenle katladı ve cebine koydu. Oradan ayrılırken, Um Mabrouk adamın arkasından aklına gelen bütün duaları okudu. Ehab, etrafa dağılmış ağaç köklerinin ve eski araba parçalarının olduğu yere, ne zaman yazmak istese mutlaka gideceği o yere doğru ilerledi. Kâğıtları çıkardı ve sabırla, itinayla, her bir kelimenin üzerinde dura dura okumaya başladı.

Önünde beş adet kâğıt vardı. Biri kendisiyle, ikincisi Ines'le

ve diğerleri ne ismen tanıdığı ne de kuyruğun kıdemlilerinden olup olmadığını ya da kuyrukta daha önce bulunup bulunmadığını bilmediği üç kişiyle ilgiliydi. Geri döndü ve uzaktan Ines'i izledi. Her zamanki yerindeydi. Um Mabrouk matını seriyordu, Shalaby de onun yanında duruyordu; önlerine açtıkları gazete kâğıdının üzerinde bir bakla yemeği ve bir avuç dolusu turşu vardı. Um Mabrouk, yanına yaklaşan Ehab'ı Shalaby ile tanıştırdıktan sonra yemeğe davet etti, ne var ki Ehab başını iki yöne sallayarak teşekkür etti ve Ines'in yanına gitti. Kendini tanıttı ama Ines, kim olduğunu bildiğini söyledi; Ehab civarda iyi tanınıyordu, hiç konuşmamış olsalar da hakkında birkaç şey duymuştu.

Ehab, ona ayracağı birkaç dakikasının olup olmadığını, kuyrukta bekleyen diğer insanların duymayacağı bir yerde çok önemli bir şey söylemek istediğini belirtti. Matından birkaç adım uzaklaştılar, ama kadının gözü oradaydı; bir fırsatçının, yerini kapabileceğinden endişeleniyordu. Ehab kâğıtları çıkardı, sakın olmasını söyledi ve yazılanları okumasını istedi. Ines merakla kâğıdı aldı. Konuşma kısa olmasa da, ilk iki satırı okuduğunda elini ağzına götürdü, ani bir ağlama krizine girmek üzereydi.

“Gerçekten çok üzgünüm, çok üzgünüm, yemin ederim, bunları kastetmemiştim, bunlar sadece sözcük, niyetim...”

Özür dilemesine gerek olmadığını dile getirerek sözünü kesti Ehab. Tam olarak onunla aynı konumdaydı; bir başka sayfada daha evvel yaptığı bir telefon konuşmasının kaydı vardı. Ines ağlamayı kesti ve ağzını açtı, ancak bu sefer hiçbir şey söyleyemedi.

“Ama kimseyle telefonda konuşmadım ki, ne bugün ne de dün” dedi aniden, afallamış bir biçimde. “Kuyrukta arkamda bekleyen Shalaby ile konuşuyordum.”

Kâğıtları sıkıca tutan Ines arkasına baktı. “Shalaby, affedersin, bir dakika gelebilir misin?”

Shalaby ilk başta konuşulanları anlamadı. Ines onu, dile getirdiği şeyleri başkalarına anlatmakla suçlasa da, Ehab durumu açıkladığında suçlamalarını geri aldı. Shalaby, Ehab'ın da telefon konuşmalarını dinlememişti, bu yüzden kimseye anlatmış olamazdı. Shalaby, Ines'i doğruladı: Kadın ne telefonla konuşmuştu ne de yaptıkları o ufak sohbetten beri gözünün önünden ayrılmıştı. Yalan söylemediğini belirtti, üstelik kendisi ve şehit kuzeni hakkında yanlış olmasının bunlarla hiçbir ilgisi yoktu. Um Mabrouk da araya girerek, Ines'in epey itibarlı bir öğretmen olduğuna dair yeminler etti. Ahlaki değerleri kuvvetliydi, öğrencileri ondan bir sürü şey öğrenmişti ve kuşkusuz Shalaby'nin arkasından tek bir kötü söz söylememişti.

İkinci Utanç Verici Olay

Hammoud kahve dükkânının kapısını kilitleyip sürgüle-di ve kuyrukta bekleyenlere bir daha hizmet etmemeye karar verdiğinden beri ısrarla çalmaya devam eden telefonuna bağırdı. Kahve dükkânının etrafında vuku bulan çatışmalar duruluncaya ve ortalık sakinleşinceye kadar işe geri dönmemeye kararlıydı. Haber birkaç saat içinde kuyruğa kadar gelmişti ve çok geçmeden herkes Olaylar'ın yeniden alevleneceğini biliyordu. Haber taşımaları kolay olmasa da, kuyrukta bekleyen insanları son gelişmelerden haberdar edenler minibüs şoförleriydi. Yeni düzenlemelere göre şoförler taşıtlarını kuyruğun yanı sıra süremeyecekti. Bu şoförler araçlarını askerin nöbet beklediği bir köşede bırakmak ve günlük rutinde duyduklarını kuyruktakilere aktarmak için yolun geri kalanını yürümek zorundaydılar.

Olaylar devam ederken çoğu şoför, gelişmeleri herhangi bir ücret almaksızın, sadece toplum bilinci adına paylaşmaya devam etti. Şoförler ve kuyrukta bekleyen insanlar arasında köklü bir dostluk türemişti; bu dostluk, dayanışma konusunda epey olumlu sonuçlar doğuruyordu. Hiç kimse mücadelenin bu şekilde devam etmesini beklemiyordu; hayatın çok yakında eski haline döneceği tahmin ediliyordu. İnsanlar aralarında konuşarak askerlerin er ya da geç şoförlere alı şacağını ve sokak, kuyrukta bekleyen insanlarla dolup taşmaya başladığından beri yaptıkları gibi minibüsleri-

ni kaldırımdan sürmeleri için izin vereceklerini söylüyorlardı. Fakat tahminleri göz açıp kapayıncaya kadar suya düştü. Bir gün kavşağın ortasında iki kare penceresi olan büyük, metal levhadan bir kabin belirdi; bu kabin yolu kapıyor ve en ufak arabalara bile geçmek için yer bırakmıyordu. Yine aynı imzayı –*Abbas*– taşıyan ARAÇ SOKMAK YASAKTIR tabelasının hemen arkasındaki kabine bir de asker yerleştirilmişti.

İkinci Olaylar’a tanık olanlar, çatışmanın ana meydanın bir ucunda şiddetlendiğini, ama olaya kimin dahil olduğunu tam olarak bilmediklerini söylediler. Başka grupların da olduğu düşünülüyordu, ancak tıpkı İlk Olaylar süresince tanık olunduğu gibi, çatışanlar ne üniforma giyiyor ne de herhangi bir sembol taşıyorlardı. Olaylara dahil olan hiç kimse sorulara cevap vermiyor, herkesi görmezden geliyordu. Tanıklar, kaç kişinin yaralandığı ya da öldüğü konusunda anlaşmazlık içindeydiler; ambulans sesleri duyulduğu halde tek bir kişinin bile taşındığı görülmemişti. İnsanların gözü sağda solda koyu ve geniş kan birikintilerine ilişmiş, ama birinin kan kaybettiğine çok nadiren rastlanmıştı. Kır saçlı ve kirli sakallı bir şoför, kuyrukta bekleyen bir gruba, ağır yaralanmış çıplak ayaklı genç bir adamın, kopmak üzere olan bacağı ve bir eliyle plastik bir çantayı sıkıca kavradığını gözleriyle gördüğüne dair yeminler ediyordu. Çantanın içinde koyu kırmızı bir sıvıyla kaplı ufak gümüş saçmalar vardı. Şoför, sivil giyimli bir memurun çantayı içindekilerle birlikte satın almak istediğini ama genç adamın bu isteği gaddar bir şekilde reddettiğini söyledi. Bunu izleyen şiddet dolu kavga, memurun çantayı çalmasıyla ve durdurmaya vakit dahi bulunamadan hızla kaçmasıyla sonuçlanmıştı. Genç adam peşine düşmeyi denese de bacakları buna izin vermemişti, böylece yere oturup ağlamıştı.

Gençlik Durağı spikeri de ağlıyordu, meydanda vuku bulan tüm bu olaylardan derinden etkilenmişti. Kadın, kuy-

rukta bekleyen insanların çevrelediği park halindeki bir minibüsün içine kurulmuş radyo istasyonundan adeta haykırıyordu. Ünlü ve saygın bir psikolog, durumu açıklamak ve analiz etmek için çeşitli haber programlarına davet ediliyordu. Adam dinleyicilerine, tüm bu olayların epey mantıklı bir açıklaması olduğuna dair güvence vermişti: Havanın dayanılmaz derecede sıcak olması insanları doğal olarak telaşa, öfkeye ve kontrol altına alınamayan davranışlara itiyordu. Yine bir gün kendisiyle yapılan bir röportaj; yetkililerin yoğun trafik akışına sahip yerlerde, vatandaşların sinirlerini yatıştırmak ve gerilimi en aza indirmek üzere şemsiyeler kurulması ihtimalini tartıştıklarına dair bir son dakika haberiyle kesilmişti.

İkinci Olaylar'ı neyin başlattığını kimse bilmiyordu, ama mücadelenin ilk gününde, işe gitmek üzere neredeyse her gün meydandan geçen Amani birtakım insanların gizlice Yasak Bölge'ye girmeye çalıştığını görmüştü. Uzun zamandır demir barikatlarla kapalı olan, şimdilerde Kuzey Binası'nın arka tarafına çıkan تنها sokağa ulaşmak için çabalıyorlardı. Oraya tek bir kişinin dahi girmesine izin verilmiyor, sahipsiz bir hayvan bile yaklaşmaya cesaret edemiyordu. Ne bir tabela ne de bir uyarı yazısı asılmıştı ama zaten buna gerek de yoktu. Sokağın etrafı penceresi olmayan, sokağı ve diğer her şeyi yoldan geçenlerden saklayan koca bir taş duvarla çevriliydi; bu duvarı aşmanın ve tırmanmanın imkânı yoktu.

Yasak Bölge'ye şöyle bir bakıp geçmek bile uzun zamandır yasaktı, mor kimlik kartına sahip olanlar bu yaptırımın dışında kalıyordu. Buna rağmen herkes, özellikle tüm bu değişikliklerden önce oranın nasıl bir yer olduğunu bilen yaşlılar neler döndüğünden haberdardı. Kızıl renkli Kuzey Binası'nın bizzat sokağın üzerine, en azından bir kısmına inşa edildiği söyleniyordu. Barikatlarla kısıtlanmış sokakta, Kuzey Binası'nın altından geçerek Kulübe'nin yakınlarında

bir yere çıkan kısa bir tünel vardı. Amani, meydandan ayrılmak üzere olduğu bir gün arkasından gelen birtakım sesler işitti. Ağırlıkları yere değdiği zaman sesler de boğuklaşıyordu. Amani bu seslerin ne olduğuna bakmak için arkasına dönmedi. Birdenbire durumun tahmin ettiğinden de vahim bir hal aldığını ve bir şeylerin patlak vermek üzere olduğunu hissetti; her şeyden kaçmayı arzulayarak, meydandan uzaklaşmak üzere koşmaya başladı.

Olaylar, Um Mabrouk'un kuyrukta beklediği için artan masraflarının üstesinden gelme veya en azından temizlik işinde çalışmayı bıraktığı için kaybettiği gelirini telafi etme girişiminde bulunmasına engel olmadı. Daha önceleri, yollarında çalıştığı kadınların artık kullanmadıkları ikinci el eşyalarını Um Mabrouk'a vermedikleri tek bir gün olmuyordu; Um Mabrouk onların gözünde yabancılara göre birincil önemdeydi ve çok daha değerliydi. Verdikleri her şeyi kabul ediyor, bazılarını ihtiyaına göre onarıyordu, fakat kuyrukta kimse kimseye hiçbir şey vermiyordu. İriyarı vücudu ve geniş omuzları yüzünden kuyrukta herkesten daha fazla yer kaplıyordu, bu avantajını girişeceği iş için bir başlangıç noktası olarak kullandı. Birkaç şoförle arkadaşlık kurdu ve onlardan çay, kahve, şeker ve süttozu getirmelerini istedi; creti haftanın son gününde ödeyecekti. Evden eski, portatif bir ocak getirdi; bulunduğu bölgede gece vakti aniden birkaç şube açmaya karar veren ve bu şubelerini en azından Olaylar süresince kapatacağı düşünülmeyen büyük bir mağazalar zincirinden çok ucuz fiyata beyaz renkli plastik bardaklar aldı.

Her sabah çalışmak için Amani'nin ofisine gidiyordu ve bir gün işten çıktığında ocağın yanında durup çevresindekilere içecek bir şeyler satmayı düşünmüştü. Müşteri sayısı hızla büyüyordu. Kahve dükkânı kapanımtış ve Hammoud ortadan kaybolmşt, böylece bir sürü insana, hem kuyruğun

kıdemlilerine hem de yeni gelenlere hizmet vermeye başladı. Ehab'ı en önemli müşterilerinden biri olarak görüyordu, çünkü her gün birilerini çay içmeye davet ediyordu. Gün boyu üç bardak çay içmeye alışan Ines için de aynı şey geçerliydi; konu çalışmak olunca disiplinli bir kişiliğe dönüşüyordu. İlk çayını birinci derste, diğerini arada ve sonuncusunu akşamları içiyordu. Önemli müşteriler ağına çok geçmeden abayalı adam da katıldı; durmadan anasonlu çay veya zencefilli tarçınlı çay gibi çeşitli içecekler talep ediyordu. Sonraları Um Mabrouk, listesine yeni bir hizmet ekledi. İnsanların cüzi bir fiyat karşılığında telefonunu kullanmalarına izin verecekti: Kendi telefonlarından veya kuyruğun dışında ödeyecekleri ücretin yalnızca yarı fiyatına sevdiklerini arayabileceklerdi. Çok geçmeden oğlu Mabrouk'a yeni bir okul çantası alıp kızına da bir miktar para gönderebildi. Kızı, sağlık belgesini gerekli diğer dokümanlarla birlikte başvuru formuna eklemesine rağmen henüz bir iş bulabilmiş değildi.

Meydanda vuku bulan çatışmalar, kuyrukta süregelen hayatı aksatana kadar, Um Mabrouk'un bu girişimi, beklediğinden de iyi gitmişti. Çatışma zirve noktasına ulaştığında kuyruk, Um Mabrouk'un deyişiyle birkaç "işgüzar parya" tarafından hücumu uğradı ve bu adlandırma kuyrukta bekleyen diğer insanlar tarafından da benimsendi. Paryalar kuyruğu bölüp yüzlerce insanı, kurdukları barikatın arkasına tutsak ettiler. Um Mabrouk, bu barikatı bölgeye yığılmış çöp ve molozlardan oluşturduklarını düşünüyordu. Kuyruğun ön kısmında bekleyen insanlar bir an için Kapı'yı korumayı amaçlayan Caydırıcı Birlikler'i görür gibi oldu. Ellerine aldıkları yeni zırhlarıyla ortaya çıkan kolcular, duvar boyunca dizilseler de müdahale etmediler.

Barikatın ardındaki insanlar, Paryalar'ın, Kapı'nın açılışını geciktirmeye çalıştığından şüphelenmeye başlamıştı. Kapı'nın hazırlıklarını tamamladığına ve çok yakında

açılacağına dair etrafa yayılan söylentiler yüzünden Paryalar'ı geri göndermeye koyuldular. Paryalar'ın, Utanç Verici Olaylar'da görev alan bir grup olduğunu ima eden bin bir farklı iddia türedi. Her türlü medya yayınında birtakım suçlamalar dile getiriliyor, bu insanların Kapı'ya karşı gelen bir grup olduğuna dair ciddi ithamlarda bulunuluyor ve tüm bunları, kuyruğu bölerek dağıtmaya çalıştıkları yönünde ortaya atılan iddialar izliyordu. Barikatın arkasındaki insanlar bunları duydukları anda Paryalar'a karşı ayaklandılar ve onları çocukça, uçar ve sorumsuz davranışlarda bulunmakla suçlayarak kuyruğu derhal terk etmelerini istediler.

Paryalar, aylardır tek bir değişikliğin dahi yapılmadığını söyleyerek hiddetle savunmaya geçtiler. İnsanlar birleşmeli ve Kapı'yı tamamen unutmalı, diyordu Paryalar, fakat ikna edici bir alternatif de sunamıyorlardı; bu yüzden kuyrukta bekleyen herkes, hem barikatın ardında kalanlar hem de diğerleri ümitlerini kaybetmek istemiyordu. Kimse, işlerini halletmeden gitmeye niyetli değildi. Kuyrukta süregelen hayat görece bir düzen içindeydi ve Paryalar gelene kadar da durağandı; herkesin kabul ettiği ve uyum sağladığı onaylanmış kural ve sınırlar vardı.

Bu uzlaşmaya katılmayan tek kişi, Nagy idi. Neler düşündüğünü Yehya'dan başka hiç kimseye söylememişti. İnsanların, kuyruğun ötesine çıkmaya cüret etmeksizin kendi yörüngelerinde dönüp durmaktan ibaret yeni hayatlarına ne zaman bu kadar alıştıklarını merak ediyordu. Bu insanlar evrak işleriyle Kapı'ya gelmeden önce bu kadar aptal değillerdi. Kadın ve erkek, genç ve yaşlı, meslek sahipleri ve işçi sınıfı hepsi oradaydı. Toplumun her tabakasından insan vardı; yoksulun da yoksulu buradaydı, zenginle aynı kaderi paylaşıyordu. Herkes eşitti. Öte yandan herkesin yüzünde aynı ifade, aynı bezginlik vardı. Artık hepsi aynı şeyleri düşünmeye başlamıştı.

Nagy istisnaların olmasını, birilerinin ortaya çıkarak

Paryalar'ı desteklemesini ya da bu saçma ve bitmek bilmeyen duruma karşı koyma çağrılarına yakınlık göstermesini bekledi ama bunu yapacak kimse yoktu. Kuyruk bir mıkna-tıs gibiydi. İnsanları kendine çekiyor, onları bireysel olarak veya ufak gruplar halinde tutsak ediyor ve önceki hayatlarının kendilerinden alındığına dair hissettikleri duygular da dahil olmak üzere sahip oldukları her şeyi onlardan alıyordu. Kuyruk Nagy'yi de etkilemişti, içten içe hissediyordu bunu. Aksi halde yürekten inandığı o isyankâr yönü hâlâ onunla olurdu ve kuyrukta bekleyen insanlara, tek bir adım attıkları anda Kapı'nın duvarlarını yıkacak güce sahip olacaklarının garantisini vererek ilerlemelerini söyler ve içlerine işlemiş bu durgunluğu üzerlerinden atmalarını sağlardı. Gelgelelim kuyruğun mıkna-tısı onu da tutsak etmişti. Kuyrukta bekleyerek kendini Yehya'ya yardım ettiğine inandırmış olabilirdi, fakat işin gerçeği oradan bir türlü ayrılama-masıydı; bedeni gidip gelse de ruhu kapana kısılmış gibiydi.

Her şey durma noktasına gelmişti. Kuyruktaki günlük yaşam sıradanlığını kaybediyor, orada yaşamaya çalışan insanlara acı veriyordu; örneğin Um Mabrouk bütün eşyalarını toplamış, su kaynatmayı ve bardaklarını suda yıkayıp yeniden kullanmayı bir kenara bırakmıştı, çünkü birinin ona saldıracağından korkuyordu. Tıpkı diğerleri gibi o da Paryalar'dan tehdit almıştı, gerçi kendisini neyle itham ettiklerini anladığından tam olarak emin değildi; statükoyu sürdürmek, hatta bu sayede kâr etmekle suçlanmıştı.

İşler çok geçmeden kırılma noktasına geldi; uzlaşmalar ve çekişmeler oldu ve abayalı adam barikatın arkasındaki insanlar için dualar etti. Kuyrukta bekleyen insanlar Paryalar'a tavizler vermeye başladı: Kapı bir ay içinde açılmazsa şayet, bu husumete bizzat son vereceklerine dair bir imza atacaklar ya da önceden harcadıkları zamanı da hesaba katacak şekilde üç aydan daha fazla bir süredir kuyruk-

ta bekleyenlerin oradan derhal ayrılacaklarını belirten yazılı bir sözleşme yapacaklardı. Gelgelelim Paryalar'ı yatıştırmak için girişilen bu teşebbüslerin hiçbiri başarılı olmadı.

Daha sonra bir gün, esrarengiz bir biçimde geri çekildiler. İnsanlar bir sabah uyandılar ve Paryalar'ın gittiğini fark ettiler. Barikatın ardında bekleyen insanların, kuyruğa gelip gitmeleri yasaklandığı zaman, tehlikenin eli kulağında olduğunu sezen minibüs şoförleriyle birlikte Paryalar'a karşı plan yapmak üzere anlaştıklarını öğrendiler. Paryalar, kaçınılmaz olarak defedileceklerini fark ettikleri anda toparlanmış ve bir gece vakti tek kelime etmeden oradan ayrılmışlardı.

Badire atlatılmış olsa da kuyrukta bekleyen herkesin, özellikle doğrudan tehdit edilmiş olanların üzerinde bıraktığı etki sürdü. Bu, Um Mabrouk için epey kıymetli vaktinin ziyan olması demekti, hatta daha da fazlasıydı; bu olay, nereye giderse gitsin talihsizliği de peşinden sürüklediği inancını iyice pekiştirmişti. Şoförler geri dönerek, duydukları son dakika haberlerini müphem olmasına rağmen etrafa yaydılar. Muhallif gruplar ortadan kaybolursa da etkileri varlığını sürdürmeye devam etti. En sonunda barış üstün gelip de insanlar durumu son derece kötü olan yaralıların sayısını öğrenene kadar, epey azalan ambulans sesleri duyulmaya devam etti.

Ehab neredeyse her gün kuyruğa geliyordu, Yehya da onunla düzenli olarak iletişime geçmeye başlamıştı. Ona duyduğu son gelişmelerin neler olduğunu sorsa da bunun bir faydası yoktu. Gazetedeekiler de en az başkaları kadar bilgisizdi; ne bir istatistik ne de resmi bildiriler, hiçbir şey duyurulmuyordu. Köşeye kadar gelen minibüslerin sayısı bile azalmıştı. İnsanlar, birkaç gün boyunca kimsenin gelmediğini görünce benzin istasyonlarının tekrar kapatıldığını ve dizel benzinin zorlu temizlik işlerinde kullanılmak üzere o tarafa aktarıldığını anladılar. Enkazı temizlemek için bir yığın buldozer gelmişti. Buldozerler, kuyruğa giden yol üzerine diktikleri metal

kabine doğru ilerledi, hatta yanından geçerken kabini devirdiler. Buna rağmen kabinin içindeki asker onları ne azarladı ne de plaka numaralarını bir kenara not etti. Gündüz vakti dur durak bilmeden, geceleriye farklı saatlerde haftalarca vardiyalı olarak çalışmışlar, taşları ve diğer enkaz yığınlarını kaldırmışlar, ağaç gövdelerini, hatta büyümekte olan ağaçları bile yerinden sökmüşlerdi. Gece vakti çoğu zaman yanlışlıkla uyuyan insanları bile havaya kaldırdıkları olmuştı, tüm bunlara rağmen insanlar kayda değer bir yara almadan bir sonraki gün gelmeye devam etmişlerdi.

Uzun zaman geçip de olayların neredeyse birer anı olarak kaldığı bir sabah vakti Kapı, kamusal bir bildiri yayımlayarak, meydandaki güvenliğin sağlandığını ve yayalara açıldığını bildirdi. Utanç Verici Olaylar'ın sona erdiği belirtiliyordu, böyle bir şey bir daha yaşanmayacaktı. Vatandaşlara, gördüklerinden ne kadar emin olurlarsa olsunlar, yanlış yola sapmamaları öğütlendi. Bu yayınlı beraber önemli bir beyanda da bulunuluyordu: Hastanelerdeki, resmi ve özel kliniklerdeki radyoloji bölümleri kapanacak, bütün ekipmanlara el konulacak ve hepsi Kapı'ya bağlı bir kuruluş olan Zefir Hastanesi'ne teslim edilecekti. Kapı, vatandaşların fiziksel ve psikolojik refahı için bu yolda kapsamlı bir reform girişiminde karar kılmıştı. Hastaların tetkik süreçlerini yürütmüş ve bu cihazların birçoğunun yanlış ve kusurlu sonuçlar verdiğini, hastaları yanlış yönlendiren pürüzlü tablolar çizdiğini saptamıştı. Bu cihazlar medikal veya etik kuralları göz ardı ederek kullanılıyordu; bu aletleri kullanan bütün klinikler sorumlu tutularak gereğine uygun olarak cezalandırılacaktı. Ayrıca, ellerinde röntgen veya tıbbi test sonuçları bulunan herkesin bu belgeleri derhal Kulübe'ye teslim etmesi gerekiyordu, böylece sonuçlar iyice denetlenip doğrulanacaktı. Üstelik bu onurlu davranışta bulunanlardan herhangi bir vergi ücreti de alınmayacaktı.

Duyuru, Ehab'ın çalıştığı gazetenin genel merkezine iletildi. Ehab, durumu iletmek üzere derhal Nagy'yi aradı. Epey şaşırان Yehya doğruca Um Mabrouk'un yanına gitti ve Tarek'in telefonunu defalarca çaldırdı. Yapılan bu duyuru doğruysa, röntgen sonuçlarını artık hiçbir yerden alamazdı, bir zamanlar yaptığı bir iyiliğin karşılığını da isteyemezdi ya da işlerin el altından yürütölmesini dahi sağlayamazdı. Tarek nihayet cevap verdiğinde, telefonda pek bir şey söylemese de Yehya'ya olan ilgisi epey artmış gibiydi. Yehya'nın durumu hakkında detaylı sorular sordu: Acı yoğunlaşmış mıydı, bıçak batırılıyormuş gibi bir ağrı mıydı, yoksa zonkluuyor muydu? Ayrıca Yehya'ya idrarını ne sıklıkla yaptığını ve ne renk olduğunu sordu. Amani'yi de sormayı unutmadı. Ancak Tarek'in tüm bu dikkati, başhemşirenin hâlâ geri dönmediğini bilen Yehya'ya gereksiz geliyordu. Röntgen sonuçları ondaydı ve Tarek de kadının gitme sebebini kendisinden saklıyordu.

Um Mabrouk, Yehya'nın telefonu için ücret istemedi, çektiği acı karşısında şefkat göstererek parasını geri çevirdi. "Dünya sana karşı, ben de mi sana karşı olayım? *Ya ibni*,⁶ işler zaten yeterince kötü." Yehya kadının yanından ayrılırken kafası patlayacak gibiydi. Anıları geldi aklına, sonra onu çelişkili duyguların orta yerinde bıraktıktan sonra kayboldular. Umutsuzluk içindeydi ve gözden kaybolmayı istiyordu, ama aynı zamanda hayatta kalma, yeni bir hayata başlama ve mutluluğu, neşeyi, anlamsızlığı tekrar deneyimleme arzusuyla doluydu. Um Mabrouk'la tartışmak falan istemiyordu, yine de açtığı telefonun parasını ödeyemeyeceğini de biliyordu. Tıpkı diğerleri gibi Um Mabrouk da bir telefon hattı ve Menekşe Telekom Şirketi'nden sınırsız kontör kazanmıştı.

Hattın diğer ucundaki Tarek'i dinleyen Yehya'nın sinirleri iyice gerilmişti. Konuşması bittiği anda izin isteyerek kuyru-

ğu terk etti, özellikle gideceği bir yer yoktu. Bu sahneyi belirli bir uzaklıktan süzerek etrafta dolaştı. Tarek'le baş başa görüşmesi gerektiğini biliyordu.

Birkaç saat sonra geri döndü. Nagy onu gördüğünde neşeyle zafer işareti yaptı. Gösterdiği incelik ve yaptığı kurlarla Sabah'ı kazanmış ve ondan, başhemşirenin uzun, ücretsiz bir izne çıktığını öğrenmişti. Başhemşire vermiş olduğu bu ani kararı hastanedekilerle konuşmayı kesin bir dille reddederek tebligatını yapmış, eşyalarını toplamış ve kişisel bazı meselelerini halletmek üzere gitmişti. Kararını gideceği güne kadar gizli tutması aşırı derecede ketum olduğunun bir işaretiydi. Yakın arkadaşlarının ve meslektaşlarının türlü girişimlerine rağmen ona ne olduğunu kimse anlayamamıştı. Sabah, bu gizemin bir kısmını da aslında kendi kendine açık ettiğini söylemişti. Hastane yeni bir başhemşire almayı düşünen yöneticinin, kadının durumunu etraflica soruşturduğunu öğrenmişti. Durum şuydu: Bir hafta ya da belki daha önce, başhemşire kuyruğa girmişti.

Bayan Alfat

Kuyrukta işler çok geçmeden normale dönmüş; günlük yaşam kaldığı yerden devam etmeye başlamıştı. Paryalar'ın girişini kutlamak üzere bir girişimde bulunan Um Mabrouk eski ucuz bardaklarından kurtularak yerine daha güzellerini aldı. Ellerin üst kısmını ve avuç içlerini elbisesine sürdükten sonra abayalı adama bir bardak anasonlu çay uzattı, üstelik bardağa bir çay poşeti yerine iki tane koymuştu. Şöyle dedi: "Allah sana sıhhat versin." Adam, ilk yudumunu alırken bir şeyler mırıldandı ama kadının suratındaki gülümsemeyi görmedi bile. Kadın yine de pes etmedi ve "Edecek bir duan ya da sağlıklı ve daha güzel günler için söyleyecek bir çift lafın yok mu, *ya Hag?*" diye sordu. Adamın kadını duyup duymadığına dair ya da duymuş olsa da cevap verip vermeyeceğine dair en ufak bir işaret yoktu; bakışlarını bardaktan ayırmıyordu. Kadının gülümsemesi silindi ve geri çekildi, utana sıkıla "Belki de beni duymamışsındır... Neyse, üzülme, acele de etme" dedi. Anasonlu çaydan geriye kalan son yudumu da içti, göz ucuyla kadına baktı ve etrafındaki basit düzeneğe göz gezdirerek sakalını sildi. Tespihini çıkardı, altın boncukları başparmağıyla ardı ardına çekerken kuyruğun ön kısımlarında verdiği derslere katılmasını önerdi Um Mabrouk'a. Erdemli birçok insan bu haftalık derslere katılıyordu, hatta bazıları sırf bu dersler için ta kuyruğun arka tarafından geliyordu. "Haftaya erken saatte" dedi, "yüce Allah'ın izniyle, gelmen iyi olacaktır."

Yehya, başhemşireyi aramaya koyuldu, fakat kuyruk o kadar uzundu ki kalabalığa kolayca göz gezdiremiyordu. Küçük bir bölgeyi taramayı başardı, ama bu okyanusta bir su damlası gibiydi, çünkü kuyruk epey derin ve uzundu. Araştırmasını yalnızca kuyruğun sonuyla sınırlandırmamaya karar verdi; sıraya bağlı kalarak kuyruğun sonunda bekleyeceğini sanmıyordu. Üstelik insanların sıklıkla ve kolayca yer değiştirdiklerini de biliyordu. Kendisi de birçok insanın önüne geçmişti; yalnızca birkaç hafta önce gelenler, yöntemleri ve pazarlık etme yetenekleri sayesinde ön taraflara kaynamışlardı. Böylece o ve Nagy kuyruğu aralarında paylaşma kararı alarak, aynı noktadan başlayıp zıt yönlere doğru ilerlediler.

Birkaç adımda bir durup yüksek sesle kadının adını seslenmek zorundaydı; bu işin başka oluru yoktu. Kadınla ilgili sahip oldukları tek resim, Nagy'nin zihnindekiydi; hastaneye en son gittiğinde Sabah onu hemşirelerin bürosuna götürmüş ve doktorların, hemşirelerin ve diğer hastane çalışanlarının fotoğraflarıyla dolu büyük bir çerçeveyi gururla göstermişti. Çerçeveye yaklaşmış, parmağını orta yaşlı bir kadının boynuna doğru tutmuş ve onu göstermişti: "Başhemşire Bayan Alfat ve yanındaki de ben." Yehya'nın sorusu kuyruktakileri şaşırtmamıştı. İnsanların başkalarını sormasına ve onlara doğru yönü gösteren yardımsever yabancılar hakkında birtakım hikâyeler duymaya alışmışlardı. Hatta bazen, kalabalığın ortasında kaybolmuş yetişkin ve çocukların fotoğrafları elden ele dağıtılıyordu. Bu özellikle, haberlerin ve söylentilerin azaldığı, genel endişe duygusunun ortadan kaybolduğu ve dikkatin, sofralarını başkalarıyla paylaşan insanlara verildiği yemek vakitlerinde gerçekleşiyordu. Yehya araştırmasını sürdürürken iki hemşireyle tanıştı; bunlardan biri teknisyendi, diğeryse kız kardeşiyle bekleyen bir göz doktoruydu, ne var ki hiçbir Bayan Alfat değildi ve ortalıkta, onu tanıdığını söyleyen tek bir insan evladı yoktu. Um

Mabrouk, Bayan Alfat'ı müşterilerine sormaya ve "Başhemşire epey önemli bir kişi, Yehya'nın uzaktan bir akrabası" diye açıklamada bulunarak müşterilerini bu kadın hakkında bilgi almak üzere yardımını istemeye gönüllü oldu.

Yehya ve Nagy başarılı olamadan başladıkları noktaya geri döndüler. Epey yorgun düşmüşlerdi ve bir haber almadan devam etmenin imkânsız olduğuna karar vermişlerdi. Bu gidişle aramaları neredeyse iki ayı bulurdu. Zaman kazanmak için beyin fırtınası yapmak üzere oturdular; daha şimdiden vakit kaybetmişlerdi. Nagy, Ehab'dan yardım almayı teklif etse de Yehya bu fikri hemen reddetti. Meseleyi olabildiğince dar bir çevrede tutmak istiyordu. Ancak sonra, inatla peşlelerini bırakmayarak onlara daha en başında dostluk gösteren o can sıkıcı gazetecinin, kendisi hakkında epey şey bildiğini hatırladı. Bu, Nagy'nin iyi niyetle ifşa ettiği bir bilgi olsa da içinde bulunduğu durumun artık bir sır olmadığı anlamına geliyordu. Ehab artık her şeyi biliyordu. Yehya'nın tereddütlerine rağmen, konu soruşturmaya gelince Ehab ve gazeteci arkadaşlarının başhemşiresinin yerini tespit etmede onlara yardım edebilecek birtakım garantili yöntemlere sahip olduğunu inkâr edemezdi.

Şüpheyi boyun eğmenin faydası olmadığını fark etti, ayrıca inatçılığın da gereği yoktu. Nagy'ye güveniyordu, Nagy de Ehab'a güveniyordu. Zaman hızla akıp geçiyordu ve zamanla birlikte olaylar da hızla değişiyordu. Yarının ne getireceğini ya da gelecek olayların dünyayı bir kez daha karmaşaya sokup sokmayacağını kestiremiyorlardı artık. Nagy bir fincan kahve sipariş etti ve fincanını alarak Ehab'ı aramaya koyuldu, bu sırada Yehya da tuvalete gitmek için kuyruktan ayrılmıştı. Vücudunu desteklemek üzere avcunu uyluğuna bastırarak yavaş adımlarla ve acı çeke çeke yürüdü. Yüzünden aşağı ter damlaları akıyordu. Sanki kafası ufak bir güneşmişçesine derisinden fişkıran kavurucu alevleri iyice yoğun-

laştıracak, dikiş atılmış kaşları arasından akıp burnuna ve ağzına damladı ter damlaları.

Biraz soluklanabilmek ve yüzündeki teri silmek için her iki ya da üç adımda bir durması gerekiyor, öte yandan diğer insanlar da etrafında dolanıp duruyordu. Onu tanıyanlar yardım etmeyi teklif ediyordu; görmezden gelen diğerleriye, ayaküstü konuşmaya ve gereksiz dedikodulara karşı isteksiz tavrına ve muhabbetin ortasına düşen sessizliğe alışmışlardı. Kısa saçlı bir kadın elini salladı, çektiği acı yüzünden kolunu yukarı kaldıramayan ve dolayısıyla el sallayamayan Yehya, kadını başıyla selamladı. Kadın, ona yetişmek için koştuktan sonra nefesi kesilmiş bir biçimde önünde durdu. Sağlığının nasıl olduğunu sorarak ona temiz, pamuklu bir mendil verdi. Geri vermesine gerek yoktu. Daha sonra, bir süre önce abayalı adamla giriştiği çatışmada katalizör görevi gören, o unutulmuş çanta hakkındaki düşüncelerini sordu. Bu meselede Yehya'nın hangi tarafta durduğunu bilmiyor ama onun tarafını tuttuğunu farz ediyordu. Şu genç gazeteci Ehab'la arkadaşlık ettiği gözünden kaçmamıştı; bu adam, karışmakla hata ettiği meselede kadının imdadına yetişerek olaya müdahale eden, daha sonrasında meseleyi nasıl çözeceklerine dair önerilerde bulunan adamla aynı kişiydi.

Yehya kadının soruları karşısında vücudunu dikleştirdi ve ona baktı. Bu olayı tamamen unutmuştu. Güncel gelişmeler ve henüz dumanı tüten dertleri ona yetiyordu, bu yüzden birkaç kelime ve müphem suretler haricinde neler olduğunu güçbela hatırlayabilmişti. Üstelik kadının bu tarz şeylere ayıracak epey vakti var gibiydi; istediğini elde edinceye kadar ortalığı birbirine katan ya da fesatlığın peşinde koşan ve burnunu olur olmadık her şeye sokmaya yer arayan türde bir kadındı besbelli. Kadına, bu durumu Ehab'la konuşacağına dair güvence verdi ve kendisini nerede bulacağını göstermek amacıyla kuyruktaki yerini işaret etti, üstelik

yüz ifadesi de hiçbir şeyi açık etmiyordu. Oradan uzaklaşırken epey sakindi, ama yolun öteki tarafına geçip de nihayet tuvalette yalnız kaldığında, idrarını yaparken çektiği sancılar dolayısıyla feryat etti.

İç çamaşırını lekeleyen koyu kan damlalarını gördü; çektiği ıstırap içini, her zamankinden daha beter bir biçimde kemirdi. İşlerin bu şekilde, kötünden daha da beter bir hale dönüşerek çözülmeyeceğini düşünüyordu. Tarek tanıştıkları gün olayın nasıl sonuçlanacağına dair birçok olasılık sunmuştu ona: En umut verici olanı, merminin pes edeceği ve insan vücudunun, bütünlüğü altüst eden yabancı nesnenin etrafına doğal yollarla öreceği koruyucu bir dokuyla çevreleyerek onu daha güvenli bir yere kaydıracağı yönündeydi. Böylece tüm bu parçalar bir bütün oluşturacaktı: mermi, doku ve bilinmeyen çeşitli salgılar hayatının sonuna kadar onunla kalacak huzurlu, külfetsiz bir kitleye dönüşecekti. Ancak görünüşe göre mermi diğer yolu seçmişti; bağırsaklarına doğru hücum ediyor, onları bir bir deliyordu, hatta belki kısa zaman içinde kanını bile zehirleyecekti.

Tüm bu sıkıcı düşünceleri bertaraf ederek yerine, Amani'nin hastanedeki bodrum katına hücum ettiği, karşısına çıkan herkesi devirdiği ve elinde röntgen sonuçlarıyla çıkageldiği; Nagy'nin Tarek'i iple bağlayarak ameliyatı gerçekleştirmeye zorladığı; Kapı'nın önüne, kuyruğun en başına şatafathı bir düğün platformunun kurulduğu ve köşede girilmez işareti yerine Amani ve kendisinin büyükçe bir fotoğrafının asıldığı; son olarak da, yaralandığı günden beri aralarına giren bu tatsız sessizlik yerine birbirleriyle uzun uzun kucaklaştıkları sevgi dolu bir manzara gibi daha neşeli şeyler düşünmeye çalıştı. Sancısının elverdiği kadar doğruldu ve Ehab'ın yanına bizzat kendi gitmeye karar verdi.

Dört

Doküman No. 4

Hasta Geçmişi

Yehya Gad el-Rab isimli hasta sıradan bir çocukluk ve ergenlik dönemi geçirmiştir; bilinen herhangi bir hastalığa yakalanmamıştır, daha önce herhangi bir ameliyat geçirmemiştir ve aile öyküsünde herhangi bir hastalığa rastlanmamıştır. Üniversitenin son yıllarında kendisini, isyankâr olarak adlandırılabilir bir takım davranışlara iten kaygı ve asabiyet dönemleri geçirmiştir. Danışmanları bu hususun takip edilmesini salık vermiştir. Geçirdiği bu dönemler, mezun olduktan ve uygun bir iş bulduktan sonra da birkaç ay devam etmiştir; bu dönemlerin nüksetmesinin nedeni tam olarak saptanamamış olsa da, takındığı bazı tutumların bu saptanamayan neden dolayısıyla ortaya çıkmış olması muhtemeldir; takındığı söz konusu tutum, meydana bulunmak için hiçbir sebebi olmamasına rağmen kısa zaman önce orada birden fazla kez görülmüş olmasıdır. Bu meseleyle ilgili bütün bilgiler Hususi Dosyası'na kaydedilmiştir.

Kayıtlar, akabinde üniversiteden ve işyerinden istenmiştir; yapılan gözlemlerin kaydedildiği dosya incelendiğinde, hasta da saptanan semptomların eksik bir tablo çizdiği ve dolayısıyla tam bir tanıya engel olduğu tespit edilmiştir. Kaygı ve asabiyet duygularına ek olarak, gerçekliği değiştirebileceğine dair akıldışı bir inanç; toplum tarafından kabul görmeyecek, sağlıklı bir yönde hareket etme eğilimi ve başkalarıyla kurduğu ilişkilerde ters ve düşmanca bir tutum benimseme gibi başka semptomlar da saptanmıştır.

Tarek dokümanı ilk okuduğu zaman, semptomlar sanki uzmanlık alanının dışındaymış gibi, onların ne anlama geldiğini iyice kavrayabilmek için detaylı bir biçimde gözden geçirmesi gerekti. İki ya da üç kez okuduktan sonra, Doküman No. 4'te bahsi geçen tüm dönemlerin –Yehya'nın birden fazla kez yenik düştüğü dönemlerden bahsediliyordu– belirli bazı olaylarla aynı zamanlara rastladığını fark etti. Geçirdiği bazı dönemler henüz Kapı ortaya çıkmadan önce, diğerleriye ortaya çıktıktan kısa süre sonra vuku bulmuştu. Tarek, Utanç Verici Olaylar sürerken Yehya'nın başına gelen şeyi biliyordu, ayrıca sancı dönemlerinin, onu eli kolu bağlı bırakacak kadar şiddetli geçtiğinin de farkındaydı. Gelgelelim Tarek, belirtildiği üzere bu tarz duygusal dönemlerden geçtiğine veya diğer tuhaf semptomlara tanık olmamıştı.

Yehya'nın daha önce herhangi bir ameliyat geçirip geçirmemiş olması veya sonrasında yapılacak operasyonlara mani olacak herhangi bir hastalığı olup olmaması gibi işiyle ilgili meseleler, Tarek'in bir cerrah olarak ilgilendiği tek konuydu. Sabah'ı çağırdı ve hastanede olduğu sırada Yehya'da herhangi bir tuhaf durum fark edip etmediğini, onu huzursuz veya rahatsız eden herhangi bir davranışta bulunup bulunmadığını sordu. Kadın, bu iddiayı derhal reddetti, doktorun böyle bir soru sormasına oldukça şaşırılmış görünüyordu.

Tarek son paragrafı bir kez daha okudu, makul bir tanı

koymasını sağlayacak bir detay arasa da hiçbir şey bulamadı. Sona eklenen üç semptom üzerinde kafa yordu, kelimeleri üzerine uyması için adeta giyip çıkarttı. Zor değildi bu: Tarek, meslektaşları tarafından kabul edilemez addedilen ya da mantıksız birkaç şey muhakkak yapmış olmalıydı. Bir keresinde zorlu bir ameliyat gerçekleştirirken bağışlanabilir bir hata yapmıştı ve yaptığı şeyi gidip patronuna itiraf ettiğinde herkes onun deli olduğunu düşünmüştü. “Gerçekliği değiştirebileceğine dair akıldışı bir inanç” konusuna gelindiğinde, genç olduğu dönemde, diğer doktorları tıpkı kendisinin yaptığı ya da en azından son aylara kadar özenle uymuş olduğu gibi; vardiyalarını atlamaksızın belirlenmiş programa uymaya ikna edebileceğine inanmıştı, evet bu doğrudu. Kendisinin de Yehya ile aynı yörüngede ilerlediğini, günün birinde tıpkı elinde tuttuğu belge gibi bir dokümana sahip olacağını fark etti. Diğer kâğıtların arasına koyarak sayfayı ters çevirdi, dosyayı masanın uzak bir köşesine itti.

Kahve dükkânına giderken

Ehab, her zaman emrinde olacağı Yehya'yı kurdukları bu dostluk ve dayanışma bağına sıcakkanlı bir biçimde buyur ederken elini de cesaret verici bir şekilde sıktı. Elinden geldiğince her koşulda, her konuda ve her zaman yardımına koşacağını söyledi. İster kuyrukta bekliyor, ister gazetenin genel merkezinde çalışıyor olsun, Yehya'nın tek yapması gereken kendisini aramaktı. Ona telefon numarasını verdi ve Nagy ile yalnız bıraktı; Bayan Alfat her neredeyse onu bulabileceğine eminken orada çene çalarak zaman kaybetmek istemiyordu. Yehya kuşkusuz bir sansasyona sebep olacak hikâyesini halka açmaya hazırsa şayet, Ehab'ın şu ana kadar kuyrukta tanıştığı en önemli kişi olacaktı; o ve vücudundaki mermi, henüz örtbas edilmemiş, elle tutulur bir kanıtın parçasıydı. Yehya izni alabildiği takdirde, kayda değer bir örnek olacaktı bu; Kapı daha önce böyle bir şeye kalkışmamıştı. Ancak bu izni almadaki başarısız olursa, bunu hayatıyla ödeyecekti ve ne yapılacak pazarlık ne de verilecek taviz kurtaracaktı onu. Ehab ciddiye: Kapı açılana kadar Yehya'nın güçlü kalabilmesini sağlamak için ne gerekiyorsa yapmaya, Yehya'nın sağlığının kötüleşmesine sebep olacak her türlü zorluğun üstesinden gelmeye hazırdı. İkisinin Yehya'dan daha hızlı hareket edecekleri su götürmez bir gerçektir, buna rağmen Yehya kuyruğa gidip gelmeyi bırakmayı reddediyordu. Hastalıklı bedeni yorulduğu ve ümitsizce dinlenme ihtiyacı duyduğu halde, tüm bunlarla mücadele etmeye devam ediyordu. Ehab, Yehya'yı ve onun da-

ima asık suratını ilk gördüğü andan beri onunla ilgilenmişti. Asık suratı, o takdire değer mücadeleci ruhuna denk düşmüyordu, zira Ehab onunla kuyrukta tanıştığı ilk günden beri, Yehya'nın bir kez olsun güldüğünü görmemişti.

Kapı'nın yaptığı duyurudan birkaç gün sonra Amani, Nagy'yi bürodan aradı. Ne yapılacağı üzerinde düşünmüş, umutsuzca Yehya'ya ulaşmaya çalışmıştı, üstelik Nagy'yi arayınca kadar öyle endişeliydi ki nasıl olduğunu sorduktan sonra vereceği cevabı beklemeden derhal bir sonraki soruyu sordu:

“Duyurudan haberin var mı?”

“Evet, var.”

“Peki Yehya'nın?”

“O da duydu. Şimdi başhemşireyi arıyoruz.”

“Sanırım iyice boku yedik. Yehya röntgen sonuçlarını daha önceden istemeliydi, çok geç kaldık.”

“Her koşulda yine aynı sorunlarla karşılaşacaktık. Bu ya da başka sorunlar. Kabahat bulmanın zamanı değil, Amani.”

“*Tayyeb*,⁷ tamam. Dinle, işyerinden iki gün izin aldım, ya yarın ya da ertesi gün Zefir Hastanesi'ne gideceğim.”

“Beni gitmeden önce ara Amani, lütfen... Ya da iyisi mi önceden buluşalım. Kuyruğa yakın bir yerlerde mesela...”

“Tamam. Yarın saat üçte, kahve dükkânının karşısındaki lokantada diyelim mi?”

“Orada görüşürüz.”

“Yehya'ya selamımı söyle. Bir de, yeni bir telefon alması için Yehya'yı ikna edebilir misin? Ona nasıl ulaşacağımı bilmemek dayanılmaz bir şey.”

Bu sırada Yehya, hiç de korktuğu kadar meraklı olmayan Ehab'la çalışmaktan memnun görünüyordu. Belki de onun hakkında yanılmıştı; belki de o gürültülü kişiliğinden fazlasıyla rahatsız olmuştu, ya da belki de Ehab'ın yanı başında

durmadan uğuldamasına ve onu, doğrudan merminin açtığı deliği tehlikeye sokacak şekilde gagalamasına dayanamamıştı. Yehya, Ehab'ın geri döneceğinden emin olmasa da endişeli değildi. Son zamanlarda üzerinde tuhaf bir his vardı: Haya-tın, küçük ayrıntılarda gizli önemi gözleri önünden geçip gi-diyor, gittikçe küçülüyordu ve her şey birdenbire incir çekir-değini doldurmayacak kadar önemsiz gözükmeye başlıyordu.

Kuyrukta beklerken özgürlüğüne kavuşma olasılığını dü-şündü; ufak ufak da olsa, bir makine edasıyla sürdürmeye alışkın olduğu şeylerden vazgeçmek ve beklemekle geçirdi-ği sonu gelmez haftaların can sıkıcılığını gidermek istiyordu. Yerini işaretledi, kuyrukta gelenek olduğu üzere yakındaki in-sanlara gideceğini bildirdi ve günün geri kalanında kendisin-den beklenen şeyleri yerine getirmeme kararı aldı. Nagy'yi uy-kusundan uyandırarak, şehir merkezinde bir süre dolaşmak istediğini söyledi. Nagy kalktı, gömleğin koluyla yüzünü sildi; parmaklarını saçlarının arasında gezdirdi; harekete geçmeye hazır gözüküyordu. Özellikle Tarek'e gittikleri ve hayal kırık-lığıyla sonuçlanan tek ve son seferden sonra, Yehya'nın kuyru-ğu bir daha terk etmeyeceğini ummuştı. Zaman zaman birbi-rine değen kollarıyla yan yana yürüdüler, eski kahve dükkânı hakkında tek bir kelime etmediler. Öğrencilik yıllarında sık-lıkla bu kafede buluşurlardı, oraya gitmeyeli yıllar olmuştu, ama kafenin birtakım saldırılara maruz kaldıktan sonra nere-deyse viraneye döndüğüne dair birtakım duyumlar almışlardı.

Kahve dükkânı yönünden gelen sıcak bir rüzgâr çarptı yüzlerine; üstelik bu rüzgâr sokaklara yayılmaya devam eden keskin bir gaz kokusunu da beraberinde getirdi, burunları-nı yakıp gözlerini yaşarttı. Etraf, Amani'yi görmeye gittikle-ri günü andırıyordu: zemin parçalanmıştı ve asfalt boyunca, yeni sokaklar meydana getiriyor gibi gözükken derin çatlaklar meydana gelmişti. Yere saçılmış farklı, büyük ve renkli mü-himmatlara göz gezdirdiler. Bunlar, Yehya ve Nagy'nin daha

önce karşılaştıklarına hiç benzemiyordu; üzerlerinde nerede üretildiklerine dair tek bir işaret dahi yoktu.

Kahve dükkânına giden yol boyunca, mühimmatlar arasına dağılmış, içi boş biber gazı kapsülleri vardı. Üniversite yıllarından beri tanıdıkları dilenci kadın dışında hiçbir şey, hatırladıkları gibi değildi. Ona doğru yaklaştıklarında kadının, her zamanki gibi mor bir tabela altında oturduğunu gördüler, ne var ki uzun zamandır değişmemiş olan eşyaları şimdi nispeten farklıydı. Koyu mavi bir kurdelenin üzerine dikilmiş altın sarısı bir madalyon ön tarafından sarkıyordu, hemen yanında eski bir gaz sobası, bir fincan çay ve alışlageldiği üzere satılık mendil paketleri duruyordu.

Nagy bu madalyonu, sokağın biber gazıyla dolup taşıdığı dönem boyunca yerinden kıpırdamayı reddeden bu kadının hak etmiş olduğu bir rozet olarak görüyordu. Herkes etrafında kaçıırken kafasında bir kask, boynundaysa siyah bir gaz maskesiyle her zamanki yerine bağdaş kurarak oturmuş, bir gıdım bile kımıldamamış, saklanmaya çalışmamıştı. İnsanların kendisine birkaç metelik vermesi için açıkça yalvardığını gösteren ellerini önüne doğru uzatarak cesaretin en tepe noktasına ulaşmıştı. En nihayetinde, durumlar ne olursa olsun kimse çalışmaktan geri durmamalıydı. Evet, diye düşündü Nagy, yaşam kaynağının bizzat ekonomi olduğunu çözmüştü bu kadın! Üretim ve yaradılış çarkının, en karanlık dönemlerde dahi bir dakika bile durmadan dönmesi gerektiğini! Alaycı bir şekilde güldü bu düşüncelerine. Öğrencilerin sıklıkla derslere girmedeği ve öğretim üyelerinden pek bir şey istemediği üniversite-deki işinden istifa etmek gibi cesur bir karar vermemiş olsaydı, bu kadını üst sınıflara anlattığı derslerde konu olarak işleyebilirdi. Onlardan zaman, uzam ve fiziksel varoluş felsefesi üzerine bir çalışma yapmalarını ve sonrasında Maskeli Kadın'dan ilham alarak kısa bir yazı yazmalarını isteyebilirdi.

Kapı'nın duyurusu

Televizyon uzunca bir süredir yalnızca tek bir kanalı gösterir vaziyette, kahve dükkânının bir duvarına asılmış kalın, ahşap bir rafta duruyordu. Başka kanalın çekmediğini, orada çalışan genç bir çocuk sıklıkla dile getirirdi. Belki de televizyonun bozuk olduğunu, aynı kanalda takılı kaldığını iddia ederek müşterilere kanalı değiştirme şansı tanımayan kişi Hammoud idi. Yehya özenle ve yavaşça sağ dizini eğdi, gövdesini de sağa doğru kaydırды ve zayıf kalçasının bir tarafını ahşap sandalyenin ucuna doğru yasladı. Çektiğı acının, inleyip sızlamadan dayanabileceğini bildiğı süre boyunca son raddeye kadar artmasına izin verdikten sonra sol bacağını biraz gerdi, poposunun boşlukta kalan diğer ucunu da kaydırarak keskin kenarlı ahşap sandalyeye yerleştirdi. Kahve dükkânının önündeki yaya kaldırımına atılmış masadan, hasarın çok da ciddi olmadığını görebiliyorlardı. Cam bardakların birçoğı kırılmış, birkaç sandalyenin bacağı kopmuş ve antika bir tablo, asılı durduğu duvardan yere düşmüştü. Nagy başını kahve dükkânının içine doğru uzatmasına rağmen Hammoud'u göremedi, onun yerine tavla setleri ve domino taşları arasında televizyon izleyen birkaç müşteri vardı. Bakışlarını televizyona çevirdi, dikkatle inceledi ve sonra bir elini itinaıyla Yehya'nın omzuna koydu. Kapı bütün görkemiyle ekranı kaplarken, spikerin sesi de istekli bir sevinçle Kapı'nın duyurusunu okuyordu:

Sevgili vatandaşlar, Kapı, gereksinimlerinizi tamamen sağlamak amacıyla çok yakında istisnai hizmetlerini haftanın her günü, sabah yediden akşamüstü dörde kadar genişletecektir. Kendinize bir yer tutmadan önce evrak işlemlerinizi tamamlayarak Kulübe'ye getirin ve geçerli olabilmesi için yetkili tarafından imzalanmış teslim alındı belgesinin elinize geçtiğinden emin olun. Örnek Yurttaşlık Belgesi almak üzere başvuruda bulunanların, başvurularının yanı sıra işyeri veya okul tarafından verilecek, isteğin gerekçesinin ve belgenin gönderileceği yerin yanı sıra, bu belgeyi almak için hak kazandıklarına dair onaylı ve noter tasdikli resmi bir yazı getirmeleri de gerekmektedir. Daha fazla bilgi almak için şu numarayı arayabilirsiniz...

Duyuru tam yedi dakika sürdü, Nagy dakikaların ardı ardına aktığını bizzat gördü. Daha sonra, kahve dükkânında daha önce hiç kimsenin görmediği bir cümle belirdi ekranda. Ses kaydıyla uzaktan yakından ilgisi olmayan bu cümle, sanki ilave gibi bir şeydi. *Kuzey Binası Başkanı, Eski Tümgeneral Zaky Abd el-Aal Hamed'in en içten dilekleriyle.*

Nagy yüzünü öteye çevirdi ve gülümsedi. Kapı, sıklıkla ümit verici haberler salık verse de hâlâ açılmamış, değişen bir şey de olmamıştı. Yalnızca insanların ümidini kaybetmemelerini sağlıyor ve kuyrukta beklemeleri için onlara bir neden sunuyordu. Kapı bu tarz duyurular yapmaya, ortaya çıktıktan kısa süre sonra başladı ve ilk olarak bu duyuruları birkaç farklı kanalda yayımladı. Çok geçmeden yalnızca Kapı'yla ilgili haberler yayınlaması amacıyla özel bir kanal kuruldu, sonrasında bu kanalda fetvalar ve vatandaşlara yönelik mesajlar verildi. Daha sonra bu özel kanal, Kapı'nın geçirmekte olduğu yeni yasa ve hükümleri peş peşe yayımlamaya başlayarak diğer kanalların bu yayınları göstermesinin önünü kesti. Sonrasındaysa, Kapı açıldığında başvuruları ve izinleri kabul edilenlerin isimlerini her haftanın en son

gününde ekranda liste halinde sunmaya karar verdi. Bu kanal çok sayıda izleyici çekti; insanlar kimin şanslı olduğunu veya kimin reddedildiğini izlemekten hoşlanmaya başlamıştı. Sonrasında Kapı, diğer kanalların kendi duyuruları haricinde başka bir duyuru yayımlamalarını yasaklayan bir yasa çıkararak, onları kendi programlarını yayınlamaya zorladı. Verilen mesajlar, özellikle Utanç Verici Olaylar'dan sonra gitgide daha saldırgan ve gergin bir hal almıştı, dolayısıyla diğer kanallar da bu mesajları yeniden yayımlamak durumunda kalıyordu. Bazı yayın organları bu duruma razı gelse de, diğerleri bunu reddederek kanal ve bürolarını kapatma yolunu seçti. Bunun yanı sıra Kapı, radyo istasyonlarının işleyişi konusunda aynı yola başvurmamıştı. Basitçe, istasyonlarda çalışan işçilerin üzerinde bir hâkimiyet kurmuştu ve canlı yayına telefonla bağlanmaları için kendine tarafsız dinleyici süsü veren ama aslında Kapı'ya sadık kadın ve erkek vatandaşları çalıştırıyordu.

Hammoud, elinde içeceklerin bulunduğu bir tepsiyle yaklaşık yarım saat sonra ortaya çıktı ve yanlarına geldiğinde aniden durdu, doğal olarak şaşırılmıştı. Onları kuyruktan ayrılmış ve burnunun dibinde oturur vaziyette görmek aklına gelen son şeydi. Nagy, aniden kaybolmasına ve kuyrukta bekleyenleri tek bir söz söylemeden veya en ufak bir imada bulunmadan bu şekilde terk etmesine sitem etse de Hammoud, durumun epey tehlikeli bir hal aldığını, bu yüzden inşaat işçilerine hizmet etmekten başka şansı kalmadığını söyledi. Üzgünüm, dedi; özellikle çizgiyi iyice aşan Um Mabrouk konusuna gelince, işlerin böyle olmasından dolayı çok kızgındı.

"Çay kahve satmaktan ne anlar ki o?" diye bağırmaya başladı. "Tıpkı diğerleri gibi sadece kuyrukta bekleyemiyor mu? Neden işimize mani oluyor?"

Nagy ve Yehya'yı, kendisine ve dükkân sahibine karşı bir komplo kurmak amacıyla Um Mabrouk ile işbirliğine git-

mekle suçladı; müdavimleri olan çok sayıda müşteriyi, hem de bu kadar kısa zaman içinde kaybetmiş olması haksızlıktı. İnsanlar, hayat normale dönene, civardaki olaylar yatışana ve kahve dükkânı kapılarını tekrar açana kadar bekleyebilirdi, ama olmadı işte; hiç kimse tek bir kelime etmemiş, Um Mabrouk'u bu işten vazgeçirmeyi akıl edememişti. Tersine, çoğu kişi işe dört elle sarılması, hatta işlerini büyütmesi için onu teşvik etmişti. Hammoud söylenmeye devam etti, öfkesi öyle büyümüştü ki neredeyse kavga çıkartacak ve onları kapı dışarı edecekti, fakat Yehya'nın sükûneti ve yaptığı şakalar sayesinde olayı tersine çevirerek püskürttüğü öfkenin üstesinden geldiler ve söylediklerine karşı koyabildiler. Hem Hammoud'un hünerleri sayesinde tadı gizemli bir biçimde değişen şu ünlü çay markasının adı neydi? Üstelik – elbette tamamen şans eseri– keşfettikleri şey de bir çeşit siyah tozla seyreltilmiş olmasıydı: Sunduğu diğer içecekler gibi çayı da sulandırmıyor muydu? Birbirlerine göz kırparak Hammoud'a döndüler ve Um Mabrouk'u desteklemelerinin asıl sebebinin bu olduğunu söylediler. Hammoud da nihayet pes etti. Herhangi bir yorumda bulunmadan veya suçlamaları yalanlamadan güldü; her gün içtikleri ucuz kâğıt bardak yerine fincanda şekerli iki fincan kahve siparişi veren Nagy ve Yehya'nın içeceklerini getirmeye gitti.

Geleneksel çizgili abayasını giymiş bir adam, beline sardığı geniş deri kuşağından sarkan bir yığın gazeteyle yanlarından geçti. Modası geçmiş bir sokak satıcısı gibi gözükse de, işportacıların bir zamanlar yaptıkları gibi bağırıyor, işini olumlu yönde etkileyecek heyecan verici başlıklara sahip gazeteler tükenmişçesine donuk bir halde yürüyordu. Nagy, olası bir müşteriye karşı epey ilgisiz bir tavır takınan adama seslendi. Adam arkasına lütfedercesine bakarak oturdıkları yere doğru isteksizce döndü. Yehya sevdiği bir ekonomi dergisinin olup olmadığını sorarken Nagy de adamın taşıdığı gazete ve dergi-

lerin her birini sordu, fakat adam kasvetli bir biçimde özür dileyerek sattığı tek gazetenin *Hakikat* olduğunu söyledi.

Nagy bir kopya alarak gazeteyi küçük su damlacıklarının lekelediği masaya koydu. Gazetenin kenarları yumuşayarak ve saydamlaşıp alt kısımda kalan sayfaları ortaya çıkararak suyu emmeye başladı. Hammoud kahvelerle geldiğinde Nagy de fincanlara yer açmak amacıyla gazeteyi kenara itti. Hammoud ıslak gazeteyi görünce dudaklarına belli belirsiz afacan bir gülümseme yayıldı, sayfalar eğri büğrüydü ve birbirine yapışmıştı. Birinci sayfanın manşeti “Kanun ve Hükümlerde Yeni Değişiklikler” olarak atılmıştı ve manşetin hemen altında, birkaç kısa cümleyle birlikte değiştirilen yasaların iç kısımlarda bulunabileceğine dair bir not vardı. Nagy bakışlarını sayfanın tam ortasına basılmış tanıdık bir ifadeye çevirdi: *Mermilerin Çıkarılması İzni*. 4. Madde (A) değiştirilen maddelerden biriydi. Maddenin metni değiştirilmemiş olsa da ek bir paragraf eklenmişti. Nagy birinci sayfayı dikkatle okurken oturduğu yerde kımıldandı ama hiçbir şey söylemedi. Yehya’nın diğer günlere oranla kısmen artmış keyfini kaçırmak istemiyordu, bu yüzden gazeteyi katladı, yanında duran sandalyenin üzerine koydu ve Hammoud’a el ederek “Bir kahve daha ve bir de nane çayı!” diye seslendi.

Yehya ve Nagy’nin kahve dükkânından ayrılımlarının üzerinden henüz bir saat geçmemişti ki Hammoud, spikerin sesinin televizyonda yankılandığını duydu, ancak bu sefer daha ciddi ve haşındı. Spiker üzerine giydiği şık bir ceketle ve üzerinde çapraz çizgileri olan gri bir kravatla ekranda göründü, yüzüne ağırbaşlı bir ifade çökmüştü. Sözünün sonuna geldiğinde Kapı tarafından alınan önemli kararların eline ulaştığını ve bu kararları peş peşe listelediğini söyledi. Kapı, 4. (A) Madde’nin revizyonuna özel bir ilgi duyuyordu; bu madde, esaslı ahlak kurallarına ve vatandaşların inanç gözetimine vurgu yapan, hükümetin yeni özülle uyumlu ola-

cak şekilde düzeltilmişti. Spiker, bu maddenin ülkedeki gelişmelere doğrudan bir cevap olarak değiştirildiğini ve derhal yürürlüğe konduğunu da ekledi.

Mermilerin çıkarılması için verilecek izinlere, şüphe götürmez ve aksi iddia edilemez kanıtlarla esaslı ahlak kurallarına ve davranışlarına bağlılık gösterdiğini ispat eden kişiler ve erdemli, ya da en azından sadık bir yurttaş olduklarını teyit eden resmi bir belge almaya hak kazananlar haricinde asla rıza gösterilmeyecektir. Kulübe tarafından imzalanmamış ve Kapı tarafından damgalanmamış Örnek Yurttaşlık Belgeleri hiçbir koşulda geçerli sayılmayacaktır.

Spiker, yeni havadisler vermeyen haberlerin geri kalanını sunmadan önce gerekçeler ve düzenlemeler hakkında durmadan konuşmaya devam ederken Hammoud da masaların üzerini ıslak bezle siliyor, Nagy ve Yehya'nın arkalarında bıraktığı gazeteden birkaç sayfa kopararak üzerlerini kurultuyordu. Televizyonun sesini biraz daha açtı ve ekranı düzeltti. Kahve dükkânında garsonluk yaparak kazandığı parayla birlikte, mümkün olduğunca açık tutacağı bu kanala da bel bağlayabilirdi.

Nagy, kahve dükkânından çıkar çıkmaz son yasa değişikliği hakkında konuşmak üzere Ehab'ın yanına gitti. Yehya'ya söylememiştii, çünkü arkadaşının daha fazla sorunla boğuşmasına gerek yoktu. Her zamanki moral bozukluğunu ve huzursuzluğunu son birkaç gün içinde biraz da olsa üzerinden atabilmişti, eski ruh haline tekrardan bürünmesinin ona yararı yoktu. İzin alabilmek için ihtiyaç duyduğu o bitmek tükenmek bilmeyen belge yığınına bir doküman daha eklenmişti; yürüdüğü yol gittikçe uzuyor, zorlaşıyor, hatta karman çorman oluyordu. Yehya yanlarına geldiğinde ikisi de sessizliğe büründü.

“Alfat’tan hâlâ bir haber yok mu, Ehab?”

“Merak etme, o konuyu unutmadım... Kuyrukta bekliyorsa eğer, onu mutlaka buluruz. Tanıdığım bir sürü insandan yardım istedim.”

Yehya başını onaylarcasına salladıktan sonra cebinden, hükümet makbuzuna benzeyen rengi solmuş, kare bir kâğıt parçası çıkardı. Kulübe’nin, tarihi geçmiş olsa da işyerinden aldığı kimlik kartını kabul ettiğini söyledi. Görevli karttan iki kopya almış ve geriye tek bir aşamanın kaldığını söylemişti; o da Kapı’da kendisiyle yapılacak özel bir mülakattı. Eğer bu aşamayı da geçip *Örnek Yurttaşlık Belgesi* almaya hak kazanırsa, bu belge diğer evraklarla birlikte dosyasına otomatikman eklenecekti. Son olarak Kapı nihayet açıldığında, geriye mermiyi çıkarmaları için yaptığı başvurunun değerlendirilmesi kalacaktı.

Nagy sersemledi, Ehab ise gülümsedi; etkilenmişti. Yehya bu yeni haberden dolayı hayal kırıklığına uğramamıştı. Ehab, Yehya’nın bu şanssızlığına rağmen, asla tereddüt etmeden, yardım beklemeden, hatta etrafındaki kişilerden tavsiye dahi istemeden her zaman doğru yolda ilerlediğini düşündü. Değişiklikten haberi vardı, harekete geçmeye karar vermişti ve Ehab, Nagy ile ne yapılacağına dair tartışırken işi tek başına halletmişti bile. Olağanüstü bir insandı. Onun, asık suratıyla ve acınası haliyle yalnızca iki gün önce iki büküm yürüdüğünü gören biri, tıpkı diğer insanların yaptığı gibi tamamen pes ettiğini, teslim olduğunu düşünebilirdi. Başkaları korku ve acıyla karşı karşıya geldiğinde ya zayıf düşmüşlerdi ya da bu badireyi atlatmak üzere duydukları arzuya dört elle sarılarak baskılara veya Tanrı’nın vaatlerine boyun eğmişlerdi. Diğerleri Zefir Hastanesi’nde ameliyat olmayı kabul etmiş ve nasıl olduysa Utanç Verici Olaylar vuku bulmadan önceki hallerine geri dönmüşlerdi. Vücutlarında ne bir çizik, ne de mermiye veya şarapnele dair bir

iz vardı; ameliyattan artakalan neredeyse tek bir işaret bile yoktu. Ancak Yehya onlar gibi değildi. Farklı bir adamdı, kararlı ve inatçıydı ve Zefir Hastanesi'nde geçirdiği o gün hasarın ne kadar ciddi olduğunu fark etmiş olmalıydı. Vücudunda hükümet malı bir mermi taşıyordu. Utanç Verici Olaylar esnasında gerçekte neler olduğuna dair somut bir kanıta sahipti; belki de otorite güçlerinin ne yaptığını ispat etmeye istekli ve hâlâ hayatta olan tek kişiydi.

Ne var ki Ehab bu düşünceleri bir kenara itti ve içlerinden birinin konuşmaya başlamasını bekledi.

"Bu yaptığın iyi bir şey, Yehya... İnsan böyle zamanlarda hızlı davranmalı."

"Şimdi yalnızca Kapı'nın açılması gerek. Artık her şey buna bağlı."

"Nagy, Amani'yi aradın mı?" diye sordu Ehab. "Hastaneye onunla gidecektim."

"O aradı. Yarın öğle vaktinde Yehya ve ben, onunla kahve dükkânının yanındaki lokantada buluşmak üzere randevulaştık."

"Harika. Hastaneye ne zaman gideceğini söylemeyi unutmayın, böylece ben de hazır olabilirim."

Ehab, devriyesini bitirmek üzere onları yalnız bıraktı. Birlikte oturdular, bekledikleri yere dönmeden önce biraz nefes almayı umuyorlardı. Kuyruk, o noktada kollara ayrılıyor ve daha da öteye kadar genişliyordu, üstelik insanlar kuyruğun uçsuz bucaksızlığı hakkında yorum yapmayı da kesmişlerdi. Herkes, kuyrukta bekleyen yakınlarını ziyarete geliyor, çocuklar kaldırımlarda oyunlar oynuyor ve yediklerinden artakalanları metal kabinde oturan askere doğru fırlatıyorlardı. Minibüsler tekrardan düzenli aralıklarla gelmeye başladı, benzin istasyonları da temizleme işlemleri biter bitmez yeniden açıldı. Tüm bunlara rağmen böcekler varlıklarını sürdürmeye devam ediyordu.

Yerlerine geri döndüklerinde genç bir adamın Güneyli ihtiyar kadının yerine geçtiğini gördüler. Annesinin iyi olduğunu, evde istirahat ettiğini söyledi adam ve terk ettiği yere dikkatle bakarak son derece kibar bir biçimde, kuyrukta ki bu yeri alıp alamayacağını sordu. Ines derhal onayladı ve önüne geçmesine izin verdi. Eşyalarını açıp da yeni yerine yerleşir yerleşmez Ines öne doğru eğildi ve yaşlı kadının ne kadar hasta olduğunu ve neden bayıldığını sordu, ne var ki genç adam Shalaby kadar açıksözlü değildi. Kibarca sorduğu sorulara kısa cümlelerle cevap alan Ines de sorularını birkaç kere tekrar etmek durumunda kaldı, merakını yatıştıracak bir şeyler öğrenmeyi umuyordu ama boşunaydı. Abaya lı adam o bölgeye çok sık gelmeye başlamıştı, ortada hiçbir sebep yokken öylece dikiliyor, kadın ve erkekler arasındaki münasebetsiz kaynaşmaların ne kadar da can sıkıcı olduğunu söylüyordu. En sonunda dikkatini Ines'e çeviriyor, ona iffetli bir biçimde davranmasını, öne doğru eğilmemesini ve dua etmesini söylüyordu, böylece Allah dualarına cevap verir ve Kapı'dan almak istediği şeyi ona gönderirdi.

Ehab, Um Mabrouk'un yanında yaptığı bir röportaj sırasında kısa saçlı kadına rastladı. Kadını sıcakkanlı bir biçimde selamladı ve ilk tanıştıkları zamanı anımsayarak neşeli bir biçimde çantanın hâlâ kayıp olduğunu söyledi: Herkes hemfikir olduktan sonra çantayı abaya lı adamın saklaması kararlaştırılmıştı. Bunun üzerine kadının da gülümsemesini umarak samimi bir kakhaha attı, ne var ki kadının suratına hoşnutsuz bir ifade hâkimdi. Bu durum onu hiç de eğlendirmemişti; olayı epey ciddiye aldı ve adamın onu yüzüstü bıraktığını hissetti. Ona inanmıştı, o da prensipleri ve hünerleri olan gerçek bir gazeteci gibi davranmaktan geri durmuştu. Bir tarafta yiyip içen, diğer tarafta Um Mabrouk'un kendilerine yardım etmesini bekleyen insanlar sayesinde kalabalık gittikçe arttı. Kısa saçlı kadın da tartışmayı bırak-

tı. Başını öfkeyle iki yana salladıktan sonra, sanki bahanesi varmışçasına saatine baktı ve her zaman yanında taşıdığı ufak radyosuyla birlikte kuyruktaki yerine döndü.

Ehab kuyruktan uzakta iki gece geçirmişti ve üçüncü günün sabahında, değiştirilen yasa ve kanunlara yapılan eklemeler ve çıkarılan maddeler hakkında bizzat kendisinin kaleme aldığı önemli bir araştırma yazısını yayımlayan gazetesinin bir kopyasıyla erkenden geri döndü. Meseleyle ilgili endişeleri olan insanlarla röportaj yapmıştı ve makalesinde, maddelerin itinayla değiştirilmiş olmasına rağmen insanların birkaç şeye itiraz ettiğini yazmıştı. 4. (A) Madde'ye atıfta bulunarak, kanun değişikliğinin özellikle insan haklarını savunan gruplardan gelecek kayda değer bir uyuşmazlığı körüklediğini yazmıştı. Kanunun epey çetrefilli –ya da kendi deyimleriyle “komplike”– olduğuna dikkat çekmişler ve saygıda kusur etmeyecek şekilde insanların rıza göstermede zorlanabileceklerini iddia etmişlerdi.

Örneğin, vücutlarına mermi saplanmış çoğu kişi ağır yaralıydı ve başvuruda bulunmaktan, davasının değerlendirilip doğrulanmasını beklemekten ve sonrasında ameliyat izni için gereken evrakları toplamaktan acizdi.

Diğer gruplar, hem asıl metni hem de 4. (A) Madde'de yapılan değişiklikleri kınıyordu. Eleştirileri nesnel ve adil gözüktüyordu: izin mecburiyetinden muaf tek hastane olan Zefir Hastanesi'nin yatak sayısı kısıtlıydı. Utanç Verici Olaylar bir kez daha vuku bulduğu ya da başka bir huzursuzluk patlak verdiği takdirde, bütün yaralılar için yatacak yer temin edemeyebilirdi. Bazı insanlar tescil edilmemiş ve güvenli olmayan hastanelerde tedavi olmanın yollarını aramaya zorlanabilirdi, bu da bir dizi sorunu beraberinde getirirdi.

Ehab, yazdığı makalenin sonunda gazeteye ismini vermek istemeyen biri tarafından gönderilen bir öneriyi aktarıyordu. Kapı'nın, seçilmiş hastanelere ilaveten aynı yetkiye sa-

hip başka şubeler de açması isteniyordu. Kapı'nın idaresi altında açılan fazla sayıda hastaneyle birlikte ameliyatlar da daha kolay ve daha ekonomik olurdu. Hükümetin yapmaya çalıştığı yegâne şey yaralıları yardım etmek ve şüphesiz vatandaşların hakkını korumakken, böyle bir girişim, insanların yaralanmasının tek suçlusunun hükümet olduğuna dair hiddetli söylentilere bir son verebilirdi.

Um Mabrouk atıştırmalıklarının, içeceklerinin ve çoğu zaman alt kuyruktan birkaç müşterinin dikkatini tek seferde çekmeyi başarmış cep telefonunun yanı sıra kısa saçlı kadının yalnızca orada durarak çok sayıda insanı yanına çektiğini yavaş yavaş fark etmeye başladı. Kadını dikkatle izledikten sonra, tezgâhına ve oturma alanına üşüşen insan kalabalığının kadından ziyade, yanında taşıdığı radyoya ilgi gösterdiğini fark etmesi uzun sürmedi. Um Mabrouk, radyonun davetkâr ve neşe dolu bir atmosfer yarattığını düşündü, böylece insanlar daha uzun süre kalıyor, daha fazla içecek sipariş ediyor, hatta bazen közlenmiş patates ve paketler dolu su kurabiye ısmarladıkları da oluyordu. Yaptığı bu gözlemler ışığında, kısa saçlı kadın ne zaman önünden geçse, onu tezgâhına davet etmeye başladı. Kadına mümkün olduğunca cana yakın davrandı, onu yanında tutabilmek için her yola başvurdu, en sonunda bir gün ona reddedemeyeceği epey cömert bir teklif sundu. Um Mabrouk kısa saçlı kadına, orada kaldığı ve kendi isteklerinden ziyade insanların dinlemeyi tercih edeceği radyo kanalını açık tuttuğu sürece kendisine bedava çay vereceğini söyledi.

Boykot kampanyası

Beklenildiği üzere Menekşe Telekom Şirketi'nin promosyon girişimi kuyrukta büyük bir başarı yakalamıştı; şirketin dağıtmak için can attığı bedava telefon ve taahhütlerin bir sınırı yok gibi gözüküyordu. Ancak insanlar sinir bozucu bir detayı keşfettikleri anda, bu girişim aniden kapsamlı bir inceleme tabi tutuldu.

Telefonlar, bütün konuşmaları kaydediyor ve onları Kulübe'nin içindeki bir alıcıya iletliyordu. Herhangi bir çağrı yapılmamasına ve hatta telefonlar kapalı olmasına rağmen, hem telefon konuşmaları hem de telefonların etrafında yapılan sohbetler bir şekilde kaydediliyordu. Ehab da doğrulamıştı; kendisine, Kapı'ya bağlı çalışan Kulübe'deki görevlinin asıl işinin, konuşmaları gözden geçirmek ve hangilerinin tehdit oluşturduğunu saptamak olduğuna dair çok gizli bir bilgi sızdırılmıştı. Görevli, yaptığı tespitleri doğrudan Kuzey Binası'nın zemin katına gönderiyordu ve burada konuşmalar özenli bir denetim ve tasnif sürecinden geçiyordu. Tüm bu değerlendirmeler telefon sahibinin kişisel dosyasına ekleniyor, bazı durumlardaysa hiç vakit kaybetmeden harekete geçiliyordu. Ehab kuyrukta bekleyen insanlara, telefonların birkaç hafta önce bir türlü çalışmadığı o süre boyunca bir deneme sürecinden geçildiğini de söyledi. Şirket, veri toplama özelliğini test etmekteydi ve dolayısıyla söz konusu özelliğin telefonlarda etkinleştirilmesi bir kesintiye sebep olmuştu, ne

var ki bu özellik yalnızca kısa bir süreliğine çalışabilmişti. Bunun üzerine şirket, uzmanların da yardımıyla en önemli konuşmaları bizzat seçmişti. En gizemli ve şüphe uyandırıcı konuşmaları, doğrudan Kapı'nın güvenliğiyle alakalı olanları ayırmış ve bu insanları sürekli gözetim altında tutmaya başlamıştı. Daha sonra, onları söz konusu şebekeye dahil etmek üzere çoğuna bedava telefon hattı vermişti.

Ines, Ehab'ın verdiği tüm bu bilgileri destekleyecek somut delillere sahipti. Bir öğle vakti çay içerlerken kısa saçlı kadına sırrını açarak, kendisinin de dinlendiğini öğrendiğinde nasıl da derinden sarsıldığını anlattı. Ona, Shalaby ile sohbet ettiği sırada ağzından çıkan her bir hecenin ve kelimenin kaydedildiğini söyledi. Bu hadiseyi Um Mabrouk da doğruladı. Ehab, bütün konuşmaların ve daha başka şeylerin de bulunduğu kâğıtları gösterdi. Kulübe tarafından damgalanmış ve görevli tarafından resmi olarak tasdik edilmişti. Bu kâğıtları, görmek isteyen herkese gösterebileceğini dile getirdi. Ehab'ın keşfi ve sonrasında ortaya çıkan benzer bulgular dolayısıyla insanlar, olağanüstü durumlar haricinde hem kendi telefonlarını hem de Um Mabrouk'un telefonunu kullanmayı bıraktı ve insanlar arasında geniş çaplı bir boykot kampanyası hızla yayılmaya başladı. Um Mabrouk kampanyaya katılacağını açıkladığında, oğlu telefondaki bataryayı çıkararak eve götürdü. Um Mabrouk boykottan elbette hoşlanmıştı ve sadık bir destekçisi olmuştu. Ehab ve dostlarının safına katıldığı için heyecanlıydı ve müşterilerine, cezbedici bazı detayları atlamayı ihmal etmeden hikâyenin kendisiyle alakalı olan kısmını anlattı.

İnsanlar yavaş yavaş dinlenme özelliğinin kuyruğun da ötesine, diğer bölgelere kadar sıçradığını keşfediyordu. Bunun herkesi mi, ya da yalnızca bedava dağıtılan telefon hatlarını mı, yoksa konuşmaları zemin kata gönderilen insanların mı kapsadığını hiç kimse bilmiyordu. Kitlesel bir tepki-

ye rağmen Menekşe Telekom Şirketi bedava telefon hatlarını dağıtmaya devam etti ve birkaç gün sonra *Hakikat* gazetesinde, müşterilerine daha nitelikli yeni bir hizmet sunacağına, detayların daha sonra yapılacak bir teklifte duyurulacağına dair bir ilan yayımladı. Bunun yanı sıra şirket, müşterilerini, çekilişi kazanamayan talihsiz rekabetçilerin sızdırdığı yanlış bilgilere inanmamaları konusunda uyardı, bunlar şirketin itibarını lekelemek ve nüfusun büyük bölümünü –özellikle de yoksulları– bedava sağladıkları hizmetten mahrum etmek amacıyla ortaya atılan asılsız iddialardı yalnızca. Bu sırada konuşmaları kaydedilen insanların ortadan kaybolduğuna dair dedikodular yayılmaktaydı; söz konusu zemin kata çağrılmışlar ve bir daha geri dönmemişlerdi. Bu dedikodular beraberinde içgüdüsel bir gerginlik de getirmişti; ortadan kaybolan insanların isimleri ve kayboldukları tarih, kuyrukta bekleyen insanlar arasında yayılıyor ve sağ salım geri dönmeleri için dualar ediliyor, üzerine fotoğraflarının basıldığı el ilanları dağıtılıyordu. Kuyruğun herhangi bir ferdi kaybolmamış olsa da, Ines durumdan o kadar etkilenmişti ki, ilk savunucularından biri olmasına rağmen boykot verdiği destek azalmaya başladı. Cesaretini yitirerek gitgide içine kapandı ve Um Mabrouk ile çay içmeyi bıraktı.

Ne var ki, kısa saçlı kadın boykot kampanyasını hızlandırıyor, önüne çıkan engeller karşısında yılmıyordu. Kuyruğun geniş bir kesimi onun safına katıldı, bunlar nispeten daha uzakta yaşayan insanları kazanmak amacıyla yardım etmeye istekli olan kişilerdi ve kısa saçlı kadın bile civar bölgeleri kendilerine katılmaya davet ediyordu. Ancak kampanyanın hızla büyümesine rağmen, Menekşe Telekom Şirketi'nin ufak da olsa etkilendiğini gösteren hiçbir gazete ilanı yoktu. Bazı gazetelere, şirketin ismini ve şaşıaalı menekşe logosunu öne çıkaran tam sayfa tanıtım ilanları basıldı. Daha sonra, *Hakikat*'te, şirket CEO'su Zaky Abd el-Aal Hamed'in, Me-

nekşe Telekom Şirketi'nin nüfusun yüzde otuzundan da fazlasına hizmet vermeye başladığını duyurmaktan mutluluk duyduğuna dair bir yazı yayımlandı, bu yazı o kadar büyüktü ki neredeyse ön sayfanın yarısını tamamen kaplıyordu. Bunun anlamı şuydu: Ülkenin en çok kullanılan telefon şirketi olmuştu, üstelik nüfusun yalnızca yüzde beşine hizmet veren en popüler ikinci telefon şirketiyle arasında kayda değer bir fark vardı.

Bunun yanı sıra, Menekşe Telekom Şirketi'ne karşı başlatılan boykot hiçbir gazete ve dergide yayımlanmazken, bu yayınların sayfaları girişilmiş başka boykotlara duyulan coşkuyla dolup taşıyordu. Her biri Fetva ve Aklileştirme Komitesi adında bir grup tarafından yönetiliyordu. İlk boykot, birkaç bölgede şubeler zinciri olan epey bilindik bir şeker fabrikasına yönelik yapılmıştı. Komite, bu fabrikanın şeker sarmallarından ürettiği şekerlemenin –belli bir ışıktaki bakıldığında– “Allah” anlamına gelebileceğini de keşfetmişti. Allah'ın adının yenilmesi ve sindirilmesi, dinin toplumdaki yerini aşağılamak anlamına geldiği için, Komite bir beyanda bulunarak insanları bu fabrikayı boykot etmeye davet etti ve sonuç olarak bu fabrika ülke çapında bir boykotla karşı karşıya kaldı.

Memleketinde bulunan ufak bir dükkândan, başka atıştırmalıklarla birlikte satın aldığı şekerlemelerin üzerinde üretici firmanın ismini gören Shalaby de bu boykota katılmakta gecikmedi. Etraftaki insanlar Allah'ın yüceliğini övdüğü ve fabrika sahibine karşı kazanılan zafere şükrettiği sırada, Shabaly de Allah'ın affına ve yardımına sığınarak şekerlemeleri derhal paramparça etti ve paketi yaktı. Abayalı adam boykota Shalaby'den önce katılmıştı, ikisinin ardından bu boykota katılan üçüncü isim de Um Mabrouk olmuştu. Um Mabrouk, Abbas'tan bir kartona “Emel Fabrikası Ürünleri Burada Satılmaz” yazmasını ve kartonu kurabiyelerin önün-

de duran iki taşın arasına sıkıştırmasını istemişti. Ve nihayet kuyruğun ön kısımlarında ortaya çıkan Bayan Alfat da söz konusu bu üç kişiye katılmıştı.

Yehya, Bayan Alfat ile arasındaki meseleyi bizzat halletmekte ısrarcıydı. Nagy haberi duyduğunda onun yerine gitmek istese de Yehya buna izin vermedi; onunla yüz yüze görüşecek ve onun gerçekten de Bayan Alfat olduğuna emin oldukları anda yola koyulacaktı. Ehab onu ellili yaşlarda, kısa boylu, geniş omuzlu ve kısmen iri sayılabilecek bir kadın olarak tarif etti. Yalnızca bir kat kumaştan üretilmiş ince bir başörtüsü takıyordu ve gözlerine çektiği sürme dışında makyaj yapmıyordu. Geniş paçalı bir pantolon, üstüne boyu dize kadar olan uzun gri bir ceket ve diğer kadınların aksine spor ayakkabı giyiyordu.

Yehya, kadını gördüğü anda tanıdı. Kuyruğun ön kısmında duruyordu ve etrafındakilerle sohbet etmemesine rağmen söylenen her şeyi dikkatle dinlediği aşikârdı. Çevresindeki atmosfer dolayısıyla endişeli ve huzursuz görünüyordu. Yehya biraz uzakta durarak onu bir süre izledi. Epey sakin ve güzel gözükmesine rağmen sert bir mizacı var gibiydi. Onun gibi birini bu kadar mühim bir mesleği geride bırakmaya iten şey ne olabilirdi? Onu, çalıştığı yeri ve yuvasını terk ederek tıpkı kendisi gibi kuyrukta beklemeye sevk eden şey ne olabilirdi? Bir sürü fikre kapılmış ve durumuna makul açıklamalar getirmişti, buna rağmen hiçbirisi bir anlam ifade etmiyordu. Bir anda karşısına çıkınca nasıl tepki vereceğini tahmin etmeye çalışsa da işe yaramaz tahminlerde bulunmaktan bıkması uzun sürmedi ve oracıkta amaçsızca dikilmenin ne kadar da budalaca olduğunu düşündü. Böylece derin bir nefes aldı, nefesi yarasına aksetti ve kadına doğru yürümeye başladı.

“İyi günler.”

“Merhaba, size nasıl yardım edebilirim?”

"İsmim Yehya Gad el-Rab Saeed. Çalıştığınız hastanenin bir hastasıyım."

"Ah, tanıştığımıza memnun oldum. Sizin için yapabileceğim bir şey var mı?"

"Şey, Dr. Tarek hastanede çektiğim röntgen sonuçlarını almamı istemişti, siz de tatildeymişsiniz, o yüzden..."

"Tam olarak neyin röntgeni bu?" diye sordu, Yehya'nın sözünü kesercesine.

"Leğen kemiğimin röntgeni."

"Peki, ne zaman çektiirmiştiniz?"

"18 Haziran'da."

Yehya, kadını tedirgin edecek herhangi bir şeyden bahsetmemeyi, bunun yerine olayları kadının hafızasına bırakmayı tercih ediyordu.

"Utanç Verici Olaylar'ın yaşandığı gün yani" dedi kadın hızla. "Beyefendi, o gün elime geçen belge ya da röntgen olmadı; ne sizin ne de yaralanan başka insanların, hiçbir şey! Ölenler bile daha sonrasında Zefir Hastanesi'ne transfer edildi. Bunu bildiğinizi sanıyordum."

Yehya kadının iğneleyici cevabına epey şaşırılmıştı, kadın ona verecek bir cevap bırakmamıştı.

"Ama hanımefendi, Dr. Tarek benim röntgen sonuçlarımı aldı. Bizzat gözlerimle gördüm, daha birkaç gün önce sizde olduğunu söyledi."

"Bu doğru değil. Doktorla tekrar görüşmenizi öneririm."

Yehya teşekkür ederek kadının yanından ayrıldı. Ne tartışacak ne kadına aynı şeyleri tekrar ettirecek ne de kadının söylediklerini sorgulayacak hali vardı; kadının ne diyeceğini başından beri biliyordu işte. Tarek'in onun için açtığı kapı suratına kapanmıştı.

Amani, Yehya ve Nagy buluşmalarını birkaç gün ertelemek zorunda kaldılar, çünkü etraflarında gelişen olaylar yüzünden buluşmaya vakit bulamamışlardı. Nagy, son zaman-

larda yaptığı muhabbetler üzerine kafa patlatmakla meşguldü; dile getirdiği cümleleri ve bu cümlelere ne kadar dahil olduğunu gözden geçiriyordu, bu sayede başına bir şey geldiği takdirde gafil avlanmayacaktı. En sonunda kahve dükkânının çaprazında kalan bir lokantada öğle yemeği yemek üzere buluşmaya vakit bulabildiler.

Amani geniş bir pencerenin kenarına oturarak ikinci kattan aşağıdaki dar sokağı izlemeye koyuldu, sokak kısa zaman önce şarapnel parçalarından ve molozlardan temizlenmiş gibiydi. Lokanta, son geldiği günden beri pek değişmemişti: aynı ucuz deterjan kokusu, koyu yeşil sandalyeler, asıl beyazlığını hiçbir zaman göstermeyen küçük fayanslar, çok sık yıkanmaktan uçları aşınmış kilden tabak ve çanaklar vardı; oraya giden müşteriler bile değişmemiş gibiydi. Amani her zaman oturdukları masaya geçti. Geç kalan Nagy ve Yehya'yı beklediği için garsonu iki kez geri gönderdi ve sokaktan hızla geçen insanları izleyerek, arkadaşlarının her zamanki gibi sallana sallana yürüdüğünü tahayyül ederek vakit geçirdi.

Destek almak üzere tırabzanlara tutunan ve ağırlığını Nagy'nin omzuna veren Yehya'nın merdivenleri çıkması biraz uzun sürdü. Özellikle bu kadar genç yaşta, bir kat merdiven çıkmakta zorlanacağını hiç tahmin etmezdi. Acısı son basamağa geldiğinde zirve noktasına ulaştı ve bir an hareket etmeden durdu. Nihayetinde Nagy'yi ve tırabzanları bırakarak ellerini iki yanına saldı. Normal bir şekilde nefes alıp vermeye çalışarak gülümsedi ve Amani'nin oturduğu yere doğru yöneldi. Oturduğu sandalyenin arkasında durdu, ellerini kadının omzuna koydu, dudaklarını saçlarının arasına gömerek uzunca bir süre öptü onu. Sabrı iyice tükenen garson herkes yerleştikten hemen sonra masaya üçüncü kez geldi. Amani ona gitmesini söyleyecekti, ama onun manalı bir şekilde dudaklarını bükmesinden, kavga etmek için ha-

zır olduğunu anlayan Nagy araya girdi. Biraz patlıcan, bakla yemeği ve kızarmış yumurta sipariş ederken Yehya da Amani'nin elini tutuyor ve soluklanmaya çalışıyordu.

Sohbet konuları yakın dönemdeki gelişmelerle ilgiliydi; Yehya ve Nagy kuyrukta bekleyen insanlardan etkileyici bir sürü havadis almıştı, böylece hepsini sırayla anlatmaya başladılar. Abayalı adam, kısa saçlı kadına karşı epey kin besliyordu; birçok konu üzerine takındığı tavırları onaylamıyordu, hatta sinirlerine o kadar dokunuyordu ki kadını bütün bölgelerden uzaklaştırmak istiyordu. Kaybolan insanlara dair dedikodular gittikçe daha vahim bir hal aldığı için sıklıkla ağlar vaziyette görülen Ines, tüm bunlara rağmen, sakin bir tavırla, Menekşe Telekom Şirketi'ni bir sebep sunulmaksızın boykot etmeye gerek duymadığını söyledi.

Abayalı adam artık her dakika Ines'in arkasında belirmeye başlamıştı; insanlar adamın uzun uzadıya kadınla konuştuğunu, hatta bazen bağırıldığını görüyorlardı. Bazen adam etraftayken, kadın daha da sert bir biçimde ağlıyor, bazen de gözyaşları azalıyordu ama adamın ne dediğini hiç kimse tam olarak duymıyordu.

Amani, Um Mabrouk'un büroya çoğu zaman uğramadığı gerçeğinin dışında bürodan yeni bir havadis getirmemişti. Nagy, Um Mabrouk'un, kuyruktaki işini gayet güzel yürütmesine rağmen, özellikle mevcut durum göz önünde bulundurulduğunda, bürodaki sorumluluklarını yerine getirmek için geri döneceğini düşündüğünü söyledi. Kısa zaman önce telefon hizmeti vermeyi bıraktığından, geliri hızla düşüşe geçmişti.

Ara sıra bir dakika kadar sessizleştikten sonra sohbetlerini kaldıkları yerden devam ediyor, birbirlerini son gelişmelerden haberdar ediyorlardı, bu sırada garson da siparişlerini oldukça geç verdikleri için onları, yemeklerini geç getirerek cezalandırma yolunu seçmişti.

Yehya, Bayan Alfat ile aralarında geçen konuşmayı anlatmaktan kaçınıyordu, fakat Amani ve Nagy sakladığı bir şeyler olup olmadığını doğrudan sorduklarında daha fazla kaçamayacağını anladı. Amani başhemşirenin dediklerine inanmadı ve onun bir hain olduğunu söyledi, Nagy de Tarek'i yalan söylemekle suçluyordu. Yehya ikisinin de tarafını tutmuyordu, ama hastaneye gidip de Tarek'le bir kez daha yüzleşmeyi reddediyordu. Alfat veya Tarek'in röntgen sonuçlarını verme gibi bir niyetleri olsaydı çoktan verirlerdi, gelgelelim sonucun onlarda olduğunu ikisi de reddetmişti ve Yehya bunun varlığını dahi kanıtlayamazdı. Röntgenin kaybolduğu gerçeğiyle yüzleşmesi işleri daha kötüye götürebilirdi. Öğle vakti gülüşmelerle başlayan sohbet bir anda yok oldu; üçü de masaya gelen yemeklere göz gezdirerek kendi düşünceleriyle baş başa kaldı.

Amani, yemeğini bitirdikten sonra ciddi bir tavır takınarak ertesi sabah erkenden Zefir Hastanesi'ne gideceğini söyledi. Yehya onu vazgeçirmeye çalışsa da Amani net bir biçimde tartışmayı sonlandırdı. Yeteri kadar ertelemişti, böyle söyledi, bu saatten sonra kimsenin hevesini kırmasına ihtiyacı yoktu. Yehya'dan röntgen sonuçlarının kaybolduğunu öğrenmesi onu hastaneye gitmesi gerektiğine yeterince ikna etmişti. Sandalye tepesinde bile güçbela oturuyordu; öne arkaya sallanıyor, oturduğu yerde kıpırdanıp duruyor, ellerini büküyor ve saçlarıyla oynuyordu. Hastane personeli dağılmamış olsaydı, şimdiye hastaneye çoktan varmış olurdu.

Yehya, fırtınalı düşüncelere dalmıştı, diğerlerinden de çıt çıkmıyordu. Yehya aslında bu işin başka bir yolu olmadığını biliyordu, ama Zefir Hastanesi'ne hayatında bir kez gitmişti ve bu ona yetmiş, hatta artmıştı bile. Amani'nin oraya tek başına gitmesinin, özellikle böyle bir zamanda ne kadar tehlikeli olabileceğini biliyordu. İşler gitgide tersine dönmüştü; hastaneye yapacağı bu ziyaret dikkatleri üzerine çe-

kebilir, bu da ihtiyacı olan röntgenin Zefir Hastanesi'nden de kaybolmasıyla sonuçlanabilirdi. Seçenekleri tıpkı titrek bir ışık gibi gözleri önünden kayıp gidiyordu; birçok seçeneği peş peşe kaybetmişti bile. Dirseklerini masaya koydu ve alnını avuç içlerinin arasına aldı. Zefir Hastanesi'nin adı geçtiğinde aklına, bir müddet önce büroya onu sormaya gelen askeri üniformalı o doktor gelmişti. Amani mektupta yazdıklarından başka bir şey bilmiyordu; adam esrarengiz bir biçimde gelmiş ve birkaç dakika içinde gitmişti. Ne bir kartvizit ne de telefon numarası bırakmıştı; aklına kazıdığı işyeri ismi dışında ona dair hiçbir bilgi yoktu.

Nagy gelişigüzel bir biçimde sessizliği bozmaya çalışıp Amani'ye eşlik etme önerisinde bulunan Ehab'dan bahsetti; aslında öneride bulunmaktan çok ısrar etmişti. Tıpkı Yehya gibi Nagy de Amani'nin çarçabuk alevlenen sert mizacı karşısında dikkatliydi; onun Ehab'ın ısrarı yüzünden sinirleneceğini düşünüyor, dolayısıyla planın suya düşmesinden korkuyordu. Ne var ki Amani, gerilmiş olmasına rağmen sinirlenmedi. Ehab'la ilgili büyük endişeleri yoktu, daha ziyade yakaladıkları bu fırsatın mahvolmasından korkuyordu. Diğer bütün yollar kapanmıştı ve şimdi Yehya'nın tek şansı Amani'ydi. Hastaneye yapacağı ziyaret sayesinde elde edecekleri başarının alışıl gelmiş ve masum, yalnızca sıradan bir talep olduğunu biliyordu. Hastane görevlisinden röntgen sonucunu isterken öyle bir havaya bürünmeliydi ki istediği şeyin aslında önemsiz olduğunu, ortada hiç de endişe verici bir durum olmadığını, kendisi gibi bir sürü insanın hiçbir pürüz çıkarmadan dile getirdiği türden bir talep olduğunu gözler önüne sermeliydi.

Amani Ehab'la birlikte gitmeye razı oldu ama Nagy'ye, herhangi bir problemle karşı karşıya kalmadığı sürece Ehab'ın kendisine olan mesafesini koruması ve son derece zorunlu durumlar dışında işine katiyen karışmaması ge-

rektiği konusunda baskı yaptı. Sohbetlerine işleyen gerginlik dinmişti. Yehya Amani'nin, Zefir Hastanesi'nden bürolarına gelen doktordan uzak durmasını istedi, sonuçta kadını gördüğü anda kim olduğunu çıkarabilirdi.

Amani onlardan önce davranarak hesabı ödedi; aralarında bir işi ve güvenilir bir maaşı olan tek kişi oydu. Nagy pencereden dışarı bakarak yolun karşısındaki kahve dükkânını izlerken, Yehya da tuvalete doğru yol aldı. Tuvaletteyken iç çamaşırına dikkatle göz gezdirdi, iç içe geçmiş yuvarlak kan izlerini saydıktan sonra çamaşırını yukarı çekti. İki yeni halka vardı. Kafasını musluğun altına eğdi, suyun yüzüne akmasına izin verdi ve diğerlerine yetişmek üzere kapıya gitti.

Bir başka yurttaşın kaybolduğuna dair alınan her yeni havadis, Ines'i iyice telaşa düşürüyordu. Artık yerinden bir dakika bile ayrılmayacaktı. Um Mabrouk, her sabah ona kahvaltı götürmesi için oğlu Mabrouk'u göndermeye başladı, bu sayede açlıktan bayılmayacaktı. İnsanlar arasındaki en yiğit ve metanetli olanın kendisi olduğunu düşünen Ines, böyle bir korkunun azizliğine uğrayacağını aklından bile geçirmezdi. Yıllardır büyük bir dairede tek başına yaşamış, üniversiteye girmiş ve kimseye muhtaç olmadan derslerinden geçmişti; sonrasında iş başvuruları yapmış ve sınıf arkadaşları arasından çağırılan ilk kişi olmuştu. Grubundaki diğer kadınları becerileri sayesinde gölgede bırakmış, ilk işe giren de o olmuştu. Kendisine düzenli bir iş ve iyi bir prim verilmişti. Kursesiz ders işleyişi sayesinde kazandığı itibarı herkes tarafından biliniyor, kendini adama şeklinden oldum olası etkilenen öğrenciler ve aileleri tarafından oldukça seviliyordu.

Yine de bu tertemiz siciline rağmen işler bir gecede tersine dönmüştü. Yaptığı ilk hata isteği dışında Kapı'ya gelmesine sebep olmuştu ve ikinci hataya nasıl düştüğünü ise bilmiyordu. Çok geçmeden gittikçe yükselen işsizlik grafiklerinde bir veriden ibaret olacaktı. Annesinin, turkuvaz başörtü-

l  fotoğrafinin basılı olduğu Kayıp Aranıyor ilanlarını kuyruktakilere dağıttığına ve bu ilanların, kuyrukta bekleyenler arasında elden ele dolaştığına dair k buslar görüyordu.

Şayet annesi sırf onun için Körfez'den kalkıp oraya gelmek zorunda kalırsa ve bu yüzden i ini ve riyal olarak ödenen maa ını kaybederse, ailesi onu hiçbir zaman affetmezdi. Şayet Ines ailesinin ismine leke sürecek olursa, çocuklarını yanına alarak kocasının evini terk etmeye zorlanacak ablası için durum bo anınakla sonuçlanacaktı. Ablası kasten olmasa da sebep olduğu her şey için Ines'i su lardı. En kötü k buslarında bile i lerin bu raddeye vardığını görmemişti. Ines'in Shalaby, kuzeni ya da bağlı olduğu Muhafız Birliği hakkında küçümser yorumlarda bulunmak gibi bir amacı yoktu. Dile getirdiği şeylerin Kapı'nın ardında çalışan memurlara iletileceğini bilseydi eğer, sadece ismini bile zikretmesi ürpermesine yeterdi; ne ağzını açar ne de Um Mabrouk'un tavsiyelerini göz ardı ederdi.

Yüce Şeyh

Menekşe Telekom Şirketi'ne karşı yapılan boykot, ülkenin ve vatandaşlarının ekonomik çıkarlarını zarara uğratmanın asla izin verilmeyecek bir davranış olduğuna dair fetva veren Yüce Şeyh'ten şiddetli bir darbe aldı. Ayrıca, içinde Allah korkusu olan müminler tarafından işletilen şirketleri olumsuz yönde etkileyecek boykotları da yasadışı ilan ediyordu Şeyh. Fetva, herhangi bir yolla dine hakaret eden bir kimseyi boykot etmenin ve görmezden gelmenin hem caiz hem de dini bir görev olduğunu bildiriyordu. Fetva, bu davranış onlara zorluk çıkarsa da, onları tehlikeye soksa da, müminlerin kardeşlerine merhametli davranmaya devam etmeleri gerektiğini belirterek bitiyordu.

Yüce Şeyh'in fetvasını kabullenen ilk isim abayalı adam oldu: Eline bir mikrofon aldı, kuyruğun kenarında durdu ve elinde tuttuğu bir kopyadan yapılan açıklamayı okudu. Dikkatleri üzerine çekmemek için telefonunu kapatarak iç cebine koydu. Kısa zaman önce, bir yandan şahsına ait başka bir telefon hattı kullanırken bir yandan da Menekşe Telekom Şirketi'ne arka çıktığı için, kısa saçlı kadın onu herkesin içinde boykot kampanyasının itibarını yerle bir etmekle itham etmişti. Menekşe Telekom Şirketi'nin dinleme tedbirlerinden etkilenmediğini ve daha da önemlisi şirkette büyük oranda sermayesi olduğunu keşfetmişti.

Yavaş ve temkinli bir biçimde okuduğu metnin sonuna

yaklaştığında, bir sonraki dersini “Allah’ın iradesi” konusuna ayıracağını, insanlara fetvaları anlatarak neden önemli olduklarını açıklayacağını duyurdu coşkuyla. Boykot kampanyasına katılanları bu derse gelmeye, söyleyeceği şeyleri dinleyip onlardan bir anlam çıkarmaya çağırdı ve günahlara yüz çevirerek hakikati kavrama konusunda onlara ilham verecek kişinin kendisi olması için gizliden gizliye Allah’a yalvardı.

Ehab’ın fetvadan haberi olmamıştı, ama çok geçmeden kenarları paramparça olan soluk bir kâğıda basılmış kopyasını buldu.

Bu Kıymetli Ayın On Beşinci Gününde Fetva ve Aklileştirme Komitesi’nden Gelen Fetva Aşağıdaki Gibidir:

Bugün yapılan toplantının ışığında, işbu Komite, kitlesel kargaşayı ve yol açtığı kötülükleri defederek ülkenin bütünlüğünü korumak üzere ele alınan bu fetvayı bütün ulusa duyurur. Dini bütün kimseleri Allah’ın nazarında günah işlemekten alıkoymak amacıyla, her müminin duyduğu habere inanmadan önce haberin doğru olup olmadığını sorgulaması gerekmektedir ve iddiada bulunan herkesin, yanlış ithamlarda bulunmamak ve dolayısıyla ahlaksızlığa neden olmamak için savlarını delillerle ispat etmesi gerekmektedir. Mümin kimseler kardeşlerini boykot etmez, onların ekonomik veya duygusal bir çöküş yaşamalarına sebep olmaz ve başkalarını bu tarz eylemlerde bulunmaya davet etmez; çünkü bu, din lehine yapılmadığı takdirde en büyük günahlardan biri olarak kabul edilir. İnancı sağlam olmayan ve kardeşlerine katılmayan bir mümin günah işlemektedir ve Mahşer Günü geldiğinde bunun hesabı sorulacaktır. Bu günah, oruç tutularak ya da her biri arasında bir aydan fazla süre olmayacak şekilde peş peşe yedi çağrı yapılarak bağışlanabilir. Kitabımız bu gerçeği resmen beyan eder. Allah sizi doğru yoldan ayırmasın, hayır dualarını ve merhametini üzerinizden eksik etmesin.

(Buraya Yüce Şeyh'in imzası atılmış ve okunamayacak kadar kötü bir el yazısıyla fetvanın tarihi yazılmış)

Ehab kâğıdı bükerek not defterinin arasına koyduktan sonra numara, tarih ve isim listeleriyle dolu son sayfaya dersin verileceği zamanı yazdı. Yürümeye koyuldu, derse katılmaya ve abayalı adamın öğrencilerine sunacağı bilgeliği kayıt altına almaya kararlıydı. Adamın, hem öğrencileri hem de bizzat kendisi tarafından sorulan sorulara nasıl cevap vereceğini merak ediyordu, ayrıca epey önemli olduğunu düşündüğü soruların altını birkaç kez çizerek defterine de not etmişti.

Dualar ederek, şeytandan ve onun habis şerrinden korunmak için yakarışlarda bulunarak ve şeytana arka çıkanların sonsuza kadar cehennemde yanması için niyaz ederek dersine başlayan abayalı adam, merak uyandırıcı bir söyleve başladı. İnsanların ağzından çıkan her bir sözcüğün doğrulanması, bir müminin davranış ve kararlarının şüphe üzerine kurulmaması gerektiğini söyledi. Ağzından çıkan her bir cümleyi Kutsal Kitap'tan alıntılıdığı bölümlerle destekledi. Birçok insanın, özellikle de kuyruğun en arka kısımlarından gelerek derse ilk kez katılanların sevgisini kazandı. Um Mabrouk'un da dahil olduğu birçok insan ders sırasında gözyaşı döktü. Başına gelen tüm bu talihsizliklerin, Allah'ın, onun şahsına karşı duyduğu kinden kaynaklanmadığını, tam tersine dini öğretileri bir kenara atan ve şeytana boyun eğen kişilerden ötürü bir bütün olarak insanlığa duyduğu öfkeden kaynaklandığını düşündü. Abayalı adam, başkaları hakkında yalanlar söylemekten ya da asılsız dedikodular yaymaktan kaçınma uyarısında bulunan Kutsal Kitap'tan bir bölüm okuduğunda Um Mabrouk daha şiddetli bir biçimde ağladı ve adam okuduğu bölümü açıkladığında bu söylevin bizzat kendisine yönelik verildiğini hissetti. Gözyaşları aktı ve cep telefonu boykotunu bırakacağına ve yalnızca şe-

ker fabrikasını mimleyeceğine dair kendi kendine söz verdi, sonuçta Shalaby'nin şekerleri paramparça ettiğini gözleriyle görmüştü. Abayalı adam, fetvayla ilgili teolojik fikirlerini de belirtmeyi ihmal etmedi. Mevcut bütün yollara başvurarak çocuklarına göz kulak olmak, bir babanın –makamı ve pozisyonu gereği– hakkıydı. Üstelik bu durumun, mahremiyet ihlali anlamına gelmediğini ekleyerek, konuşmasını, “dürüst vatandaşların muhafızlardan saklayacak hiçbir şeyleri yoktur” sözleriyle bitirdi.

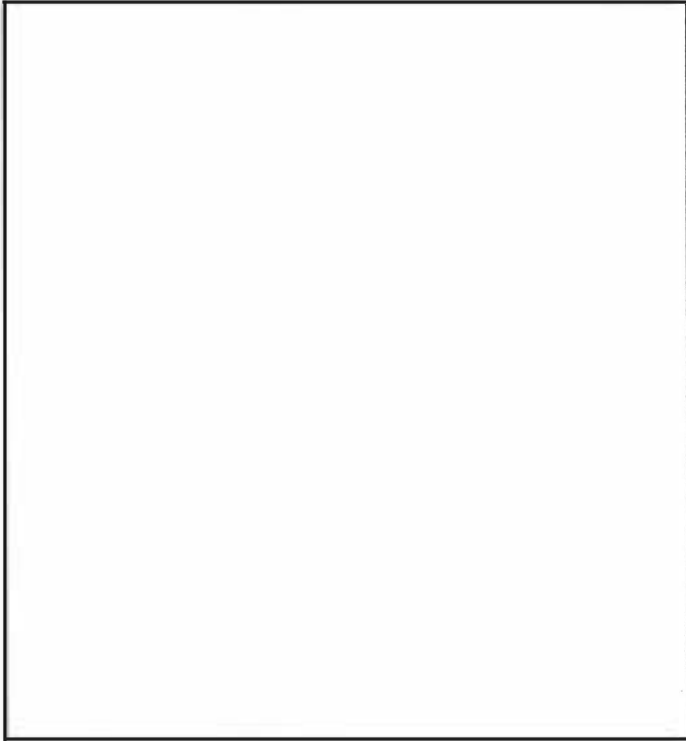
Dersin sonuna gelindiğinde, karnına kadar inen ve göğüslerini gizleyen gevşek, beyaz başörtüsüyle Ines belirdi. İnsanlar kuyruğun ön kısımlarını boşaltarak adamın etrafına doluştuktan sonra Ines, olayları uzaktan izleyen kısa saçlı kadına derste verilen öğütleri aktarmayı denedi. Onu, kampanyaya devam etmekten vazgeçirmeyi umuyordu, ne var ki başarılı olamadı. Kısa saçlı kadın gayretini iki misli artırdı, ertesi gün abayalı adam tarafından öne sürülmüş iddialara karşılık veren muhalif broşürler bastırdı ve boykot kampanyasına devam edeceğini duyurdu. Ehab, metnin taslağını hazırlamasına yardım etti ve hazırladıkları bildirinin yanı sıra Kutsal Kitap'ın, insanların mahremiyete saygı duyması ve destek vermesi gerektiğini belirten bir başka bölümünden yaptıkları alıntıyı da metne dahil ettiler. Ehab, kampanyayla ilgili etkili ve iyi araştırılmış bir metin yazdı –neden ve sonuçlarının yanı sıra her hafta boykota katılan kişi sayısını da kaleme aldı– ama gazete, yazısını yayımlamadı. Üstüne bir de “gerçekleri saptırdığı” için uyarı aldı. Yazışları müdürü Ehab'a, hangi konuda yazarsa yazsın yalnızca doğruluk ve dürüstlük için çabalamanın ne kadar önemli olduğu konusunda nutuk çekti. Daha sonra hırslarına yenik düşmemesi, gazeteciliğin etik değerleri ve ilkelerine ters düşmeyecek şekilde mesleki ve maddi kazanımlar sağlamaya çalışması hakkında uyarılarda bulundu.

Abayalı adam muhalif broşürlere cevaben, verdiği her bir dersi bir öncekinden daha uzun tutarak derslerini iyice yoğunlaştırdı. Bundan kısa bir süre sonra, biriyle telefonda konuşurken duyuldu; sağ ayağının ayak parmaklarını kurcalarken bir taraftan da elinden gelenin en iyisini yaptığını söylüyordu. Konuştuğu kişiye, bir at satın alarak bu atı kuzeyden güneye, kuyruk boyunca bir aşağı bir yukarı sürmek istediğini, böylece gün içinde birden fazla ders verebileceğini söyledi. Bu sayede fetvayı herkese yayabilir, kısa saçlı kadının bıraktığı etkiyi hafifletebilir ve karşılığında çok daha yüce ve ilahi bir ödül alabilirdi. Ayrıca, arabaları sokağa girmekten men eden yasağın aylarca, hatta belki yıllarca kalkmayacağını doğruladı ve ayağı yüzünden uzak yerlere yürüyemeyeceğine hayıflandı.

Beş

Doküman No. 5

Kapı'nın Cevabı

Tarek, meslektaşları eczaneden talep ettiği miktarın tehlikeli olduğu konusunda uyarıda bulununcaya kadar, bin bir çeşit yatıştırıcı ilaç ve uyku hapı alarak birkaç sıkıntılı gece geçirdi. Arkadaşlarını duymazdan geldi, Yehya'nın kaderini düşünmekle meşguldü. Düştüğü tatsız durum dolayısıyla canı öyle sıkılmıştı ki yarım şerit ilacın tamamını bir seferde yuttu. Buna rağmen uyuyamadı. Geçici olarak başhemşire rolünü üstlenen Sabah onun huzursuzluğunu fark etmiş, özellikle gözaltları mosmor bir şekilde hastaneye geldiği günlerde onu hastalardan uzak tutmayı kendine vazife edinmişti. Adamı çaktırmadan izledikten sonra yanına giderek Utanç Verici Olaylar'ın ertesi sabahında o tuhaf, resmi ziyareti hatırlattı. Yehya Gad el-Rab Saeed adlı hasta hakkında birçok şey bildiğini söyledi, hatta söylediğinden daha fazlasını biliyordu. Ancak bütün bildiklerine rağmen, ağzını açmama ve sırrını saklama kararı almıştı. Şimdi elinde doktora karşı kullanabileceği bir koz vardı. Bu noktadan sonra, uygunsuz bir davranışta bulunduğu takdirde doktorun bunun bahsini bile açmayacağını biliyordu. Biri diğerinin geride bıraktığı izleri sileceği için birlikte çalışmalarını ikisinin de yararına olacaktı.

Sabah, Tarek'in gösterdiği müsamahayı kötüye kullanmakta gecikmedi. O gün işyerinden erken ayrıldı, bu sırada Tarek de ofisinin bir köşesine koyduğu rahat koltuğa uzan-

dı ve gözlerini kapadı. Önce koltuğun arkasına yaslanarak, sonra dizlerini büküp cenin şekline bürünerek, daha sonra sırtüstü yatıp bacaklarını kolçağa doğru uzatarak ve tavanı seyretmeye koyularak, uykuya dalmak için ümitsiz bir mücadeleye başladı. Bu girişimi, her zaman uyumaya çalıştığında başına geldiği gibi başarısızlıkla sonuçlandığında yattığı yerden kalktı. Masasına yöneldi, alt çekmecenin anahtarını aldı ve dosyayı çıkardı. Çok sık baktığı için içindeki kâğıtlar eskimiş ve yıpranmıştı.

Beşinci dokümanda, kâğıt üzerine çizilmiş geniş bir kutudan başka hiçbir şey yoktu ve bu kutu en az kâğıdın kendisi kadar geniş, diğer sayfalar kadar sararmıştı. Tek bir kelime yazılmamış, boş kalmış ve hiç el değmemişti. Tıpkı daha önce defalarca okuduğu diğer evrakların esrarengiz bir biçimde güncellenmiş olması gibi, dosyayı açıp, oraya eklenmiş bir-iki cümle görmeyi ummuştu birçok kez. Fakat bu kısmın bir süre daha boş kalacağını, Yehya'nın merminin çıkarılması için alacağı izni ya da reddi bekleyeceğini biliyordu. Ameliyat izni bu noktada resmen ümitsiz gözüküyordu. Ve reddedildiği takdirde, dosya sonsuza kadar kapanacak ve kırmızı bir şeritle bağlanacaktı.

İçi boş kutuyu zihninde Kapı ile özdeşleştirdi, benzerlik insanı bunaltıyordu. Geniş ve müphem, çok şeyi içine alabilen... Yaşadığı dünyadaki her şeye Kapı karar veriyordu, her şey onun kararlarına bağlıydı. Tıpkı Yehya'nın, arkadaşlarının ve sayısız birçok insanın hayatı gibi kendisinin geleceği de Kapı'ya bağlıydı. İster uyusun, ister uyumadan yatsın, ister telaşsız bir hayat yaşasın ister acınası bir durumda olsun fark etmezdi, her şey Kapı'ya bağlıydı. İşi bile radyoloji bölümünün kapanmasıyla sekteye uğramıştı. Başında bir de kendisini tehdit eden, onunla uzlaşmaya mecbur bırakan Sabah belası vardı. Kapı ilk kez ortaya çıktığında ve herkes neşeye boğulduğunda şimdiki duruma ters düşecek vaatlerde

bulunmalarına rağmen, hayatın bir hayli kısıtlandığına hiç şüphe yoktu. Kapı'nın hayatı kolaylaştıracağı, her bir vatandaşın barış ve neşe getireceği, herkesin güvenliğini sağlayacağı söylenmişti. O da bir vatandaştı, üstelik son derece hayırlı vatandaşlardan biriydi, fakat verilen vaatlerin beyhude olduğu artık güngibi ortadaydı. Sayfadaki boşluk, onu bir lokmada yutarak içinde tutsak edecekmiş gibi gözleri önünde gitgide büyüdü ve dört bir yanını sardı. Başı önüne düştü, gözkapakları kapanmaya başladı, sonrasındaysa içgüdüsel bir biçimde kâğıdı ters çevirdi, başını kollarının arasına gömdü ve uykuya daldı.

Zefir Hastanesi

Amani erken kalktı. Düz bir jean pantolon ve çok dikkat çekmeyecek bir ceket giydi, bunun yanı sıra yoksul veya şüpheli bir görünüme sahip olmamaya da dikkat etti. Devlet memurları, işlerin daha farklı yürümesi gereken Zefir Hastanesi'nde bile onlar gibi yoksullara hizmet etmekten hoşlanmıyorlardı. Aynanın önünde durarak, işyerinde müşterilerine karşı takındığı tutumun provasını yaptı, memuru etkileyecek bir ses tonunda karar kıldı ve ince dudaklarına belli belirsiz, dostane bir gülümseme yerleştirdi. Görünüşünden emin olunca dairesinden çıktı.

Kamuflej Birliği'nden bir muhafız, Amani'yi hastanenin kapısında durdurdu ve kimliğini göstermesini istedi. Onu, Muayene ve İşlem Bankosu'na yönlendirdi, oraya kimliğini bırakıp geçici bir kart aldı. Üzerinde bir sürü isim ve ok olan ana tabelaya doğru yürüdü; oradan da, iki yanından kollara ayrılarak başka bölümlere açılan uzun bir koridora çıktı ve birtakım tabelaları takip ederek cerrahi bölümüne yöneldi.

Zemin, kauçuk olduğu tahmin edilen bir maddeyle kaplıydı; koyu ve belirsiz bir renge sahipti ve tavan epey yüksekti. Gri mat duvarlar, önünden geçen insanların gölgelerini hapsediyor gibi gözüküyor ve önünde kale gibi yükseldiklerinde çok daha heybetli oldukları anlaşılıyordu. Havada bir soğukluk hissetti, saç hizası boyunca oluşan ter damlacıklarına rağmen bedenine bir ürperti geldi. Farklı yaka kartlarına

sahip beyaz önlüklü birkaç doktor, Amani'nin yanından fısıldaşarak geçti, ama kendisini bürosunda ziyaret eden doktoru göremedi ve bu durum onu biraz rahatlattı. Arkasına baktı; koridorda bir tek o vardı. Cerrahi bölümünü gösteren son tabelayı da gördü, koridora doğru kıvrıldı ve sekreterin masasına varana kadar yürümeye devam etti, vardığında durdu ve bütün cesaretini topladı.

Görevlinin önünde sessizce bekledi, adam önünde açık duran kalın not defterine bir şeyler karalamakla meşguldü. Amani bakışlarını doldurulmuş formların üzerindeki yazılara kaydırdı, Yehya hakkında bir iki kelime aranmıştı, ama tersten okumaya alışkın değildi. Adam, Amani'nin çabasını fark etti ve defterini çabucak kapattı, elini kadına doğru kaldırarak orada niye öylece dikildiğini sordu. Amani'nin, suratına kondurduğu ivedi, zorlama gülümseme hiçbir etki yaratmamış gibiydi.

"İyi günler. Buraya yaklaşık iki ay önce getirilen röntgen sonucunun kopyasını istiyordum da..."

"İsminiz nedir?"

"Aslında benim adıma değil, Yehya Gad el-Rab Saeed adına."

"Bağlantınız nedir?"

"Kuzenim oluyor, annemin kız kardeşinin oğlu."

"Yetkiniz var mı?"

"Aslında yok, yani kaybettim."

"Buraya her gelene röntgen sonuçlarını öylece veremeyiz. Başkasına ait olsa da, yetkiniz yoksa olmaz."

"Ama gerçekten çok ihtiyacı var, bizzat doktoru istedi, en kısa zamanda gidip alması gerektiğini söyledi, üstelik başka röntgen çektirmesi de epey zor, çünkü sırada daha bir sürü insan var, sıra ona gelinceye kadar belki bir ay beklemesi gerekebilir... Lütfen, yardım edemez misiniz? Ne gerekiyorsa yaparım."

Adam, Amani'ye kayıtsızca baktı, sonra defterini tekrar açtı ve isimlere göz gezdirdi. Yehya'nın getirildiği tarihi hatırlayıp hatırlamadığını sordu, vereceği tarih bir iki hafta oynayabilirdi. Hatırlıyordu, ama adam notlarına tekrar baktıktan sonra kadının söylediği zaman ile dört gün önce ve sonrası arasında kalan dönemin deftere kaydedilmediğini fark etti. Art niyet beslermişçesine gözlerini kısıtı, ayağa kalkarak büyük dolaba ulaştı. Büyük klasörlerin arasına sıkışmış orta boy bir dosyayı zorlukla çıkararak elini, isim listesinin üzerinde gezdirdi.

“İsmi burada. Utanç Verici Olaylar esnasında yaralanmış. Bunu önceden söylemeliydiniz.”

“Aslına bakarsanız buraya yalnızca röntgen sonucu için geldim. Başka da bir şey bilmiyorum. Alabilir miyim? Lütfen...”

“Tabii ki, hayır. Öncelikle, özellikle böyle durumlar için düşünülmüş, onu burada muayene eden doktor tarafından imzalanmış özel bir forma ihtiyacınız var. Sonrasında bana bizzat yönetici ve hastane tarafından damgalanan bir izin belgesi getirmeniz gerekiyor. Son olarak, hanımefendi, röntgen sonucu bende değil; beşinci kattaki dosyalama bölümünde. Bu arada haberiniz olsun, oraya kimsenin girmesine izin verilmiyor.”

Amani'nin yüzü bembeyaz oldu, memur Yehya'nın nasıl yaralandığını biliyordu. Saf bir kadın gibi davranma girişimi başarısızlığa uğramıştı, yine de soğukkanlılığını korudu, bu kadar çabuk yenilgiye uğramayı reddetti ve işin nereye varacağını görmeye karar verdi. Yehya'yı muayene eden doktorun ismini ve onu nerede bulabileceğini sordu. Yakınında bulduğu defterin köşesinden bir parça kâğıt kopardı, üzerine bir şeyler karaladı, katladı ve Amani'ye verdi. Alaycı bir bakışla veda etti, Amani de hızla yola koyuldu. Elindeki kâğıt parçasını pencereden uzaklaşana ve adamın, kendisini delip geçecekmiş gibi attığı küçümser bakışlarına maruz kalmaya-

cağından emin olana kadar açmadı. *Dr. Safwat Kamel Abdel Azeem – Dördüncü Kat, Özel Vakalar.* Kâğıdı, çantasının içine koydu, cep telefonunu çıkardı ve birkaç cevapsız arama gördü, hepsi de aynı numaraydı. Numarayı geri aradı ve hat-tın öteki ucundan tanımadığı bir ses duydu.

“Amani? Ben Ehab, Yehya ve Nagy’nin arkadaşayım. İyi misin?”

“Evet, iyiyim. Harika zamanlama. Hastanede misin?”

“Önündeyim. Yardıma ihtiyacın var mı?”

“Sanırım, evet.”

“Tamam o halde, girişte buluşalım. Üzerimde açık mavi bir gömlek var ve güneş gözlüğü takıyorum. Elimde de gazete var.”

Amani adımlarını hızlandırarak geldiği koridordan lobiye geri döndü. Tüm bu işlerle tek başına uğraşmayacağı için rahatlamıştı. Girişi uzaktan izledi, telefonla konuşmuş gibi yapıyordu, böylece görevliler ona ne işi olduğunu sormayacak ya da doğru yolu göstermek için müdahale etmeyeceklerdi. Birkaç dakika sonra Ehab geldi. Muayene ve İşlem Bankosu’na doğru yürüyerek oradaki görevlilere kimliğini gösterdi. Görevlinin önünde dikildikten sonra, –ki bu müddet ona bir asır gibi gelmişti– bariz bir biçimde sinirlendi. Amani endişelenmeye başladı, Ehab’ı, bankonun arkasındaki adam ve diğer görevlilerle cebelleşir halde görünce kalp atışları hızlandı.

Birkaç güvenlik memurunun Ehab’a bağırarak bankoya üşüşüğünü gördü. Onu alıp götürmek yerine, elleri ve ayaklarından tutarak hastane kapısına götürdüler ve sonra dışarı attılar. Lobide yinelenerek yayımlanan tiz bir anons duyuldu; Amani Sayed, İbrahim’in en kısa zamanda Muayene ve İşlem Bankosu’na gelmesini rica ediyordu. Şimdi her şey sıfırdan, hatta sıfırın da altından başlaması gerekiyordu. Kamuflej Birliği, içeri gizlice sızmaya çalışan insanları yaka-

lamak üzere eğitilmişti ve yapılan anonsa cevap verdiği takdirde onu da kapı dışarı edeceklerdi. Adına ister iyi niyet ister yardım ve yataklık densin, görevlinin fikrini değiştirerek röntgen sonucunu vermesini diledi, ama bunun imkânsız olduğunu biliyordu. Kendinden emin, korkusuzca davranması gerekiyordu. Seçenekleri gözden geçirecek vakti yoktu, üstelik hangisinin en iyi seçenek olacağını da bilemezdi. Ehab'ın geri döneceği fikrini aklından çıkardı ve aklından geçmese de, görevlinin aniden kibarlaşacağı ümidine kapıldı. Röntgen sonucunu istiyorsa, bunu tek başına başaracaktı.

Etrafına bakındı. Peşinde kimse yoktu. Asansörlere doğru yürürken anonsun onuncu kez tekrarlandığını işitti. Düğmeye bastı ve kapılar açıldığı anda kendini beşinci katta buldu. Bir zamanlar sahip olduğu her şeyi boşaltmış gibi gözükten geniş ve boş mekânı süzdü. Ne bir insan ne de bir sandalye vardı; hastane koğuşları, odalar ve görevliler şöyle dursun, yolunu bulmak üzere zemin katta takip ettiği tabelalar bile yoktu. Bomboştı. Asansörün kapısı harekete geçerek arkasından kapandığı sırada yüksek tavanı incelemeye koyuldu. Lobiye bağlanan bir giriş vardı, dikkatli bir biçimde arasından geçti ve kapalı bir kapı fark edinceye kadar dar koridor boyunca yürüdü. Bunun, uğruna hastaneye kadar geldiği şey olduğunu anladı birden. Kapının yanına tuhaf, parlak bir metalden pembe bir levha asılmıştı ve üzerinde Tehlike Arz Eden Mermi Dosyaları Bölümü yazıyordu. Kapı tokmağının soğuk metalini kavradı, fazla vakti yoktu; asansör bir kez daha açıldı ve peşi sıra yaygara kopartan kızgın sesler duyuldu. Dediklerinden hiçbir şey anlayamasa da, o karmaşada gördüğü yüzü hemen tanıdı; böyle bir zamanda görmeyi asla ummayacağı kişiydi bu.

Ehab, Zefir Hastanesi'ne bir kez daha girmeyi denese de, bu imkânsız görünüyordu. Kimlik kartının büyükçe bir fotokopisi girişe asılmış ve Kamuflej Birliği'ne dağıtılmıştı. Ça-

lıştığı gazetenin genel merkezine doğru yola koyuldu, orada editörüyle buluştu ve neler olduğuna dair bilgi verdi. Sonrasında, kuyruğa giderek Nagy'ye bakındı. Endişelenmesini istemediği ve onu yatıştıracak herhangi bir şey söyleyemeyeceği için başından geçen olayı Yehya'ya anlatmak istemiyordu. Lobide yaşanan itiş kakıştan ve hastaneden atıldıktan sonra verecek iyi havadisleri yoktu. Amani'nin telefonuna da ulaşamıyordu. O ve Nagy, Yehya'ya belli etmeden kuyruktan ayrılarak Amani'nin dairesine doğru yola koyuldular. Kapısını neredeyse on beş dakika boyunca çaldıktan sonra, yanlarına gelen *bawab*⁸ onu sabahtan beri görmediğini söyledi. Büyük ihtimalle hâlâ işyerindedir, dedi ihtiyar adam ve onları binanın ön tarafına davet ederek dönüşünü birlikte beklemeyi teklif etti.

Bawab ile birlikte uzunca bir süre oturdular, sonra adam çay getirerek cebinden birkaç tane sigara çıkardı ve önlerine koydu, sonra bu binayı çekip çevirmeye başladığımda henüz küçük bir oğlan çocuğuydum, dedi. Buraya ilk kez geldiğinde, bu bölgenin epey büyük olduğunu ve uzaklara kadar yayıldığını söyledi. Başka bina da yoktu, insan da. Yalnızca söz konusu bu bina, sakinleri ve etrafını saran çöl vardı. En yakın yaşam alanı otoyoldan birkaç kilometre uzaklıktaydı. Ama eskiden beri bildiği bu yer artık yok olmuştu. Çok katlı binalar türemişti, bir yığın insan gelerek yerleşmiş ve marketler açılmıştı, şimdiyse bölge hıncahınç dolmuştu. Kederli bir iç çekti ve damarlı elleriyle uzağı gösterdi; orada bir yerlerde boş kalabilmiş ıssız ve büyük bir toprak parçası vardı. Ehab heyecanlandı, çünkü kapıcının bahsettiği toprak parçasını biliyordu. O yer, şimdilerde Kapı'nın egemenliği altına girmişti. İhtiyar adam güldü ve içine çektiği sigaranın dumanını üfleyerek öksürdü. Yıllar geçtiği halde insan-

ların, geçmişî yüzünden orayı satın almaya niyeti olmadığını dile getirerek sözüne devam etti. Bir zamanlar orada, gidenlerin yıllar geçmesine rağmen asla geri dönmediği bir ıslahevi olduğunu herkes biliyordu.

İhtiyar adam, Kapı ortaya çıktığından beri bölgenin epey değiştiğini, hatta kapandıktan ve önünde o meşhur kuyruk oluştuktan sonra daha da dönüştüğünü söyledi. Kapı'nın açık olduğu zamanlarda, iş saatleri boyunca hep bir karmaşa olur, feryat eden insan sesleri işitilirdi. Ama çalışmayı kesikten sonra bölgeye neredeyse ölüm sessizliği gelmiş, tek bir ses bile duyulmaz olmuştu, sanki içeri giren ve çıkan kimse yoktu. Zaman geçtikçe, diye sürdürdü konuşmasını, insanlar bölgedeki havanın tuhaf bir biçimde boğucu olmaya başladığını –bu yalnızca Kapı'nın çevresi için geçerliydi– ve güneşin çoğu zaman Kuzey Binası üzerinden doğduğunu ve yine aynı yerden battığını söylemişti, belki de binanın içinde olup bitenlere boyun eğiyordu. Özellikle Utanç Verici Olaylar'dan sonra Kapı'nın yanından geçen insanlar epey tedirgin oluyor ve yanına yaklaştıklarında ise korkudan dizleri titriyordu.

Adam, onlara güvenebileceğine karar vererek biraz öne eğildi ve Amani'nin Zefir Hastanesi'ne gittiğini, Zefir Hastanesi'nin Kapı'nın kontrolünde olduğunu, işiyle ilgili ve insanların durmaksızın hakkında konuştuğu o meşhur olaylara karıştığına dair birtakım şüpheleri olduğunu söyledi. Olaylardan sonra, bir gece vakti işyerinden eve döndüğünde saat gece yarısını geçmişti, normalde böyle bir alışkanlığı yoktu ve tuhaf örgütlere mensup bazı insanlar birçok kez gelip Amani'yi sormuştu, üstelik onunla yüz yüze konuşmak falan da istememişlerdi.

Apartmanın önünde bütün gün beklediler, Amani sanki ortadan kaybolmuştu. Nagy ve Ehab, Yehya'ya bakmak üzere kuyruğa geri döndüler, her zamankinden çok daha çaresiz hissediyorlardı. Başından beri Amani'yle olamadıkları için ken-

dilerini suçluyorlardı. Um Mabrouk havadisi duyduğu anda el ilanları dağıtmaya karar verdi; Abbas, birkaç bedava telefon konuşması, kâğıt helva ve meyve suyu karşılığında ilanın tasarımını yapmaya gönüllü oldu ve ilanın en alt köşesine her zamanki imzasını attı. Civardaki fotokopiciye gitti, sahibi ona borçlu olduğu için ilanı burada çoğaltmaya karar vermişti ve Um Mabrouk'a yüz kopya birden verdi. El ilanına Amani'nin eski fotoğrafı basılmıştı, çünkü Um Mabrouk'ta son zamanlarda çekilmiş bir fotoğrafı yoktu. Abbas, Amani'nin adı ve soyadını itinayla yazdıktan sonra bir de bu tarz durumlar için kullanılan alışlagelmiş o cümleyi ekledi: Kapı'yı müdahale etmeye, kayıp kişiyi bulmaya ve kaybolmasının altında yatan tuhaf olayları soruşturmaya davet ediyoruz.

Um Mabrouk ezeli bahtsızlığına hayıflanarak ve etraf-ta müşteri olmadığı halde Amani'yi kızı gibi gördüğünü anlatarak el ilanlarını eşyalarının yanına yerleştirdi. Amani, Um Mabrouk'un büyük kızı öldükten sonra cenazeye oldukça uzak yerden gelmiş, herkesten çok gözyaşı dökmüş, cenaze bittikten ve herkes evlere dağıldıktan sonra bile onunla kalmıştı.

Hiçlik

Adam adını, yaşını, medeni durumunu, eğitimini, mesleğini ve yaşadığı yeri sormuş olsa da cevapları daha önceden bildiği aşikârdı. Sonra, geriye yaslandı ve yasak olduğunu bildiği halde Amani'nin beşinci katta ne işi olduğunu sordu. Amani, sakinliğini ve kibarlığını elinden geldiğince korumaya çalışarak özür diledi. Bu yere pek aşına değilim dedi, yalnızca kuzeninin röntgen sonuçlarını almak istemişti ve doktorla olan randevusuna geç kalıyordu. Yehya ona bakmaya gelecekti mutlaka ve arayıp haber vermediği için epey telaşlanan ailesine hiç şüphesiz haber verecekti. Amani, onu buldukları zaman götürdükleri pembe tabelalı odanın ortasında duruyordu. Odadaki dosyalar o kadar yükseğe uzanıyordu ki duvarlar adeta görünmüyordu. Olmaması gereken bir yerde olduğu hissine kapılmıştı ve belli belirsiz bir korku duyuyordu, buna rağmen bu durumdan dil dökerek kurtulacağına inandı; düşüncelerini Yehya'ya ve ona yardım etmeye odakladı. Adam hiçbir şey söylemedi. Kim olduğunu göremediği biri arkasından yaklaştı ve adamın önünde durarak ona coşkulu bir saygıyla hitap etti.

“Safwat *basha*, burada Yehya Gad el-Rab Saeed adına bir dosya yok, efendim.”

“Bu cevap sizi tatmin etmiş olmalı” dedi Amani'ye dönerek. “Söylediğiniz isimde bir dosyamız yok, dolayısıyla ne kendinizi ne de bizi daha fazla yormayın.”

“Ama buraya, Zefir Hastanesi’ne transfer edildiğini ve iki gün sonra da çıkışının yapıldığını biliyorum.”

“Harika! O halde burada daha fazla durmasının bir sebebi yok, tedaviye ihtiyacı olmadığı belli.”

Bunun üzerine Amani ses tonunu yükseltti; söyledikleri onu kışkırtmıştı ve adamın duygularıyla oynamaktan zevk aldığını fark edince iyice sinirlendi.

“Hayır, tam tersine o kadar çok ihtiyacı var ki! Leğen kemiğinde bir kurşun var, Utanç Verici Olaylar sırasında vücuduna isabet eden bir mermi!”

Sert mizaçlı adam oturduğu yerden kalktı, uzun boylu ve geniş yapıydı, yumruğunu sıkarak gürültüyle masaya vurdu. Raflarda duran dosyalar sallandı, birçoğu yere düştü.

“Ne o gün, ne ertesi gün, ne de diğer günlerde yaralanan kimse olmadı, anlaşıldı mı?”

Amani geri adım attı, ama gözünü karartmıştı. Kendini daha fazla kontrol edemeyerek adama bağırdı.

“Yalancı! Kuzenim yaralı ve mermi hâlâ vücudunda! Bu ameliyat gerçekleştirilir gerçekleştirilmez ve o da mermiyi eline alır almaz, vurulduğunu herkese anlatacak ve size de kanıtlamış olacak!”

Havayı sessizlik bürüdü, Amani yalnızca kalp atışlarının sesini duyuyordu; bu sırada alnındaki damarlar şişmiş, iki koluna da bir ürperti gelmişti. Kendini yaklaştırmakta olan bir darbeden korumak için hazırlanıyormuşçasına zor nefes alıyordu.

Hiçlik. Gözleri bağlı değildi, ama görebildiği tek şey karanlıktı. Avuç içlerini yüzünden çekti, hiçbir şey yoktu. Hiçbir ses duymıyordu; yoklayacağı ne bir duvar, ne bir kolon, ne de bir parmaklık vardı. Ayakta durduğu, oturduğu ya da üzerinde uyuduğu sert zemin haricinde hiçbir şey görmüyor, hiçbir şey hissetmiyordu. Belki o da bu zeminden ibaretti. Her yöne yürüdü, ama boşluktan başka hiçbir şeyle karşılaşmadı. Çıglık atmaya, sessizleşerek başka sesler duymaya, ona hak-

sızlık ettiği için cezalandırılmayı hak eden herkese lanet etmeye kalkıştı. Ya da laneti yalnızca adlandırmaya. Kapı'ya ve onu işleten insanlara. Menekşe Telekom Şirketi'ne. Yüce Şeyh'e. Sonra söylediklerini geri alarak af diledi; önce karşı koydu, sonra özür diledi; önce cesaret doluydu, sonra gözyaşlarına boğuldu. Ama hiçbir şey değişmedi. Hiçlik devam etti.

Bu boşluğa nasıl düştüğünü, zamanın nasıl geçtiğini ya da geçip geçmediğini bilmiyordu. Defalarca uykuya dalıp durdu, böylece bu hiçlikten uyanabilecekti. Başka bir şeye uyanmak istedi, bunun haricinde herhangi bir şeye. Rüyasında bile olsa bir renk ya da tek bir ışık noktası görmek istedi, ama kurduğu düşler gibi rüyaları da onu hayal kırıklığına uğratmıştı. Hayal gücünden ilk eksilen renkler oldu, sonrasındaysa ışık, böylece zihnine de karanlık çöktü. Günübegün yüzler de silinmeye başladı: annesinin, Yehya'nın, patronunun yüzleri. Yüzlerine dair hatırladığı bilindik detaylar, iyice kaybolduğu ana kadar bulanıklaştı. Bir insanın anılarını çalmak mümkün müydü? Uzun zamandır zihnini meşgul eden görüntüleri sonsuza kadar kaybetmek? Kendi vücudundan başka dokunacağı hiçbir yer yoktu, konuştuğu zaman duyduğu tek ses yine kendisinininkiydi. Sahip olduğu tek şey bu tuhaf zemindi. Yürüdüğü zaman ne taşın soğukluğunu ne de ahşabı hissediyordu, halı veya başka maddeyle kaplı olduğuna dair hiçbir his yoktu. Yere eğildi ve burnunu yakınlaştırdı, ama hiçbir koku almadı; koku alamadığını, ne terini ne de kıyafetlerini, hiçbir şeyi koklayamadığını fark etti. Kıyafetlerine ne olmuştu? Jean pantolonu ve ceketini üzerinde değildi, çantası da yoktu. Onu yeryüzünden alıp uzaya göndermiş olmaları, hiç kimsenin yaşamadığı karanlık bir gezegende tek başına bırakmış olmaları mümkün müydü? Kendine gelip de buraya getirildiğini fark etmeden önce neler olmuştu? Gözkapaklarını yukarı kaldırarak önce bir gözünü, sonra diğeri açtı, bunun üzerine herhangi bir şey yapıp yapmadık-

larını anlamak için kalçalarına, göğüslerine ve bacak arasına dokundu. Bağırırken bağırıyor, onlara bir daha asla karşı gelmeyeceğine yeminler etti, onu affetmeleri için yalvarıyor ve ümitsizliğe kapılarak Yehya ile bir daha asla görüşmeyeceğine söz verdi. Vücudunun titrediğini, yüzündeki kasların kasıldığını hissetti. Hiçbir şey eski haline dönmeyecekti artık. Ağzını açmayı denedi, bunun için çaba gösterdi, ama sonra bugüne kadar söylediği her şeyin yalan olduğunu dile getirdi. Aslında kuzeni olmadığını, onu beklemediğini, ailesine hiçbir şey söylemeyeceğini, hatta bir ailesi bile olmadığını itiraf etti. Gelgelelim hiçlik devam etti. Geçen her bir dakika onu başarısızlığa daha da yaklaşıtıyordu. Artık ne mantıklı düşünebiliyor, ne de önündeki seçenekleri değerlendirebiliyordu. Daha önce hiç bu duruma düşmemişti. Sanki zaman durmuş ve onu deliliğin kuyusuna atmıştı.

Dayak yemeyi istedi, eziyet görmeye hazır, yanaklarını uyuşana kadar tokatladı kendini ve ağzında biriken kanı hissedebilmek için dudaklarını ısırıyor, ama tat da alamamıştı. Hiçbir his yoktu yine. Aslında o da hiçbir şeydi belki, hiçbir zaman var olmamıştı. Ya da hiçliğe dönüşene, bir hiç olana kadar yavaşça çözülecek ve atomlarına ayrılacaktı belki de. Yok olmaya başlıyordu işte: ilkin gözyaşları ortadan kayboldu. Bu duruma karşı gelmeye çalıştı; kapalı gözlerini sıkıyor, oracıkta ağlamaktan ölmeyi düşündü, ama gözyaşları akmadı. Kaybolmuştu. Buharlaşıp uçmuştu. İlk parçası sırta kadem basmıştı bile; sıra geri kalan kısımlarındaydı. Oturdu, kollarını etrafına doladı ve tamamen yok olmayı bekledi.

* * *

Yehya günlerce perişan halde dolandı. Her sabah ve her akşam kuyruktan ayrılıp Amani'nin dairesine yürüdü, çektiği acıya rağmen onu civar sokaklarda ve kalabalıklarda

bulabilmek ümidiyle saatlerini harcadı. Nagy, Yehya'yı Zefir Hastanesi'nden elde edecekleri hiçbir şey olmadığına ikna ederek oraya gitmesini yasakladı. Eğer giderse, vücundaki mermiyle birlikte o da kaybolacaktı ve birkaç aydır göğüs gerdiği her şey boşa gidecekti. Yehya, Amani'nin güçlü olduğunu ve geri adım atmayacağını biliyordu, ayrıca sinirlendiği zamanlarda, –ki bu yüzden başı kaçınılmaz olarak her zaman belaya giriyordu– cesaretinin onu dikkatsizliğe iteceğini de biliyordu. Ehab'ın çalıştığı gazete kısa ve muğlak da olsa sonunda bir duyuru yayımlayabildi. Um Mabrouk'un elindeki ilanlar saatler içinde tükenmişti ve Shabaly, Memur Birliği'nde görev aldığı sırada dost olduğu arkadaşlarına son zamanlarda kaybolan insanların akıbetini sormaya gönüllü olsa da verdikleri cevaplardan hiçbir şey anlamamış, arkadaşları da ona yardım etmek için pek çaba sarf etmemişti.

* * *

Sabahın erken saatlerinde çıktı ya da çıkmaktan ziyade kendini bir tünelde buldu. Tüneli sona erene kadar izledi, Kulübe'den pek uzakta sayılmazdı. Oradan anayola doğru yürüdü, sonra bir minibüse bindi. Evin uzak bir köşesinde indi ve yolun kalanını yürüdü, kapıcı geldiğini anlamasın diye apartmanın içindeki merdivenleri çıt çıkarmadan tırmandı. Hiçbir şey değişmemişti. Kıyafetleri hâlâ oradaydı, ayakbaları tıpkı bıraktığı gibi yere saçılmış bir vaziyetteydi, lavabodaki tava ve masanın üzerinde bıraktığı yarısı yenmiş yumurtalı sandviç bayatlamıştı. Duyuları geri dönmüş gibiydi, ama emin olmak istiyordu. Buzdolabını açtığı anda birkaç farklı kokunun iç içe geçtiğini fark etti, sarmısak soydu, dairesindeki bütün ışıkları yaktı ve üzerindeki her bir rengi gözleriyle özümseyerek yerdeki yün halıyı inceledi. Avuç içle-

rine baktı, bileklerini döndürdü, el ve ayak parmaklarını kıpırdattı. Sonra, denize dalıyormuşçasına kendini birdenbire aynanın önüne attı. Yüzüne baktı. Bitkin ve soluk olsa da bir bütündü; gözleri, burnu, ağzı ve saçlarıyla oydu.

Çantasında bir yığın fotoğraf buldu. Vurulduğu sırada Yehya'ya doğru koştuğu ana dair bir fotoğraf ve Kapı'nın vuku bulduğunu inkâr ettiği çatışmaların ikincisi sırasında bizzat kendisinin bir fotoğrafı vardı. Bu fotoğrafta Yasak Bölge'ye doğru koşuyordu, yüzünü o kadar net çekmişlerdi ki fotoğraftakinin o olduğuna hiç kuşku yoktu. Bir başka fotoğraf Yehya ve Nagy ile kafeteryada otururken çekilmişti, önlerinde bir tabak bakla yemeği vardı. O kadar çok fotoğraf vardı ki her hareketi çekilmişti sanki, üstelik bunları kimin çektiğine dair en ufak bir fikri yoktu. Ne var ki artık hiçbir şeye şaşırıyordu. Son fotoğraf tamamen siyahtı, banyo edilirken ışığa maruz kalmış gibiydi. Son derece gelişmiş bir gözetim sistemi kurmalarına rağmen hâlâ film makineleri kullanıyorlar, diye düşündü.

Amani döndükten sonra bir hafta boyunca evden çıkmadı; ne işe gitti ne de telefonlara baktı. Um Mabrouk'u arayan *bawab* olmuştu, çocuklarının nasıl olduğunu sorduktan sonra Amani'nin geri döndüğü haberini verdi. Yattığı yerden salondaki ışıkların yandığını görmüştü. Işıklar evvelsi günden beri söndürülmemişti. Üstelik apartman kapısının yanına bir çöp torbası konduğunu da fark etmişti. Önce, evdeki Amani olduğundan şüphe duysa da, aylık ücretini bizzat verdiğini görünce şüpheleri dağıldı. Um Mabrouk, daha telefonu kapatmaya vakit bulamadan neşe içinde zılgıt çekti, kuyruğun tanık olduğu ilk zılgıtı bu.

Hep beraber ziyarete geldiler, ama Amani çok yorgundu ve yanlarında uzun süre oturamadı. Pek bir şey söylemedi, duygu ya da coşkudan yoksun cümleler kurdu. Ona neler olduğunu sordular, röntgen sonuçlarını ararken Kamufraj Bir-

liği muhafızları tarafından yakalanarak kendisinden şüphelenildiğini ve gözaltına alındığını söyledi. Cep telefonuna el konulmuş ve kimliği kontrol edilmişti, neden orada olduğunu sorduktan sonra salınmıştı. Eve dönerken gribe yakalanmak üzereydi, büyük ihtimalle hastaneden kaptığı bir şeydi, ağrıyan boğazı ve yüksek derecelere çıkan ateşiyle yatağa düşmüştü. Telefonlara çıkmamasının sebebi buydu. Sehanın üzerinde, ağızına kadar ilaç ve hapla dolu kutuları gösterdi. Röntgen sonucunu Zefir Hastanesi'nde bulamadığını da ekledi, başından beri orada olmadığına iyice ikna olmuştu. Belki de Tarek kaybetmişti, sorumluluğu üzerinden atmak için de onları yanlış yönlendirmiş olmalıydı. Yehya kıpırdamadan dururken Nagy de tek kelime etmeksizin başıyla onayladı. Oturduğu sandalyeden kalkan Ehab, gitmeleri ve Amani'yi dinlenmesi için yalnız bırakmaları gerektiğini söyledi. Daha iyi hissettiğinde geri geleceklerdi, ama şimdilik bir sonraki adımın ne olacağına karar vermeleri lazımdı.

Amani kapıyı arkalarından kapayıp salona geri döndü, baş ağrısının en kısa zamanda geçmesini umuyordu. Bardakları mutfağa taşıdı ve dakikaların akmasına izin vererek yavaşça yıkadı, aklı başka yerdeydi. Bardakların çınlayan sesi ve suyun teninde bıraktığı his, önceleri değerini bilmediği yatıştırıcı bir etkiye sahipti. Bardakları kurulayıp raftaki yerlerine koydu ve mutfaktan, ışıkları kapatmadan çıktı.

Dışarı çıktıklarında kimse tek kelime etmedi, çünkü ne düşündüklerini söylemelerine gerek yoktu: Amani bir şeyler saklıyordu. Muhafızlar onu küçük düşürmüş ya da tehdit etmiş, hatta dövmüş bile olabilirdi. Ama yaralanmış gibi gözüküyordu ve vücudunda şiddete uğradığına dair bir iz yoktu. Bir şeylerin olduğu belliydi, ama neler döndüğünü bilmenin imkânı yoktu. Belki de o gizemli yöntemlerinden birini kullanarak Amani'den, Yehya ve canla başla örtbas etmeye çalıştıkları o delil hakkında, ya da o olmadan

Yehya'nın hâlâ hayatta olmasında büyük katkısı olan Nagy hakkında şimdiden epey şey bildikleri, hatta Amani'nin anlatacaklarından çok daha fazlasına sahip oldukları Ehab'a dair bilgi almaya çalışmış olabilirlerdi. Ya da belki de sorguya dahi çekmemişlerdi. Belki de en derin sırları ve duygularıyla oynayarak onu korkutmakla yetinmişlerdi, bu da Amani'nin yaşama gücü ve azmini derinden sarsmaya, kişiliğini kaybetmesine neden olarak onu bu sıkıcı ve cansız duruma düşürmeye yetmişti.

Kuyruğa geri dönerlerken Yehya, duvarında ÖZEL TAH-LİL VE TARAMA YAPILIR yazan eski yüzlü bir bina gördü. Binayı incelemek üzere arkadaşlarından ayrılarak yolun karşısına geçti. Kapı kilitliydi ve paslı, metal bir zincirle bağlanmıştı. İçeri girmeye çalışmanın bir anlamı yoktu; çıkarılan yeni kararname artık her yeri kapsıyordu, küçük klinikler ve hastaneler bile kaçamamıştı bu karardan. Bir kez daha etrafına bakındıktan sonra, karşı kaldırımında bekleyen Nagy ve Ehab'a işaret ederek büyükçe bir eczaneyi gösterdi. Bir dakika kadar gözden kaybolduktan sonra bir kutu ağrı kesiciyle geri döndü. Biraz daha yürüdüler ve ne zaman yeni bir telefon almayı düşünse Yehya'nın durup baktığı ufak telefon dükkânından geçtiler. Satıcıya telefon ve ahizelerin ne kadar olduğunu sordu. Adam birkaç model gösterdikten sonra, önü Menekşe Telekom Şirketi logosuyla süslenmiş şık, mor bir kutu getirdi. Yehya bu teklifi geri çevirerek başka operatörleri sordu. Bunun üzerine satıcı, bu dükkânda başka operatörün satılmadığını, çok yakında camdaki yazının da değişeceğini belirterek özür diledi.

Büro

Beklenmedik ziyaretlerinden sonra Amani, sıklıkla yaptıkları çağrılara karşın telefonuna yalnızca bir kez cevap verdi. Sesi baygın, cümleleri parça parçaydı ve Nagy'ye sabırlı olması için yalvarmıştı. Daha iyi hissedene ve yeniden işe gidene kadar kendisini rahat bırakmasını istedi ve onu bürodan arayacağına dair söz verdi. Kendisini evinde ziyaret etmelerini istemediği belliydi, böylece onlar da Amani'yi gittikçe daha az aramaya başladılar. Cep telefonları artık o kadar da güvenli değildi ve insanlar sabit hatlardan da şüphe etmeye başlamıştı. Buna rağmen haftada bir kez Yehya'yı aramaktan geri durmadı. Onu kontrol etmek, durumunun kötüleşmediğinden emin olmak ve pek ikna edici olmasa da kendisinin de iyi olduğuna dair güvence vermek amacıyla arıyordu. Yehya'nın hiç keyfi yoktu ve duyduğu endişe onu yaşlandırmış gibiydi. Kıyafetlerine bulaşan kan lekeleri boyuna büyüyordu; artık yalnızca idrara çıkarken değil, her dakika kanaması vardı ve kan kaybı dolayısıyla zayıf düşüyordu.

Yehya, Amani'yi bir müddet rahat bıraktı ve içini kemiren şeyin ne olduğunu anlatmaya hazır olduğu zaman gelip kendisiyle konuşmasını istedi. Ama ondan iki haftadır haber alamamıştı, böylece tereddütlerini bir kenara bırakıp belki büroya geri dönmüştür ümidiyle ağır aksak büroya doğru yola koyulmaya karar verdi. Eski patronu, birlikte çalıştıkları dönemde epey yakın bir ilişkileri olmasına rağmen soğuk

bir biçimde karşıladı onu. Orada neredeyse on yıl çalışmıştı ve bu süre zarfında büroya epey müşteri getirmiş, sayesinde satışlarda oldukça yüksek artışlar yaşanmıştı, ne var ki eski performansı artık hiçbir işe yaramıyordu. Eski patronu onunla konuşurken ona güvenmediğini ve orada bulunmasından rahatsız olduğunu belli edecek davranışlarda bulundu. Yehya, Amani'yi sorduğunda da homurdandı. Yehya'ya göre, patronu kendisini suçlu hissetmemiş olsaydı, ona orada fazla kalmamasını açıkça söyler, hatta neden geldiğini sorup kovardı bile.

Amani'yi eski bürolarında buldu. Büronun, tıpkı aklındaki gibi kalmış olması onu rahatlatmıştı; tavandan sarkan kırık pervane de hiç değişmemişti. Değişen tek şey dantel perdenin artık yerinde olmamasıydı; yere düşmüştü ve haki renkteki pis halının üzerinde duruyordu. Amani perişan gözükmüyordu, beti benzi atmıştı. Aylarca dokunmadığından, kâğıt yığınları ve müşteri listeleri üst üste birikmiş, masasının üzerinde duruyordu. Bir sandalye çekti, yavaşça ve zorlukla elini tutmak üzere uzandı. Eli soğuk ve titrekti. Önünde duran adamın gerçekten Yehya olduğunu, bulanık hayal gücünün bir icadı olmadığını anladığında Yehya'nın elini kavradı, sanki kendini kurtarmak istiyormuşçasına sertçe sıktı.

Ameliyatıyla ilgili yeni bir gelişme olup olmadığı, gece gündüz kıyafetlerini lekelemeyi sürdüren kanamanın devam edip etmediği gibi bir dizi soru sordu. Bütün dikkatini Yehya'ya vermişti. Verdiği cevapları dikkatle dinledi ve Yehya'nın artık söyleyecek bir şeyi kalmayana ve kafasında dönüp dolaşan hikâyelerden yorgun düşene kadar daha fazlasını sormaya devam etti. Yehya birkaç detayı kasten söylemedi; kadın zaten yeteri kadar endişelenmişti. Onu, yaralandığı akşam tehlikeye soktuğu için epey sıkıntı çekiyordu zaten ve bu sıkıntı her ne ise bundan söz etmeye hâlâ cesaret edemiyordu.

Konuşma sırası Amani'ye geldiğinde duraksadı ve karman çorman birtakım sözler söyleyerek ağırdan aldı. Yüzüne umutsuz bir ifade gelmişti ve birdenbire Yehya'dan çok uzaklaşmış gibi göründü. Yehya, ellerini Amani'nin omzuna koydu, kalbini derin bir endişe kaplamıştı. Amani'ye ona doğru dönüp boş gözlerle baktı. En ufak bir neşe belirtisi kalmamıştı yüzünde, Yehya'nın endişe dolu bakışlarını fark etmişti. "Bir şey yok, Yehya. Hiçbir şey olmadı bana. Aklıma bir şey geldi, o kadar, aptalca bir şey." Patron odanın önünden geçerken kapının önünde durdu. Yehya gitmek üzere ayaklandı ve elini nazikçe okşadıktan sonra kulağına birkaç kelime fısıldadı. Amani başını sallayıp belli belirsiz gülümsedi.

Ines

Shalaby, Hammoud'dan gazetede ki yazıyı göstermesini istedi. Kahve dükkânında oturduğu sırada haber spikerinin yazıyı televizyonda okuduğunu duymuş, karanlıklar içinden bir ışık parladığını hissetmişti. Hammoud gazeteyi alıp yazının olduğu sayfayı açtı. Shalaby yazıyı kesmesini istedi, böylece saklayabilecekti. Kupürü, yırtmamaya, buruşturmamaya özen göstererek masanın üzerinde duran eşyaların arasından aldı. Sonrasında, çayından bir yudum daha içerek aceleyle kuyruğa doğru yola koyuldu.

Shalaby, kuzeni Mahfouz hakkında söylediği şeyler yüzünden Ines'e hâlâ kızgındı; ona hakaret etmişti ve Shalaby de intikamını almak için bekliyordu. Sarf ettiği kelimelerin bir köşesindeydi ve hatırladıkça öfkeden dişlerini gıcırdatıyordu. Hak ettiği cevabı vermediği için kendine kızıyor, hikâyesinin lekелendiğini hissediyordu. Olayı ne zaman anlatsa Ines'i görmek amacıyla etrafına bakınıyor, geçen sefer olduğu gibi araya gireceğinden, hikâyeyi mahvedeceğinden ve onu, kuyruğun maskarası edeceğinden korkuyordu.

Yalnızca bir kadın olsa da Ines'in kendisini, kuyruğa geldiği günden beri sinir ettiğini itiraf etmeliydi. Düzinelerce, hatta yüzlerce insandan biriydi yalnızca, bütün köye karşı bir kişiydi, yine de yalnızca bir kadındı, hem de yerini bilmeyen bir kadın... Ines kendini çok akıllı zannediyordu, ama Shalaby her halükârda ondan çok daha fazlasını bili-

yordu. Bir şeyler bilen insanlardan işin içyüzünü duymuştu; Mahfouz'un öldürdüğü o genç adam dua eden, oruç tutan, Cuma'ya giden bir mümindi, büyük ihtimalle bir asi bile değildi, yalnızca oradan geçiyordu. Ama Mahfouz hiç şüphesiz bilmiyordu bunu. Genç adamın işe gittiği söylenmişti, ama sonuçta Mahfouz da işini yapmış, emirleri yerine getirmiş, görevini yapıp eve dönmekten başka bir şey istememişti. Kuzenleri kısa zaman önce taşındığı için o da onların yanına gitmeyi tasarlamıştı.

Shalaby kahve dükkânından dönerken Yehya da kuyruğa vardı. Çektiği acıya rağmen keyfi yerindeydi. Kaybolduğundan beri Amani'nin dudaklarına yayılan o tatlı tebessümü nihayet yakalamıştı. Onu en sonunda görebilmişti, bu yüzden ansızın içinde büyümeye başlayan ve ona savaşıma devam etmek için ihtiyaç duyduğu irade gücünü veren zayıf bir umut titreşimi hissetmişti. Onunla tekrar görüşmeyi kabul etmişti ya, işte şimdi dünya daha farklı, daha aydınlık bir yere dönüşmüştü. Ona yeni bir haber vermediği, içini sızlatan şeyi itiraf etmediği ya da onun ürkek birine dönüştüğü endişesini dindirmediği doğrudu. Aksine, en azından Kapı açılana ve bu iç karartıcı durumu çözene kadar ona ne olduğunu öğrenemeyeceğine dair korkusunu doğrulamıştı aslında. Ama yine de kendisini işyerinde ziyaret edebileceğini söylemişti, önemli olan da buydu. Nadiren de olsa eskisi gibi yanında olabilecekti. Bir sonraki görüşmelerinde onun sevdiği o sütlü ve tarçınlı çaydan içeceklerdi. Eskiden olduğu gibi akşam yemeklerine gideceklerdi. Bu sefer zamanın tıpkı bugünkü gibi hızlı geçmemesi için sessiz kalacaktı. Ona katıyen baskı yapmayacak, sakladığı sırrı istediği zaman söylemesine izin verecekti.

Shalaby kaba ellerini Yehya'nın önüne kadar uzattı, onu ürküterek düşüncelerini böldü. Yıpranmış eski deri çantasından çıkardığı ilanları etrafındakilere dağıtıyordu. Yeh-

ya, bu ilanın *Hakikat*'ten alınmış bir metin olduğunu gördü. Ehab hevesle bir tane aldı, bir diğerini Um Mabrouk kap-tı ama ilanda anlayabileceği görseller olmadığını fark ettiği anda elindekini Ines'e uzattı. Ines son zamanlarda öyle ger-gindi ki geri çekildi ama herkesin aynı ilana baktığını görün-ce tedbirli bir biçimde kabul etti. Bu metnin başlığı "Utanç Verici Olaylar'ın Fikir Babası Bulundu!" idi. Elden ele gezi-nen çok sayıda ilan yoktu, bu yüzden kısa saçlı kadın etra-fında toplanan birkaç kişiye metni yüksek sesle okumaya ra-zı oldu.

Kendi ülkesinde terörizm suçuyla yargılanan ve gıyabında hayat boyu hapse mahkûm edilen bir yabancının birkaç ay ön-ce ülkemize girdiği tespit edilmiştir. Ajanların, nankörlerin ve soytarıların yardımıyla huzursuzluğu kışkırtmak ve Kapı ile insanlar arasındaki güveni yerle bir etmek üzere komplo kur-muştur. Bu yabancı fitnecinin, geçen hafta, çevirdiği aşağılık dolapları hayata geçirmeye vakit bulamadan aldığı ölümcül yaraya yenik düştüğü ve geriye hiçbir bilgi bırakmadığı rapor edilmiştir. O gün meydana ateşlenen silahın sorumlusu oldu-ğu düşünülen bu adamın Utanç Verici Olaylar'a tam olarak ne kadar karıştığını çözmek üzere yapılan geniş çaplı soruşturma-lar devam etmektedir.

Shalaby, ilanın nasıl bir tepki aldığını görmek üzere kuy-rukta dolanıp durdu. Bir sağa bir sola bakındı ve metni bir kez daha okudu. Metin bir zamanlar Mahfouz'un da dahil ol-duğu Ezici Birlikler'in kimseyi vurmadığını iddia ediyordu; Utanç Verici Olaylar basitçe, insanlar arasına nifak tohumla-rı ekerek ve halkı bile isteye ikiye bölmeye çalışarak Olayları kışkırtmış bazı ödleğ yabancılarının ve adi birkaç hainin çevir-diği gizli bir komploydu. Bu hain ve ecnebiler, Olaylar sıra-sında meydana gelen ölümlerin suçunu (Shalaby'nin düşün-

cesine göre kuzeni gibilerinin oluşturduğu) muhafız birliğine atmış, sonra da kimse onlardan şüphelenmeye vakit bulamadan ortadan kaybolmuşlardı. Bu komplocular tıpkı bu olayda olduğu gibi yalan ve dolanlar uydurmakta uzun yıllardan beri nam salmıştı, şimdiyse Olaylar'daki rolleri ortaya çıkmıştı.

Hakikat nihayet ortaya çıktı, diye düşündü Shalaby, olaylara karşı benimsediği yeni bakış açısından memnuniyet duyan bir tavırla. Bu, Mahfouz'un suçsuz olduğu, herhangi bir yanlış yapmadığı anlamına geliyordu. Çizgiyi aşarak ortalığı karıştıranlar işte bu insanlardı, şehit düşmüş kuzeniye copunu kullanarak onlara yalnızca bir ders vermişti. Copunu daha önce de neredeyse her gün kullanmıştı ve uzmanların dediğine göre copla dövülmek ölümle sonuçlanmıyordu. Mahfouz'un, Olaylar sırasında meydana gelen kayıplarla hiçbir ilgisi yokmuş, dedi Shalaby kendi kendine; kuzeni büyük ihtimalle silahını bile ateşlememişti. Dahası, diye düşündü, Mahfouz'un o sırada copunun yanında bulunmaması bile olasıydı.

Shalaby'nin artık kuzenini savunabileceği bir kanıtı vardı. Bazı kuşkucular Mahfouz'un silahını ateşlediğini iddia etse de –gerçekten yapmış bile olsa– silahını ateşleyen yabancı bir ajanın da söz konusu olduğunu öğrenmişlerdi, dolayısıyla hangi merminin kime ait olduğu nasıl bilinebilirdi ki? Shalaby bunu doğrulayamazdı elbet; Mahfouz'un silahını görmemişti ve eksik bir mermi olup olmadığından da haberi yoktu. Ne var ki diğer muhafızlardan, adamın kafatasını delip geçtiği iddia edilen herhangi bir merminin bulunmadığını duymuştu. Adam askeri bir hastaneye götürülmüştü, doktorlar hayatını kurtarmaya çalışmışlar, hatta kafasını bile açmışlardı. Tüm bunlara rağmen doktorlar, ne söz konusu adamın ne de bir başkasının bedeninden çıkarılan bir mermi olmadığını söylemişlerdi.

Ne olursa olsun, asıl suçlu en sonunda ortaya çıkmıştı ve halihazırda yürütülen soruşturmalar Shalaby'nin haklı ol-

duğunu muhakkak kanıtlayacaktı. Mahfouz'un ailesi şehit aylığını, tazminatı ve itibarı hak ediyordu. Shalaby'nin hayal gücü, Kapı'ya ulaştığında onlardan isteyeceği şeyleri düşünmeye başlayınca iyice çığıırından çıktı. Mahfouz en başta olacak şekilde, hayatını kaybeden bütün şehitlerin isminin yazıldığı, memleketine inşa edilmiş bir anıt hayali kuruyordu, böylece onun bir kahraman gibi öldüğünü hiç kimse unutmayacaktı.

Shalaby her zamanki yerine, Ines'in arkasına geçti ve tıpkı savaşta kazandığı zaferle evine dönen bir general edasıyla muzaffer bir biçimde dikildi. Göğsünü kabarttı, hem kendinden hem de bir şehit kuzeni olarak yeni konumundan fazlasıyla memnundu. Bu gazete sayesinde adalet nihayet yerini bulmuştu. İlanları dağıttığı sırada gözü hep Ines'te olmuştu ve habere nasıl bir tepki vereceğini görmek üzere dikkatle yüzünü incelemişti. Haberi başka insanlarla tartışırken bile gözünü ondan ayırmamıştı. Son sözünü en sonunda söyleyebilmiş, çenesini sonsuza kadar kapatmasını sağlamıştı. Bugünden sonra, diye düşündü, ne Mahfouz'un onurunu sorgulamaya, ne hemşerilerine sırt çevirmekle suçlamaya ne de birini öldürdüğünü iddia etmeye cesaret edebilirdi. Belki de ne kadar yanıldığını o da fark etmişti. Daha önce herkesin içinde onu rezil eden Ines, diye düşündü Shalaby hevesle, insanların gözü önünde kendisinden özür dilerdi belki.

Ines metni okuduktan sonra gözyaşları ikiye katlandı. Shalaby ile yaptığı konuşmanın kaydedildiğini biliyordu. Suçlamalarda bulunmuş, dokunulamaz olduklarını bildiği insanlar için adalet talep etmiş ve sınırı tamamen aşmıştı. Bu yabancı komplocu yakalandığına göre, diye düşündü, hiç şüphesiz tutuklanacağım. Dediklerini duyan biri varsa eğer, yalan haber yaymakla yargılanabilirdi. Adamla gizlice anlaşmakla suçlanabilirdi, hatta belki Shalaby, kuzeninin itibarını yerle bir ettiğini söyleyerek başka suçlamalarda da buluna-

bilirdi. Elbette mahkûm edilecekti, ayrıca bu “yabancı işi” ile öyle ya da böyle bir bağı olduğunu kanıtlayan yeni deliller türeyecek, söz konusu ajan öldüğü için de tüm bu iddiaları reddetmek için duruşmada olamayacaktı. İşini kaybetmekle ve ya ortadan bir süreliğine kaybolmakla kalmayacak, hayatının sonuna kadar hapis yatacak ve fotoğrafı dünyanın bütün ilanlarına da basılsa bu, ona yardım edemeyecekti.

Um Mabrouk’un tesadüfen bulduğu kâğıt, kaydedilen konuşmalarının tek kopyası mıydı? Kadın bu kâğıdı farkında olmadan mı ele geçirmişti? Belki de bütün olasılıkları göz önünde bulundurmalı ve kuyrukta bir avukat aramalıydı.

Shalaby’nin tetiklediği tüm çekişme ve tartışmalar sırasında, içinde bulunduğu bu kötü durumun farkında olan tek bir kişi yoktu. Kıpırdamadan durdu, boynunun ve saçının büsbütün kapalı olduğuna emin olmak istercesine eskiye göre daha kapalı olan yeni giysilerini sinirle çekiştirip durdu. Sonrasında abayalı adamın yanına giderek telefonunu yere düşürüp kırdığını söyledi ve onun telefonunu kullanmak için izin istedi.

Nagy, Yehya’nın kolundan tutarak onu, Shalaby ve ilanlarının etrafında toplanan insan kalabalığından öteye çekti. Nagy, Mahfouz’la ya da gerçekten birini vurup vurmadığıyla ilgilenmiyordu. Metinde dikkatini çeken bir başka şey vardı. Gazete, Utanç Verici Olaylar sırasında silahların ateşlendiğini kabul ediyordu. Bu, Kapı’nın ateşlenen silahlar yüzünden yaralanan insanların olduğunu kabul ettiği anlamına mı geliyordu? Ya da aksine, bunu örtbas etmeye devam mı ediyordu? Üslup o kadar müphemdi ki pek bir şey anlayamamışlardı. Metnin ne anlama geldiği hakkında uzun boy-lu tartışmaya gerek görmeden, planlarını hayata geçirmek için tam gaz ilerlemeleri gerektiği konusunda hemfikir oldular. Yehya, leğen kemiğindeki merminin kaynağını biliyordu, onu kimin vurduğunu görmüştü, bunu en azından hayatta

olduğu sürece hiçbir şeyi yok sayamaz yahut değiştiremezdi.

Um Mabrouk, standının durduğu yeri gittikçe genişletmiş, karşı kaldırımından sürüklediği büyük taşın yanı sıra önüne bir de iki plastik sandalye koymuştu. Masa olarak kullanmak ve en sevdiği müşterilerine vereceği içecekleri sunmak üzere genç bir adamın yardımıyla sandalyeyi tersyüz etmişti. Mabrouk'tan, insanların kahve dükkânında, sokaklarda ve Kulübe'nin etrafında bıraktıkları gazete ve dergileri toplamasını istedi. Ayrıca, insanların kuyrukta ihtiyaç duymadığı başka şeyleri de getirmesini söyledi; kafa dağıtacak ve eğlendirecek herhangi bir şey olurdu. Özellikle kuyruğun ön kısmındaki insanlara sormasını söyledi, zira orası daha seçkin ve varlıklı olanların beklediği kısımdı.

Kısa saçlı kadın Um Mabrouk'un yanına yerleşti, orada sürekli bir müşteri akışı olması kampanyaya destekçi bulmak için güzel bir noktaydı. Müşterilerle yaptığı görüşmeler, Menekşe Telekom boykotunun da ötesinde dallanıp budaklanarak insanların geçim derdine ve onları etkileyen başka konulara kadar vardı. Bu sırada, kuyruğa girdiğinden beri durmadan açık tuttuğu radyosu değişmez bir haber kaynağı olarak kaldı.

Öğrencilerin, öğretmenlerin ve ideologların katıldığı ufak tartışma grupları türeyerek gittikçe daha da büyüdü ve çok geçmeden, Kapı hakkında çıkan yeni haberleri duymak ve tartışmak ya da daha uzaktaki gelişmeler üzerine soru sormak isteyen insanların epey etkilendiği sosyal buluşma noktalarına dönüştü. Um Mabrouk'un buluşma yeri, kuyruğa birçok havadis ve dedikodu veren bir nehir ağzına dönüşmüştü. Dedikodu bazen buradan çıkarak akıntıya karışıyor, bazen de daha uzak yerlerden bulundukları noktaya geliyordu. Her iki şekilde de, havadisler henüz iletilmeden önce hiç kuşkusuz Um Mabrouk'un standında çalkalanıyordu.

Um Mabrouk, kısa saçlı kadını korumak amacıyla bir do-

lu bahane ve özür türetmek, abayalı adamdan gelen tehditlerden paçayı kurtarmak için tüm becerilerini kullandı. Shalaby kadını öyle acımasızca taciz etti ki, kısa saçlı kadın, adamın her hafta ders verdiği kitlenin sayısına denk düşen, hatta bazen aşan bir dinleyici kitlesini cezbetmeyi başardı. Adam birkaç kez Um Mabrouk'a o kadından uzak durmasını ve yaptığı toplantılar için yer ayarlamaktan vazgeçmesini öğütledi, buna rağmen Um Mabrouk söylenene kulak asmayınca, kadını azarlayarak küçük düşürdü ve derhal o anda kapı dışarı etmesini buyurdu. Gelgelelim Um Mabrouk – kızının tedavisi için gereken parayı neredeyse toparlayabilmişti– katiyen sarsılmadı ve yeni dostunu kovmayı reddederrek şımarık bir edayla Shalaby'ye karşı geldi. Etrafındakilerden de destek alarak sözünü dinlemedi, bedava kullandığı telefondan kurtuldu ve yerine ucuz bir tane satın aldı. Shalaby, onun tam bir isyankâr olduğunu ve artık kontrolden çıktığını fark ettiğinde kadının haftalık derslerine gelmesini yasakladı. Dua etmek veya dini kavramak dışında başka bir amaçla toplaşmak menfurdur, diye bağırdı defalarca; “İnsanların Allah'ın kereminden sapmasına, O'nun gazabına uğramasına neden olur ve dini inkâr etmekten farksızdır!”

Kısa saçlı kadının bütün çabalarına rağmen, birkaç ay sonra Menekşe Telekom Şirketi'ne yapılan boykot kampanyası zayıfladı. Özellikle son zamanlarda ortadan kaybolan insan sayısı epey düşüşe geçmişken insanların idrak edebileceği bir durum değildi bu. Yine de yeni bir kayboluş dalgasının gelmek üzere olduğuna dair bir inanç var olmaya devam etti, dolayısıyla insanlar da gözlerini dört açmış oldular. Sakladıkları sırları ortaya çıkaran veya yaptıkları önemli işleri açıklayan cinsten konuşmaların Kulübe'ye iletileceğinden korkan insanlar telefonlarını evlerindeki boş odalarda bıraktılar ve yalnızca hoşbeş etmek, başsağlığında bulunmak veya tebrik etmek amacıyla telefon konuşması

yaptılar. Tedbir almak isteyen hiç kimse telefon hattını değiştirememişti. Zira diğer telefon hatları aboneliklerinin tamamen dolduğunu ve başka müşteri alamayacaklarını söyleyip duruyordu. Bu sırada Menekşe Telekom Şirketi kura uygulamasını ayda iki kez gerçekleştirmeye devam ediyordu ve bedava telefon kazanan hiç kimsenin bunu reddettiği duyulmamıştı.

Um Mabrouk'un koruması altındaki kısa saçlı kadın popülerliğini iyice artırdı ve abayalı adamdan gelen bir dişi tehdide ve sayısız bedduaya karşı meydan okudu. Adam, toplu dualarda kadının konusunu özellikle açarak, seçtiği yolun fesatlığın uçurumuna kadar gittiğini iddia ediyor, insanların arasına nifak tohumları sokarak onları düşünmeye, soru sormaya ve sakıncalı başka eylemlere sevk ettiğini söylüyordu. Ama kadın onu hiç ciddiye almadı. Aksine, kendine günlük bir program çıkardı: Um Mabrouk'un topladığı tüm broşürleri alacak, hangi haberin daha önemli olduğuna karar verecek (Kapı'yla ilgili olan her haber hiç kuşkusuz önceliğe sahipti) ve bu kısımları okumayı bilen insanlar için kırmızı kalemle işaretleyecek, okuma bilmeyenlere ise yüksek sesle okuyacaktı.

Rutininden çıktığı bir gün, tüm sabahını *Hakikat*'te yayımlanan haberleri düzelterek ve açıklığa kavuşturarak herkese anlatmakla geçirdi. Görünüşe göre soruşturmalar, birkaç gün önce Utanç Verici Olaylar'ı planlamakla suçlanan söz konusu yabancı'nın birçok savaş suçuna karışmış bir askeri hekim olduğunu ortaya çıkarmıştı. Ülkesinden yıllar önce kaçarak buraya gelmiş, dinini değiştirmiş, evlenmiş ve yeni bir isimle 11. Bölge'ye yerleşmişti. O kaçtıktan kısa bir süre sonra yıkılsa da, güçlü bir rejime sahip olan ülkesinde yaptıklarına rağmen, burada siyasi eylemlerden ve husumetten uzak durmuştu. Bu bilgilerin yanı sıra makalede, geldiği ülkedeki hukuk sisteminin, adamın doğal yollardan

öldüğünü onayladıktan sonra kovuşturmayı durdurduğunu belirten bir açıklama yapılmıştı. Yargı sistemi adamı yarım asır boyunca aradıktan sonra dava kapanmıştı. Bu kısa metin sondan ikinci sayfanın en alt satırına eklenmiş birkaç satır ile devam ediyordu, öte yandan ön sayfada ülkede bulunan ajanlarla ilgili kocaman bir başlık ve uzun zamandır devam eden, gizli kapaklı başlatılmış kargaşanın tarihi üzerine yazılmış bir yazı vardı.

Hakikat oldukça açıktı, herkes görebilirdi ve Shalaby iyice sersemlemişti. Onuru kırılmış, omuzları düşmüştü ve üstelik bir önceki gün, insanların epey ilgi gösterdiği bu hikâyenin üzerinden geçerken bütün detayları anlatmaktan bir dakika dahi sıkılmamasına rağmen, şimdi hikâyesiyle ilgili tek kelime etmiyordu. Öğlen vakti, tüm bu olanlara rağmen bütün cesaretini toplayarak Ines'ten yerini tutmasını istedi. Ines tek bir soru sormadan adamın bu isteğini derhal kabul etti. Pek de uzun sürmeyen bu süre boyunca, kendini kaybetmiş görüldüğü için Ines ona acımişti. Sesi çıkmıyordu, yüzüne utanç, hatta bir bezginlik ifadesi hâkimdi.

Ama Shalaby'nin tersine, Ines onun çektiği acıdan zevk almadı. Etraftaki insanlardan öğrendiği kadarıyla Shalaby epey talihsizdi; o, ailesi ve kuzeninin ailesi toprak sahibinin tehditlerinden ve sindirme politikalarından kaçmak için düzenli bir gelire ihtiyaç duymuşlardı. Ayrıca Ines, Kapı'da beklemesinin tek sebebinin evraklarını işleme sokmak olmadığını da öğrenmişti. Hatta bir keresinde ailesine, yoksul ufak kasabalarında onları yüceltecek, nam salmalarını sağlayacak ve onları toprak sahibiyle eşdeğer kılacak bir unvan alabilmeyi canı gönülden istediğini itiraf etmişti Ines'e.

Buraya ilk geldiğinde kendiyle durmadan övünen iyimser biriydi, ama artık iyice keyfi kaçmış, kafası karışmıştı. Tıpkı Ines gibi ne yapacağından emin değildi ve yine aynı şekilde art arda gelen musibetler silsilesine yenilmişti. Ines'in

başına gelen her şey bir türlü kapalı tutamadığı o gevşek ağzı yüzündendi. Kuyruğa gelmeden önce böyle değildi, hem de hiç. Başına ürkünç bir şey gelmiş, onu değiştirmişti; birine cevap vermeye veya kavgaya tutuşmaya hiç alışkın değildi, üstelik daha önce hiç kimsenin işine de burnunu sokmamıştı. Şimdiyse tam tersiydi. İşin tuhaf yanı, her gafından sonra eski haline, o sessiz, içine kapanık ve çekingen haline geri döneceğine yemin ediyordu, ama buna rağmen bulduğu ilk fırsatta verdiği sözü çiğniyordu. Gazetede yapılan düzeltmeyi duyduğunda rahatlamıştı; Olaylar sırasında insanların ölümünden sorumlu olan kişi hâlâ teşhis edilmemişti. Mesele çözülmemişti; o halde Mahfouz, Shalaby ve diğer muhafızlar hakkında söyledikleri kusursuz bir biçimde doğruluğunu koruyordu. Ne var ki, bu süre zarfında fırtına koptuğu takdirde onu koruyup kollayacak veya savunacak hiç kimsenin olmadığını fark etti. Başının beladan kurtulmasına izin vermeyen böyle gevşek bir ağza sahip bu kadının, kuyrukta ihtiyaç duyduğunda yardımına koşacak kaç dostu vardı ki?

O gün öğlen vaktinden biraz daha geç bir vakitte, kısa saçlı kadın alaycı bir gülümsemeyle *Hakikat*'ten bir başka makale okudu. Kulübe'ye eklenen yeni departmanın elemana ihtiyacı olduğunu bildiren alışılmadık bir ilan vardı. İş arayan herhangi bir kişinin, Kapı'dan ve üniversiteden aldıkları belge ve izin yanı sıra, diğer evraklarını arz etmesi gerektiği, böylece bir hafta içinde özel bir mülakata tabi tutulacakları yazıyordu. Başvuruların taahhütlü postayla gönderileceği bir de adres eklenmişti: Kapı'daki Kulübe, İletişim Departmanı, Yasak Bölge'nin gerisi. Nagy bu haberi duyduğunda kıkırdadı ve kadına bunun, şimdiye kadar okuduğu en tuhaf şey olduğunu söyledi; işe dair ne bir açıklama, ne aday profili, ne de görev tanımı vardı; hiçbir şart yoktu. Ama her şeye rağmen bu, düzenli bir maaşı ve ücretsiz izni olan ilgi çekici bir memuriyet işiydi. Çeviri departmanından hâlâ

bir haber alamamıştı; o inişli çıkışlı geçmişi yüzünden her yerden kovulmaya devam ediyordu. Kabul edileceğine dair bir şansı olduğunu düşündüğü için değil, işe alım yapan grubu huzursuz etmek için bu yeni departmana başvurmayı düşündü. Hem dosyasını gördüklerinde, hem de kendinde, yalnızca buraya değil, herhangi bir işe başvuracak cesareti bulabilmesi karşısında hiç şüphesiz şaşkına dönerlerdi. Yaklaştığını görünce Ehab'a el salladı ve fikrini onunla paylaştı. Ama asıl şaşırان Nagy olmuştu, zira Ehab da başvuruda bulunacağını söylemişti. Ehab kısık bir sesle, bu ilanın telefon dinleme operasyonu ile bağlantılı olabileceğinden şüphelendiğini söyledi. Gözetimin boyutunu ya da daha ne kadar süreceğini hâlâ öğrenememişlerdi, ayrıca kaybolan insanların sayısı gittikçe azalmış olsa da kayıplara karışanlar hakkında hiçbir bilgi de elde edememişlerdi.

Shalaby kuyruğu birkaç saatliğine terk ettikten sonra geri geldiğinde yanında ne deri çantası ne de kol saati vardı; koyu mavi kurdelesı olan parlak, altın sarısı bir madalyon haricinde elleri boştu. Madalyonu, kuzeni Mahfouz'un şerefine Kulübe'den aldığını herkese anlattı. Memurlara yaptıkları yanlışı göstermişti, onlar da Shalaby'nin ismini listede bulduktan sonra kendisine, en kısa zamanda Kapı tarafından damgalanmak üzere bir Takdir Belgesi vermişlerdi. Nagy madalyonu tanıdı, ama Shalaby'nin yalanını ortaya çıkarmak istemediği için hiçbir şey söylemedi. Yalnızca güldü, gözünden yaş gelinceye kadar güldü.

Ziyaret

Şaşırtıcı bir gelişme olarak Amani Nagy'yi aradı. Kendi ni onunla bir-iki saat geçirecek kadar iyi hissettiğinde büroya giden Yehya dışında birkaç haftadır kimseyle ne görüşmüş ne de konuşmuştu. Nagy önce onun aradığını anlamamıştı; zira telefonunda beliren numara Amani'ninki değildi; üstelik Amani, ona soru sorma ya da basitçe merhaba deme fırsatı bile tanımadan kendisiyle derhal buluşması gerektiğini söylemişti. Bacakları titreye titreye yürüyerek kahve dükkânının köşesine, lokantanın çaprazına gitti ve Nagy'nin gelmesini bekledi. Üniformalı doktor onu yine ziyarete gelmişti. Birkaç gün önce büroya gelmiş, patronu ve meslektaşları karşısında onu tehdit etmişti. Apaçık yapılmış bir tehdit olmasa da Yehya'yı Zefir Hastanesi'nde beklediğini söylemişti. Yehya'nın ameliyat olması gerektiğini, sağlığının tahayyül dahi edemeyeceği kadar hızlı bir biçimde çökmesine neden olabilecek komplikasyonlardan kaçınması gerektiğini dile getirmişti. Üstelik bu komplikasyonlar hayatına mal olabilirdi. Büro'dan ayrılmadan önce Amani'ye dönmüş ve Yehya'nın nerede olduğunu bildiğini söylemişti. Yehya birkaç gün içinde büroma gelmediği takdirde onu bizzat gidip ben ziyaret edeceğim, demişti.

Nagy geldiğinde hızla etrafına baktı, Yehya'yı kendisini ziyaret etmekten, büroya ve hatta dairesine bile uğramaktan alıkoyması için yalvardı. Kuyruğun daha güvenli olduğunu

düşündü, en azından orada kimse kayıplara karışmamış, er ya da geç geri dönmüştü. Geçirdiği korkunç günler hakkında hâlâ bir açıklama yapmamıştı ama buna dair tüm anıları doktorun ziyaretiyle birlikte tekrar gözünde canlanmıştı. Kimsenin bilmediği bu başına gelen şeyler, ağzına dahi alamadığı, hatta kendisine bile itiraf edemediği şeyler...

O kadar hızlı konuştu ki Nagy önce bir şey anlayamadı. Onu bu kadar huzursuz görmeye alışkın değildi, dolayısıyla isteğini soru sormadan kabul etti ve her şeyin yoluna gireceğine, Yehya'ya bir şey olmayacağına dair güvence verdi. Epey endişeli olan Amani dikkatli olmaları için yalvardı, Nagy de onu yatıştırmaya çalıştı. Belki de doktorun sözleri içi boş tehditlerdendi; bu gibi insanlar başkalarını doğru düzgün düşünmekten veya mantıklı davranmaktan alıkoyarak bir korku imparatorluğu yaratmaya bel bağlarlardı. Nagy sözleriyle Amani'yi yatıştırmaya çalışsa da Amani onu hiç duymadı bile. Söylediklerini durmadan tekrar etmekle yetindi ve sonra oradan öyle hızla uzaklaştı ki Nagy onun tökezlediğini, hatta birkaç kere neredeyse düşeceğini gördü.

Nagy etrafta gezinerek bundan sonra ne yapması gerektiğini düşündü. Amani'yi yatıştırmak için aklına ilk geleni söylemişti, ama bu söylediklerine kendi de inanmıyordu. Yehya kaçacak durumda değildi, üstelik o kadar inatçıydı ki tüm bunlar bırak onu sindirmeyi, gözünü bile korkutamazdı. Kuyrukta başka insanlarla hep bir arada olduğu için şimdilik güvendedi. Ancak haftada bir ya da iki kez dinlenmek ve hayatta kalmak amacıyla epey meşakkatli bir çaba gösterdiği için günden güne kaybettiği enerjisini geri toplamak üzere eve gidiyordu. Kış mevsiminin eli kulağındaydı ve çok yakında, şimdiki gibi gecesini ve gündüzünü kuyrukta bekleyerek geçiremeyecekti. Ne Yehya'nın ne de Nagy'nin neredede oturdukları bir sırdı. Komşular onları tanıyordu; iki ev de güvenli değildi. Nagy karşısına çıkan tüm bu zorluklar kar-

şısında düşüncelere daldı, birbiriyle alakasız şeyler düşünüyordu, minibüs durağına vardığının farkında bile değildi. Üzerine yorgunluk çöktüğünü hissetti, bu yüzden kendini gelen ilk minibüse attı ve güzergâhın sonuna kadar gitmeye karar verdi.

Esneyerek alnını pencereye dayadı, buğulu nefesiyle cama üfleyerek daireler yapıp rastgele şekiller çizdi, bu eskiden beri yaptığı bir şeydi. Sokaklar günün bu saatinde boştu. Hatta kedi ve köpekler bile göz önünden çekilmişti, bir tek üstü hayli tozlu beyaz bir arabanın tepesinde esneyen yaşlı ve şişman bir kedi vardı. Gökyüzü belli belirsiz aydınlıktı; kalın bulutlar güneş ışığını örtmüştü ve havayı sertleştirmişti, ufuktaysa yoğun bir alacakaranlık görülüyordu. Toz ve moloz parçacıklarının havada asılı kaldığı saatti bu; ne yeryüzüne düşüyor ne de uzayda kayboluyorlardı.

Otobüs, üzerinde kalın harflerle KAMU YOLU yazan ok işaretli tabelayı geçti. Tabela, otobana çıkaran dik bir yokuşu gösteriyordu ve Nagy bir tepeye doğru çıktıklarını fark etti. Gazetenin genel merkezine gidiyorlardı ve yeni araştırma raporuyla apar topar büroya giden Ehab'ı orada bulabileceğini düşündü. Fakat şimdilik, zihnini akışına bırakarak ve tüm düşünceleri bir kenara koyarak elde ettiği heyecanın tadını çıkarıyordu. Şoför güzergâhın sonuna geldiğini duyurana kadar yol kenarındaki tabelaların yanından geçti peş peşe. Adam minibüsü, bir telefon numarası ve Abbas imzasının üzerine beyaz, kalın harflerle ALLAH'I YÂD EDİN yazan büyük bir tabelanın altında durdurdu.

Gazete uzak değildi; yolun aşağısında olduğunu görebiliyordu. Minibüsten indi ve hiç de gösterişli olmayan binaya doğru yürüdü. Amani'den öğrendiklerini Ehab'a anlatmayı düşündü, ama buna değeceğine ikna olmamıştı. Bu bilgiyle ne yapabilirlerdi ki? İçeri girdiğinde Ehab'ı sordu, çalışanlardan biri yazışları müdürüyle bir toplantıda olduğunu

söyledi. Nagy kadına ismini bıraktı, beklemek için dışarı çıktı. Sokağın karşısındaki kaldırıma oturdu, kafasını yaşlı bir ağacın gövdesine yasladı; dalların etrafını sardığını, o kadim çam kokusunun burnuna kadar geldiğini hissetti. Yehya, sözünden dönmeyi bir hakaret olarak kabul ediyor olsa da, belki de bu inadından vazgeçmesinin vakti gelmişti. Durum vahimdi ve bu işe bulaşan yalnızca kendisi değildi; Amani de artık bu oyunun bir parçasıydı, bu da olan biten her şeyin eskiden olduğu gibi normale dönmesinin zor olacağı anlamına geliyordu.

Çok çalışarak geçirdiği üniversite yıllarından bu öğle vaktine kadar olan dönem boyunca tanıdığı yalnızca ikisi vardı, birbirlerinden epey farklı olsalar da çok yakın arkadaşlardı. Amani ve Yehya'nın birbirlerine tutunabilmesi kolay olmamıştı, doğal bir uyum içinde de değillerdi; ikisi de irade- li ve inatçıydı. Amani dediğim dedik bir kadındı, her kadında rastlamadığı bir özellikti bu. Yehya ise başladığı bir işten asla vazgeçmezdi, bir durumu yararına çevirebilme yetisini hiçbir zaman kaybetmemişti. Yehya, kural ve yasakların her şeyden, yönetenden, hatta Kulübe ve Kapı'dan dahi önemli olduğu bu toplumda yalnız ve güçsüz bir birey olduğunu asla kabul etmezdi.

Nagy onları, dünyadaki her şeyin birbiriyle bağlantılı olduğuna ve yaşamlarının güçlü ilişkiler ve çetrefilli bir ağ ile yönetildiğine inandıramamıştı. Tesadüfen gelişen olaylar bile, bağlantı tam olarak fark edilemese de bu gözle görünmeyen sisteme göre işliyordu. Yehya, bu konuyu ne zaman ciddiyetle tartışsalar kahkaha atardı, felsefe bilimi yüzünden aklını ve insan doğasına olan inancını kaybettiğini söyleyerek Nagy'ye takılırdı. Amani de gülerdi; sahip olduğuna inandığı bağımsızlığının gerçekte kabul edilmiş bir illüzyon, ilişki ve çelişkiler ağının bir parçası olduğuna asla ikna olamazdı. Nagy'ye göre, dışarıdan bakıldığında bütün dizginle-

rin elinde olduğu görülse de aslında Kapı'nın kendisi de bu sistemin bütünüleyici bir parçasıydı.

Bir gün, Amani'ye görünüşte önemsiz ve alakasız olsa da büyük resme bakıldığında yaptığı her şeyin yansımaları olduğunu söylemişti. Örneğin bir miktar hava soluması gibi görünürde epey önemsiz olan bir şeyin sonuçları olabilirdi. Ciddiyetinden ödün vermeyen bir ifadeyle gülümsemiş ve ev sahibine ödediği az bir miktar kiranın bile Kapı'nın şehrin göbeğinde birdenbire ortaya çıkmasına katkı sağlamış olabileceğini eklemişti. Bir diğer taraftan, kabul etmiyor olsa da olan biten her şeyden bizzat kendisinin de etkilendiğini dile getirmişti; Kapı, renkli flamalardan yapılmış uçurtmaları yasakladığı anda bu, onun gündelik yaşamını ve iş hayatını dolaylı yünden etkileyebilirdi. Çok belirgin bağlantılar olmasa da bu söz konusu karşılıklı ilişki gerçektir. Bunları söylediğinde Amani gülmüş ve arkadaşına tamamen aklını kaybettiğini söylemişti.

Amani'yle tanıştığı günden beri onun politikaya da, felsefeye de ilgi duymadığını biliyordu. Ne olursa olsun, gündelik hayatın somut detaylarına odaklanırdı. Yehya da tıpkı onun gibiydi; fiziki gerçeklikle ve dolaysız olduğunu bildiği şeylerle uğraşmayı tercih ederdi. Dolayısıyla farklı olan, hayatın ufak detaylarına az da olsa dikkat eden ve bütün bunların ortasında sıklıkla kendini kaybetmiş gibi görünen Nagy'ydi. Yalnızca daha geniş bir boyuta, her şeyin yönetildiği sistemlere bakıyordu. Küçük parçalara ilgi duymuyor; geniş çerçeveyi, nasıl işlediğini ve ne anlama geldiğini kavramak istiyordu. Başlarda onların güvenli, sağlam hayatlarına özenmişti, zira kendisi Kapı'nın öfkeli gazabı karşısında yıpranmaktaydı; ama şimdi Yehya'yı ve belki Amani'yi de kaybetmek üzereydi. Güçsüz ve tek başına kalacak, dönüşen hayatta mahkûm olacak ve bir zamanlar sefasını sürdüğü özgürlüğünü kaybedecekti. Hâlâ bir öğrenci ya da umut dolu genç

bir eğitimci olsaydı şayet, kuyrukla ilgili her şeyi değiştirir, dostlarını korkusuzca savunur ve Kapı'yı beraberinde getirdiği tüm sistemle birlikte alaşağı etmeden durmazdı.

Ehab'ın omzuna dostça dokunmasıyla doğrularak zihnindeki düşünceleri bir kenara attı.

“Merhaba Nagy, seni beklemiyordum.”

“Buraya gelmiş bulundum. Bu sabah olanlara inanamayacaksınız.”

“Gel, yolda konuşalım. Sen de kuyruğa gidiyorsun, öyle değil mi? Müdürüm kuyrukla ilgili haberler yayımlamak istemiyor artık. Bir hafta önce yazdığım metni reddetti. Şimdi de bir başka yazıyı geri çevirdi. Bunlardan önce Amani'yle birlikte gittiğim Zefir Hastanesi hakkındaki makalem-den önemli sayılabilecek her şeyi çıkardı. İnanabiliyor musun, üç koca paragrafı iki buçuk satıra indirdi; işini bitirdiğinde yazıdan çok tebrik kartına benziyordu! Menekşe Telekom Şirketi boykotu hakkında yazdığım makaleyi bile reddetti. Kâğıdı geri istediğimdeyse vermeyi reddetti. Bu adamda şüpheli bir şeyler var ve küstahça davranıyor, demedi deme! Hem kısa hem de müphem olmasına rağmen Zefir Hastanesi saldırısı hakkında bir yazıya izin verirken, telefon şirketi skandalının yayımlanmasını nasıl yasaklayabilir?”

Gazete

Hakikat, basım adedini artırarak Yüce Şeyh ile merak uyandırıcı bir röportaj yaptı. Kalın harflerle atılmış alt başlık, röportajın, birinci ve ikinci Utanç Verici Olaylar sırasında silahla vurulan masum vatandaşlar hakkında çıkan dedikodulara cevap niteliğinde olduğunu ima ediyordu, mutlak fikri nihayet sorgulanabilirdi. Dedikoduların çok çirkin olduğunu dile getiriyordu; hepsi de mantığa aykırı ithamlardı. Kalın bir çerçeve içine alınmış özel bir köşe yazısında, Kapı'nın bu tarz yalanları inkâr ettiği, ama yayılmaya devam ettiği için bunun faydasız olduğu yazılmıştı.

Yazışleri müdürünün kaleme aldığı kısa bir giriş metninde, Fetva ve Aklileştirme Komitesi Lideri Sayın Yüce Şeyh'in son zamanlarda 4. (A) Madde'ye yapılan eklemeler ve buna bağlı olarak ortaya çıkan dedikodular hakkında müminlerden birtakım sorular aldığı belirtiliyordu. Şeyh cevap olarak bir fetva vermişti ve bu fetva editörün dediğine göre halkın şükran duymasıyla sonuçlanmıştı. Ayrıca bilge ve eğitimsizlerin kendi sorunlarıyla boğuştuğu bu zorlu zamanlarda halkı aydınlığa kavuşturabilecek tek kişinin Saygıdeğer Din Büyüğü olduğunu da açıklamıştı. Şeyh'in röportajda yaptığı açıklama, metinde belirtildiği gibi o kadar avutucuydu ki muhabir, şahsına duyduğu yoğun minnettarlığı ve takdiri dile getirmek için kaydı birkaç kez durdurmak zorunda kalmıştı.

Şeyh, muhabire fetvanın iki farklı fermanı olduğunu söyledi; her biri, iki farklı kategoriye mensup insanlar için ge-

çerliydi. İlki, dedikoduyu başlatan ve yayan kişilere yönelikti: onları yalancı ve ikiyüzlü olmakla suçluyordu. Ne var ki fetva aslen ikinci kategoriye, bir başka deyişle inancı zayıf olan müminlere ithaf edilmişti. Buradaki sorunun basit ve açık olduğunu söyledi. Lafına, dindarlığın insanları talihsizlikten ve kötülüklerden koruyacağını söyleyerek başladı; dini bütün âlimler ve sıradan vatandaşlar bunun doğru olduğunu bilirdi. Dolayısıyla Allah korkusu olan dini bütün (ve imanı kuvvetli) vatandaşlar faciaya sebep olmazlardı. Aksine, şüpheli buldukları insanlardan ve ne idüğü belirsiz yasaklı yerlerden içgüdüsel olarak uzak dururlardı.

Olaylar sırasında insanların yaralandığına dair iddialarsa, bizzat yaralanmış dinsiz bir azınlık tarafından yayılan yalanlardan ve uydurma haberlerden ibaretti. Ulusun büyük bir çoğunluğu Allah'a çok şükür mümindir, bu sebeple mermilerle karşı karşıya kalmış bile olsalar onlar adına korkmuyordu. Ne var ki dini bütün olanların bile, Allah'ın onları tehlikelerden koruyacağından emin olmaları için, kendilerini dua etmeye adanmış gibi birtakım önlemler almaları gerekiyordu.

Yüce Şeyh Kutsal Kitap'tan, bir müminin bedenine (ettiği dualara ve yakarışlarına rağmen) mermi saplandığı takdirde inancının, onu devirenin Allah olduğunu kavrama yolunda ona rehberlik edeceğini belirten birkaç bölüm okudu. Yaralanan mümin ümitsizliğe düşmemeli ve Allah'ın iradesine karşı gelmemeliydi. Sorgulanamaz olanı sorgulamamalıydı, bu tarz davranışlar, onu, kuşkuya açılan tehlikeli bir yola sokabilirdi. Mümin bu davranışlara nazaran Allah'ın iradesini kabul etmek zorundaydı. Vurulduğu için ve genellikle dini bütün, hürmetkâr insanlara ayrılan cennete gideceği için ne kadar şanslı olduğunun farkına varmalıydı.

Röportajın sonunda Yüce Şeyh söylediği her şeyin fetvanın bir parçası olduğunu dile getirdi. Fetva ve Aklileştirme

Komitesi'nin son toplantısında bu açıkça tasdik edilmişti ve yurttaşların şüphe ve endişelerini gidermek üzere birkaç gün içinde gerçekleşecek büyük bir basın toplantısında duyurulacaktı.

Sayfanın ortasına Yüce Şeyh'in büyük bir fotoğrafı basılmıştı, yüzünde vakur bir gülümseme vardı ve muhabir de Şeyh'in hemen önünde oturuyordu. Makale Şeyh'in, gazetenin doğruları ortaya çıkarmasıyla ilgili yaptığı yorumlarla sona eriyordu, zaten özel bir röportaj vermesinin asıl sebebi buydu.

Yehya, Um Mabrouk'un önündeki plastik bir sandalyeye oturarak ayaklarını taş masaya uzattı. Bir elinde bir fincan çay ve diğer elindeyse Ehab'ın yazdığı, yazışleri müdürünün yırttığı raporun diğer kopyası vardı. Ehab yanına, Nagy de karşısına oturdu. Etraflarında yere dağılmış bir sürü gazete vardı. Yehya omuz silkerek yazışleri müdürünün doğru karar verdiğini söyledi: rapor yayımlanmaya uygun değildi. Hikâyenin basitçe hiçbir anlamı yoktu. Diğer gazetelerde yayımlanan hikâyeye ve Kapı'nın yaptığı bütün duyurulara ters düşüyordu, üstelik Komite'nin en son fetvasına da karşı geliyordu. Ehab'ın raporu yalnızca dedikodulara dayalıydı: henüz ortaya çıkmayan devlet malı mermiler yüzünden yaralanmış yurttaşlar olduğuna ve insanların bu kişilerin yaralarına duyarsız kaldığına dair dedikodular. İnsanların vücudundan çıkardıkları mermileri imha ettiklerine ve sonrasında mermilerin gerçekten de var olduğunu inkâr ettiklerine dair dedikodular. Pek az insanın taşlarla yapılmış barikatlara tırmanarak Yasak Bölge'ye girebildiğine ve Kuzey Binası'na yaklaşabildiğine dair dedikodular. Kiminin saçmalarla öldürüldüğüne, ama hayatta kalmayı başarabilenlerin ortadan tamamen kaybolmak üzere toplanarak geri çekildiğine dair dedikodular. Ve bu insanlardan o zamandan beri haber alınamadığına dair dedikodular.

Ehab, ikinci Utanç Verici Olaylar sırasında kana bulan-

miş bir çanta dolusu saçma taşıyan yaralı bir genç adam gören bir minibüs şoförü hakkında kısa bir paragraf yazmıştı. Ehab, bu delil halka kadar ulaştıktan sonra şoförün ortadan kaybolduğunu da belirtmişti. Sonrasında Kapı, şoförün oldukça iyi bilinen, uzun süredir uyuşturucu kullanan ve halüsinojenlere bağımlı bir adam olduğunu duyurmuştu. Kapı'nın duyurusuna göre söz konusu genç adam aslında hiç var olmamıştı, dolayısıyla bacağından yaralandığı falan da yoktu, zira bu söylentiye dair hiçbir iz yoktu. Ehab, şoförün bu bağımlılıktan kurtulmak için bir devlet kliniğine yattığını, ama nerede tedavi olduğunu ya da oradan çıkıp çıkmadığının kimse tarafından bilinmediğini ifade eden bir makaleden alıntı yapmıştı. Yehya, alaycı bir kahkahayla kâğıtları Ehab'a verdi, bu sırada Nagy de oturduğu yerde kıpırdanarak bu metnin fotokopisini kuyruktakilere dağıtması gerektiğini söyledi.

İnsanlar bu söylentiyi, sayısı gittikçe artan ilanları ve gazete makalelerini kuyrukta kulaktan kulağa yaydı; zaman geçerken ve hiç kimse bir adım ileriye gitmezken, yeni havadislerden mümkün olduğunca her yerde ve her yolla hararetle haberdar olmaya çalıştılar. Kısa zaman önce kuyruğa, "Utanç Verici Olaylar'a Kurban Gidenler" adlı bir grup insanın Kapı'ya teslim etmek üzere gönderdiği resmi bir dilekçe taşıyan bir postacı katılmıştı. *Hakikat*'e verdiği röportajda yaralanan insanların inancını sorguladığı için açıkça Yüce Şeyh'i ülkenin huzurunu bozmakla suçluyorlardı.

Dilekçeyi imzalayanlar, röportajın, aileleri, yakınları ve meslektaşları karşısında itibarlarını lekelediğini söylüyorlardı, bu dilekçeye bir de dindar olduklarına dair tasdikli bir belge de eklemişlerdi. Birçoğu *Örnek Yurttaşlık Belgesi*'ne sahipti, üstelik gerçekten de yaralanmışlardı. Dilekçeleri, tıpkı diğerleri gibi ağır yaralanmış bir avukat tarafından hazırlanmış için hukuki bir zemine de sahipti. Fetvanın yanlış-

larla dolu olduğunu gözler önüne seriyordu. Bu insanlar fetvanın feshedilmesini ve kamuya duyurulmadan önce tekrar gözden geçirilmesini talep ediyorlardı.

Özgürlük ve Dürüstlük Merkezi, bu dilekçeye cevap olarak Kulübe'ye acilen kendi dilekçelerini oluşturmasını buyurdu. Yüce Şeyh'in röportajını temel alan bu dilekçe, yaralıları zorunlu din görevlerini yerine getirmemekle suçluyor ve yaralanmış olmalarını bu ihmale bağlıyordu. Merkez, bu insanların dosyalarının derhal Fetva ve Aklileştirme Komitesi'ne teslim edilmesini talep etti, böylece Komite onların durumu hakkında bir hüküm verebilecek ve gereken tedbiri alabilecekti. Yine de, bu büyük rezalete rağmen fetva ne yürürlükten kalktı ne de düzeltildi. Bir basın toplantısında çoktan ilan edilmişti ve ilerleyen günlerde fetvayı destekleyen bir dizi beyan da ortaya çıkmıştı, bu sırada Kapı'dan gelen son açıklamaysa Yasak Bölge'ye yaklaşan herhangi bir şeyin olmadığına dairdi.

Ders

Abayalı adam kendini göstererek Yüce Şeyh'in fetvasını desteklemek üzere haftalık otuz birinci dersine başladı. Ders başlarken fetvanın en iyi niyetli ve mutlak görüşleri olan din âlimleri de dahil olmak üzere çok saygıdeğer Komite'yi temsil ettiğini söyledi. Bazı budalaların yaptığı gibi onları sorgulamanın ve dini konular hakkında dedikodu yapmanın dinen kabul edilemez olduğunu da ekledi.

O ve müritleri, sayıları gittikçe artan dinleyiciler rahat etsin diye kuyruğun önüne birkaç sıra sandalye ayarlamışlardı. Dine uygun olacak şekilde bir oturma düzeni benimsemek üzerine çıkan ve gittikçe uzayan bir tartışma sonrası, ilk sıraya kadınların oturması kararlaştırıldı, böylece arkada kalarak taciz edilmeyeceklerdi. Ines ön sıranın tam ortasına oturdu ve dikkat kesilmiş bir şekilde dinledi. Günlük kıyafetlerini çıkarıp yerine haki renkte bir *isdal*⁹ giymişti; giysisi alnının ortasından ayak parmaklarına kadar indiğinden vücudunda görünen tek bir nokta dahi yoktu. Abayalı adam dersi bitirdikten ve sorulan tüm sorulara cevap verdikten sonra dikkatle kadınlara baktı ve doğru yolu seçmiş, epvey mütevacı giyinmiş bu müminleri göklere çıkaran ve onların ne kadar iyi birer eş ve anne olduklarını vurgulayan bir dua okudu.

9. Çoğunlukla siyah olan, Türkçede kara çarşaf olarak adlandırılan bir çeşit kıyafet. (ç.n.)

Kadınlara, isimleri *Kadın Doğası, Ölümden Sonra Azap ve İyilik, Kadın Cazibesinin İstirabı ve Evliliğin Getirdiği Haklar* olan bir dizi ufak kitapçık dağıtmak üzere yerinden kalktı. Ines'e, tövbe edip dahil olduğu hemşeriliğe bir hoş geldin hediyesi olarak ve doğru yola geri dönmesini kutlamak üzere tüm kitapçıklardan birer tane verdi. Kitapçıklar iman, dünya ve dini görevler hakkında daha fazlasını öğrenmesi için ona kılavuzluk edecekti.

Yerine dönüp Yüce Şeyh'in fetvasının ne kadar önemli olduğunu anlatmaya başladı. Fetva, yanlış anlaşılmalara ortadan kaldırmakla kalmıyordu, aynı zamanda ulusa karşı düzenlenen son derece aşağılık komplolar hakkında insanlara bilgi vererek cehaleti ve kafa karışıklığını da yok ediyordu. Doğruluk yolunda yapılacak toplumsal bir reformun yükünü sırtına almış, içinde Allah korkusu olan birçok çalışkan insanın önderliğindeki kurum ve kuruluşa teşekkür ederek onları göklere çıkardı. Konuşmasını bitirirken Özgürlük ve Dürüstlük Merkezi'yle dayanışma içinde olduğunu ve yaralıların inançları ve ahlaki bağlılıklarıyla birlikte niyetlerinin de gözden geçirilmesi gerektiğini duyurdu.

Ehab tarafından kendisine anlatılan fetva ve o haftanın ders konusu Yehya'yı iyice sinirlendirmişti. Kuyrukta beraber beklediği insanların, hatta Ines'in bile değiştiğini fark etmişti ama Nagy'nin "Pek Şerefli Yaralı Yurttaşlar Birliği" veya "Dürüst ve Yaralı" gibi karışık bir grup kurma önerisine pek de hevesli değildi. Zihni, ağrı kesicilerin bile artık etki etmediği, gittikçe büyüyen bir ağrıyla meşguldü, bu ağrı o kadar şiddetliydi ki Amani'nin halini ve hatırını dahi sora-mamıştı.

Ines, kendini yeni giyim tarzına adanmıştı, verilen derslerin birini bile kaçırmamıştı. İçinde yoğun bir rahatlatma duygusu vardı ve okulunda gördüğü kadın gruplarından epey farklı olan bu yeni kalabalık onu yavaş yavaş bünyesi-

ne kabul etmeye başlamıştı. Sosyal ve ruhani eylemler gerçekleştirilmek üzere onlara katılıyor, başkalarını dine döndürmeye çalışan kişileri ziyaret ediyor, dini toplantılara ve dua gruplarına iştirak ediyordu. Birçok toplantı kuyruğun dışında yapılıyordu ve bir araya gelmiş kadınlar, onları buluşma alanına bırakmak ve toplantı bittiğinde kuyruğa geri getirmek üzere tayin edilmiş bir arabaya biniyorlardı. Artık içlerine kadar girmişti; aklına arada sırada tedirgin edici düşünceler gelse de korkuları azalmaya başlamıştı. Toplantılara katılmak, kuyrukta daha az vakit harcamak demekti; Shalaby hakkındaki endişeleri ortadan kalkarken, Yehya'ya olan ilgisi de artmıştı.

Tüm bunlar olurken abayalı adam gayesini iki yöne çevirdi. Kapı'dan *Örnek Yurttaşlık Belgesi* almak isteyen insanlara yardım etmek amacıyla kuyruğun ortasına ufak bir merkez açtı. İnsanların büyük bir çoğunluğunun bu belgeyi almak için beklediğini fark etmişti ve birçoğunun gereken kriterlere uyum sağlayamayacağından adı gibi emindi. Bunun yanı sıra, verdiği derslerde düzenli olarak övdüğü Menekşe Telekom Şirketi'ne destek amaçlı bağış toplamaya da başladı, zira şirket kendini, gücü yetmeyen müşteriler için yeni hizmetler geliştirmeye adanmış beyan etmişti.

Ines'ten kuyrukta ulaşabileceği kadar kadına ulaşarak, özellikle haftalık verdiği derslere düzenli olarak katılmayanları seçerek kendisine yardım etmesini istedi. Ines bu isteği derhal kabul etti ve onunla birlikte çalışmaya başladı. Çok iyi bir başlangıç yapmadılar. Ehab ve Yehya, abayalı adamla bir kavgaya tutuştu, olaya hiç vakit kaybetmeden Nagy de dahil oldu ve karşılıklı olarak şiddetli bir ağız dalaşına girdiler. Ehab onun, dininin ve imanının para olduğunu söyledi; o da Özgürlük ve Dürüstlük Merkezi dilekçesinin, saklamak için bin bir takla attığı yarası yüzünden Yehya'yı ilgilendirdiğini ima ederek diğerlerini ahlak yoksunu olmakla suçladı.

Fetva ve Aklileştirme Komitesi karşısında elbet sorgulanacak, oybirliğiyle suçlu bulunacak ve gereğince cezalandırılacaktı. Kavga, her iki taraf da nihai bir zafer kazanmadan ve kimse fiziksel olarak zarar görmeden sona ermiş olsa da Ines çılgına dönmüştü. Bağış toplamak için yakınlık kuracağı insanlar arasında Yehya ilk sıradaydı. Ines'in durumu, özellikle de güvenebileceği biri olmadığından, sallantıdaydı, Yehya iyi birine benziyordu, hatta belki de uygun bir eş adayıydı. Cep telefonunun olmadığını ve Menekşe Telekom Şirketi boykotuna katılmadığını, üstelik katılmak gibi bir niyetinin de olmadığını biliyordu. Bağış toplama bahanesi, onu yakından tanımak için harika bir yoldu.

Ines yeni gelenlerden bağış toplama işinde başarılı olmuştu; bu kadınlar kuyruğa yeni gelmişti ve telefon dinleme skandalından haberleri yoktu. İki kadını derslere katılmaları için ikna etmeyi başarmış, birkaç varlıklı kişiden makul bir meblağ toplamıştı. Abayalı adam, zekâsı karşısında ne kadar da etkilendiğini dile getirdi ve dua günü geldiğinde ona evlenme teklifi etti. Ines, şaşırmış gibi görünerek çekingen bir şekilde yere baktıktan sonra, –bu tarz durumlarda her zaman böyle davranmayı arzuları– ailesine danışmak üzere biraz zaman istedi. Ertesi gün kuyruktan ayrıldı ve geceyi o koca dairesinde tek başına geçirmek istemediğini fark ederek ablasına gitti. Günlerce orada kaldı, ablasıyla yaptığı konuşmalara rağmen bir sonuca varamadı. Ablası bu işe o kadar da hevesli değildi dolayısıyla teklifi kabul etmesi için herhangi bir teşvikte bulunmadı. Ines'in onu tarif edişinden anladığı kadarıyla adam hiç de ona uygun biri değildi.

Ines içinde bulunduğu belayı anlatmamıştı; azar işitmek, ablasını korkutmak ya da anlattığı takdirde sonuçlarına katlanmak istemiyordu. Tavsiyelerini duymak üzere anne ve babasını aradı ve umduğundan çok daha iyi karşıladıklarını fark etti. Allah'a bir yol göstermesi için yalvardı. Yanında

olacak ve ihtiyacı olduğunda sıkıntısını paylaşacak biriyle birlikte olma fikrinin onu teselli ettiğini fark etti. Ablasının evinde geçirdiği zaman, işleri daha da kolaylaştırmıştı; bir başkasının kendi evlerinde onlarla birlikte olmasının, eniştesinin sinirine dokunduğu belliydi. Dolayısıyla başı belaya girdiği takdirde ablasında kalamayacağını da anlamış oldu.

Kuyruktaki hayat devam ederken, Amani'nin hayatı iyice yıkılmıştı. İşe gitmeyi bırakmıştı, ama patronu onu ne azarlamış ne de sebebini sormuştu. Patron, bir gün büroya gelip Amani'ye ücretsiz izne çıkmasını söyledi. Müşterilerinin telefon numaralarını başka bir çalışana vermesini istedi, gitmesini öyle canı gönülden istiyordu ki âdet olduğu üzere, Amani'nin üzerine zimmetli büro mallarını geri verip vermediğini kontrol bile etmedi. Amani pencereden dışarı baktı ve yansımasında gözlerinin etrafının mosmor olduğunu gördü. Çok az uyumuş, gecenin ortasında sık sık korkuyla uyanmış, karanlığın içinde hiçbir şey göremez bir halde dakikalarca uzanmıştı ve gözkapakları öyle ağırlaşmıştı ki gözlerini açamıyordu.

Alt₁

Doküman No. 6

Hasta Takibi

Bu dosyada bulunan bilgiler düzenli olarak güncellenmiştir, gözlem yapmak ve bilgi toplamaktan sorumlu bireylerden, arşiv görevlisine aktarmadan önce bilgilerin doğruluğundan emin olmaları istenmiştir. Bu dokümanın içeriği, görevli imzası ve izin damgası olmadan hiçbir koşulda ifşa edilemez. Ayrıca bu bilgileri güncellemekle görevli kişilerin kimliğini araştırmak da yasaktır.

Notlar

Bu dosya, hastanın hastaneden ayrıldıktan ve tıbbi bir gözetime gerek duymamaya başladıktan sonraki durumunu irdelemektedir. Hastanın yaşadığı ve hayatını idame ettirdiği çevre ve koşulların kapsamlı bir portresini çizmeyi, muhtemel (hem tıbbi hem de genel) gelişmeleri denetlemeyi ve yakın arkadaşları ve tanıdıklarını gözlemlemeyi amaçlamaktadır. Mesleki uzmanlık alanı ne olursa olsun, bu vakaya dahil olan doktorlar ve resmi kimlik kartı olanlar dışında hiç kimsenin bu dosyayı inceleme yetkisi yoktur.

Yehya'nın dosyası, Tarek'in ilk kez incelemeye başladığı zamana kıyasla şimdi çok daha fazla bilgi içeriyordu. Eylemlerinin, ahbabları ve tanıdıklarının, sıklıkla gittiği yerlere dair bazı haritalarının detaylı bir açıklaması bulunuyordu. Giriş yazısı bile başlı başına bir rapordu, zira burada doğduğu günden ilk kez gittiği okula ve sonrasında işe başladığı güne kadar tüm hayat hikâyesine yer verilmişti. Tarek dokümanı hevesle incelerken birçok konuda tıpkı Yehya'ya benzediğini fark etti. İkisi de özel sektörde çalışan bir babadan ve ev kadını bir anneden oluşan orta sınıf bir aileye doğmuş tek çocuktu; ikisi de eğitim hayatlarına özel bir ilkokulda başlamış, ne var ki gitgide yükselen okul harçları yüzünden devlet okuluna geçmiş, aldıkları iyi notlarla liseyi sorunsuz bir şekilde bitirmişlerdi.

O dönemde Yehya ara sıra ufak spor kulüplerinde oynamış olsa da, koç tarafından yıldız oyuncu olarak isimlendirildiği voleybol haricinde pek kayda değer bir başarı yakalayamamıştı. Üniversiteye girince de takımdan ayrılmıştı. Ticaret bölümünde okuduğu dönem boyunca herhangi bir siyasal eyleme katılmamıştı. Ancak Tarek, Yehya'nın zapt edilemez ve asi birkaç öğrencinin yanında görüldüğünü ifade eden bu yazının doğruluğuna inanamadı. Tıpkı Tarek gibi Yehya da üniversite yıllarında tiyatro kulübündeydi. Yehya'nın üniversite gazetesinde yayımlanan birkaç şiir girişimi de ol-

muştı, zaten devam eden paragrafta ismi sıkça geçen kız arkadaşı Amani Sayed İbrahim'le de bu şekilde tanışmışlardı. İyi notlarla mezun olmuş, askerlik görevini Caydırıcı Birlikler'de yapmış, sonrasındaysa 4. Bölge'de bulunan saygın bir şirkete satış temsilcisi olmuştu. Şirket temizlik ürünleri satıyordu ve Yehya 9. Bölge'de yaşayan ailesine yakın, ufak bir dairede tek başına yaşıyordu. Daha önce izin veya belge almak amacıyla Kapı'ya da, Kulübe'ye de gitmemişti, bunun yanı sıra Hususi Dosyası'nda *Örnek Yurttaşlık Belgesi* de yoktu. Paragrafın sonunda, Tarek'in her defasında duraklamasına sebep olan bir not vardı:

Şirket sahibi, işçilerinin Hususi Dosyaları'nın eksik olduğu konusunda bilgilendirilmiştir. Kendisine, Örnek Yurttaşlık Belgesi'nin tüm Hususi Dosyaları'nda bulunmasının zorunlu olduğu talimatı verilmiştir.

Belgenin eksik olması, Yehya'nın muhalif eylemlere dahil olmadığı, dolayısıyla bu belgenin daha önce kendisinden istenmediği anlamına mı geliyordu? Ya da tam tersi, Yehya'nın gerçek bir muhalif olduğunu, bu sebeple belgeye ihtiyaç duyduğunda reddedildiğini mi gösteriyordu? Dosyayı kaç kere okursa okusun, Tarek bu satırın ne anlama geldiğini çözmemişti. Düşünüyordu da, acaba belgelere bakan bölüm bütün gücüne rağmen bir şekilde Yehya'nın eylemlerini veya dosyasını atlamış olabilir miydi? Sonuçta böyle şeyler hastanede sık sık olurdu.

Ahbabları ve tanıdıklarının oluşturduğu bölümü iki uzun, bir de kısa paragraf izliyordu. İlki Amani Sayed İbrahim hakkındaydı. Otuz yedi yaşındaki bu kadın evli değildi ve 6. Bölge'de tek başına yaşıyordu. Babası birkaç yıl önce ölmüştü, erkek kardeşiye şehrin ücra bir köşesinde yaşıyordu. Üniversitenin hukuk bölümünü onur belgesiyle bitirmiş, Yehya'yla da üniversite yıllarında tanışmıştı. Bu yıllarda epey yakınlaşmışlar, hatta mezun olduktan sonra aynı büroda çalışmışlar-

dı. Amani mesleğine telefon satışı departmanında başlamış, hukuk diplomasını bir kez dahi kullanmamıştı. Tarek rapor sayesinde Amani'nin Yehya'yla daima iletişim içinde olduğunu, Kapı haricinde her yere onunla birlikte gittiğini öğrendi. Ayrıca mermi konusunda bu kadar inat etmesinin temel sebebinin Amani olduğunu okudu; Yehya'nın kuyrukta bekleme kararını destekliyor, ameliyat olmasına engel oluyordu. Üstelik o da tıpkı Yehya gibi daha önce Kapı'dan herhangi bir izin veya belge talebinde bulunmamıştı.

İkinci paragraf Nagy Saad isimli bir şahısla ilgiliydi. Raporunda bu adamın, hastanın en yakın arkadaşı olduğu yazıyordu; okul döneminde aynı sınıfa gitmişlerdi. Nagy felsefe bölümünden ikincilikle mezun olmuştu ve şu anda işsiz olmasına rağmen zamanında üniversitede çalışmış eski bir öğretim görevlisiydi. Tarek, Nagy'nin hastaneye Yehya ve Amani'yle birlikte gelen ama odasına girmeyen o adam olduğunu tahmin etti. Paragrafta, üniversitenin ikinci yılında, kışkırtıcı bildiriler yazdığı ve bu bildirilerin diğer öğrencilere dağıtılmasına yardım ettiği için üniversitedeki toplumsal düzeni bozduğu gerekçesiyle Caydırıcı Birlikler tarafından tutuklandığından da bahsediliyordu.

Felsefe bölümüne öğretim görevlisi olarak atanması onaylanmıştı, böylece güvenlik güçlerinin denetimi altında olacaktı. Uygunsuz ve sapkın fikirleri yüzünden istifa etmeden önce eğitim sürecini sekteye uğratan davranışlarda bulunmaya ısrarla devam etmişti. Öğrencilerden sürekli şikâyet geliyordu ve birçok kez uslu durması öğütlenmişti. Üniversite dekanı ondan *Örnek Yurttaşlık Belgesi* talep ettiğindeyse, belge yerine istifa mektubuyla gelmiş ve mektubu adamın yüzüne fırlatmıştı. Dekan daha sonra Nagy'yi, kendisini ve Kapı'yı aşağıladığı gerekçesiyle Kulübe'ye şikâyet etmişti. Nagy hastanın, yani Yehya Gad el-Rab Saeed'in evindeyken, dağıtmak üzere olduğu hakaret dolu bildiriler bu-

lundurma suçundan bir kez daha tutuklanmıştı. Bu durumun Yehya'yla hiçbir ilgisi olmadığını, evine yalnızca tesadüfen uğradığını iddia etmiş ve kısa süre sonra da salınmıştı. Ne var ki bir haber ajansına iş başvurusunda bulunduğu *Örnek Yurttaşlık Belgesi* talebi Kapı tarafından reddedilmişti. Tarek'in öğrendiğine göre Nagy, Yehya'nın yanından neredeyse hiç ayrılmıyordu; işsiz olan ve iş bulamayan Nagy zamanının büyük çoğunluğunu Yehya ile geçiriyordu.

Üçüncü paragraf Ehab'la ilgili olsa da pek bilgi içermiyordu. Okuyucuyu bir başka dosyaya, zemin katta, "Ehab Ahmed Salem" ismiyle etiketlenmiş çok daha eski bir dosyaya yönlendiriyordu, dosya numarasıysa açıkça belirtilmişti. Paragrafta kayda değer tek detay Ehab'ın, iletişim departmanının ilan verdiği işe başvurmak amacıyla kısa zaman önce evraklarını Kulübe'ye göndermiş olmasıydı.

Bir sonraki paragrafta Yehya'nın Zefir Hastanesi'nden kaçıp kuyruğa girdiği güne kadar geçen sürede neler yaptığı detaylıca ele alınmıştı. Görünüşe göre bu adama epey önem veriliyordu; detaylar önemsiz görünmesine rağmen gözlemci tek bir hareketini dahi atlamamıştı. Otuz dokuz yaşına bastığı gün Amani'nin evine gittiği bildirilmişti, ayrıca paragraflardan birinde, giriş bölümünde de bahsedildiği üzere, kuyrukta bekleyen Yehya'ya Um Mabrouk vasıtasıyla bir mektup gönderdiğine dair kısa bir not vardı. Yehya'nın göz doktoruyla tesadüfen karşılaşmasına bile yer verilmişti. Yehya'ya Kulübe'ye giderek *Örnek Yurttaşlık Belgesi* almasını öğütlemişti, zira bu belgeye ameliyat izni alacağı sırada ihtiyacı olacaktı. Kız kardeşinin göz muayenesi için Kapı'nın kabulünden önce resmi bir onaya daha ihtiyacı olduğundan dolayı birlikte yürümüşlerdi.

Tarek son satırları kafa karıştırıcı buldu ve meslektaşına göz muayeneleri için gereken protokolü sordu. Göz testleri için Kulübe'den onay alınması gerektiği, sonuçların yüzde be-

şinin görevli tarafından belirlendiği cevabını aldı. O gün çok sıkıntılı bir gün geçirmiyorsa, söz konusu yüzde beşi, genellikle hastanın lehine olacak şekilde değerlendirirdi. Yehya'nın başhemşire Bayan Alfat ile ikinci kez bir araya gelişi de gözlemlenmiş ve detaylıca kaydedilmişti. Yehya, Bayan Alfat'a hastanedeki işini ve diğer hemşirelerin de aynı uzmanlığa sahip olup olmadığını sormuştu. Verdiği cevaplar karşısında tatmin olmuş görünüyordu, sonrasında doğrudan mermiyi çıkarmasını istemiş ve ameliyatı gerçekleştireceği takdirde kendisine yüklü miktarda para vereceğini söylemişti. Kadın mermiyi ona verdiği takdirde parayı işlem biter bitmez ödeyebilirdi. Bir sonraki cümleye göre, onu kriminal ve medikal yükümlülüklerden muaf tutan, bir zarar görmesi durumunda tüm sorumluluğun Yehya'ya ait olduğunu belirten yasal demeçlerle dolu bir kitapçık göstermişti. Yehya'nın talebinden sonra sayfa boşalıyordu, Tarek bu kısmın Bayan Alfat'ın vereceği cevap için boş bırakıldığını düşündü. Paragrafta Bayan Alfat'ın talebi kabul edip etmediğine dair hiçbir iz yoktu.

Tüm bunları düşündükten sonra sanki bu olan bitenle ilk kez karşılaşmışçasına birden şaşkına döndü. Dosyayı onlarca kez açmış, yanından yalnızca kısa süreliğine ayırmıştı, buna rağmen bu bilgileri dosyaya kimin yazdığına dair en ufak bir fikri yoktu. İşin en tuhaf yanı da Tarek'in bugüne kadar dosyayı kimin ve nasıl güncellediğini bir kez bile merak etmemiş olmasıydı. Sayfalar arasında aylar geçirmişti ve karşısına her geçen gün başka bilgiler çıkmıştı. Bunu yapan her kimdiyse titizlikle çalışıyor, her şeyi tarihiyle, hatta saatıyla takip ediyordu. Belki de içten içe Yehya'yı uzaktan izlemekten memnundu, hatta bir şekilde minnettardı da, çok derine inerse görevinin ve yazının son bulacağından korkuyordu.

Altı numaralı dokümandaki bilgilere ek olarak, Yehya'nın sağlık durumu da belgeleniyordu, Tarek raporu okurken

Yehya'nın sağlık durumunun gitgide kötüye gittiğini fark etti. İyileşmesini umuyor olsa da durumunun stabil olmasının imkânı yoktu artık. Yehya artık daha az tuvalete  kıyor, her seferinde rengi pembemsi ve i i irin dolu birkaç damladan fazla yapamıyordu. Civar eczanelerden ağır ağır kesiciler satın alıyordu, yürüme ve oturma yetisi de belirgin bir biçimde kötüye gidiyordu. Tarek, Yehya'da ortaya çıkan son belirtiyi okuduğunda dosyayı neredeyse yere düşürecekti. Yerinden kalktı ve Amani'yi aradı, bunun doğru olmamasını ve suçunu hafifletmesi için kendisine bir şeyler söylemesini diledi ümitsizce. Ama Amani telefona cevap vermedi. Belki de onları yüzüstü bıraktığı için kendisini görmezden geliyordu ya da başına bir şey gelmiş de olabilirdi. Akıl sağlığını yitirmeye ba ladığını hissetti; tüm abesliğiyle zihninde evirip çevirdiği detayları duygularından ayrı düşünemez oldu. Keşke ameliyatı bir izne ihtiya ı olduğunu öğrenmeden önce ger ekleştirebilseydi! Tarek'i sorguya çekip Kapı'ya gönderse-lerdi bile, yasayı bilmediğine yemin eden cahil bir budalayı oynayabilirdi, ama yasayı biliyordu ve yalan söyleyemezdi. Tüm bunlara rağmen artık her şeyin farkındaydı; başka türlü davranamaz, kendini kandıramazdı.

EK 1

Hastanın Refakatçileri

	Yaş	Kimlik No
1. Amani Sayed Ibrahim	37	0307011602131
2. Ismail Mohamed Abdullah	—	—
3. Ragi Sherif Saad	—	—
4. Mariam Fouad Selim	—	—
5. Maged Ahmed Fathy	—	—

Dosyadaki son dokümanda Yehya vurulduğu zaman onu hastaneye taşıyanların isimleri yazılıydı. Tarek, ismi birinci sıraya yazılmış Amani dışında hiçbirini tanıımıyordu. Dört kişinin daha ismi vardı, üç erkek ve bir kadın, ama kim olduklarına dair hiçbir bilgi yoktu. Kimlik numaraları bile yoktu, üstelik bu isimler dosyanın tamamına bir açıklık getiren ahabap ve tanıdık kaydında da geçmiyordu. Yehya'ya ulaşmasını sağlayacak kimse yoktu, dolayısıyla Yehya'nın ne kadar çok acı çektiğini bilmesine rağmen yardım etme talebinde de bulunamıyordu. Ne var ki tüm bu olanları ne görmezden gelebiliyor ne de hiçbir şey olmamış gibi davranabiliyordu. Bitmek tükenmek bilmeyen toplumsal kaosun yanı sıra bir de duygu ve düşüncelerini kontrol etmekten âciz olması onu boğuyordu adeta. Dosyayı ilk kez eline aldığı günden beri aylar geçmişti ve bu belirsizlik içinde hiçbir şey yapmadan beklemişti. Şimdiyse birdenbire, korkunç bir öfke anında, kuyruğa gidip Yehya'yı aramaya karar verdi.

Akşam vaktiydi. Hava biraz ısıyor ve vücudunun titremesine sebep oluyordu, üstelik ışık insanların yüzlerini seçebileceği kadar fazla değildi. Kalabalık içinde bekleyen bu insanlara teker teker bakmanın imkânı yoktu. Birkaç kişi ona yol göstermek istese de, "Kuyrukta nerede olduğunu söyledi mi?" sorusuna vereceği bir cevabı yoktu. Bu yerle ilgili çok şey duymuş, yeni doktor ve hemşirelerin birbirlerine anlattığı hikâyeleri ilgiyle dinlemişti, ne var ki kendini bu kalabalığın içinde bulacağını hiç ummamıştı. Onu diğer insanlardan ayıracak kadar ağır bir yarası olan ve yüzü Tarek'in aklından bir dakika bile silinmeyen, uykudayken bile görmeye devam ettiği bu adamı bulmakta başarısız olacağı aklına bile gelmezdi.

Mümkün olduğunca öne doğru yürüdü, ancak en öne varamadı elbette. Ne zaman loş ışığın altında toplanmış bir grup görse ve kuyruğun başına geldiğini zannetse, bunun

dinlenme tesisine benzeyen bir durak olduğunu fark ediyordu. Kuyruğun ne kadar geniş olduğunu ve şoförün yolculara dönüp “Bu otobüs kuyruğun sonuna, yalnızca kabine gider, kuyruğun başına gitmek isteyenler diğer otobüse binsin” dediğinde ne kastettiğini yavaş yavaş anlamaya başlıyordu.

Yehya orada değildi, oradaysa da Tarek onu bulamıyordu. Işıklar söndü ve insanlar uyumaya hazırlanmaya başladı, bu sırada diğerleri de sabah geri dönmek üzere evlerine dağılıyordu, fakat Yehya ne uyuyanların ne de dağılanların arasındaydı. Tarek telefonunu çıkardı, Amani’ye tekrar ulaşmaya çalıştı, ne var ki Amani çağrısına yine cevap vermedi, sanki ortadan kaybolmuştu. Yoğun bir yalnızlık duygusuna kapıldı; buranın yabancıydı. Alnından soğuk terler boşanıyor, karnı kasılıyordu, üstelik aklında tek bir düşünce vardı, o da geldiği yere, o sıcak ve aydınlık odasına geri dönme arzusu. Kendini bir minibüse attı, hastanenin önüne gelince içgüdüsel olarak indi. Odasına girdikten sonra kapıyı arkasından kilitledi, birkaç tane yatıştırıcı yuttu ve Yehya’nın dosyası önünde, öylece oturarak düşüncelere daldı.

Kâbus

Amani istifa etmeden önceki haftalarda bir tane bile satış yapmamıştı; çoktandır tanıdığı müşterilerini arıyor, sohbetin orta yerinde lüzumsuz sebeplerden kavga çıkararak öfkeye kapılıyordu. En sonunda telefonu çok mühim müşterilerinden birinin, bir otel sahibinin yüzüne kapatınca amiri onu odasına çağırdı, maaşından büyük miktar para kesintisi yaptı ve onu kovmakla tehdit etti.

Patron bu olaydan iki hafta sonra ücretsiz izne çıkmasını söylediğinde itiraz etmedi, ne var ki işler bundan sonra da rayına oturmadı. Evden hiç çıkmıyor, bulanık bir zihinle gece gündüz dolanıp duruyordu. Cesaretini yitirmişti, tarifi olmayan bir şeyin patlak vermesini bekliyordu huzursuzca. Herhangi biri geldiğinde kapıyı açarken hep tetikte oluyordu, postacısına karşı bile temkinliydi. Ne zamanki Kapı'nın duyurusu bütün televizyonlarda yayınlandı, işte o zaman odasından çıktı.

Yapacak veya düşünecek hiçbir şeyi yoktu, aklında yalnızca röntgeni alamadığı, başarısız olduğu düşüncesi vardı. Durmadan kendini suçluyordu, ne yapmış olması gerektiğini ve Zefir Hastanesi'nde sebep olduğu hataları aklına getirdiğinde, düşünceleri sonsuz daireler içinde hiç durmadan dönüyordu. O olmasaydı şayet, amaçlarına ulaşmış olacaklardı, Yehya hiçbir aksilik yaşanmadan ameliyat edilecekti.

Bir türlü uyuyamadığı bir gece, telefonunda Tarek'ten ge-

len birkaç cevapsız arama olduğunu gördü. Onu geri aramayı düşünse de numarasını gördüğü anda gözü korktu. Tarek'in ona, kendisini bekleyen felaketleri anlatacağını düşündü ve parmağıyla bile isteye o kırmızı düğmeye basarak telefonu kapattı. Yehya'nın yanında olduğunu hayal etti, nefes alıp verişini ve kokusunu hissetti, sonra gözlerini kapatarak büyüleyici bir biçimde iç içe geçtiklerini düşledi. Um Mabrouk'un kızının cenazesinden hatırladığı bir anı, tabut içinde durmuş bekleyen, sonrasında kan kaybından yere düşerek ölen Yehya'nın görüntüsüne karıştı.

Bu düzensiz rüyalarına Tarek de konu olmuştu. Yehya'nın karnından dışarı fıskırmış mermiye bakıyor, ama çıkarmak için hiçbir çaba sarf etmiyordu. Yehya'nın Kapı'ya girdiğini ve diğer taraftan çıktığını gördü, bedeni yatay şeritlere ayrılmıştı ama merminin olduğu kısım eksikti. Bu sırada Nagy, merminin kutsal felsefi ve sosyolojik teorilere göre parçalarından asla ayrılmaması gereken bir bütüne dahil olduğunu tekrarlayıp duruyordu; bağlaman düzeni bozulmasını doğal halde bırakılmalı, yerinden oynatılmamalıydı. Rüyasının bir köşesinde, Yehya'nın defnedilmesi için derin bir mezar kazan büyük ve korkutucu bir buldozer, yanında da yüzü tanıdık gelen ama kim olduğunu bir türlü çıkaramadığı kaba suratlı bir adam vardı.

Daha sonra görüntü değişti ve kendini bir anda çok gösterişli bir yerde buldu; etrafta değerli ahşap paneller, lüks mobilyalar ve yumuşacık olmasına rağmen üzerine basmaya cesaret edemediği halılar vardı. Bu şeylerin yanında ayakları son derece berbat gözüküyordu. Üzerinde inci gibi bir yazıyla ve altın harflerle KUMPAS DEPARTMANI yazan siyah bir tabela vardı; orada tek başınaydı. Sonra yeniden mezarlığa dönse de bu sefer zifiri karanlıkta çıt çıkarmadan dolanarak mezarın ve diğerlerinin yanından geçip gitti. Zemin katıydı, sanki bunca zamandır kelimeler havada asılı kalmış-

çasına sezmişti orada olduğunu. Görmüyordu, ama bütün duyularıyla durumun farkına vararak korkunç bir aydınlanma yaşadı. Oraya sonsuza kadar hapsedildiğini anladığı anda panik içinde uyandı, kolundaki tüyler diken diken olmuştu ve tir tir titriyordu, dili damağına yapışmıştı. Kâbuslar, hayal ve gerçeği ayırt edemeyecek noktaya gelene kadar farklı varyasyonlarla gece boyu devam etti.

Kış

Kış kapıya dayanmıştı. Kapı'nın günlük duyurusundan hemen sonra televizyonlarda yayınlanan mesaj öyle diyordu. Yehya'nın bedenini öğle vakitlerinde ikiye ayıran güneş, bu duruma etkisini bir parça azaltarak cevap verdi. Havaya hafif bir esinti hâkimdi, gölgede durmak için Nagy'yle durmadan yer değiştirmelerine gerek yoktu artık. Tabii hava sıcaklığı düştükçe sol tarafına saplanan zonklama ve kasılmalar da bir hayli artmıştı, artık her nefes alıp verişinde göğsü önce havayla doluyor, sonra boşalıyordu ve bu onun her seferinde acıyla inlemesine sebep oluyordu. İdrarı tamamen kana dönüşmüştü, ne dizini ne de belini eğbildiğinden, zamanını ayakta bekleyerek veya kuyruk boyunca devam eden kaldırım üzerinde boylu boyunca uzanarak geçiriyordu. Son zamanlarda Um Mabrouk'un buluşma noktasını da çok nadiren ziyaret edebiliyordu, Nagy ise yanından bir dakika olsun ayrılmıyordu.

Ehab yine aynı saatte uğradı. Kısa zaman önce iletişim departmanında çalışmak için bir iş başvurusunda bulunmuş ve mülakata çağırılmıştı, şimdiyse sonucu öğrenmek için gittiği Kulübe'den dönüyordu. Ines'in bir daha dönmemek üzere gittiği haberinin yanı sıra topladığı başka havadislerle birlikte kuyruğun orta kısmını geçti. Görünüşe göre abayalı adamla evlenmişti. Ayrılmadan önce son birkaç aydır yanından ayırmadığı eşyalarının her birini Güneyli ka-

dının oğluna vermiş, annesine hürmetlerini iletmesini söylemişti. Mabrouk, kuyrukta beklediği için birkaç sınavına girememiş olsa da ilkokuldan mezun olmuştu ve böbrek ağrıları geri dönmüştü. Um Mabrouk küçük dükkânını iyice genişletmiş, kısa saçlı kadının tavsiyesine uyarak dükkânına aldığı birkaç saksiya nane ekmişti. Ehab seçim komitesinin, deneyime ve yeterli vasıflara sahip olmadıkları gerekçesiyle çoğu başvuruyu elediğini söyledi. Elenen ilk kişi o olmuştu.

Yehya'nın endişelendiği başka şeyler de vardı, bu yüzden Ehab sözünü bitirene kadar yorum yapmadı. Sonra, Amani'den bir haber olup olmadığını sordu, haber falan yoktu. Nagy, Amani'yi aramaya karar verdi, onu kafa karışıklığından ve tereddüitten kurtaracak en doğru zamanı seçmişti. Dehşete kapılan Amani, Nagy'ye cevaplamadığı bir dolu çağrıdan bahsetti. Nagy telefonu Yehya'ya verdi. Sohbetleri bir dakika bile sürmedi, kuyruktan yükselen gürültü Yehya'nın o cılız sesini bastırırken Amani'nin de sesi titriyordu. Artık sohbet bile edememeye başlamışlardı.

Tarek'in Amani'ye ulaşmaya çalışması hepsinde umulmadık bir endişe yaratıyor, neden aradığına dair olası bütün açıklamaları değerlendirdikleri bir tartışmaya girmelerine sebep oluyordu. Belki de röntgen sonucunu vermeye karar vermişti, belki ameliyat etmeyi düşünüyordu, belki de tehdit edilmiş ve Zefir Hastanesi'nin dibindeki karanlıklardan ameliyatı gerçekleştirmesi için emir almıştı. Niyeti ne olursa olsun, onunla konuşmaları gerekiyordu.

Tarek kuyruğa endişeli ve çekingen bir şekilde ikinci kez geldiğinde onları kolayca bulabildi, çünkü Nagy tam olarak nerede durduklarını telefonda uzun uzadıya anlatmıştı. Nagy'yle Yehya'nın oturduğu ve etrafına saçılmış gazeteleri okuduğu yere yürüdü. Elinin altına koyduğu ağzına kadar sıcak çayla dolu fincanın içinden buhar yükseliyordu. Bunu gören Tarek bir anda utançtan kıpkırmızı oldu, çünkü Yehya'nın,

acısını dindirmek için çevresini sıcak tutmaya çalıştığını anlamıştı. Yehya'nın elini sıkmak için eğildi ve yanına oturdu. Kısa ama samimi bir hoşbeş ettiler, doğrudan söylemeseler de vaziyeti detaylıca konuşmamak üzere anlaşmışlardı.

Tarek'in Yehya'yı ziyaret etmek istemesinin sebebi yalnızca dosyada okuduğu açıklamalar değildi elbet, aynı zamanda kendini de rahatlatmak istiyordu. Ama Yehya'yı bizzat karşısında görmek bambaşkaydı. Sağlığı gerçekten de kötüydü; okuduğundan da, umduğundan da kötüydü. Üstelik Tarek'in yapabileceği hiçbir şey yoktu, dostlarının da yardımıyla bizzat Yehya başarabilirdi bunu. Tarek'in elinden daha fazlası gelmezdi.

Kulübe

Tüm bölgelere hâkim olan şiddetli sel, Shalaby ve Mahfouz'un ailelerinin çiftçilik yaptığı arazi de dahil olmak üzere her yerde su baskınlarına sebep olmuştu. Günlerdir dinmek bilmeyen sağanağın alıp götürdüğü barakaları paramparça olmuştu. Shalaby, madalyonu da alarak derhal memleketine döndü ve her şeyin harap olduğunu gözleriyle gördü. Mahsulün tümü telef olmuştu ve Mahfouz'un kıyafetlerinin yanı sıra, geriye televizyon ve duş namına da bir şey kalmamıştı. Neredeyse dizine kadar ulaşan sudan başka hiçbir şey yoktu. Annesinin, teyzesinin ve beş küçük kız kardeşinin feryatlarıyla sarsılan Shalaby, yapılacak en iyi şeyin tekrar Kulübe'ye gitmek olduğuna kanaat getirdi.

Hasara ilişkin kanıtıyla birlikte giderek ailesi için, her şeyi mahveden sel felaketinden uzakta yeni bir arazi talebinde bulundu, ama Kulübe'deki görevli su baskınına bizzat kendisinin neden olduğunu söyleyerek Shalaby'yi, kendisini dolandırmaya çalışmakla suçladı. Bu uyduruk gecekonduları inşa ettiğiniz, sırlıslıkla olmuş çiftlik alanları yerine, üzerine ev kondurabileceğiniz başka bir arazi talebinde bulunmak için barakaların su basmasına kasten göz yumdunuz, dedi görevli gayet kendinden emin bir tavırla.

Shalaby bir süre hareket etmeden kaldı, görevlinin bu şakayı sonlandıracağı anı bekliyordu, ama adam gayet ciddiydi. Son haftalarda çok şey yaşamıştı; tiye alınmış, hakare-

te uğramıştı, haysiyeti ve itibarı beş paralık edilmişti. Hem Kapı hem de komutanı ve birliği tarafından yüzüstü bırakılmıştı. Üstelik itibarını kurtarmak için insanlara yalan söylemeye zorlanmıştı, şimdi de bir kez daha küçük düşürülüyordu. Shalaby öfkeyle titredi, şiddetli bir kükremeyle görevlinin boğazına sarıldı, bu davranışı o kadar anıydı ki adam geri çekilmeye fırsat dahi bulamamıştı. Sımsıkı büktüğü yumruğunu demir parmaklıklar arasından geçirerek görevlinin suratına bir darbe indirdi ve gömleğinin cebine diktığı madalyonu bir hışımla yırtarak görevlinin kafasına vurdu, hemen sonrasında arkasında bekleyen insanlar Shalaby'yi dehşet içinde çekerek oradan uzaklaştırdı. Shalaby lanetler okuyor, bağırarak bir şehit kuzeni olduğunu, birtakım haklara sahip olduğunu ve Kapı'nın ona borçlu olduğunu söylüyor, ayrıca haklarından feragat etmek zorunda kalmaktansa tıpkı kuzenim gibi ölürüm daha iyi, diyordu.

Olay birkaç saat içinde bütün kuyruğa ulaştı; insanlar hayret ve coşkuyla anlatıyorlardı, kısa saçlı kadınsa bu olayı günlük toplantısında herkese duyurdu. Birçoğu Shalaby'nin kuyrukta bekleyenler arasında ortadan kaybolacak ilk kişi olmasını bekleseler de, Shalaby birkaç gün sonra geri döndü. Eskiye kıyasla daha sakinlemişti ve Kapı açılana kadar yerinden kıpırdamamakta ve şahsına dil uzatan soruları görmezden gelmekte ısrarcıydı. Birkaç gün sonra Um Mabrouk'a güvenerek gerçeği bilmek istediğini söyledi ama bu hangi gerçeklikti, işte ondan emin değildi.

Kuyruk büyüyerek daha da uzağa, neredeyse kimsenin yaşamadığı bölgelere taşmaya devam ederken, Kapı kuyrukta bekleyen insanların çevresine bir duvar örülmesine dair bir kararname çıkardı. Onları güvende tutmak için tabii. Durumdan faydalanmaya çalışan insanların türediği göz önünde bulundurulduğunda, bu özellikle önemli bir karardı; bazı şahıslar güvenliğin işine ve ortama egemen olan hu-

zura müdahale ederek örnek birer yurttaş olanların zihniyle oynuyorlardı. Kısa süre sonra kuyruğun orta kısımlarında bekleyen insanlar, Kuzey Binası'nın tepesine çıkmış bir adamın, tripodun üzerine yerleştirdiği bir cismin arkasında durduğunu fark etti. Bir teleskop ya da eski bir kameraya benziyordu, silindir şeklindeki ucu kuyruğun arka kısmına bakıyordu. Adam gün boyunca yerinden bir kere bile ayrılmadı, en azından bütün gün onun ayağa kalktığını ya da oradan ayrıldığını gören kimse olmadı. Kuyruğun kıdemlileri vardiyalı olarak adamı gözetlemeye karar verdiler ve tam altı gün sonra bir kez dahi kımıldamadığını endişeli bir biçimde onayladılar.

Amani o muazzam hiçliğe kapılmadan önce ona hasar ya da mermi diye bir şeyin olmadığını, kimsenin başına bir şey gelmediğini söyleseler de bu söylenenlerin hiçbirine inanmıyordu. Belki de iddiaları doğrudu. Bunları düşünürken Kapı'nın Gençlik Durağı'nda yayınlanan son dakika mesajını dinliyordu; kısa süre önce meydana gişe rekorları kıran yüksek bütçeli bir film çekilmişti. Filmi ortaklaşa üreten ülkeler olabildikince normal gözükmelerini istiyorlardı, dolayısıyla kamera ve ekipmanlarını insanlardan saklamışlardı. Yapılan duyuruda, birtakım özel efektlerin dışında, şüphesiz mermi, biber gazı ve duman gibi şeyler olmamasına rağmen bazı vatandaşların tüm bunlara neden inandıklarını açıklayan, dünya tarihinin gelmiş geçmiş en büyük aksiyon filmi olduğu da belirtildi. Kapı, aklını kaçırmış sersemlemeler tarafından uydurulan ve etrafa yayılan dedikodulara itibar etmemeleri gerektiğini söyleyerek herkesi sükûnete davet etti. Hayatın her zamanki gibi devam edeceği bildirildi.

Amani rahatlamıştı. Kapı'nın duyurusunda uzun zamandır hayalini kurduğu şeyi bulmuştu; istikrar ve huzur. Bu sırada Yehya'nın kanamaları da devam ediyordu. Amani, bunun basit bir hayal ürününden ibaret olduğuna karar verdi; en man-

tıklı ve ikna edici açıklama buydu, ama tıpkı diğerleri gibi onu da kandırmayı başarmıştı. Bunu daha en başında kabul etseydi ne işinden olurdu, ne kendini eve kapatırdı ne de dünyadan elini ayağını çekerek içine kapanırdı. Yehya ise bunca zamandır eziyet çekmezdi, kendisini tehlikeli bir durumda olduğuna inandırdıklarını ya da görmezden gelemeyeceği bir sorumluluğu olduğunu düşünmezdi. Onu çok özlemişti; Nagy ve hatta yalnızca bir kere gördüğü Ehab'ı da; onları görmeyi arzuluyordu. Evet, gerçekten de hiçbir şey olmamıştı.

Korkuyu, tehdidi ve belirsizliği zihninin karanlık bir köşesine sürerek ve onu uykusundan eden her şeyi kafasından atarak Kapı'nın mesajına kafa yormaya teslim oldu. Özgürleştiğini hissetmişti; ona bir ömür gibi gelen, hayatını ve zihnini kuşatmış korkulardan kurtulmuştu.

Nihayet omzundaki yük kalkmıştı. Ciğerlerini açarak derin bir nefes aldı ve Nagy'yi aramak üzere telefonuna uzandı. Uyarılarına aldırış etmiyordu artık, zira vereceği iyi haberleri vardı. Sonrasında Yehya'yı, vücuduna girerek leğen kemiğine hapsolan merminin aslında sahte bir mermi olduğuna, alınmasının gerekli olmadığına, artık onu kimin vurduğuyla uğraşmasına gerek kalmadığına inandırmaya çalıştı. Ancak Yehya ikna olmamıştı, üstelik kanaması da durmuş değildi.

Tarek'in teklifi

Tarek Kapı'nın en son verdiği mesajı duydu ve bir karar verdi: Ameliyatı gerçekleştirecekti. Kapı'nın beyanları günden güne daha da çirkinleşiyordu ve durum değişmediği takdirde Yehya'nın öleceğini de biliyordu. Yapacağı son hamleden hiçbir şey kaybetmezdi. Aklına, şüpheye yer bırakmayacak şekilde alışılmışın dışında bir fikir geldi, ama bunun aynı zamanda akla yatkın olduğuna da ikna olmuştu. Ameliyatı Yehya'nın arkadaşlarının birinin, örneğin Nagy veya Amani'nin evinde yapacak olursa izin sorununu halledebilirlerdi. Kapı'nın çıkardığı kanunlar yalnızca hastane ve klinikler için geçerliydi, sıradan insanların evlerinden bahseden bir kanun yoktu. Tarek ameliyat sırasında ihtiyaç duyacağı gereçleri yanında getirebilir ve ameliyatı orada gerçekleştirebilirdi. Alfat, Yehya'nın teklifini ve ona yardım etmeyi kabul etseydi her şey çok kolay olurdu, hatta belki de Yehya'ya elini bile sürmeden mermiyi nasıl çıkaracaklarını anlatabilirdi.

Onları ikna etmekte güçlük yaşamamıştı. Kimsenin nereden olduğunu bilmediği Amani haricinde herkes bu fikri derhal kabul etmişti. Ehab çok heyecanlıydı, ameliyatı fotoğrafa almayı aklına koymuştu, ayrıca Nagy de evini ameliyathane olarak kullanabileceklerini söyledi. İkisi de Tarek'e yardım edeceklerine söz verdiler. Bu tasarıya Yehya da razı geldi, ama Alfat'ın geri dönme ihtimaline karşı, yardım edip etmeyeceğini sormak için bir-iki gün beklemek istiyordu. Ta-

rek, Nagy'yle birlikte daireye göz gezdirirken, ihtiyaç duyduğu ışık ve mobilya ayarlamalarını yaparken ameliyat zamanına da karar verdi ve daha sonra yanlarından ayrıldı.

Hastaneye döner dönmez, kararlaştırdıkları tarihi ve saati bir kâğıt parçasına yazdı, unutmaması diye yuvarlak içine aldı ve masasının üzerine, dikkat çeken bir yere koydu. Dosyanın sayfalarını ardı ardına çevirmeye başladı, dosyaya bakmak iyice alışkanlık haline gelmişti. Esnediği sırada, kuyruğa yaptığı üç ziyaretin de kaydedilmiş olduğunu fark etti. Her birine tarih ve saat not düşülmüştü, fakat Alfat'ın cevabının olduğu kısım hâlâ boştu. Birkaç gün sonra Nagy'den Alfat'ın hâlâ dönmediği ve en kötü şüphelerinin doğrulandığı haberini aldı. Kuyrukta bekleyenlerin arasından kayıplara karışan ilk kişi Alfat olmuştu.

Alfat'ın kayboluşundan sonra daha hızlı çalışmaya başladılar: Tarek ve Nagy tarihi öne çekti, Ehab gazeteden ödünç alacağı kameranın daha iyisini aramaya koyuldu. Yeni bir tane satın aldıktan sonraysa baygınlık nöbetleri geçirmeye başlayan ama kuyruktaki yerini bırakmayı reddeden Yehya'yı bir kez olsun yalnız bırakmadı. Alfat'ı arama görevini Nagy'ye vererek dikkatli olmasını söyledi. Yehya'yı ve aynı zamanda Amani'yi de kaybetmenin kasvetli hissiyle dehşete düşen Nagy kendini kısa saçlı kadının yaydığı havadislerle oyaladı ve zamanını Um Mabrouk'un tezgâhının yakınlarında geçirerek belirlenen zamanın gelmesini bekledi. Orada bulunduğu sırada yeni bir olay olmadı. Kuyruğa gergin bir hava hâkimdi, tartışmalar büyüyordu. Kulağına, Kuzey Binası'nın tepesinde duran adamla ilgili yeni dedikodular gelse de onun odaklandığı şey, yalnızca Alfat'ı bulmaktı.

Birkaç gün geçmişti. Tarek hastanede deneme çalışmaları yürüterek Nagy'nin dairesinde ihtiyaç duyacağı ekipmanın listesini hazırladı. Sabah, onun neden ortalıkta sessizce dolaştığını ve gizli işler çevirmek üzere gözden kaybolduğunu,

ya da neden odasında saatlerce tek başına kaldığını anlamıyordu. Ağzını aramaya çalışsa da kadına hiçbir şey söylememiştir. Gelgelelim beklemek Tarek'i bunalttı ve birkaç gün sonra da sinirleri iyice bozuldu. Verdiği karardan vazgeçmek üzereydi; daireyi hazırlamak için Nagy'yle sözleşmişlerdi ve bu randevuyu ertelemek için akla yatkın bir bahane bulmuştu. Korkuya yenik düşen Tarek bu kararı aceleyle verdiğiinden ve tek bir hareketinin bütün geleceğini mahvedeceğinden korkuyordu. Dosyayı tekrar okudu; ne Yehya'ya yaptığı ziyaretten ne de Nagy'nin evinde yürüteceği operasyondan bahsediyordu, ama gözetim altında olduğundan emindi. Kuyruğa ilk gittiği günün kaydı dosyada belirlediği anda ismi "İlgili Hekim" başlığının yanından kaldırılarak iç kısımlara taşınmıştı. Şimdiyse *Hasta Takibi* başlıklı Doküman No. 6'da geçen isimler arasındaydı.

Uykusuz geçirdiği iki geceden sonra kararını verdi; verdiği sözü yerine getirmek üzere her şeyi tehlikeye atmaya hazırды. Zamanı teyit etmek için Nagy'yi aradı, sonrasında bir haftalık tatil talebinde bulundu. Bu, hastanede çalıştığı süre boyunca hiç yapmadığı bir şeydi. Sabah, Tarek'le ilgili bir dişi dedikodu yaydı; klinikteki başka bir doktorla evleneceğini ve bir yurtdışı seyahatine hazırlandığını söyledi. Dedikoduları ne inkâr eden ne de onaylayan Tarek gelip gitmeyi kestiğinde Sabah onun, nerede olduğu hâlâ bilinmeyen başhemşirenin izinden gitmiş olabileceğini söyledi.

Nagy'nin dairesindeki ilk görevini bitiren Tarek eve yürüyerek döndü; oda hem onlar hem de mermi için hazırlanmıştı. Yatağa uzandı, çarşafın altına girdi ve uzun zamandan beri ilk kez derin bir uyku çekti. Uyanır uyanmaz giyin-di ve doğrudan hastanedeki odasına gitti. Hastanede kimseye görünmeden dolaştı, dosyayı aldı ve Nagy'de geçirdiği saatler hakkında ne yazıldığını okumak üzere son sayfayı açtı. Ne var ki ziyaretine dair hiçbir kayıt yoktu; orada olduğuna

yönelik ne bir satır ne de en ufak bir ima. Tuhaftı. Yehya'yla ilgili yeni bir kayıt girilmemişti, bu ilk kez oluyordu. Sayfaları bir kez daha aceleyle çevirerek ismini ya da yeni eklenen herhangi bir şeyi aradı ve tam o anda daha önce fark etmediği bir şey gördü. Sayfanın en alt kısmında her nasılsa gözden kaçırdığı bir satır vardı: *Yehya Gad el-Rab Saeed hayatının yüz kırk gecesini kuyrukta geçirmiştir.*

Bir önceki sayfa dünden bir önceki günle ilgiliydi, sonrasında güncellemeler durmuştu. Tarek düşüncelere kapıldı; kafası karıştı, göğsü sıkıştı. Olan biten her şey, sanki aralıksız devam eden uzun bir sahneymiş gibi zihninde dönüp durdu. Sessiz ve sakin bir şekilde olduğu yerde kaldı, bakışlarını karşısındaki duvara sabitlemişti. Dosyayı okumaya gerek yoktu artık. Eli içgüdüsel bir şekilde cebine gitti, ama en sevdiği kalemmini evde, diğer ceketinin cebinde unutmuştu. Bunun yerine masasının çekmecesinden mavi bir kalem aldı, bir anlığına tereddüde düştüğü için elindeki kalem, kâğıdın üzerinde ufak bir nokta bıraktı. Sonra derhal beşinci dokümanın alt kısmına el yazısıyla bir cümle ekledi. Dosyayı kapadı, masasının üzerine bıraktı ve ayağa kalktı.

